Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

2841

264
d-21

1881

B 2001

2010

264
ժ-21

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

ՀԱՑԱՍՏԱՆԵԱՑՅ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

ԱՐԱՐԵԱԼ ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑՆ ՄԵՐՈՑ

ՍԱՀԱԿԱՑ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՑ

ԵՒ ԵՐԱՆԵԼԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՑ

ԳԻՒՏՈՑ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՆԿԱԿՈՒՆԻՈՑ

ԵՒ ՍՐԲՈՑՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀՆՈՐՀԱԼԻՈՑ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԻ
ԱԶԳԱՍԷՐ ԵՒ ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԵԱՆ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ
Տ. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՑ
Տ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ Գ. ՄԻՒՀԻԹԱՐԵԱՆ

1861=ՌՅԺ

49589-ш

35715-66

Հրաժարիմք ի սատանայէ՝ և յամենայն խաբէութենէ նորա. ի պատրանաց նորա. ի խորհրդոց նորա. ի գնացից նորա. ի չար կամաց նորա. ի չար հրեշտակաց նորա. ի չար պաշտօնէից նորա. ի չար կամարարաց նորա. և յամենայն չար զօրութենէ նորա. Հրաժարեալ հրաժարիմք։

Օ՜ այս երէց կրնէ՝ երբ ի յարեւմտից՝ և յհիւս ի կր ուենալով. և ապա դառնայ յարեւելս, և սկսանի դառնալով ուղղիւս հաւատոյ, քացագլուխ և յհունամէջ կերպիւ, և ասէ։

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն աստուած. անեղ, անծին, և անսկիզբն. այլև ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատամք զՅանն աստուած, անեղ՝ ծնեալ՝ և սկսեալ ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յհոյց և ոչ կրտսեր. այլ սրբան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին և որդին որդի։ Հաւատամք զսուրբ Հոգին աստուած. անեղ՝ անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ի հօրէ. էակից հօր և փառակից որդւոյ։ Հաւատամք զՀրրդութիւնն սուրբ, մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք աստ-

ուածք, այլ՝ մի աստուած. մի կամք. մի թա-
գաւորութիւն. մի իշխանութիւն. արարիչ
երեւելեաց և աներեւութից: Յաւուրսն
յետինսն սուրբ՝ զԱստուածութիւնն մեզաց՝ հա-
ղորդութեամբ սրբոց: Յաւուրսն զմիեն յե-
րից անձանց զաւրն աստուած՝ ծնեալ ի հօրէ
նախ քան զյաւիտեանս. ի ժամանակի լքեալ
յաստուածածնէն կոյս Մարիամ. առեալ յա-
րենէ նորա՝ միաւորեալ ընդ իւրում աստուա-
ծութեան. իննամսեայ ժուժկալեալ յարգան-
դի անարատ կուսին. և եղեալ աստուածն կա-
տարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով և մտօք
և մարմնով. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ
մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ ա-
ռանց փոխմանն և առանց այլայլութեան.
անսերմին յղութիւն և անապական ծնունդ.
որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա
և ոչ վախճան մարդկութեան նորա: (Ի
Յիսուս Քրիստոս երկիւղ և այսօր՝ նոյն և յաւի-
տեան): Յաւուրսն զորեր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս չքնեալ ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ա-
մաց եկեալ ի մկրտութիւն: Յայր ի վերուստ
վկայեալ՝ դա է որդի իմ սիրելի. և Հոգին
սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ի վերայ նորա:
Փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա: Քա-
րոզեալ մարդկան զփրկութիւն: Հիւանդեալ
մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ և ծարա-
ւեալ: Յետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանս.
խաչեալ և մեռեալ մարմնովն. և կենդանի աստ-
ուածութեամբն: Յարութեան եղեալ ի գերեզ-

մանի՝ միաւորեալ աստուածութեամբն, և հոգւովն իջեալ ի դժոխս՝ անպաժանելի աստուածութեամբն: Յարուցեալ հոգւոյն աւետեալ զդժոխս՝ և ազատեալ զհոգիսն: Յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց և երեւեալ աշակերտացն: Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր: Ընդ գալոյ է նովին մարմնովն և միտօք Հօր՝ ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս: Որ և յաւիտենից ամենայն մարդկան: Հաւատամք և զՀաւատացումն գործոց. արդարոցն կեանք յաւիտենական, և մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական:

Ջ

Աղաչեմ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ: Աղօթեցեալ եմ աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ աստուածածնին՝ և առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ: Գանգի մեղայ խորհրդով բանիւ և գործով. կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ, մեղայ աստուծոյ: Աղաչեմ հոգւովս և զօրութեամբ սորա. մտօքս և շարժմամբ սորա. մարմնովս և զգայութեամբ սորա: Աղաչեմ զօրութեամբ հոգւոյս. խորամանկութեամբ, անպատուութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շատախօսութեամբ և ժլատութեամբ, վհատութեամբ և անիրատու-

թեամբ , չարահաւանութեամբ , յուսահա-
տութեամբ , և թերամտութեամբ , մեղայ աս-
տուծոյ : Անեղայ չար խորհրդով մտայս . նեն-
գութեամբ , ատելութեամբ , խեթիւ , մա-
խանաքով , յաչառղանաքով , թշուառութեամբ , պոռն-
կական խորհրդով , արուսական , իգական , ա-
նատնական , դրասուական , գաղանական , ՚ի
գիշերի և ՚ի տունկնեան . երազական գիճու-
թեամբ , և անրջական գարշ աղտեղութեամբ ,
մեղայ աստուծոյ : Անեղայ ցանկութեամբ մարմ-
նոյս . հեշտութեամբ , պղերգութեամբ , յօ-
րանջմամբ քնոյ , շարժութեամբ մարմնոյս , և
զաղբատուրծութեամբ ՚ի պէսպէս սխալս . հեշ-
տալոյս թեամբ լսելեացս , արատութեամբ ա-
չացս , ցանկութեամբ սրտիս , իգութեամբ
ոլնդացս , պագշոտութեամբ բերանոյս . ան-
ժուժկալութեամբ , շնայատութեամբ , և ար-
բեցութեամբ , մեղայ աստուծոյ : Անեղայ հա-
րաբանութեամբ լեզուիս . ստախօսութեամբ ,
սուտ երդմամբ , երդմնազանցութեամբ , հա-
կառակութեամբ , վիճաբանութեամբ , բան-
սարկութեամբ , չարմտութեամբ , քամ- , պա-
տարկաբանութեամբ , և ծաղր , պրպտօսու-
թեամբ , հերձախօսութեամբ , և անիծաբա-
նութեամբ . տրտնջելով , դժգոհելով , բամ-
բասելով , և հայհոյելով , մեղայ աստուծոյ :
Անեղայ գողութեամբ ձեռացս . ագահելով ,
պղկելով , հարկանելով , սպանանելով , և ընդ
գարշ ածելով , մեղայ աստուծոյ : Անեղայ ա-
մենայն յօդուածովք չինաւածոյս և ամենայն

անդամոք մարմնոյս. հնգեակ զգայարանօքս, և վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ ոտնահարութեամբ, և վայրաքարշ մեղկութեամբ. յաջ և յահեակ խոտորելով, զառաջնոցն մեղանչելով, և վերջնոցն չար նշաւակ գոլով, մեղայ ասուածոյ: Ա՛յլև մեղայ եօթնիւքս յանցանօք՝ մահացու մեղօք. հպարտութեամբ՝ և մոռամբք նորին. նախանձու՝ և մոռամբք նորին, բարկութեամբ՝ և մոռամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մոռամբք նորին. ագահութեամբ՝ և մոռամբք նորին. որկրամոլութեամբ՝ և մոռամբք նորին. բզկախտութեամբ՝ և մոռամբք նորին, մեղայ ասուածոյ: Ա՛յլև մեղայ ամենայն պատուիրանացն ասուածոյ. յանձնառելեացն և հրաժարելեացն. զի ոչ գյանձնառածս կանան կատարեցի, և ոչ՝ ի հրաժարելեացն հեռացայ: Ո՛ւրեմն առի՛ և յօրինացն հեղգացայ. ՚ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործովս անարժան գտայ. գիտեղով զչարն՝ կամաւ կորացայ, և ՚ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ: Ո՛րն ասեմ, կամ զնո՛ր խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. անհերելի են ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ ասուածոյ: Ա՛յր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին որդին աստուածոյ. զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեսցես զիս ՚ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զքեզ:

Աղօթեացի զեզ մարդասէրն աստուած, և Թողութիւն շնորհեացէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանացելոցն և մոռացելոցն։ Իւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան, և հրամանաւն աստուածային՝ Թէ, Ո՛ր արձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս։ Նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մանահացութենէ մեղաց քոց. ՚ի խորհրդոց՝ ՚ի բանից՝ և ՚ի գործոց. յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Իւ զարձեալ՝ տամ զքեզ ՚ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ՚ի բարեգործութիւն և ՚ի փառս հանդերձեալ կեանացն, ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս։

Խրատ ժամագրելոց ըստ արեւելեան սահմանացն անբաժին և առանձին աղօթիւք : Օր իններորդ որում վարդապետն Յակոբ ղրկեցաւ՝ ի մեծ լաճուանոյն Գրիգորէ կաթուղիկոսէ : եւ հաստատեաց զայսպիսի : Ո՛ր դասի որ առաջ հայնն լինի՝ այս է :

Տէր ողորմեա : Օքէն գահանամբն : Օրհնեալ սէր մեր յիսուս քրիստոսի : Կանոնագլուխն : Կանոնի աղօթքն : Օկնի ալէլուիայից և թագաւորացն սաղմոսիւք և օրհնութեամբն , և այլն որ լինի : Մեծացուսցէ աղօթքն . այլև ողորմի փառքն : Սուրբ աստուածի աղօթքն : Ընծայման աղօթքն , թէ պահոց և թէ ուտեաց : Ընթերագալի սուրբ ես ուրն , և արձակմանն : Ա՛աշու առաքնորդեան : Հայր գթութեանցն : Սկսեալն : Ա՛աշու սկսուածքն : Լուր ձայնիցն : Համբարձին : Յայս կենացն : Խաղաղականին՝ հնորհաւոր քարեացն :

Իսկ կողման դասուն այս է : Սկսուածք օրհնութեան և հարցին և լուր աղօթիցն : Տէր յերկնից և լուր փառացն : Սուրբ ես ուրն զկնի մանկանցն : Ընթերագալի աղօթքն : Օրաւօրու զաղօթս : Ա՛աշու խաղաղութեամբ : Փարատեա : Քրիստոս որդի աստուծոյն : Իսկ ժամամուտ և շարականն՝ ձայնին է :

Կաբակէից ճաշու եսային և աւետարանն՝ ձայնին է։ Ղազարեան՝ կողմանն է։ Իսկ լուր աւուր գիրք՝ կողմանն է։ Աւետարանն ձայնին է։

Երեկոյի խոնարհեցոյ՝ ձայնին է։ Ապրեցոյ Հայր գԹածն, Տէր բարերարն, Բրիստոս որդին՝ կողմանն է։ Հայր մերն՝ ձայնին է։

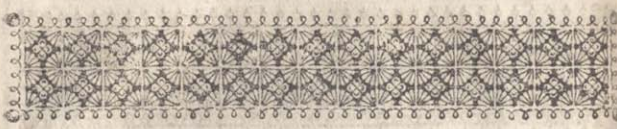
Հաւատով խոստովանիմ աղօԹքն՝ Ի. տուն է՝ ըստ Ի. ժամուցն։ Իսկ տէր մեր և փրկիչ, Տէր աստուած մերն՝ ի կարգէ դուրս է, ժամարարին է և հարկեաւոր հիւրին։ Այս է աբեւելեան սան սահմանն ժամակարգուԹեան ի փառս աստուծոյ։ Յորժամ ԹողաւականԹն հայոյ կոձաս լինի՝ բուն ձայնքն՝ այ. էյ. գյ. էյ. յաջակողման դասուն լինին, ուր սուրբ աւազանն է. և յորժամ դար լինի՝ ձախոյն լինին։

Կարգաւորութիւն հաւատացեալ աղօթից Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ: Որ կատարի ի մեջ գիշերի ի գէմ Հօր Աստուծոյ:

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո: Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի: Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր: Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց: Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս, ամէն:

Տէր, եթէ զչըմաւնա իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-
թիւնս քո։ †
Տէր, եթէ զչըմաւնա իմ բանաս,
բերան իմ երգեսցէ զօրհնու-թիւնս քո։
Օրհնեալ համագոյ և միասնական
անբաժանելի սուրբ երրորդութիւնն
հայր և որդի և հոգի սուրբ. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

Տէր, զի բազում եղեն նեղիչք իմ,
և բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ։
Բազումք ասէին զանձինն իմում,
թէ չիք փրկութիւն սորա առ աստ-
ուած իւր։
Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես,

փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ
իմոյ։
Ձայնիւ իմով ես աւ աղբ կարդա
ցի, և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ
իւրմէ։
Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զար
թեայ և աղբ ընդունելի իմ է։
Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց
նոցա. որք շուրջանակի պատեալ
պաշարեալ պահէին զիս։
Արի աղբ՝ և փրկեա զիս աստուած
իմ. զի դու հարեր զամենեսեան,
որք էին ընդ իս ի շինամարթեամբ ի
տարապարտուց. և զատամունս մե
ղաւորաց փշրեացես։
Տեառնդ է փրկութիւն. ի վե
րայ ժողովրդեան քոյ օրհնութիւն
քոյ։
Տէր աստուած փրկութեան իմոյ,
ի տուէ կարպացի և դիշերի առաջ
ի քոյ։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ աղբ,
խոնարհեացի ունկն քո ի խնդիր
ուսածս իմ։

Օ՛ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և
կեանք իմ՝ի դժոխս մերձեցան, և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ որք ի
ջանեն՝ի գուբ։
Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգ
նականի, և՝ի մեռեալս ազատ։
Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն՝ի
գերեզմանս։
Օ՛որս դու ոչ յիշեցեր, նոքա՝ի ձե
ռանէ քումմէ մերժեցան։
Եդին զիս՝ի գբի ներքինումն, ՝ի
խաւարի և՝ի ստուերս մահու։
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո, զամենայն զբօսանս քո ածեր
՝ի վերայ իմ։
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ,
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց։
Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ
տկտրացան յաղքատութենէ։
Աղաղակեցի առ քեզ զօրհանապազ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Միթէ մեռելոց առնիցես զքանչե
լիս քո, կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցին առ քեզ։

Ա՛խիճ պատմեացէ՛ որ երբեք չ՚ի պե-
րեզմանի զաղթմունքիւնս քո, կամ
զճշմարտութիւնս քո չ՚ի կորստեան։
Ախիճ ճանաչեցին չ՚ի խաւարի զա-
քանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկիր մոռացեալ։

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի, ա-
ռաւօտու աղօթիք իմ ժամանեացեն
առ քեզ։

Ընդէ՞ր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես չ՚ի
մանկութենէ իմմէ. չ՚ի բարձրու-
թենէ խոնարհեցայ և ապշեցայ։
Ցիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո.
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս։
Շրջեցան զինև ոմն ջուր, զօր ամ
պաշարեցին զիս չ՚ի միասին։
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուա-
ռութեան իմոյ։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և
ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ
նորա։

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի մո-
ռանար զամենայն տուբս նորա։
Ո՛վ քաւէ զմեզս քո, բժշկէ զամե-
նայն հիւանդութիւնս քո։
Ո՛վ փրկէ յապականութենէ զկեանս
քո, պսակէ զքեզ ողորմութեամբ
և գթութեամբ։
Ո՛վ լնու ՚ի բարութենէ զցանկու-
թիւն քո, նորոգեսցի որպէս արծ-
ուոյ մանկութիւն քո։
Ընդէ ողորմութիւնս տէր, և իրա-
ւունս ամենայն զրկելոց։
Եղոյց տէր զհանապարհս իւր մով-
սէսի, և որդւոցն իսրայէլի զկամս
իւր։
Գթած ողորմած է տէր, երկայ-
նամիտ և բազումողորմ։
Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և
ոչ յաւիտեան պահէ ոխս։
Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ։
Ա՛յլ որչ բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութի-

խը ՚ի վերայ երկիւղածաց խրոց։
Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմ-
մտից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր։
Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդ-
ւոց խրոց, այնպէս գթացաւ տէր
յերկիւղածս խր։
Ջ.ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր,
և յիշեաց թէ հող եմք։
Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք
խր. որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս
ծաղկի։
Ընդ ՚ի նմա հոգի, և ոչ է, և ոչ
ևս երեւի տեղի նորա։
Բայց ողորմութիւն տեառն մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի վերայ
երկիւղածաց խրոց. և արդարու-
թիւն նր յորդւոց մինչեւ յորդիս։
Ոյք պահեն զուխտս նր, յիշեն զգ
պատուիրանս նորա՝ և առնեն զնա։
Տէր յերկինս պատրաստեաց զգ
գահ իւր. ազգայութիւն նորա ա-
մենեցուն տիրէ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշ-

տակ.ք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ ։
ոչ.ք առնէք զբան նորա ՚ի լսել ձայ.
նի պատգամաց նորա ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու.
թիւնք նորա, պաշտօնեայ.ք և ա.
րարողք կամաց նորա ։
Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք
նորա . ղի ընդ ամենայն տեղիս է
տէրութիւն նորա . օրհնեա անձն
իմ զտէր ։
Տէր, լուր աղօթից իմոց. ունկնդիր
եղիր աղաչանաց իմոց ճշմարտու.թ.
քով ։
Լուր ինձ արդարութեամբ քով,
և մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ
ծառայի քում . ղի ոչ արդարանայ
առաջի քո ամենայն կենդանի ։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ .
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ .
և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից ։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս ։
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խոր.

հեցայ յամենայն գործս քո. յարա-
ծս ձեռաց քոց խորհեցայ և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։
Ընձեն իմ ոչ երկիր ծարաւի է առ
քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր,
զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիս
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որք իջա-
նեն ի գուբ։
Լսելի արա ինձ առաւօտուս զողոր-
մութիւնդ քո. զի ես ի քեզ տէր
յոյսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա-
ցից. զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի
դու ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս. արդարութեամբ քով
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

ՊԵՏ. ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ГОС. БИБЛИОТЕКА
2
35215-66

Աղօթմունք ամբ քոյ առատակեա զմ
թշնամիս իմ. և կորսո զամենայն
նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ
քո եմ։

Փա՛ռք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեան
նոյն յաւիտենից. ամէն։

Երգ տեառն Գաբրիէլի Հայոց կաթուղիկոսի առացեալ ի պաշտ
ման գիշերոյ։

Յիշեսցո՛ք ի գիշերի զանունդ քո
տէր։

Ընդվաղեսցէն սիրտք մեր զբան
րէդ. և լեզո՛ք մեր սաստուածացէն
զգործս երկնառո՛ր թագաւորիդ։
Ի՛ միջ գիշերի յարթուցեա՛լ խոստո
վանեսցո՛ք զքեզ տէր։
Օ՛գնօ՛ղ մեր տացո՛ք քեզ տէր. ի՛
գա՛ւթիդ քո՛ ի միջ նոր երա՛ժշկիմ։
Ի՛ գիշերի համբարձո՛ք զձեռս մեր
սրբութեամբ առ քեզ տէր։
Ի՛ ձայն դո՛հութեան ամենայն հո
գիք օրհնեցի՛ք զքեզ տէր։

փ Օ՛ աբրիմիք վանք իմ, զմբրիմիք. ևեհա
զաբրեաց աստուծոց. ասէ տէր։
Օ՛ աբրիմիք ընդ զբաբրիտնա, մանկ
կունք վերկրնդն սիրնեմ. ասէ։
Օ՛ աբրիմիք սրտիք լռասց, ի յօրհնու-
թիւն հօրըն լռասց. ասէ։
Օ՛ աբրիմիք փրկեսցէք արեամբ. և
տուք զգ վաստ փրկիցէն. ա։
Օ՛ աբրիմիք նոր ժողովուրդ, նոր
երգս աստեղ նորոգիցէն. ա։
Օ՛ աբրիմիք հարսնիք հոգեւոր սպաս-
սեալք գալոց տեսլ փեսային. ա։
Օ՛ աբրիմիք վառեալք լռասով լաստ ի-
մանատն տեսլ կոսան նորին. ա։
Օ՛ աբրիմիք պատրաստեցէք ճեղ լսել
տեսից զքեզմ արտանուս. ասէ։
Օ՛ աբրիմիք ևս մի նդ նգէք, նրման ի-
մար կոսից նիրհէք. ասէ։
Օ՛ աբրիմիք երկիրպագուք ևս արտաք
ուօք զայս աստուցուք. ասէ։
փ Օ՛ աբրիմիք ընդէր նդ նգես. տէր մի
մերժիր զմեզ ի ապատ։

Ընդ տէր օգնեա մեզ. տացիւք ա՛ն
ուան նմին քո՛մ ընդ միաւս։
Այժմ և յաւէտ. հօր և որդւոյ,
և սուրբ հոգւոյն. ամէն։

Ի. Օ՛ր թագաւորեա՛ր ի զամմանէ
գիշերայի՛ն համբերատե՛ն։
Ընդունեցի՛ մեզ մարդասէր տէր
մերկ խոր թագաւորի՛ն և ի՛ սիրեա՛ն
եկեղեցւոյ։
Ընդո՛ւ և գոհութեամբ կացցո՛ք
ի՛ յաղօթս։
Ուրեա՛ խոստովանեացո՛ք զոյ՛ն
ցայնս։
Ո՛ր գլուցո՛ք ի՛ քրիստոսէ զքա՛
ւորութի՛ն և զմեծ զողորմութի՛ն։

կ Ընդ ա՛ժանելի՛ և ի՛ հաւատացեա՛լ երկ
րպագութեա՛ն. համաձայնեա՛լ
ընդ ի՛ զօրս երկնի՛նից. փառս մա՛
տուցանե՛մք։
փա՛ռք քե՛զ։ Ա՛ր յանապատե՛ստ յայ
թնա՛ւ բանտ՛ցեա՛լ հա՛նգչիս. ե՛ր
ա՛ծ հրեշտա՛կդ և սքանչելապա՛րծ։

փան՛ր ըք բե՛զ։ Ա՛ր յանէ՛ից պ՛յանց՛ա-
ցե՛ր զա՛մ արարած՛ս. սո՛ւրբ ա՛ըծ՛
ա՛՛ղճան՛ս հօր ա՛՛նեզ ո՛՛րդի՛։
փան՛ր ըք բե՛զ։ Ա՛ր տե՛ւչն՛ւթ՛ե՛՛ խնա՛
ա՛՛ս զա՛մ արարած՛ս. սո՛ւրբ ա՛ըծ՛
բ՛՛ղխո՛ւմ՛ն ան՛ըսպան՛ա ա՛՛ղբե՛՛ր։
Տ՛է՛՛ր։ Ա՛ղօ՛ղ՛ըդ՛ա՛պե՛տ ե՛կե՛ղե՛ց-
ու՛յ ՛ի բ՛ե՛ն հա՛յց՛ե՛ն ա՛սե՛լո՛վ. հա՛ւ՛ր
բա՛՛ր՛ւ. ո՛ղո՛՛րմե՛ա՛՛ բա՛՛նա՛՛ծո՛ր հո՛՛տա՛՛։
Ա՛՛մ՛ի՛ն. ա՛լէ՛լո՛՛ւ՛ի՛ա՛. ա՛լէ՛լո՛՛ւ՛ի՛ա՛. ա՛՛լէ՛ւ։
Ա՛՛մ՛ի՛ն. ա՛՛լէ՛լո՛՛ւ՛ի՛ա՛. ա՛՛լէ՛լո՛՛ւ՛ի՛ա՛. ա՛՛լէ՛ւ։

Ք՛ա՛՛տ՛ղ՛։

Օ՛ ա՛ր՛ի՛ա՛ւ՛ց՛ե՛ա՛ղ՛բա՛ ա՛՛մ՛բ՛ն ՛ի հա՛՛ն՛գ՛ը՛ս-
տե՛՛ն՛ւ՛ք ը՛բ՛՛ն՛ա՛յ՝ զա՛ր չ՛ն՛ո՛ր՛հ՛ե՛ա՛ց՛ ա՛՛ե՛զ
մա՛ր՛դ՛ա՛ս՛ե՛ր՛ւ՛ն ա՛՛ծ ՛ի մ՛ը՛խ՛ի՛թ՛ա՛ր՛ւ՛ս՛ ե՛ւ ՛ի
ա՛խ՛ո՛վ՛ա՛ն՛ս ո՛ւ՛կ՛ա՛ր՛ւ՛ս՛ ա՛՛ե՛զ՛ո՛՛ւ՛մ՛։ Ե՛ւ
ե՛կ՛ե՛ա՛ւ՛ե՛ը՛ր՛ս ա՛ի՛ա՛բ՛ա՛ն՛ հո՛գ՛ե՛ո՛ւ՛ ե՛ր՛գ՛ո՛՛ւ՛մ՛
՛ի վ՛ա՛ռ՛ա՛բ՛ա՛ն՛ո՛ւ՛ս՛ ե՛ւ ՛ի պ՛ա՛տ՛ի՛ւ ա՛ա՛ե՛-
նա՛ա՛ր ա՛ն՛ո՛ւ՛ա՛ն՛ ա՛ն՛ն՛ ա՛՛ե՛ր՛ւ՛ց՛ ե՛ւ ա՛խ՛ր՛կ՛ի՛ն
յ՛ն՛ւ ը՛բ՛ի՛ա՛տ՛ա՛ն՛կ՛՛։ Ա՛՛յ՛ն՛ի՛ւ՛ ե՛ւ գ՛ո՛ղ՛ո՛ւ՛մ՛ք՛
կ՛ա՛ց՛ց՛ո՛ւ՛ք յ՛ա՛ղ՛ո՛ր՛մ՛ա՛ ա՛ա՛ւ՛ա՛ջ՛ն՛ ն՛ո՛ր՛ա՛։ Ա՛յ՛ս
գ՛ո՛հ՛ա՛ց՛ա՛ր՛ւ՛ս՛ ը՛ն՛ա՛ն՛ք՛ ՛ի գ՛ի՛շ՛ե՛ր՛ա՛յ՛ի՛ն

ժամուս յայսմիկ, վասն իրաւանց և
արդարութեանդ նորա: Որ ընտրեաց
զմեզ ողորմութեամբն իւրով. և շնոր-
հեաց մեզ բերել զնմանութիւն երկնա-
յին հրեշտակացն ի փառաբանիչս
սուրբ Երրորդութեանդ և մեզ լինել:
Որ մեք
այսու հետև սրբեալ զանձինս մեր
ի խղճէ և ի չար գործոց: Համբարձ-
ցուք զձեռս մեր ի սրբութիւն առանց
բարկութեան և երկմտութեան: Հաւա-
տով խնդրեսցուք ի նմանէ զքա-
ւութիւն և զողորմութիւն յանցանաց
մերոց: Խոստովան լինելով զգալա-
նիս սրտից մերոց ծածկագիտին ան-
տեառնդ: Որպէս զի ընդունելով զգ
ալաստանըս մեր աղօթիւք և բա-
րեխօսութեամբ սուրբ երից: Ընդհեա-
ցէ մեզ մարդասէրն Աստուած կեալ ա-
ստքինութեամբ և անարատ վարուք ըստ
կամաց նորա յայսմ աշխարհի: Որ
արժանաւոր լինելով յաւիտենա-
կան և երկնային խորհրդոցն: Որ

խոստացար սիրելեաց քումց՝ ձըլ-
մարիան աստուած՝ յիմաս քո՛.
ամէն մեր կեցո՛ և ողորմեա՛: Կեցո՛ տէր:
Օ. Միածնաւա՛ծ զիշերիս խաղաղութիւ
անցուցանել՝ հաւատամբ՝ ի տեառ-
նէ խընդրեցարո՛ք: Շնորհեա՛ տէր:
Օ. Հրեշտակ խաղաղութե պահապան
անձանց մերոց. ի տեառնէ խընդ:
Օ. քաւութիւ և ըզթողութիւ յան-
ցանաց մերոց. ի տեառնէ խընդ:
Օ. ըզոյ խաչին մեծ և կարող զօրութին
յօդնութիւ անձանց մերոց. ի տե՛նէ:
Եւ ևս միաբա՛ն վա՛ճ ձչեմարիտ և ա՛ր
հաւատոյս մերոյ՝ զա՛ր աղաչեցարո՛ք:

Տէր ողորմեա՛:

Օ. անճինըս մեր և ըզմիտեանըս՝ տե՛ն
սոյ ամենակալին յանձն արանցո՛ք:
Զհզ տեառնդ յանձն եղիցո՛ք:
Ողորմեաց մեզ տէր ա՛ծ մեր՝ ըստ մե-
ծի ողորմութեան քո՛ւ. աաստցո՛ք
ամենեքեան միաբանութեամբ:
Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա. տէր ողոր:

Ո՜ւ- ասի տէր ողորմեա ըսպ պապլաճի աւուրն : Ի ի-
րաւիս և ի գծնս պերո՜նականաւ՝ երէ՞ տէր ողորմեա .
իսկ ի գծնս սրբոյ՝ չիսո՜ն տէր ողորմեա . և յաւուրս
պահոց՝ հապիւ տէր ողորմեա :

Տեառն Աբրահամ Հայոց Կաթուղիկոսի . ողբերգութիւն անձին
զվշտացեալ . և բողբ իւրաքանչիւրոց դիմի խաւսուելոյ :

Ա՜խ հարկ ա՜մ. աւ իս նայեցեա՛ք.
ախտակից ներթե՜ք : Թանամ ըզ
ջըրիմ՜ն ա . բարբաւիմ լեզուա՜ս .
բողոքեմ զանձնէ՜ս . տէր ողորմեա՛.
տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛ :
Պոզ եղէ մեղաց . զբաղ կորըս-
տեան . գու՜ք ինձ փորեցի՛ : Գաւե-
ցի՛ զանձն իմ. գաւաճանեցի՛. գա-
րան գործեցի՛ . տէր ողորմեա . ար ո :
Երբեմն էի լոյս . և այժմ եմ խա-
ւար . և ըստուեր մահու : Օ՜ խաւրդ
պատմեցից . զձիւ մեղաց իմոց . զի
բազում են յոյժ . տէր ողոր :
Ւրկինք և երկիր . եկայք ողբա-
ցեք . եղկելի զանձն իմ : Ւնարեցի՛
ըզ ջարն . ընկալայ կամաւ . ըզհոյլըս
մեղաց . տէր ողորմեա . տէր ողոր :

Թամաւիմ տըղմով. Թաւալիմ՝ի մեղս. Թօմաւիլ չկարեմ: Յանտ ախտիս լըցեալ. Ժահահոտ եղէ. Ժանանակս բազումս. տէր ողոր: Ի բաց մեկնեցայ. ՚ի սուրբ խորհըրդոց. ՚ի բարեաց գործոց: Այս վար կաւ անձն իմ. լուսոյն հեռանալ. լինիլ ընդ խաւար. տէր ողոր: Խորհուրդըք չարին. խաբեն ըզհոգ դիս. խորասոյզ առնեն: Ծածկեն անդընդօք. ծիծաղին գլորմամբս: ծանակ զիս առնեն. տէր ողոր: Կամաւ կորացայ. կարկամեալս անձամբս. կանգնիլ ոչ կարեմ: Չուր մեղաց կիզող. հըրդեհեաց որ չիս. հոգեւոր բարիս. տէր ողոր: Չաղկեցաւ մեղօք. ճաղեցին տեսողք. ճանճրացաւ հոգիս: Վեղի դառնութեան. զօղեալ ՚ի սիրտ իմ: զամպար իմ չիջաւ. տէր ողոր: Ո՛աշակմամբ մեղաց. ճաշեցի ըզմահ. ճոխս աղքատացայ: Մեռեալ եմ հոգւովս. մոլորեալ մտօքս. մինչ կամ մարմնով. տէր ողոր:

Յորդայիմ մահու. յորսողին անկայ. յաղթեցայ յախտից։ Ընտից թըշնամոյն. ներշաւակ եղէ. նոր միշտ խոցոտիմ. տէր ողոր։

Շուրջ պատեալ զինև. շունք բազումք եղեն. շաղակին արեամբս։ Որս եղէ չարին. ուռկանաւ մեղաց. որսացաւ զանձն իմ. տէր ողոր։

Չարաչար վըշտոք. չարչարի անձն իմ. չունիմ դադարումն։ Պարտապան գըտայ. պարտուց յանցանաց. պարտեալս ի մեղաց. տէր ողոր։

Ո անհամ զըղջանալ. չեռանիմ գարձնալ. չեռնուիմ հրով մեղաց։ Ուրբ եկեցայ. ուակայ անուանիմ. ուամկական վարուքս. տէր ողոր։

Սիրով ցանկալի է. սաստիկ բարկուէ. սիրտ իմ խոցեալ է։ Սիրոք յանցանաց. վըշտանայ հոգիս. վանեալ շրջիմ. տէր ողոր։

Տիրեցին ինձ չարք. տարագիր հանին. տիրական գըրկացն։ Տարուն ոյն բարուց. տանձական ձայնին. տատինս ոչ լսայ. տէր ողոր։

Ցանկութիւն չարեաց. ցանկալի
դիմաք. ցաւեցոյց զաչս իմ: Ինբա
քանչիւրոյ. ևիւսամաքս խոտոն ախ
տից. ևիւծեալ է հոգիս. տէր ո՞
Փութացիր անձն իմ. վախչիլ ՚ի
չարեաց. վախազիլ բարեաց: Բեզ
միշտ մերձ ծանիր. քոնն մաքո՛ւ է
կեալ. քննիլ զաստաւոր. տէր ողոր:
Աստուածածնին բարեխօսութիւ՛,
հիշեա տէր և ողորմեա:

Նորին առաւն Դիբսխի Հայոց Կաթուղիկոսի երգ աղօթա
կան ՚ի դէմ սրբոց Երրորդութեան, նաև իւրաքանչիւրոյ դիմի
Երրորդութեանն առանձնական:

Ո՛ստօա լուսոյ. արեգակն ար
դար. առին լոյս ծագեաց: Ըղձ
խոստմն ՚ի հօրէ. բղխեաց ՚ի հոգ
ւոյն. բան քեզ ՚ի հաճոյս:
Գանձդ ողորմութեան. գանձիդ
ծածկելոյ. գըտող միս արար: Գոհան
ողորմութեան. գաւանողիս քոյ.
գասեցո վերնոցն:
Երեսակ միութի՛. ելելոյ ի՛ծածկոյ
և ի՛նձ ողորմեա: Օ՛գնիչ նո՛ր յոյ

նել. զարիա ըզԹմբեալս. զՕբադիա
նոց նահանիլ։
Լոդ հայր անակիզէն. էակից որդի.
Է միշտ ըր հոգի։ Ինկալ զիս գԹաց.
ընկալ ողորմած. ընկալ մարդասէր։
Թադաւոր փառաց. ԹողութԹենց
արօտ. Թող ինձ ըզյանցանս։ Յողջ
վող բարեաց. ժողովեա և զիս. ժող
ղովս անդրանկաց։
Ի քէն աէր հայցեմ. ՚ի մարդասիր
բէդ. ինձ բըժըշկուԹի։ Ներ կեանք
մեռելոյս. լոյս խաւարելոյս. լու
ծանող ցաւոյս։
Խորհըրդոց գիտող. խաւարիս
շնորհեա. խորհուրդ լուսաւոր։
Ծընունդ հօր ծոցոյ. ծածկելոյս
ըմտաւեալաւ. ծածկեա լոյս փառաց։
Կենարար փրկիչ. կեցո ըզմեռեալս.
կանգնեա զգըլըրեալս։ Հաստեա
հաւատով. հաստատեա յուսով.
հլմնեցո սիրով։
Զայնիւս աղաչեմ. ձեռօքս պաղա
տիմ. ձիր բարեաց շնորհեա։ Ղամ
բարամբ լուսոյ. զեկաւայս ճարտար.

ղօղեալս ամրացո։
Ա՛առագայթ վառաց. ճանապարհ
ինձ ցոյց. ճեպել ՚ի յերկինս։ Միաշ
ծինըդ հօր. մոյծ զիս յառագաստ.
մաքուր հարսանեացդ։
Յորժամ գաս վառօք. յահագին աւ
ուրն. յիշեա զիս քրիստոս։ Նորոգ
գող հնութեանց. նորոգեա և զիս.
նորոգ զարդարեա։
Ընորհաւոր բարեաց. շնորհեա
գքաւութիւն. շնորհեա զթողութիւն։
Ուրախացո տէր. ոգւոյս վրկու
թեամբ. որ վասն եմ ՚ի սուգ։
Ձար մշակողին. չար սերմանց նո
րին. չորացո զպըտուղն։ Պարգեւիչ
բարեաց. պարգեւեա իմոց. պար
տեացս թողութիւն։
Ո՛ւր. շնորհեա աչացս. ջերմ հե
ղուլ զարտօսր. ջընջել զանցանս։
Ուսինըդ քաղցու. ոամ հոգւոյս
արբո. ոահ ցոյց ինձ լուսոյ։
Ակր անուն յիս, սիրով քով ճըմլեա.
սիրտ իմ քարեղէն։ Ա՛ր զթութեանդ.
վա՛ր ողորմութեան. վերստին կեցո։

Տ ևնչալ-ոյդ՝ տեսլեամբ. տուր ինձ յազեննալ. ակր յա քո: Խաբուն-դ երկնաւոր. բոտեա զաչակերտս. բամից երկնայնոց:

Ձօղ արեան քո տեր. ցօղեա՝ի հո-գիս. ցընծասցէ անձն իմ: Խնծեալ լսա մեզք. ևխնծեալ աղաչեմ. ևխ-սել ինձ բարիս:

Փըրկիչ բոլորից. փոխա զիս փըր-կել. փորձուածից մեզաց: Խաւիչ յանցանաց. քաւեա զօրհնաբանս. քեզ երգել ըզ փառս:

Ա՛սուածածնին բարեխօսուքբն, յիշեա տէր և ողորմեա:

Ո՛չխ ասի աղօթս:

Ո՛ քէն գոհանամք տր ամ մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խա-ղաղութ: ԵՒս զարթուցեալ ժամա-նեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպա-դութի ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սքչ: Տուր մեզ տր աղաչեմք զքեզ, զմնացուած գիշե-րիս խաղաղութբ անցուցանել. և

զամ ժամանակս կենաց պանդխտու-
թեան մերոյ, երկիւղիւդ քո ամ-
բացո և պահեա : Ոչ զի զուշաբ
և անպատա վարուք կրօնաւորեալք
յայսմ աշխարհիս, ժամանեսցուք
յանբոյսի և ի խաղաղ նաւահան-
գիստ յաւիտենական ի կեանսդ :
Ընդհօք և մարդասիրութիւն մե-
ծոյ և փրկչին մի քի : Ընդ որում քեզ
հօր և հոգւոյդ սքանչ վայելէ փառք
իշխանու ի և պատիւ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Առաջոյ երկիրպագեսցուք :

Ա յսօր աւէր բարեբար ողորմու-
թիւ քով յերկրպագուս և ի փառաբա-
նիչս անուանդ քում սքանչ : Տէր զո-
րութեց, խաղաղացո զանձինս մեր
յամ սատանայական խռովուեց և
յաշխարհական զբօսանաց : Օ հրեշ-
տակ խաղաղութե քո առաքեա առ
մեզ . որ եկեալ սահեսցէ զմեզ ան-
խռով և ի տուէ և ի գիշերի , յարմ-
նութե և ի հանդստեան մերում

Ով դի բարեպաշտուբ և արժանաւորապես քեզ ծառայելով ի կեանս յաւիտենական երկնից արքայութեան քոյդր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի արբոց քոց: Նա ընդ նոսին դոհանալով փառաւորեացուք զՀայր և զորդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից: Օրհնեալ տեր մեր յիսուս. ամէն:

Ալէլուիա. ալէլուիա:

Ասպ ասի սաղմոս ըսպ յայնէն. և դինի սաղմոսին ասի ըսպ յայնէն կանոնագլուխ:

Կանոնագլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնից:

աձ. Պատեա տեր զայնոսիկ. զի գան տեղն զիս. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ որք մարտընչին ընդ իս. ալէլուիա:

Ա՛ր ըզդէն և զասպար քո. և արի յօդնել ինձ. հան ըզսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել ըզնոսա. և ասա դու ցանձն իմ, թէ

փրկութիւն քո ես եմ։
Ամաչեսցեն և յամօթ լինին՝ որ
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս
և ամաչեսցեն, որ խորհէին ինձ
չար։
Եղիցին նո՛ք ոտն վոչխ առաջի հողմոյ.
և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա։
Եղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւ-
ար և ՚ի պայթակղութիւն, և հրեշ-
տակ տեառ հալածեսցէ զնոսա։
Ի նանիր թաղուցին ինձ որոգայթ
յապականութեան իւրեանց, և ՚ի
նանիր նախատեցին զանձն իմ։
Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո. փ
Ճշմարտութիւն քո մինչև յամպս.
ալէլուիա՛. ալէլուիա։
Արդարութիւն քո որպէս լերինք
ած. իրաւունք քո որպէս խոր-
բազում. զմարդիկ և զանասուն
կեցուցանես դու տէր։
Որպէս զի բազում այրեր զողոր-
մութիւն քո ած. այլ որդիք մարդկան
՚ի հովանի թեւոց քոց յուսասցին։
Արբեսցին նոքա ՚ի պարարտու-

տան քո. և զուղխըս փափկութիե
քո տացես ըմպել նոցա։
Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս։
Ծագեա զողորմութիւնըս քո՝ որ
ճանաչեն ըզքեզ, զարդարութիըս
քո՝ որ ուղիղ են սրտիւք։
Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամ-
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի դողացուսցեն ըզմեզ։
Ընդ անկցին ամենեքեան՝ որ գոր-
ծեն զանօրէնութիւն. մերժեսցին
և այլ մի կարասցեն հաստատել։
փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն.
ալէլուիա՛. ալէլուիա։

ակ Աստ՛ծ անզգաստ ի սրտի խոր-
հիմ թէ ոչ գոյ աստուա՛ծ. ալէլու-
ւիա. ապականեցան և պղծեցան
յանօրէնութիւն իւրեանց. և ոչ ոք է որ
առնէ զբարեգործութի՛ւն. ալէլուիա։

Ընծ յերկնից նայեցաւ յամ արդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք ի-
մաստուն՝ որ խնդրիցէ զաստուած։
Ամենեքեան խոտորեցան՝ ի միասին,
և անպիտանացան։
Ոչ ոք է որ առնէ զբարի, և չէ ոք
մինչև՝ ի մի։
Արդեօք ոչ ծանիցեն ամենեքեան,
որք գործեն զանօրէնութիւն։
Որք ուտէին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հացի. և առ աստ-
ուած ոչ կարդացին։
Ո՞ւր ո՛չ գոյր նոցա փոխանակ։ և
ոչ երկեան յաստուծմէ. ա՛լէլ-
լուիա։ ա՛լէլ՛լուիա։
Չգեաց ըզձեռն իւր՝ ի հատուցանել
նմ. և նոքա պղծեցին զօրէնս նր։
Խաժանեցան՝ ի սրամիտութիւն երե-
սաց նորա. և ելհաս՝ ի սիրտս նոցա։
Կակուղ էին բանք նոցա քան զը
ձէթ, և ինքեանք որպէս սրընդ։
Ընկեա՝ ի տէր զհոգս քո՝ և նա
կերակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւի-
տեան սասանութիւն արդարոյ։

Դու աստուած իմ ուսցես ըզնոսա
ի գուբ ապականութեան. արք ա
րիւնահեղք և նենգաւորք մի հա
սցեն զաւուրս իւրեանց,
այլ ես ի քեզ տէր յուսացայ։
փառք հօր և. այժմ և միշտ և.
անդ։ անդ։

բձ Ով քեզ տէր յուսացայ, մի ամաչե
ցից յաւիտեան. անդ։ Ընդ
յարդարութեան քում փրկեա և
ապրեցո զիս. անդ։
Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, և
կեցո զիս։
Լեր իմ ած ապաւէն, և տեղի ա
մուր կեցուցանել զիս. զի հաստա
տութի իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Աջ իմ, փրկեա զիս ի ձեռաց մեղաւո
րի, ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի։
Դու ես համբերութիւն իմ տէր,
տէր յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդ
դէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ա

պատէն իմ. և առ ՚ի քէն է օգնու-
թիւն իմ յամենայն ժամ։
Երկիրպագցեն նմա ամ թագա- փ
ւորք երկրի. և ամ ազգք ծառա-
յեսցեն նմա. անխափանելի։
Օ՚ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և ըզտնանկն, որոյ
ոչ է իւր օգնական։
Ընկալեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տը-
նանկն. և զանձինս տրնանկաց կէ-
ցուսցէ. ՚ի վաշխից չարաց փրկեա-
ցէ զանձինս նոցա։
Պատուական է անուն նորա առաջի
նոցա. կեցցէ, և տացի նմա յոսկ-
ւոյն արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ.
և զօրհնանսցեն ըզնա։
Եղիցի հաստատուն ընդ ամ երկիր.
և ՚ի վերոյ գլխոց լերանց։
Բարձրասցի քան ըզլիբանան պը-
տուղ նորա. և ծաղկեսցի ՚ի քաղա-
քի ամն որպէս խոտ երկրի։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յա-
ւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է

անուն նորա։

Ի նա օրհնեացին ամ ազգք երկրի, և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։ Օրհնեալ աեր ած իւրլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է ա նուն նր վեց նր յաւիտեան. լցցի փառօք նր ամ երկիր. եղիցի եղիցի։ փառք հօր և որդ. այժմ և միշտ և. անլ՚ՐՐ՚լուխա. անլ՚ՐՈՈՎ՚լուխա։

եկ

Օ՚ ձղորմուԹի՚ՆՆա քո ամր յաւի՚ տեան ծրհնեցիկ. անլ՚ՐՐ՚լուխա. ազգէ յազգ պատմեցիկ զքՁմարտուԹիւնա քո բերանով իմով. անլ՚ՐՈՈՎ՚լուխա։

Ընացեր՝ Թէ աշխարհս ողորմուԹի՚ հինեացի, յերկինս պատրաստ եղիցի ՁշմարտուԹիւն քո։

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց. երդուայ դաւԹի ծառայի իմոյ։

Յաւիտեան հաստատեցիկ զզաւակ քո. և շինեցիկ ազգէ յազգ զաԹոռ քո։

խոստման եղիցին երկինք սքանչել
լեայ քոց տէր, և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց։
Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ.
կամ ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս այ։
Պանծացեր զօգնութիւն ի սրոյ
ներ. և ոչ ընկալար ըզնա ի պատճ
բազմի. անկճուիլ. ամէն հայ լուիլ։
Ընարգեցեր ըզսերբութիւն նորա, և
զաթոռ նորա յերկիր կտրծանեցեր։
Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակ
կաց նր. և հեղեր զնովաւ զամօթ։
Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերե
սս քո խոպատ. բորբոքեսցի որպէս
հուր բարկութիւն քո։
Իակ արդ յիշեա և տես՝ թէ ո՞վ է
իմ հանգիստ. մինթէ ի զո՞ւր ինչ
ստեղծեր զամ որդիս մարդկան։
Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
զմահ. կամ փրկեսցէ զանձն իւր ի
ձեռաց դըժոխոց։
Ո՞ւր են ողորմութիւնք քո տէր ա
ռաջինք, զոր երդուար դաւթի
ճշմարտութեամբ քով։

Յիշեա զնախասահմնա ծն֊ի քոյ, զոր
ընկալայ ՚ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։
Օ՛որ նախասեցին Թշնամիք քո սուր.
նախասեցին փոխանակ օծելոյ քոյ։
Օրհնեալ տէր ամէն յաւիտեանս յա֊
ւիտենից. եղիցի եղիցի։
փառք հօր և որդ. այժմ և միշտ.
անկ֊ած֊ած֊ած

Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօ-
րինեցաք և յանցեաք։
Ա տանեաց ըզնա ի ձեռս հեթա նո- փ
սաց. տիրեցին նմ առելիք իւրեանց,
և թշնամիք իւրեանց նեղեցին ըզնա.
և խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց
նոցա. ալէ լո՛ւիա՛. ալէլո՛ւիա։
Բազում անգամ փրկեաց ըզնոսա, և
նոքա դառնացուցին ըզնա ի խոր-
հուրդս իւրեանց. և կորացան յա-
նօրէնութեան իւրեանց։
Հայեցաւ աստր ի նեղութիւնս նո-
ցա, ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։
Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ
ըստ բազում ողորմութեան իւ-
րում. և ետ ըզնոսա ի գթութիւնս
առաջի ամենայն գերչաց նոցա։
Փրկեա զմեզ աստր Ա՜ծ մեր. և ժո-
ղովեա զմեզ ի հեթանոսաց։
Խոստովանեցաք անուան քում
սրբ. և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո։
Օրհնեալ աստր աստուած իսրայէ-
լի. յաւիտեանս յաւիտենից։
Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն.

եղիցի եղիցի։
փառք հօր և. այժմ և. միշտ. միշտ։

գկ Ա՛րարիր իրաւունս և արդարութիւն.
աչխարհս ի ձեռս իմ. մի մատներ զիս՝ի ձեռս նեղչաց իմոց. աչխարհա՛ծ։
Ինկալ ըզծառայս քո՝ի բարի. զի մի ամբարտաւանք զբզուեսցեն զիս։
Սպասեցին աչք իմ փրկութեանդ քում տէր, և բանից արդարութեան քո։
Ըստ ողորմութեան քում. զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և ծանեայց ըզվկայութիւնս քո։
Ժամ է պաշտել ըզտէր. խափանեցին զօրէնս քո։

փ Սիրեցեսցի՛ն խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն արա՛ զիս. աչխարհա՛ծ։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. և բանիւ քո փրկեա զիս։
Խղճեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-

Թխւնա քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քումմ տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Ո՛ղորեցայ ես ոպէ զոչխար կորուա-
եալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
փառք հօր և. այժմ և. ա՛լէ՛. ա՛լէ՛։

( )՝ՐՀՆԵԱ՛ անձն իմ ընդէր. օրհ- դձ
նեցից զքեզ տէր՝ ի կեանս իմ. ա՛
լէ՛լո՛ւիա. սաղմոս ասացից ա՛յ իմոյ՝
մինչեւ եմ ես. ա՛լէ՛լո՛ւիա։
Ա՛ր յուսայք իշխանս՝ յորդիս մարդ-
կան. զի ոչ գոյ փրկութի՛ւն ի նոսա։
Ելցէ հոգի՛ ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կո-

բիցեն ամ խոհուրդք նոցա։
Երանի ազգի՝ որոյ աէր աստուած
յակոբայ օգնական է նըմա. և յոյս
նորա ՚ի աէր աստուած է։
Ո՛ արար զերկինս և զերկիր, ըզծով
և զամենայն որ ՚ի նոսա։
Ո՛ պահէ ըզճշմարտութիւն յաւիտ
ւեան. և առնէ իրաւունս զրկեալ[ց]։
փ Գործեա՛ երուսաղէմ ըզտէ՛ր. ա՛մ
ըն[ջ]ո՛ւէ[ց]ցայ զ[ո]՛ւիսա։
Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն։
Ո՛վ զօրացոյց ըզնիկըս դրանց քոց,
և օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։
Ո՛ եդ ըզսահմանըս քո ՚ի խաղաղու՛թ.
պարարտու՛ց յորենոյ լըցոյց ըզքեզ։
Ընաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ
ընթանան պատգամք նորա։
Դընէ զձիւն ոսպէս զաստ, և ըզմէգ
որպէս փոշի ցանեաց։
Ընկանէ ըզսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Ընաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա.
շնչեացեն հողմք՝ և դնաացեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա

թուխիւն և զնրատուննա խօրայելի։
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց ոյր. և
զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։
փառք հօր. այժմ. ամէն՞ հրեհայ։

Սիրեցից զքեզ տէր զօրութի՛ւն իմ. դկ
ամէն՞ հրեհայ. տէր հաստատիչ
իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ. ամէն՞
հրեհայ։
Աստուած օգնական իմ, և ես յու-
սամ ՚ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր
փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է։
Օրհնելով կարդացից տէր տէր, և
՚ի թշնամեաց իմոց ապրեցայց։
Շուրջ եղեն զինեա երկունք մա
հու. և ուղիք անօրէնութեան
խռովեցուցին զիս։
Ա՛խսիք դժոխոց պաշարեցին զիս. և
ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու։
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար
դացի, և առ ՚ած իմ աղաղակեցի։
Ո՛չ գնացուցեր ինձ զօրութի՛ւն ՚ի պա փ
տերազմի. և գյարուցեալսն ՚ի վե

բայ իմ նեղքդ իմ պարտքեր. ալէ-
լուծեա. ալէ՛ լուծեա:
Օ՛ժ հնամիս իմ հալածականս արա-
րեր. և զատեա իմ սատակեցեր:
Ընդդակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկ-
կէր ընձոսա. կարդացին առ տեր,
և ոչ լուաւ նոցա:
Մանրեցից ընձոսա որպէս փոշի ա-
ռաջի հողմոյ. և որպէս կաւ գոռե-
հաց կոխեցից ընձոսա:
փրկեացե զիս տէր ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց. և կացուսցէ
զիս գլուխ հեթանոսաց:
ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծա-
ռայեաց ինձ. և ի լուր ականջաց
լուաւ ինձ:
Որդիք օտարաց սըտեցին ինձ. որ-
դիք օտարաց մաշեցան, և կաղա-
ցան ի շաւղաց իւրեանց:
կենդանի է տէր՝ և օրհնեալ է ած.
և բարձր եղիցի ած փրկութե իմոյ:
Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ
և հնազանդ առնէ զժողովուրդս
ընդ ինձ:

փրկիչ իմ՝ ի թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց. յայնցանէ ողբ յարուցեալ
են ի վէր իմ՝ բարձր արարեր զիս. և
յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վասն այսորիկ խոստովան եղէց
քեզ ի հեթանոսս. և անուանդ
քումդ սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր ըզփրկութիւն թագաւո-
րի նորա. առնել ողորմութիւն ընդ օծեալ
նորա դաւթի, և ընդ զաւակի նորա
ազգէ մինչեւ յազգ։
փառք հօր և. այժմ և. ա՛լէ՛. ա՛լէ՛։

Կանոնագլուխ Բուն բարեկենդանին, և Նոր կիւրակէին։

(ա) Ո՛րհնեա՛ անձն իմ զտէր. օրհ-
նեցից ըզտէր ի կեանս իմ. սաղ-
մոս ասացից աստուծոյ իմոյ՝ մին-
չեւ եմ եմ։
Մի յուսայք յիշխանս յորդիս մարդ-
կան. զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա։
Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կո-
րիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա։

Երանի ապրի՝ որոյ տէր աստուած յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս նորա ՚ի տէր աստուած է։

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով և զամենայն որ է ՚ի նոսա։

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց։ Տայ հաց քաղցելոց. և արձակէ ըզկապեալս տէր։

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգնէ զդլորեալս տէր։

Տէր սիրէ զարդարս. տէր պահէ զպանդուխտս. զորբս՝ և զայրիս ընդունի տէր. և զճանապարհս մեղաւորեացն կորուսանէ։

Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան, Աստ քո սիօն՝ ազգէ ազգի։

փ Օրհնեցէք ընդ քեզ զհնչմունս՝ ի կեանս իմ. առաքեա ասացից քեզ զբրիստոս Յիսուս Տէր յաղթական նմա երդմամբ օրհնութեամբ։

սղ Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. աստուածոյ մերում քաղցր և զեղի օրհնութիւն։

Հինէ զերուսաղէմ տէր. և զգըրո-
ուեալսն իսրայէլի ժողովէ։
Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ
զամենայն վէրս նոցա։
Ո Թուէ զբազմութիւն աստեղաց. և
զամենեսեան զնո՛ս յանուանէ կոչէ։
Մեծ է տէր, և մեծ է զօրութիւն
նո՛ր. իմաստութե՛ նորա ոչ գոյ քաւ։
Ընդունի զհեզսն՛ր. և խոնարհ առ-
նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր։
Օրհնեցէք զտէ՛ր խոստովանութե՛ր.
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութե՛ր։
Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք. և պատ-
րաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր։
Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս, և զդալա-
րի՛ ՚ի ծառայութիւն մարդկան։
Ո տայ անասնոց կերակուր. ձագուց
ագռաւուց՝ որ կարդան առ նա։
Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կա-
մեցաւ տէր. և ոչ ընդ իրանս առն
հաճեցաւ։
Հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղա-
ծսն իւր. և ընդ այնոսիկ՝ որ յոյ-
սան յողորմութիւն նորա։

փ Վասն զրանցի՞ն քեզ քո գոհութիւն
երկիւղածից անուան քո. զոր յու-
սացուցեր ողորմութիւնդ քովի՛ խորհուրդ
դրա կենսաբեր գալստեանդ քոյ։
սղ Գովեսցեն երուսաղէմ զքեզ տէր։
Եւ օրհնեսցեն զաստուածդ քո սիոն։
Ո՛վ զօրացոյց զնիգս զրանց քոց, և
օրհնեսցեն զորդիս քո ի քեզ։
Ո եղ զսահման քո ի խաղաղութի.
պարարտութիւնդ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վազվազ
ընթանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց։
Երկանէ զսառն որպէս պատառս.
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա.
շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդա-
րութիւն և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց այր. և
զդատաստանս իւրոց չյայտնեաց նոցա։
փ Օ՛ քեզ քո՛ գովէ եկեղեցի փրկիչ
կեանք քո ա՛ր. զլինձալով տեսանէ

զգ քեզ զգ փրկողդ եկեսցէ հայրապետն իշխանութեամբ ի պատանկել ընդսուրբս քո։

Կանոնագրութիւն ծնդի Ղազարու։

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր. սղ
ամէնքն ուխտ. և ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ. ամէնքն ուխտ։
Ցնծացայ ես ի բանսն քո, որպէս այն որ գտանէ աւար բազում։
Ոխերս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնսն քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ, վասն իրաւանց և արդարութեանդ քո։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ, որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ի նոսա գայթակղութիւն։
Սպասեցի փրկութեան քում տէր, և զպատուիրանսն քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո. զի ամենայն ճանապարհք իմ առաջի քո են։

փ Ա՛ներձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քումմ իմաց տուն ար՛ա զիս:
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. և բանիւ քո փրկեա զիս:
Ի՛ղձեսցեն շրթունք իմ զօրհնուիս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո:
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ պատուիրանք քո արդարութ՛ են:
Եղիցի ձեռն քո՛ ի կեցուցանել զիս. զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:
Ցանկացայ փրկութեան քումմ տէր. և օրէնք քո խօսք իմ էին:
կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:
Մոլորեցայ ես որպ՛ զոչխար կորուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:
Փառք Հօր. այժմ և. ա՛լէ. ա՛լէ:

Ի՛- ընդ՛ դիրսկն, և զսոյբ աւետարանն՛ ի վերայ, և զաշմսարանն. և ասի՛ն երիս՛ հանդայ՛ զսաշմոն, փ, փ, փոխ: Ընդ՛ խառվեցան հետանոսք: Տէր զի բազում՛ եղեն: Ի կարդալ խնում՛ զ-

եար : Ե՛ այլեն եղանակին յայնէ՛ ի՛ղոլդ , Իշխանք ժողովեցան : Երիցս անգամ ասա , և գլխովինն քաջիդ :

Կանոնագլուխ մեծի Շաբաթուն :

Պատեա սէր զայնոսիկ ոյք : տես ի լիւն 32 :

Ոայց լիւ կանոնագլո՛ւին ընդ սաղմոսին ասի՝ յեփրն գոբղայի՝ որ է այլոց մարգարէից՝ ևս ասի : Իսկ երեք ոչ ա՛ պի ընդ սաղմոսին որպէս և առվօրո՛ւիւն ոմանց , գլխի կանոնագլուխն ասի , եւ ևս խաղաղութեան : Օրհնութիւն և փառք : Ե՛ սպա պաշտօն առնի ըսպ յայնին , և գնի հանգպեան աւետարանն ընդերցեալ լինի : Իսկ երեք հանդերձի օր լինի , կամ խաչի պօն լինի , Ա յսօր անձառ ասի . և խաչելո՛ւեան աւետարան ընդերցեալ լինի : Զգնի աւետարանին՝ Ընդոդող տիեզերայ . ապա՝ Հոգւոյ հանգուցելոյ :

Իսկ ոմանք ընդ օրհնո՛ւիւնան յոյդերն գլաչօնն , և գնի օրհնո՛ւիւնան գաւետարան ընդերձնուն . և գնի Հոգւոյ հանգուցելոյ . և Քրիստոս որդի ՚ոյ :

Երգ տեառն Ղեբաէսի Հայոց կաթուղիկոսի ասացեալ յաղագս մեծի Ուբբաթուս գիշերին Աւետարանացն :

Իշխանք ժողովեցան ի միասին . վասն տեառն և վասն ծնեալոյ նորա :

Ա՛յսօր անձառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարեալ . խնայարհի ի վերնատունն ի

աստուածական սէնեկ լըրնուծն. նախ քան զընթրիսըն խորհըրդոյ սիրա ծաւ զընջակ արկօղն լուսոյ. և ջուր առեալ ծառայաբար զնտչս լուա

Նայր զաշակերտացն։

Ցանկին հօր փառաց լուսոյ պետ րոն մերձիլ յոտս ոչ ներէր. այնրամ ձեռաց որոյ են գործք երկնից երկինք և երկրաւորք. զրով կուրաց աչըք բացան խուլք և համրըք արձակեցան. որ վերածեաց զինչն ի ծովինսատեաց ալեացն և լուեցի՛ն։ Զըլխոյն ընտրեաւ հօտին փոքունսատէր զևորհնուրդն ոչ դիտելոյ. որով դառնայր և հնազանդէր զնտս և զգլուխս մաքրել մաղթէր. զըլխոյս ասէ չէ բնչ պիտոյ լուացմն մըն ջոյ զի լուացեալ է. ոտիցըդ պետք են մաքրութեան յօդիլ ի գլուխս սիրոյ թեամբ։

Պսուց իւրոց աշակերտացն զոր նախ բանիւ վարդապետեաց. այ-

սօր գործով զգ ծայրագոյնն եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն. սպասաւորեալ հողեղինաց այն որ անտեսան է հրեղինաց. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն որ պաշտին ի սրմէլէէից։

Եւթէ տէրս ասէ էից և վարդապետս բոլորից. զաշակերտացդ և զծառայից զնաչս լուացի ի հնոյ աղտից. միմեանց և դուք համբնաբար ցուցէք ընդնոյն խոնարհութիւն. բարձրացելոյն ի կործանուածն և անկեալոյ բնութիւդ կանգնուածն։ Ոչ որ մաքրեցեր յաւազանին մանրուր ձեռօք զոտս նոցին. և ուսուցեր խոնարհութիւն յանզիտոզ լինել չար հրպարտին. և զիմ լուսոյ զոխիմն մեղաց աղաչանօք սրբոյ դընդին. և ըզգբնացս ծուղեալ զոն խոնարհութիւն ելից յերկինս։

Օրիս։ Աւետարան Ցօհ։ ճ֊ը։ ժդ. 16։ Ա ին աւին։ վերջ. և աշակերտքն իւր։

Երէկուդ Սաղմոս՝ Ես ։ Երանի որ խորհի ։ Որպէս փափաքի ։ Դասս արա ։

Ման անօրէնութեան եդին ՚ի վէրս իմ. տէր տէր մի թողմեր զնս ։

Ղ՚ևից զօրէնսըն մովսէսի զոր խօսեցաւ ՚ի սինայի . եկեր ըզդաւն ծրինակին և ըզբազարջն ընդ եղեգին . ըզհինն ՚ի նորըս փոխելով զըստուերն ՚ի լոյս ճշմարտելով . փոխան գառինն ինքըն գոլով գառն անստուծոյ նըւիրեալ ։

Ընդ բազարջին հաց անխմոր ետ ըզմարմինն իւր զերկնաւոր . ըզկնաւսածինն անսերմնաւոր զանապականն և զհոգեւոր . ընդ ոչխարին արեանն ձխտին ետ մեզ զարիւնն իւր ձխտ կըրկին . և եղեգան գաւնաձագուկին փոխանն ըզվարս սատուածային ։

Թաղաւորն ապրածծոց զհացըն կենաց ետ քաղցելոց . և ըզբաժակն ուրախարար որք յաղտոյ տըրտ-

մեցեալդ. այս նոր ուխտ է իմոյ ա-
րեանն փոխան հինին ուխտին ա-
րեանց. զոր յիշատակ իմ առնիցէք
մինչէ եկիցե ես ի՛ւ սանգամ։

Յորժամ աղաչէք ի՛ քէն հայցեմք ընդ
ժողովեալ մետասանին. որ գնեն-
րանդդ քո՛ մարմին բաշխեալ ետուր
ընդ բաժակին. շնորհեա և մեզ
տէր ընդ նոսին հաղորդ լինել քոում
սեղանին. կենանց հացիդ յոր փափա-
գիմք և ընտրելոյդ ոմ ծարաւիմք։

Ո՛ յընտրելդ աշակերտանցն յուդաս
մեկնեալ ի՛ նը գառնանցն. զարձող
մեղանց զգառն այ՛ մատնէր ի՛ մահ
ընդ արծաթոյ. ի՛ յընթրիսըն հոգէ-
ւոր մերձ ընկերին և նենգաւորն.
ուսեալով ընդ վարդապետըն յաճա
խէ գհասարէութիւնն։

Յօսըն խօսէր աղերսալի խաւարե-
լոյն վասըն դարձի. մի ոմն ի՛ ձէնջ
անէ եղբայրդ գիս մատնելոց է առ
ի՛ մահ. պետրոս լուեալ զայն զար

հա՛ւրէր և ակնարկէր առ յովհան նէս. հարցանել թէ ո՞վ իցէ դա ւանճանող վարդապետի՛ն։

Օրի՛ւ։ Աւետարան Ղուկ։ մ՚ի։ իբ. 1։ Մերձե ցաւ ոմն բազարջա։ վէրջ. խօսէին ՚ի նա։

Լուսաւոր Սաղմո՝ ծը։ փրկեա զիս ՚ի։ Աստուած մերժեցեր։ Լուր աստուած աղօթից։

փրկեա՛ զիս ՚ի թըշնամեա՛ց իմո՛ց անտըրա՛ծ. և ՚ի հալածչաց իմո՛ց անպրէ՛ց զիս։

Նաամոլ սիրոյն յիւր սիրելեացն ըզտըրտմութիւնն վայրաւեաց. թացեալ պատառ տայ յո՛ւդայի նըշանակեալ զդողըն մատնիչ. զո՛ր առեալ և մերկացաւ յաճապարին հոգւոյն չնորհաց. մանաւանդ նախաջարին ընդ մանտուԹեան վարդապետի՛ն։

Ա՛յրագոյն լուսոյն զըրկեալ խաւարանէրն արտաքս ելեալ. տէրըն յայտնէր լոյս էզեղոյն լըգոյնիակ

ղնեն ՚ի գիշերի. պետրոս խօսէր խը-
րախնամեալն և կըշտամբիւր հաւա-
խօսն. զիւրն յաշխարհէ զինխիլն
ասէր և ըզգալուստ հնգուցն պատ-
ուէր։

Կէզրոնեաւն յայնկոյս ձորոյ ՚ի վեր-
նատունն եւ խորհրդոյ. եմուտ
պարտէզ ընդ պարտիզն եմոյծ զա-
դամ յաղէին գրախտին. մնացեալ և
զմեզ տէր ընդ նմին ուստի հան-
նէր նախ զառաջինն. զի ժառանգ
պել ընդ հայրենին արժանասցուք
մեք վերբասին։

Ոգայր ըզկրիցըն տրբոտմաբար եր-
խըն ելեալ առանձնաբար. փրկել
զաշխարհս հնգին յօժար բայց է
բնաւթիւն մարմնոյս տկար. ոչ ումն
ուժեղ և զօրաւոր և ումն անզօր
վըտանգաւոր. այլ մի և նոյն գոլ
միաւոր կըրկէր ըզկերըն կամաւոր։
Զայրս մազթէր ազօթականն վե-
րամառ հայր իւր էական. ծաներր

դ[ի]նէը խո[ն]ար[հ]ական որմ[ա]մ կը[ր]կին ծո[ւ]նը ա[մ]. է[ղ]է վը[ր]կի[ն] մարդկան հնա[ր] է առանց մահո[ւ] իմ որ գրե[ա]լ է. բա[յ]ա[կ] մահո[ւ]ս չի[ն]է[ն] անցցե[ն] ա[յ]ն իմ կամա[ւ] այլ[ք]ո[ջ] տե[ս]ցէ[ք]։

Վ օ[ղ]եա[լ] յե[ր]կի[ն]ք ը[ք]ր[ա]տանց հոս[ա]մա[ն] ո[ր]ո[ն]ա[ձ]է կայլակ վի[ճ]ման. ի զօրանա[լ] հրէշտակ մե[ր]ձե[ա]լ զօրի նական գի[ր]ը[ն] լցցե[ա]լ. զի կատա[ր]ե[ա]լ էա[ւ] զբնո[ւ]թի[ւ] ա[ծ]ո[ւ]ն բա[ն] ըզ մարդկո[ւ]է. պարա էր զե[ր]կի[ւ]ղ և զա[ր]ձրամո[ւ]թի[ւ] յիւրա[ք]ան[չ]իւրն կրե[լ] տնօ[ր]էն։

Օրի՝ Ա[ր]ե[ա]պա[ր]ան Մ[ա]ր[կ]ոս՝ ձկը։ ժ[ղ]. 27։ Եւ ա[ռ] ա[ր]է ցնա Յիսո[ւ]ս։ Վ[ե]ր[ջ]. և սկսա[ւ] լալ։

Ձ[ր]ր[ա]ր Սա[ղ]մո՝ հր։ Ա[ս]տու[ա]ծ մո[ւ]ին հե։ Ո[ր] հո[վ]ո[ւ]եա[ց]։ Ցնծացէ[ք] առ աստու[ա]ծ։

Ն[ո]ր[ա] յի ձե[ռ]ա[ն]է ք[ո]ւմի[ք] մե[ր]ժե[լ] ցա[ւ]ն. մե[ք] ժո[ղ]ո[վ]ո[ւ]ր[դ]ք և խաչն ա[ռ]ծո[ւ]մի ք[ր]ի։

Ա՛ա[ռ]ա[ք]ա[յ]ն վա[ռ]ա[ն]ց է[ի]ն ո[ր] ըստ բնո[ւ]է[ա]ս մարդկա[յ]ին. տագնա[պ]

պեցաւր ՚ի գիշերին աղօթեցեր անւ հայր յերկինս. ծագեա ՚ի մեզ զլոյս երկնային և փարատեա զերկիւղ չարին. մասունք հոգւոց մեր եմ մարմին յերկիւղ քո սուրբ բեւեռ ոեսցի՛ն։

ԱՊրձեալ յուդան որ մանանեղէն հանդերձ դանձն փարիսեցւոյն. անկան նմանն ատելանկելոցն որք յաւիտեան չէն կանգնելոց. յանդաս նենգաւո համբուրելով առիթ մանհնձ նըշան տալով. փոխան սիրոյ զնա մատնելով չար ընդ բարւոյ վըճարելով։

Յայնժամ առ գաՀի սիրոյն պետ բոս ըզծառային անուն մալքոս. եհատ սուսերըք զանկանջն աջոյ որ չէ լուաւ սեառըն իւրոյ. խնկ տէրըն մեր արագապէս յունկըն մերք ձեռ բըժըշկապէս. առողջացոյց աստուածապէս զոր չ սեռին կուրսն հանդէս։

Ա՛որ հօտի՛ն փոքու ցըրուեա՛լ քան զի զհնձվե՛ըն քաջ հարեա՛լ. պետ բոս միայն ընդհե՛տ երթեա՛լ ի յա՛ղջկանէ վիմին շարժեա՛լ. նըշանակեա՛լ հաւըն խօսէը առ ի պետրոս ոըն ակնարկէը. զբանն յիշէը, գառն աըտասուէը ի գլըմանէն դարձեա՛լ կանդնէը։

Ընդհեա՛լ վիմի՛ն եկեղեցւոյ զոր պահեցե՛ր ի հոսելոյ. և կանգնեցեր ի գլո՛րելոյ վանըն սըրտիւն աըտասուելոյ. կանգնեա և զհս աէր ընդ նըմին ի գլըմանէ սայլաքոզին. տալով աչացս յոդ աըտասուս և

ջո՛ւր նման ծովո՛ւ գլըխոյս։

Ո՛վ կամաւ զանկանպե՛լին կապեալ ընդեղեա՛ս արձակողին. ի յապարան սըն տա՛նէին կայսրակայ և ա՛ննա յին. ծառայն զերբեան այն անպատակէը յոդմէ սրովբէէն Թեւասքօղէը. Թուլք արձակեա՛լ պիղծ լեզբանոցին յայն սո կուրին լոյս ծա՛

գեաց լիքո՛վն ։

Օրի՛ ։ Աւետարան Մատթէոսի ։ մձը ։ խզ. 31 ։ Յայնժամ ասէ ցնոսա ։ Վէրջ. և ւիսեան ։

Ընդհերդձ Սաղմո՝ ճը ։ Աճ օրհնութեան ։ Ասաց տէր ցտեր իմ ։ Խոստովան եղերուք ։

Խօսեցա՛ն զինէն լեզուաւ նենգաւո՛րք. և բանիւ ամօթալիւեա՛ն զիս պաշարեցի՛ն ։

Զա՛ր կապանաց մարդկան լո՛ծիչ որ կապեցա՛ր ընդ կապելոյն. զիս ա՛րձակեա յինքնակապե՛ս մե՛ղաց կապից դլժոխայնոյն. ո՛ր ընդ մեղ՛ք պարտաւո՛րին կացեր անմե՛ղդ՝ի յատեանի. յորժամ փառօք գա՛ս հայրեանի մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսի՛ն ։

Պա՛տկառանօ՛ք հինն ադամայ որ ձա՛ղեցա՛ր վասն նորա. ջընջեա՛ զամօ՛թ մե՛ղաց լըրբին որո՛վ զերեսա իմ ծածկեցի՛ն. ո՛ր ներեցեր չար ծա՛ռային ածել ձեռօք բեղ սպատա՛

կին. հար ա՛ժգնակի զդէմըս չարին
որպէս և զիս եհար ուժգին։
Ո՛ւ աչերն լուսոյ յատաւծոյն՝ի յուր
բանեռուն հընոյ զատկին. կայր ա-
ռաջի գատաւորին ծառայն նըստէր
՝ի յաեներին. ՝ի հարցանել պիղա-
տոսի տէրն ոչ առնէր պատասխա-
նի. զի կանխասաց գէրբէն լըցոյն
Եղէ՛ ես մարդ որ ո՛չ խօսի։
Ա՛ամկակա՛ն գասաք զինուո՛րացն ար-
կին հանգերձ նախատանաց. այնմ
որոյ զգեստն է լոյս վառաց իբրեւ
զօձոց զինքեամբ արկած. ՝ի ծուներ
իջեալ կատանկէին զգլուխն եղե-
գամբ հարկանէին. պըսակ՝ի փշոց բո-
լորին ընդ՝ուշ մեզացըն բարձողի՛ն։
Սոկալի՛ն քերովբէից բառնայր ին
քեամբ ընդ՝այտ խաչին. մինչ՝ի տես-
ղի գողգոթային յորում եգեալ
մարդն առաջին. Ե՛առն ըմպել գի-
նի զբնաեան և կերպակուր լեղեաւ
խառնեալ. որով զպըտղոյն դառնի՛ն

ձաշակ փոխեաց մեզ բաղցր և ա՛խորժակ։

ՎերնակաՆքըն զարհուրեալ տեսին ընտէրըն մերկացեալ. և զհանդերձըն բաժանեալ պատմուճաՆին վիճակ արկեալ. ըզձեռըն և զոտսըն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին. ընդ փայտ խաչին բեւեռեցին զմատնանն որ գրեաց ՚ի տախտակին։

Օրին։ Ա-եփարան Մարկոսի՝ յիշ։ ին։ 57։ Իսկ նոցա կալեալ։ Վերջ. ելաց դառնապես։

Վերջերըդ Սաղմոս՝ ճժէ։ Խոստովան եղերուք տեառն, զի բա. Ինչպէս ցայն պոռնն որ ասէ՝ Բաց ցեք ինձ զդրունս արդա. կ՚ըդէ։

Խոստովան եղերուք տեառըն զի բարի՛ է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա։

Տա՛րածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեանց. փայտ ընդ փայտի դառըն պըտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով.

'ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մեր
կացեաւ տօնողն օրինաց. զոր ոչ
տեսին ազգքն կուրացք բայց 'ի միոյն
յաւազակաց։

Պօղէից արեգականն ըղտիւն արար
դիշերանման. զընտուերըն քօղ արկ
մերկուհի՝ զի մի տեսցէ ակն անարգ
ժան. 'ի մէջօրեային նըսեմացաւ յոր
ժամ ադամ մեղաւ մեռաւ. 'ի յինն
երորդն 'ի լայս դարձաւ յորժամ
մահուամբ մահն լուծաւ։

Ցօղէր արտօսրըր ցաւագին մայր ան
որ կայր մերձ առ խաչին. յորժամ
լսեր ընդարաւին բարբառելոյ ի ւր
միածնին. ետուն քացախ խառնեալ
լեղի այնմ որ բընդհեաց զետ յաղե
նի. և 'ի վիմէն վընասակ բարի ար
բոյց տոհմին դառնացողի։

Կոնծեալ յերրորդ ժամու ծգին
զմիտըս նախանձոյ մօրն եւայիւն. 'ի
վերջն անկեալ մարդն ամաչին հա
մանական բանիւ նորին. 'ի սոյն

ժամն՝ տէրն ՚ի խաչին զի քաւեսցէ զմեղս նոցին. և յորժամ ել անդամըն հին եդ զաւազակն ՚ի մէջ դրախտին։

Փաթրեզ բարբառ ընդ իմ էլի էլէ առ հայր գոչէր. զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբ սասանեցաւ և վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ՚ի յինքեանց պատառեցան և գերեզմանք մահուս բացան։

Քաթրոզէ ՚ի սքանչելեացս ձեզ մարմ նով վան իմ խաչեալ. մերովք բնութեամբըս մեռանի ձեզ անմահ խոստովանի. կրկինաւրհնակ կոչին աղբերք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովըն մաքրի զաւրհնեն ըմպել զոր դի ընդ հօր փառաւորել։

Օրի ։ Ա-եսպան Յօհաննու՝ ձծէ ։ ժը. ջ։ գբ տէր և յուդա ։ վերջ. հաւ խոսեցաւ ։

բկ
դկ

Այսոցիկ տիեզերաց որ զգեցուցեր մեզ լոյս փառաց. արկար զմեզ քեզ ի զինուորութիւն քրիստոսի կարի միր նախատանաց. մերկեա չինչն զքո քուրձ մեղաց զոլորտամանգինն առեամբ նեղկած. և զգեցո զնուրբ խալին զպատմուճանն իմ զաճգին։ Ընկնաւար Թագաւորիդ ի ծուխր իջեաւ խաղ առնէին. ծածկեալ զգլուխդ կըռփէին և եղեգամբ հարկանէին. և զիմ անկեամ մինչ ի գետին ի հնազանդել կամաց չարին. մի Թողուցուս խաղալ սովին այլ կանգնեացես զիս վերըստին։ Ամեալ բոլորդ քո մարմին յետ վերադրոյ դատաւորին. սաստիկ էառ զհանուած գանին վասին գալնից նախատեղծին. զիս որ յոտից մինչև ցգլուխ ցաւօք նեղիմ անհնարին. առ ողջացո դարձեալ կըրկին

որպէս հնորհօք յաւազանին։
Աչքաւփայլ պըճնեալ զարդուն զոր
զգեցուցեր ահարօնի. փոխան պըճ-
սակ՝ ի փշոյ եդին մըշակք այգւոյն
խորայելի. ըզ փուշ մեղայ հանցեա
յինէն զոր յիս ևհար իմ Թըշնա-
մին. և ողջացո զխայթուածծ վէրին
զի սպիք մեղացըն ջընջեսցին։
Օրին՝ Ա-եփսրան Սարկաւագի՝ յԺէ՝ լիէ՝ 1՝ Խբրև
այգ եղև՝ վերջ. և մայր որդւոցն զերեթեայ.

Ե՞տուն ըմպել քեզ ընկերին և ըզ-քանցախն՝ ի ծարաւին. արբեր կամաւ զի քաղցրասցին ճաշակք պըտղոյն դաւնագունին. ըզդատ-նուԹիւն Թիւնաւորին զոր՝ ի մա-սնա հոգւոյս արկին. հեղբեա՝ ի բաց հանդերձ տովին և քաղցրա-ցի սէր քո՝ ի սիրն։

Ստեղնեալ ծառոյ մահաբերին այնմ որ բուսաւ՝ ի մէջ դրախտին. փո-խան բարձեր ընկալայ խաչին՝ ի գող-

գոհեա Հայներ առեղին. զեմ առ ՚ի
մեզս անկեալ զոգի և ծանրագոյն
բարձող բեռին. բարձ ՚ի յուսոյդ
ընտ ձչխարին հան ՚ի յերկինս յուխ
տեալ տեղին։

Ի՛ յուբաթոր ժամ երրորդին բե
ռեռնցար տէր ՚ի խաչին. լուծեր
զկապանս նախաստեղծին և կանգնէ
յեր ըզքրիստոսին. զնս ամրացո ընդ
հնավանեաւ կենդանարար քո նըշա
նին. և ՚ի ծագելն յարեւելից լու
սաւորեա լուսով նորին։

Ի՛ օրանեալ աւազակին բացեր ըզ
դուռն անդին դրախտին. ըստ հա
ւատոյ սրտի նորին կատարեցեր
ըզ խընդրելին. տուր և ինձ տէր
ընդ նմին լսել ընդնոյն պատասխա
նին. այսօր ընդ իս իցես յանդին ՚ի
հայրենիս քո աւաջին։

Օրէն՝ Ա-եպտրան Մարիսի՝ ձայնը՝ ԺԵ. 1՝ եւ
վաղվաղակի՝ վերջ. եկեալ էին յերուսաղէմ։

Բ ածբաո ե լ ա վ վ ե լ լ ե լ ի հ ի մ ա ո ն ք
ա
գ
երկրի տատանէին. և վարագոյր
հին ծրինին վերուստ ի վայր պա
տառէին. աւդ ընդ վիմանցն որ չար
ժէին չարժեա զանշարժ սիրտս ի
բարին. ընդ պատառել վարագու
րինգիմ պատառեա երգիր պարտիին։
Ո՞րեգակա՞ն լոյս քծղ աչկեա՛լ խա
ւարանայլր միջօրէին. և գերեզմա
նըք բանալին մարմինք սրբոցըն
յառնէին. ընդ խաւարել լուսա
ւորացն մաքրեա յինէն զգործ խա
ւարին. ընդ մեռելոցն որք յառնէին
կանգնեա զմեղօք մեռեա՛լ հոգի։
Ո՛վ սիրոյ պատուիրանին գործով
լծոյղ եղեր բանին. աղօթելով առ
հայր յերկինս թծղա՛լ ըզմեզս որ ի
խաչին. ինձ որ հոգւովս հաւատա
ցեա՛լ երկրպագեմ քեզ միածին.
Թող ըզլուծումըն հրամանին մի
յիշեսցին մեղք առաջին։
Աւրսեցին սանդարամետք ի յա

ւանդէլ առ հայր գՀնդկիպ. որ ՚ի գԺոխս իջեր ներքին ՚ի բանդ մա
հու և խաւարին. կամեալ զիշխանն մանհածին հանել զհոգիսն որ ՚ի բանտին. և զիս հանցեւ որ ընդ նոսին բանտէ մեզաց ազջամղկէն։

Օրիւ Աեթարան Ղոհաւոր՝ մղե։ խբ. 66։ եւ իբրեւ այգ եղեւ։ Վերջ. տեսանէին զայն։

Ա՞ղբերացն անանգական որ յետ
մահուն անմահարար. բղխեալ ՚ի քէն վըտակ կըրկին ՚ի նորոգմանն կողաձնին. բայց ըղբերան իմ յանբ
ծայումն քո արեան կենարարին. լըւա գարձեալ յանազանին Թէ
ոչ չնորհօք այլ արտասուօք։
Յանմահիդ մեռանելոյ զմեռեալ հոգիս կենդանացո. Թաղմամբ ՚ի նոր գերեզմանի զԹաղեալս ՚ի մեղս վերածեա. ՚ի գբի ներքնում իւ
ջանելով ՚ի գբոյն մեղաց վերաբե
րեա. ՚ի սուրբ մանհու քո քանակե

լով լուսաւորեա՛ և զմեզ հոգւով։ ԱՓրկա իմ առ քեզ աղաղակէ բանդ որ ընդ հծր ՚ի սկզբանէ. որ կամաւոր վանցն մարդկան կրեցեր մարմնով զայս ամենայն. ինձ լսել ու քո ընդ ըղձայն յարքայութեանդ քո կոչման. ընդ ժողովոյն անդ անդր բանիւքն օրհնել ըզքեզ միշտ յաւիտեան։

Օրի։ Ա–եպարան ըստ Ցովհաննու՝ գլխ։ ԺԻ. 17։ Եւ նոքա առեալ։ Վերջ։ յոր խոցեցին։

Օրինի Ա յաւր անճառին՝ ամ սաղմս երդ, Նշան նեցաւ։ Փրկ. ի կարդալ իմում։ Ե– ապա ընդ ընթերցեալ լինի աւետարան խալխղոնիան ըստ յայնին. և գինի ասի շարականն Ցարուցող։ Իսկ ոմանք զաւետարանի շարականն գայն ասեն. և ոմանք զնուրուզն համային ասեն. կամ որ է։ Բայց յորժամ պատահեսցի շարականն հանգոպեան ասես՝ գինի շարականայն ասի սաղմս ըստ յայնին. և ընթերցեալ լինի աւետարան ըստ յայնին. և գինի աւետարանին ասի ԱՅՁ անեղին փրկ մեզ. գինի ԱՅՁ անեղին՝ Հոգւոյն հանգուցեալ։ Ե– ոմանք ընդ ԱՅՁ անեղին երբեմն երբեմն երդին Աւրարիչ և մարդասիրի գի պատուն. և կամ ես ասացիւն գի պատուն. կամ որ է։ Ե– ապա Հոգւոյ հանգուցեալ։ Քրիստոս մեզ ողորմի մեզ։ Ե– Հայր մեր որ յերկինս։

Աղմուկ ըստ ոմն յայնկոյն նախ քան զաւետարանն։
Ի վերուն առաքն եղիէ ած է, ասա զայս աղմուկս։

Տէր ոմն կացցէ ի խորանի քում, կամ ոմն բնակեսցէ ի լեառն սուրբ քո։

Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի ճշմարտութիւն ի սրտի իւրում։ Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով, և չար ընկերի իւրում ոչ արար։ Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու. արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն։

Օ՛երկիւղածս տեառն փառաւորառնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ։

Օ՛արծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս արասցէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան։

ած Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմանես զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատես զիս։

Լըսեաւ ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խա֊
վեցան ոսկերք իմ։
Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր մինչեւ յե՞րբ։
Դարձ ար և փրկեա զանձն իմ. կե֊
ցո զիս ար ըստ ողորմութեանդ քումմ։
Ո՛չ ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զը֊
քեզ, կամ ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ։
Վաստակեցայ ես ի հեծութեան
իմում, լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի։
Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ ակն
իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամե֊
նայն թշնամեաց իմոց։
Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,
որք գործէք զանօրէնութիւն։
Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լը֊
սաւ տէր աղօթից իմոց. և տէր
զինդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ա֊
մենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս

և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խառնեսցին։

ակ Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս։
Տէր ած իմ՝ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր զիս. տէր հաներ ՚ի դժոխս զանձն իմ, և փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք իջանեն ՚ի գուբ։
Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա. և խոստովանեղարուք յիշատակի սրբութեան նորա։
Սրտմտութիւն է ՚ի բարկութեան նէ, և կեանք են ՚ի կամաց նորա։
Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօտու եղիցի ուրախութիւն։
Ես ասացի ՚ի բարեկենդանութեանս իմում, թէ ոչ սասանեցայց յաւեան։
Տէր ՚ի կամս քո եառուր գեղջ իմոյ զօրութիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խառնեալ։
Ընդ քեզ աէր կարդացի, և առ ած իմ աղաչակեցի. զինչ օգուտ է

քեզ յարենէ իմմէ, մէ իջանեմ
ես յապականութիւն։
Մի մէ հնչէ խոստման առնիցի
առ քեզ. կամ պատմեսցէ զճշմար-
տութիւնս քո։
Լուաւ ինձ տէր, և ողորմեցաւ,
և տէր եղեւ ինձ օգնական։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի՛ն,
էզերծ յինէն զքուրձ, և ինձ զգե-
ցոյց զուրախութիւն։
Ով սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ.
և այլ մի՛ ես ղղջացայց. տէր աստ իմ
յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ։

Ընծ յանուան քում կեցո զիս, և ի՛ քն
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։
Ընտրած լուր աղօթից իմոց, ուն-
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ի վե՛ր իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
րեցան զքեզ աստ առաջի իւրեանց։
Ընդ աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ի՛ ինձնախ

իմ, ճչմարտու[թ]եամբ քով սատա-
կեա զնոսա։
Եւ կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղեց
անուան քում տէր զի բարի է։
Ցաւս նեղուէ իմմէ փրկեցեր զիս,
և ի[մ] ձնշամիս իմ եաես ակն իմ։

ԹԿ Ածուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ, երեւեցո զերեսս քո ի մեզ
և ողորմեա մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յազինս ամենայն զփրկու[թ]իս քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստ, խոստովան եղիցին առ
քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք.
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղու[թ]եամբ, և ազգս երկրի դու
առաջնորդես։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք աստուած, գոհասցին ըզ
քեն ժողովուրդք ամենայն։
Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհ-

ոչ դարձեալ են աւ նա սրտիւք։
Սակայն մեծ է աւ երկիւղածս
իւր վրկութիւն նորա, քնակիլ
փառաց նորա յերկրի մերում։
Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատահեսցին. արդարութիւն և
խաղաղութիւն համբուրեսցին։
Ճշմարտութի յերկրէ բուսցաւ, ար
դարութիւն յերկնից երեւեցաւ։
Տէր տացէ զբաղցրութիւն և եր
կիր մեր տացէ զպտուղ իւր. ար
դարութի առաջի նր դնացէ, դի
ցէ ի ճանապարհ զդնացս իւր։

գկ Տէր լուր ազօթից իմոց՝ աղաղակ
իմ աւ քեզ եկեսցէ, և մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յինէն։
Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհ
հեցո աւ ինս զունկն քո. յորում ա
ւուր կարգամ աւ քեզ՝ վաղվաղ
կի լուր ինձ։
Սպառեցան ոսք ծուխ աւուրք իմ,
և ոսկերք իմ ոսք խոխ չորացան։
Հարայ ես ոսք խոտ և ցամաքեցաւ

սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց
իմ ՚ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։
կցեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ. նմա
նեցայ ես հաւասան անապատի։
Եղէ ես որպէս բու յաւերակի,
սքանեցայ և եղէ ես որպէս ճրնճղ
ղուկ միայն ՚ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր
հանապազ, և գովիչք իմ ինձ երդ
նուին։
Ո՛մոխիր ոպէ զհաց կերի, և զըմպե
լին իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեան սրտմտու
թեան քո, զի դու բարձրացուցեր
և խոնարհեցուցեր զիս։
Ըստուերք իմ որպէս հովանի անցին,
և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշ
ատակ քոյ ազգէ մինչեւ յազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս ՚ի վե
րայ սիովնի. ժամանակ գթալոյ նո
ր[ա] հասեալ է ժամ։

Ներձեսցին խնդրուածք իմ առ դէ

ջի քո տէր. ըստ բանի քում համա-
ռուն արա ինձ:
Մոցեն ողորմք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո վիրկեա ինձ:
Խղճեսցեն ընթացք իմ զօրհնու-
թիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո:
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի
ամենայն պատուիրանք քո արդարու-
թիւն են:
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:
Ցանկացայ փրկութիւն քում Տէր, և
օրէնք քո խօսք իմ էին:
կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ:
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
սեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ:

Ի փերուանի առաջս երիք յայնն գիկ էին՝ առա զառաջնա
ղայս:

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր՝
տէր, լուր ձայնի իմում:
Եղիցին ականջք քո՝ ի լսել զձայն ա-

զօթից իմոց։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ գիտեա տէր՝ տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո. զի ՚ի քէն է քաւութիւն։ Վասն անուան քո համբերի տէր. համբեր անձն իմ բանի քում. յոյսացաւ անձն իմ ՚ի տէր։

Ի պահէ առաւօտու՝ մինչեւ յերեկոյ. ՚ի պահէ առաւօտու՝ յոյսացաւ իսրայէլ ՚ի տէր։

Ի նմանէ է ողորմութիւն. ՚ի նմանէ է վրկութիւն. և նա փրկեաց զիսրայէլ յամենեցուն անիրաւութեանց նորա։

Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր ընդ խնդրուածոց իմոց ճշմարտու թեամբ քում։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայ քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս

մեռեալ յաւիտենից։
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս։
Ցիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր-
հեցայ յամ գործս քո. յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբար-
ձի առ քեզ զձեռս իմ։
Ընձն իմ ոտն երկիր ծարաւի է առ
քեզ. վազվազակի լուր ինձ տէր,
զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որք իջա
նեն ՚ի գուբ։
Լսեցի առ ի առաւօտու զողորմու-
թիւնս քո. զի ես ՚ի քեզ տէր
յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնաց
ցից. զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու
ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առ աշխարհեացէ ինձ

'ի յերկիր ուղիղ։
Ալան անուան քո տէր՝ կեցուացես
զիս, արդարութեամբ քով հան
ցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

Օ. ՅՆԿ սաղմոսաց՝ ընդդէմ լինի սոփսրան ըսդ յայնկին։
Աւետարան ըստ Մատթէոսի. ԺԳ. 36։

Յայնժամ թողեալ յիսուս զժո- ըկ
ղովուրդսն՝ եկն 'ի տուն. մա- դկ
տեան աւս նա աշակերտքն նորա՝ և ասեն. մեկնեա մեզ զառակ որո մանցն ագարակի։ Նա պատասխա նի ետ՝ և ասէ ցնոսա. որ սերմանէ զսերմն բարի՝ է որդի մարդոյ։ Եւ ագարակն աշխարհս է սերմն բա րի նոքա են՝ որ որդիքն արքայու թեան են. իսկ որոմն որդիք չարին են։ Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է. և հունձքն կատա րած աշխարհիս է. և հնձողքն հր-

բեշտակք են։ Այլ ժողովի որոմքն՝ և ի հուր այրի, այնպես եղիցի ի կատարած աշխարհիս։ Առաքեսցէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նր զամ գայթակղութիս, և զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն։ Եւ արկցեն զնոսա ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց։ Յայն ժամ արդարքն ծագեսցեն իբրեւ զարեգակն յարքայութեան երկնից որ ունիցի ականջս լսելոյ լսիցէ։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յագարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թագոյց. և ի խնդութենէ անտի երթայ վաճառէ զամ ինչ զոր ունի, և գնէ զայգարակն զայն։ Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից առն վաճառականի՝ որ խնդրիցէ մարգարիտս գեղեցիկս։ Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամ զոր ինչ ունէր՝ և գնեաց զայն մարգարիտ։ Դարձեալ

նման է արքայութիւն երկնից ուռկա-
նի արկելոյ ի ծով և յամենայն ազ-
գաց ժողովելոյ։ Որ՝ իբրեւ լցաւ՝
հանեալ ի ցամաք՝ և նստեալ ժողո-
վեցին զբարին բարին յամանս, և զգ
խոտանն ի բաց ընկեցին։ Այնպէս
եղիցի ի կատարած աշխարհիս.
ելցեն Հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն
զչարս ի միջոյ արդարոց, և արկցեն
զնոսա ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի
լալ և կրճել ատամանց։ Ասէ ցնո
յն. իմացարո՞ւք զայս ամ։ ասեն
ցնա. այո՛ տէր։ Եւ նա ասէ ցնո.
վն այսորիկ ամ դպիր աշակերտեալ
արքայութեն երկնից՝ նման է առն
տանուտեառն, որ հանէ ի գանձէ
իւրմէ զնոր և զհին։

Աւետարան ըստ Մարկոսի ։ գ ։ 26

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութի՝ բձ
ւյ. որպէս զի այր մի արկանիցէ դձ
սերմանիս յերկիր, և ննջիցէ և յառ-
նիցէ զգայդ և զցերեկ. և սերմա-

նիքն բուսանիցին և ածիցեն. և նա ոչ գիտէ՝ Թէ երկիրն ինքնին բերէ զպտուղ. նախ զխոտն՝ և ա պա զհասկն, ապա զցորեանն առատ ի հասկին: Ա յլ յորժամ տայցէ զպտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգաղ. զի հասեալ են հունձք: Եւ ասէր. ՈՒմ նմանեցուսցուք զարքայութիւնն ՚այ, կամ որո՞վ առակաւ կաւ առակեսցուք զնա: Որ հատն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան զամ սերմանիս՝ որ են յերկրի. և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և լինի մեծ քան զամ բանջար, և արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչև բաւական լինել ընդ հովանեաւ նր Թռչնոց երկնից բնակել: Եւ այնպիսի առակ կօք խօսէր ընդ նոսա զբանն, որպէս կարող լինէին լսել. և առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ նոսա, բայց առանձինն աշակերտացն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Մի երկնչիր հօտ փոքրիկ . զի հաճեցաւ Հայրդ ձեր տալ ձեզ զարքայութիւն : Վաճառեցէք զինչս ձեր , և տուք ողորմութիւն . և արարէք ձեզ քսակս առանց հնանալոյ , գանձ անպակաս յերկինս . ուր ոչ գողդ մերձենայ , և ոչ ցեց ապականէ : Ո՛ւր գանձն ձեր է , անդ և սիրտք ձեր եղիցին : Եղիցին գօտիք ձեր պնդեալ ընդ մէջս՝ և ճրագունք լուցեալք : Եւ դուք նմանողք մարդկան՝ որ ակն ունիցին ՚ի տէրանց՝ թէ երբ դառնայցէ ՚ի հարսանեացս . զի յորժամ գայցէ և բաղխիցէ , վաղվաղակի բանայցեն նմա : Երանի իցէ ծառայիցն այնոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ արթուն . ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ զնոսա , և անցեալ պաշտիցէ զնոսա : Եւ եթէ յերկրորդի՝ կամ յերրորդի պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս , երանելի են ծառայքն այնոքիկ :

ակ
գկ

Բայց զայն գիտասջիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր, և չտայր թողլ ական հատանել՝ի տան իւրում։ Եւ դուք եղերուք պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ։ Ասէ պետրոս. տէր՝ առ մեզ ասացեր զառակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեսեան։ Եւ ասէ տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ տնտես և խմաստուն, զոր կացոյց տէր իւր՝ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ՝ի ժամու զկերակուրս։ Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտաց նիցէ արարեալ այնպէս։ Ըրդարեւ ասեմ ձեզ՝ զի՝ի վերայ ամ ընչից իւրոց կացուսցէ զնա։ Ապա եթէ ասիցէ ծառայն այն՝ի սրտի իւրում. յամէ տէր իմ՝ի գալ. և սկսանիցի հարկանել զծառայն և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ։ Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի և՝ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ.

ընդ մէջ կտրեսցէ զնա, և զման նորա ընդ անհաւատս դիցէ : Եւ ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեսցէ ըստ կամաց նորա, արբցէ քան բազում: Եւ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գայնի ինչ գործիցէ, արբցէ գան սակաւ : Ամենայնի՝ որում շատ տրւաւ, շատ խնդրեսցի՛ ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել եւս պահանջեսցեն՛ ի նմանէ :

Աւետարան ըստ Յովհաննու : Ե. 19 :

Պատասխանի եւ ասէ Յիսուս և ասէ ցնոսա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձնէ և ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման գործէ : Օ՛ի հայր սիրէ զորդի, և զամենայն ինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զայնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ

աՁ
գԿ

որ դուքդ զարմանայք. Ո՛վ որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս և կենդանի առնէ, նոյնպէս և որդի զորս կամի կենդանի առնէ: Նա ոչ եթէ հայր դատի զոք՝ այլ զամենայն դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ. զի ամքն պատուեսցեն զորդի՝ ոպէս պատուեն զհայր: Որ ոչ պատուէ զորդին, ոչ պատուէ զհայր զորդիչն նո: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի որ զբանն իմ լսէ, և հաւատայ այնմ որ առքեացն զիս, ընդունի զկեանան յաւիտենականս. և ի դատաստան ոչ մտանէ, այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս: Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. զի գայ ժամ և արդէն իսկ է, յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի որդւոյն այ. և որք լսիցենն՝ կեցցեն: Ո՛վ որպէս հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել կեաս նմա յանձին իւրում. և իշխանութ թիւն ետ նմա դատաստան առնել. և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի զարմանայք. զի եկեսցէ ժամանակ

յորում ամենեքին որ ՚ի գերեզման
նըս կայցեն, լուիցեն ձայնի նորա,
և եկեսցեն արտաքս. որոց բարիս
գործեալ իցէ ՚ի յարուԹիւն կեանց, և որոց զչար արարեալ ՚ի յա
րուԹիւն դատաստանաց։ Ոչ կա
րեմ ես յանձնէ առնել և ոչինչ.
այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ, և դա
տաստանն իմ արդար է. զի ոչ
խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս հո
նորիկ՝ որ առաքեացն զիս։

Երգ՝ առաւն Վերսէսի աստուածալ վասն առ՚ի
Քրիստոս Ննջեցելոց։

Ա՜ծ անեղ անժամանակ հայր ա
նըսկիզբն և անքանակ. որդւոյ
պատճառ ծննդեամբ անճառ հոգ
ւոյն բըղխմամբ անքընննաբար. ա
ղաչեմք ըզքեզ զբղխած երկայնա
միտ և ողորմած. ողորմեա քո ըս
տեղծուածոյս յուսով ՚ի քեզ նրնե
ջեցելոյս։

բկ
դկ
մատ

Բա՞նդ որ ՚ի ծոց հօր վիճծին և կերպարան սկըզբնաւորպին. որով երկինըք գոյացան աշխարհ լըրիւ հաստատեցան. հայցեմք ՚ի քէն ար և փըրկիչ ամենաղորմ և կեցուցիչ. ո։

Գերագոյն չնորհաց բաշխող երկնաւորաց և երկրայնոց. կեանք և կենաց տըւող հոգի հօր և որդւոյ անարչանկից. խընդրեմք ՚ի քէն աղբիւր բարեաց արբունցանողըդ ծարաւեաց. ազոր։

Պատանեմք ընդ սրտվքէից զկեն դանարարըդ համայնից. երեքսըը բեան ի տէրութի՛ զհայր և զորդի և սուրբ զհոգիդ. յոր հանգուցեալըս մըկըրտեալ և հաւատով խոստովանեալ. ազոր։

Ընդրակի լինս կատարեալ յերկինս անձինըս բաժանեալ. երրորդութի՛ միանարեալ միով բնութի՛ հաւատասլեալ. յորմէ կապեալք և արձակիմք և վերջնատին անլոյծ կապիմք. ո։

Օ էակիցըդ հօր զմըդի փառաւո-
րեմք անլռելի. որ իջեր յարգանդ
կուսին զանդամայինն առեր մարմին.
ամլաչանօք ճաճանչին անապականն
քոմ ծընողին. ողոր։

Ի բեւեցար մարմնով յերկրի որ ի
հօրէ անմեկնելի. ընդ հողեղէնս
բնակեցար ի հրեղինաց երկրըպա-
գեալդ. պաղատանօք երկնաւորաց
փառաբանչաց քոց հրեշտակաց. ո։

Ոստ օրինացըն մովսէսի ընծայէ-
ցար ի տաճարին. զի ըզ բնուԹիւ-
նըս մարդկային ընծայեսցես հօր ի
յերկինս. խընդրըուածովք սուրբ
ծերոնեոյն քեւ ի կապից արձակ
կելոյն. ողոր։

Պ ածաւորըդ հրեղինաց որ ընդ
մարդկան հողեղինաց. ջըրջեցար
տնօրինաբար կրեցեր ըզկիրըս մարդ-
կաբար. ո՛ վասըն մեր զայս ամ՛ ի
յանձն առեր խոնարհուԹիւ. ո՛
ղրմեա քո ստեղծուածոյս յոյ։

Յոմովեաչ.քս ՚ի հրաժարումն՚ն
ծանւայի .քո յաչխարհէ. հայ-
ցեմք ՚ի քէն աւտամաւելով և պա-
ղատիմք զայս ասելով. ճա՛նապարհ
ընդ քեզ ելեալ նընջեցե՛լոյս լեր ու-
ղեկից. ՚ի յոթեւանս հնր քո՛յ լու-
սոյ ընդ նը՛նջեցեալըս մե՛ր հանգո:
Ի՛ փրկուԹեա՛ն մերոյ սկզբան
մըկըրտեցա՛ր ՚ի յորդանան. զոր
շնորհեցեր նոր ա՛ւազան ՚ի մաքրու-
Թիւն մեղաց մարդկան. հայ՛ցմամբ
կըրկի՛ն կարապե՛տին մեծին ՚ի ծը-
նունդըս մըկըրտչին. ՚ի յո:
Լո՛սաւո՛ր ձայնիւ յերկինից զքեզ
դաւանեա՛ց հայր էակից. աղաւ-
նակերպ հոգին ի՛ջեալ առ հա՛մա՛
գոյդ իւր հանգուցեալ. ըզմըկըր-
տեա՛լս նովին հո՛գւով յորդէգրու-
Թիւն հօր հաւատով. ՚ի յո:
Խո՛ւար մեղա՛ց հալածեցաւ լոյս
գիտո՛Թե՛ քեւ ծագեցա՛ւ. խայՀ-
ուած օձին բըժ՛ըշկեցաւ հիւա՛նդ

դուխիւն մեր աղջացաւ . կէնդաս նարմրըդ մեռելոց և լուսատուդ խաչարելոց . ի յօ ։

Օրհնութիւն առ ի հօրէ որ ընտրեցեր ի յաշխարհէ . լուսաւոր լիչ տիեզերաց ըզդասս ընտրեալ աշակերտացն . աղաչանօք առաքեալցն փող յարութեան մեր եղելոց . ի յօ ։

Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ որ ընտրեցեր զմեզ ի հողոյ . նորոգեցեր դարձեալ կրկին ծնընդեամբ սրբոյ աւազանին . զոր կեցուցեր շնորհիւ քումով ի մահուանէն այն առաջին . ի յօ ։

Հոգւով լցեր զմարդն առաջին զոր կորուսեալ խաբմամբ չարին . ընդոյն հոգի բանիւ բոյին հեղեր յոգիս մեր վերըստին . նմին հոգւոյ սուրբ և բարի առաջնորդեա հոգւոյ սորին . ի յօ ։

Ձոյնեցեր առ զանգրուա որով և

տա՛ր մեռելոց յոյս. կենդանութիւն
չորեքօրեայն կենդանացան որք յա-
դամայն. կե՛նաց ձայնիւ վերջին փո-
ղոյ կոչեա՛ ըզսա յայսմ հողոյ. ՚ի։
Ո՛ղեալ սարսեաց պահակ մահու
՚ի կենարար ձայնին լըրոյ. արագա-
պէս զոգ ընդ բանին ետ ըզմեռ-
եալն ըստ հրամանին. ՚ի՛շխանք զ
դմա այս սարսեցեն զհոգի սուրբ
մի արդեւցեն. ՚ի յօ։

ակ գկ ղուկ Ա՛նապատիս մոլորելոց և ճանա-
չող գայթ խաւարելոց. հրաւիրե-
ցեր զերդիս լուսոյ ՚ի յերկինսն՚ին
հարսանիս քո՛. ընդ զուարճալից
անդ ժողովոյն արժանացո՛ ըզ սա
դասուց. լի լապտերօք մոյծ յառա-
գաստ ընդ իմաստուն սուրբ կո-
սանացն։

Ա՛ՆՕրով բնութեամբ զոր ընդեցյալ
՚ի վայս խաչին բեւեռեցար. լու-
ծանելով զմեզ ՚ի մեղաց ՚ի նախա-

հօրըն կապանաց. լո՛ծ և ըզսա ՚ի յանցա՛նաց վանըն քո՛ սուրբ չար չարանաց. լե՛ լապ։

Յե՛ս կամաւո՛ր մահու խա՛չի եդար ՚ի նո՛ր գերեզմա՛նի. երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի նոր ընտե՛ղծեր զմե՛զ կենդանի. զինչեւս ընդ քեզ ՚ի հող մա՛հու վերանկո՛չեա ձայնիւ փողոյ. լե՛ լապ։

Ն՚ընտեալ կանա՛նցն իւղաբե՛րից և ողբայո՛ն արտասուալից. խբր ըզ մեռեալ անյո՛սալից ըզ կենդանիդ յաւիտեանից. վանըն նոցի՛ն սուրբ արտասուաց մաքրեա՛ ըզսա ՚ի յանցանաց. լե՛ լապ։

Շաւիժեալ հիմա՛նցըն գլխո՛վից ՚ի տեսա՛նել ըզքեզ ներքնոց. հաներ զհոգիան ո՛ր ՚ի բանտին կա՛պեալ զնչիանըն մահածին. ընդ հանդուցեա՛լ հոգիս սրբոց հանգո զհո՛գիս նընջեցեալոյս. լե՛ լապ։

Ո՛րթախուՀեամբ զօրք երկնայի՛ն

յերկնից յերկիր իջանէին. յորժամ յարեաւ ’ի մեռելոց լոյս ծագեցար արարածոց. սո՛ւրբ յարուԹեամբ քո կենարար յարո՛ր ընդսա՛ ’ի կեանս անմահ. լի՛ լսել։

ՁըմհանգուրժեաՀ պահանպանացն ’ի յերկիւղէ երկնաւորացն. որք աչեռիս տայինն կանանց ԹԷ մահ լուծաւ մանկանացուաց. սա՛ որ մահո՛ւ քո տրնկանկից լեզի կենացդ հաղորդակից. լի՛ լսել։

ՊաՀրակցեա՛Հ անմարմնականքն առ կենատո՛ւ սուրբ գերեզմանն. տան աչեռիս անգի՛ մարգկան վանըն կենացն յա՛չէժական. դա՛սաւորեա՛ պարծանց նոցին ըզնընջեցեա՛լս յօրըն վերջին. լի՛ լսել։

Ո՛ աՀեաւորեա՛Հ նըշան խաչին յարեւելից վայլեալ ծագին. հաւատաց ցեալքն ’ի քեզ բերկրին և ուրացողքըն կոծեացին. զերկըրպագո՛ւս սրբոյ խաչին պայծառացո լուսով նորին. լի՛ լսել։

Ա՛ամ գործեա՛ երկնաւորաց գան ա՛ռաջի քո նախընթաց. զընտ րեալըս քո ժողովեալով քեզ ընդ ա՛ ռաջ բերեն ամպով. ընդ աղաւ նեաց օդասպարից խառնեա ընդա՛ տուրբ երամից. դասաւորեա ընդա վերնոցն երգել ըզ փառս ընդ զքա՛ ւարճանացն։

ա՛ գ յո՛

Սա՛րսափի՛ն տաքիքը երկրի յորժամ փառօք գա՛ս Հայրենի. արեգական լինս խաւարի լուսինն առ տեղըբլն նըւաղին. ընդա յաւիտեան աներեւակի լուսաւորեա՛ լուսով քոյին. դասա։

Վ՛երնակա՛ն զօրացըն պետ փողէ բարբառ աւետաբեր. արիք մեռեալք որք յաշխամայ քանզի ահա ելիըն փեսայ. ընդ հարսնացեա՛լ մաքուր հնդւոց կարդեա ընդա՛ի թիւ սրբոց. դասա։

Տիրակա՛ն յաթոռ նըստիս յարա՛ տածոց երկրըպագիս. արդարութ

զաշխարհ դատես վարձս ըստ գործոց հատուցանես. յայնժամ հնոր հեա ողորմածութիւն ընկալեցեալ լայս մեր Թողութիւն. դասա։

Լսեալ մարդկան ազգ ժողովին ոչք յադամայ ծընեալք լինին. և հրեղինաց դանաք երկնային համանգամայն վայրաբերին. ի յայնմ ա հեղ հրապարակին յիշեա ընդս յօրն ահագին. դասա։

Ցուցանէն գաղտնիք մարդկան իւրանքանչիւր ոք գործեցան. բարեաց գործողքըն պսակին չարեացն ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ յիշեա զսորա բարին, գործըք մեղացըն ջընջեսցին. դասա։

Լինին պըսակք զանազանեալք և պատմուճանք լուսափայլեալք. որ վըկայիցն ի գլուխ եդեալ և արդարոցըն զարդարեալ. հաղիւրդս արամ հայցմամբ նոցին ընդս լուսոյ վառ ոգոյ նոցին. դասա։

փառաց ՚ի փառըս բանձրանայն ա-
ջակողմեանքըն վերանան. յորժամ
լսեն զերանական ձայն օրհնու-
թեան ՚ի քէն կոչման. նըշնջեցեալս
մեր լսեցո զաստուածայինն բար-
բառըդ քո. դասա։

Պահանայք և ժողովուրդք հայ-
ցեմք ՚ի քէն տէր բարեգութ. ընդ
նընջեցեալսըն հաւատով ընկալ զգ
մեզ նովին յուսով. յերուսաղէմ
քաղաք վերին յորում արդարքըն
ժողովին, փառս վերերգել միշտ
ընդ նոսին երրորդութեանդ երբ
րեակ անձին։

Պարի՛չ և մա՛րդասէ՛ր տանդ
խնակալ և բա՛րեգո՛ւթ. ո՞ր գո՞ղ
վի՛ազ ՚ի սրտվբե՛ի՛ց աէր դատա-
ւո՛ր ա՛րդա՛ր լուԹե՛. ընդ սըրբո՛ց
առա՛քեալո՛ց տէր պըսակեա զմեր
նըշնջեցեալսն. ո՞ղորմա՛ծ տէր ո՛ղ-
որմեա՛ հոգւոցըն մեր նըշնջե՛ց-
ցեալց։

դէ

Յորժամ գրեա՛լքըն կատարի՛ն
որ զայնմ աւուր մեզ պա՛տուեցին.
մարգարէի՛ց բանքը՛ն յայրգի՛ն
աւաքե՛լոցըն վճռա՛ճարի՛ն. ողոր։

Ի վերի՛ն երո՛ւսաղէ՛մ ՚ի բնակ
կարան՛ըս հրե՛շտակաց. օ՛ր ե՛
նո՛վք և ե՛զեա՛ս կա՛ն ծերաց
ցեակ աղա՛ւնակերպ ՚ի դրախտի՛ն
եդե՛մական՛ն պայծառացեալ ա՛ր
ժա՛նապէ՛ն. ողոր։

Ծագօ՛ր փառա՛ց քրիստո՛ս
որ ժամանեալ գա՛ւ ՚ի՛ յերկինից. ՚ի
վերա՛յ Թևո՛ց հողմո՛ց քո՛ հայ-
բե՛նի կերպա՛նօք. և առնե՛ս
հրափո՛ր ճոխ Թեւա՛ւմբ ըզքըննա՛-
Թիւն որդո՛ց մարդկա՛ն. ողոր։

Ի դնել բեմի՛ն բաղմի՛ վեհասէ՛ն.
և առաքա՛նտըն զա՛ւրդարի. գաթ-
ըիեցա՛ն փողո՛ն գո՛չէ՛. սո՛ըբք
ամենայն անդ հա՛ւաքի՛ն. պրպա-
տո՛ց դասքը՛ն բեմկըի՛ն. ինկ
մեղանի՛քըքն Թո՛ղանձի՛ն. ողոր։

Յորժամ հընչէ՛ւն փողոյն լինի՛՛՛ և զէտաճակն գլուխ՛՛ն յայտնէ. ճա՛ռագայթ սըրբոյ խաչի՛՛՛ն. յա՛ բեւեռեց վայելե՛՛լ ծագէ. հրե՛շտա՛ կա՛յ գոռնդ ծա՛ռայի՛՛՛ն հրեշտա՛կապետք պարո՛՛ն Նակին. ողոր։ Ո՛հեղ խորհո՛՛ւրդ քահա՛՛նայի՛՛՛ն բանզկատարած կայ ՚ի՛՛՛ բեմի՛՛ն ա՛ռաջի՛՛ սե՛՛ղանո՛՛՛յն. հա՛ւր չէ՛ ջա՛նի խաւա՛՛յ մերժէ. տըրտմեա՛լ հոգի՛՛քն ուրա՛խանա՛՛՛ն, զի Թո՛՛ղ զա՛՛ւրհուն մե՛՛ղա՛՛յ լինէ. ողոր։ Ո՛ավսէ՛՛ս աստուա՛՛ծախո՛՛՛ս և ա՛՛յ հա՛՛րց՛ն ի զե՛՛՛ւատայի՛՛ն. մարգարէ՛՛քն խարա՛՛յէլի՛՛՛ և քահա՛՛նայք հին ե՛՛՛ւ լինի՛՛ն. յառաջագո՛՛յն մեզ ծա՛՛նաւ՛՛՛յի՛՛՛ն լոզ գա՛՛լո՛՛՛ւստ ա՛՛ր վի՛՛՛ա՛՛ծ նէ՛՛ր. ՚ի փըրկութի՛՛՛ մեզ յա՛՛յտնէ՛՛՛յի՛՛՛ն. յանապատի՛՛ կեր՛՛՛ա՛՛կրէ՛՛ին. ո՛։ Տըրտմահա՛՛ղո՛՛ւրդ, չարչա՛՛րանո՛՛՛ք. ՚ի յանձն ա՛՛ռեր լոզ մա՛՛՛հ խաչի՛՛ն. և փայտի՛՛՛ն բարձո՛՛՛ղ նեղե՛՛՛ր վա՛՛

անդամայ նախա՛ւատեղծին. ողոր։ Օ արհո՛ւրեցա՛ն զօրք եկեղեցւո՛ւն, յորժամ տեսին զտէրդ ի՛ւ խաչին. արեգակա՛ն լոյս քո՛ղ արկեաւ՛ր, և լոյս լուսնին նո՛ւաղեցաւ. յա հնո՛ղ փառա՛յց աշ՛ակերտո՛ւդ խաչ եաւր եղեւ ընդ տի՛ւեզերս. ողոր։ Ո՛ւրախացան ազգք մարդկա՛ն. յորժամ լսե՛ան զքո՛ յարո՛ւթիւդ. նորափեսա՛ւր զարդա՛րեցաւ ի յարեւ՛թեր ե՛ր մի՛ւածնիդ. ողոր. Աղաչանո՛ք սրբոց խաչի՛ն. և անբաւրեան բարե՛ւխօսին. և սրբոյ քո՛յ աստուա՛ծածնի՛ն և յովհաննո՛ւ կարապետի՛ն. և սրբոց՛ն ստեփա՛ննոսի՛ն և առաքի՛ն մարտի՛ւրոսին. և սրբոյ լուսաւո՛ւչի՛ն հայաստա՛նեաց հայրապե՛տին. և սրբոյ առաքելո՛ւց, և համբարձո՛ւմն մարտի՛ւրոսաց. ողոր մա՛ւծ։

Ես ասացի՛ւ՛ ի վերանալ յինէն
աւուրց իմոց. յո՛ւ՛վ երթայց
ցեմ և ևս այսօր. յառաջին օրէն
վանին զմի ոչ գիտէի. օգնեա՛ւ՛
և ինձ քո՛ւ այսօր. յառաջին ճանա
պարհին. և ի՛ միւսանգամ գալոյ
տեառնըն քո օգնեա՛ւ՛ ինձ։
Նկն ե՛հա՛ւ՛ս օր վախճանի իմոյ.
լա՛ւ՛ւմն ողբա՛մն և աչխարհա՛մն.
սի՛ւ՛րտ իմ խառնվեցաւ յիս. և ոս
կեղբ իմ յամաքեցաւ. օգ։
Ի մա՛հի՛ւ՛ճս իմ զարթուցի՛ն զիս.
պահանջո՛ւ՛ղք հոգւոյ իմոյ. տա՛ւ
նէի՛ւ՛ն զիս ճանապարհ հեռաւ
որ, զոր ո՛չ գիտէի. օգ։
Ա՛յցեա՛ւ՛յ և ոչ ա՛ր էր որ օգնէր
ինձ. ապաւինեցա՛ւ՛յ յաճ փրկու
թեան իմոյ. ըզնծասցէ՛ւ՛ հոգի
իմ յաղթայութեան քում. օգ։
Ղըրճեցա՛ւ՛յ ես ի գիր կենդանու
թեան. և մե՛կնեցա՛ւ՛յ երթալ առ
արարիչն երկնի և երկրի. օգ։

Յանըստուերս և յանձկղ լմնացին հեծեացս յաղթեմամբ խաւարչային. ճաշակեցից զմահ ըզ մահաբիծ պըճուղն. հողանայ պատկեր բարերար ստեղծողիդ. օգ։

Յանջատմանն հոգւոյս ի մարմնոյս. ի քակիս գեղեցիկ չինուած ծոյս. զպրհուրիս ի սպառնալեաց թագաւորին. թէ պահանջիս յինէն զտապանդ պատուիս բանին. օգ։

Կուսածիս ն մարդացեալ ած իմ յիսուս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. զքինս արեան քո մի դատապարտեր. օգ։

Սահմանի է օր վախճանին. և ահեղ օր դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին. զքինս արեան քո մի անտես առներ. զիս պատկեր եմ բարձր ստեղծողիդ. օգ։

Օ, տահաւորդ դատաստանն դատաղ

ւորիւք տեսիլ, և զարհուրեցաք յոյժ. զի անպատրաստ եգիտ զիս ՚ի հրաժամանումն քոյ թագաւոր յաւիտեան

Նիւց. օգ։

Ընծայիցեն անարատ մայրն ամ և կոյս եղ. բարեխօսեսցէ առ որդին քո միածին. զի փրկեսցէ զմեզ ՚ի սպառնալեաց գեհենին. և պարգևեսցէ մեզ զերկնից զարքայութիւնն. և հանգուսցէ զհոգիս մեր նընջեցեալսն. օգ։

Մաղթանք։

Հոգւոցն հանգուցելոց քրիստոս աստուած՝ արա հանգիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս՝ շնորհեա զթողութիւն յանցանաց։

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր ա։ Ա ման հանգուցեալ հոգւոցն աղաչ քրզ
էնսցուք զփրկիչն մեր քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութե իւրոյ։ Յիմնակալ տէր աստուած

մեր. կեցո և ողորմեա։

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ո։

մաղ Քրիստոս որդի աստուածոյ անոխակալ և բարեգուրմ՝ գթա քո արարչական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան աւքայուէ քոյ։ Ընդ արժանի ողորմութեան քաւութեան և թողութեան մեղաց։ Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յայլակողման դասուն։ Օ՛ի դու ես տէր և ապրիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի։

Եւ ապա ասի օրհնութիւն ըստ պատշաճի աւուրն, կամ ի յայնէն. և ելիր մաղթանք, քարոզն, և աղօթքն։

Մաղթանք տէրունական ծոմից,

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո տէր. զօրհնեալ և զփառաւորեալ զհրաշալին և զյաղթող ծնունդդ քո ոք օրհնեմք և փառաւորեմք։ Արդ ասէր տէր՝ վա՛յ սրտից հպարտ ա

նարատի մօր քոյ և կուսի՝ և վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Այնպէս ասա և յամենայն փոնս փերուանականս ըսպ պաշ-
ճաճ ատուրն. ի՛ր յայտնութեան, ի՛ր գալստեան, ի՛ր
փոխելութեան, ի՛ր հաստնութեան, ի՛ր խաչելութեան,
ի՛ր թաղման, ի՛ր յարութեան, ի՛ր համբարձման, ի՛ր
գալստեան հոգւոյն սրբոյ, ի՛ր պայծառակերպութեան, և
ի՛ր ի փոնս սրբոյ խաչն Եկեղեցոյ։ Նայց ի գալստեան
հոգւոյն սրբոյ՝ զմարդասէր փերն այսպէս ասա։ *Մար-
դասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօրն և կուսի. և վասն խաչին պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր.* Օ՛ի սկսանն որ ասեն առ հոգին սուրբ, ի՛ր մօր Ցոյ կամ խաչն Ցո։ Նշ ի փոնս եկեղեցոյ ասա, փառք տէրունեք քո տէր. և այլն որպես ի վերոյ։

Աղաչանք ի փոնս սրբոց։

Նարեխաստուածեամբ սրբուհւոյ ածնին. և յովհաննու մկրտչին. սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային. և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Ցի՛ շատակաւ և աղօթիւք սրբոց (այս ա-
նուն), *որոց այսօր է յիշատակ։* Նւ վա՛ խաչի քոյ պատուականի, տէր ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Երան գկ Ձեր է իմ ձեռ, և փառաւորս առ նեմ զսա. ձեռ հօր իմոյ՝ և բարձր արարիչ զսա ։ Ամրդասէր տէր ։

Երկնառ Տուք փառս ձեզ, տուք օրհնութիւն մարդասիրին Թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ ։ Ամրդասէր տէր ։

Ինձ ակ Դու ես ձեր մեր՝ դու ես քո փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր ։ Ամրդասէր տէր ։

Ողորբ Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաճ փրկիչ քձ իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ՝ի ձեր՝ տերամբ և հաւատով ։ Ամրդասէր ։

Էբէն բկ Խաղաղութեանց տուողդ քրիստոս՝ զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա յարարած ծիս քո ։ Ամրդասէր տէր ։

Պերա գձ Ցոյս կենդանութեան, յոյս և ապաւէն փրկութեան տէր յիտուս փրկիչ. փրկեա և փարատեցո ըզցաւս անձին իմոյ ։ Ամրդասէր ձեր ։

Խոս գկ Եկեսցեն ալօթք մեր՝ի տաճար քո. խնայարհեսցի ունկն քո՝ի խնդ

դըրուածս մեր : Ամրդասէր տէր :
Լուր մեզ տէր լուր մեզ, ասաղ ինհղ
ունածային ողորմութեամբ և գըթ գձ
թութեամբ քո խնայեա յաթարաձ
ծրս քո : Ամրդասէր տէր :

Քարոզ և աղօթք՝ երանելոյ և իբրեւ հանճարոյն :

Ամն ի վերուստ խաղաղութեան՝ գկ
և փրկութեան անձանց մերոց, զգ բկ
տէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :
Ամն լսելի լինելոյ ձեռն ձայնի աձ
ղաչանաց մերոց, զտէր աղա :
Ամն քաւիչ և ներող լինելոյ մեղ ի
վերայ մեղաց մերոց, զտէր աղա :
Ամն թողլոյ մեզ զամ յանցանս
մեր, զկամայ և զակամայ, զտէր ա :
Ամն զի մի ընդ խոտանան գտաձ
նիցիմք յաւուրն պատասխանատըձ
ւութեան, զտէր աղա :
Ամն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի քն
ննջեցին, զտէր աղա :
Եւ ևս՝ միաբան ընդ ճշմարիտ և ընդ
հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա :

Ո՛անձինս մեր՝ և զմիմեանս, մեռ ոչ
ամենակալին յանձն արասցուք։
Աղօրմեաց մեզ տէր աճ մեր ըստ մե-
ծի ողորմութեան քումմ. ասասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ո։

Աղեքս։

Տէր տուընջեան՝ և գոյացուցիչ գի-
շերոյ. որ արարեր զտիւ՝ ի զբօսա
նըս բարեգործութեան՝ ի փրկութի
անձանց մերոց, և զգիշեր՝ ի հան
գիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութե
մերոյ։ Խակ այժմ զարթուցեալ բա
ցեր զքեզ ըստ մեր յօրհնաբանու՛
ահաւոր և փառաւորեալ անուա
նըդ քումմ սրբոյ։ Ընկալ և այժմ
զաղաչանս մեր. և յաջողեա մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինասէր
վարուք՝ ի նոյն սպասուն քո կանխել
միշտ. և նովին կանոնիւս անդա
դար փառաւորել զՀայր և զորդի
և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ո՛չ քեզ, որ յամի գթած և մարդա-
սէր տուր ես, աղաչեմք հանապազ,
զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ
կալ ի կարգի կրօնաւորութեանս մե-
ծում։ Թեթեւացո տէր՝ զբաղցր
լուծ քո՝ զոր եդեր ի վերայ մեր.
զի կարասցուք կալ ի պատուիրանի
քում, և զհաճոյսն առնել առաջի
քո յամենայն ժամ, ի տուէ և ի
գիշերի։ Հրեշտակային երգակցու-
թեամբ զքեզ օրհնել՝ զքեզ գո-
վել, և քեզ գոհութիւն և փառս
մատուցանել ամենազօր տէրութեդ.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա։

Մաղթանք։

Աղաչեսիւք և օրհնութի՝ և երգօք
հոգևորօք անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի.
այժմ և միշտ և յա։
Օրհնեալ տէր մեր յի քի. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

աձ գձ Վասն ի գիշերի և ի տունջեան, և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ ըզ բան տեառն՝ զտէր աղաչեացուք։ Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձու թիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել՝ զտէր աղա։

Վայ ամբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առջի ահեղատենին քի՝ զտէր։ Վայ առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից՝ զտէր։ Վայ ապաժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն՝ և երկնից արքայութեն՝ զտէր։ Վայ Հոգւոցն։ Լե՛ս։ Օ՛անձինս։ Ողորմեաց մեզ։

Աղօթք։

Ի գիշերի և ի տունջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և ի քէն խնդրեմք մարդասէր տէր։ Լո՛ւր մեզ ձայն փրկիչ մեր. խոնարհեացի ունկն քո ի խնդրուածս մեր. զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր ի գործ արդարութե,

և ՚ի պտուղ աստուածպաշտութեե ։
Ընկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագ
գութիւնս մեր, և հատո մեզ զք
ղորմութիւն քո առատապէս. ծած
կեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենա
զօր աջոյ քոյ. զօրացո զմեզ ՚ի՞ր՝ զք
րութեամբ սուրբ Հոգւոյդ. պա
հեա զմեզ ոչ բիւր ականս ։ Լ՚ս արա
առ մեզ նշան բարի, ՚ի գովեստ և
՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում
սրբոյ ։ Օ՚ի ՚ի քո փառս կատարի ա
մենայն արարածոց մշտնջենաւոր
փառաբանութիւն ՚ի բարձունս,
հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ,
այժմ և միշտ և յաւ ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Ո՞վիս քալ՝ հովիս բարի՝ և յա
ւիտենական՝ նայեաց և այց արա
բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովե
ցեր առ քեզ գթութեամբ քով ։
Օ՚ի քո առաջի կամք տէր, և առ՚ի
քէն ողորմութիւնդ և գթութիւնդ
ակն ունիմք ։ Օ՚ամենեսեան օրհ
նեա, զամենեսեան խնամատանացո,

զամենեսեան լուսաւորեա. և ա-
մենեցուն պարգեւեա զերկնից ար-
քայութիւնդ։ Վասն զի դու ես
տէր կենաց, և ամ ողորմութեանց.
և քեզ վայելէ փառք իշխանութի-
և պատիւ, այժմ և միշտ և յա։

Մաղթանք։

Ի գիշերի և ի տունջեան և յամե-
նայն ժամու անդադար փառաւո-
րեմք զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ, այժմ և միշտ և։

Քարոզ և աղօթք՝ Մխ՝ նախանձիւ և խոստովան կանանց։

ակ գկ Ա՛ւ ուղեալդ զգնացս մեր՝ ի ճանա-
պարհս խաղաղութեանն՝ զտէր աղա։
Վասն ցրեալդ ի վէնջ զամենայն խոր-
հուրդս չարին՝ զտէր աղա։
Ա՛ւ պարգեւեալդ մեզ առողջ խոր-
հուրդս և առաքինի վարս՝ զտէր ա։
Ա՛ւ պահեալդ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ՝ զտէր ա։
Վասն խորտակեալդ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զտ։
Ա՛ւ հոգւոցն։ Ի՛ եւս։ Օ՛ւանձինս։

Աղօթեաց։

Աղ՚ք.

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ
արարածոց երեւելեաց և աներե-
ւութից: Ո՛ւ քեզ կարդամք յամե-
նայն ժամ. զի ընդ ամ տեղիս է տէ-
րութիւն քո, և արքայութիւն քո
ամենեցուն տիրէ: Շնորհեա մեզ
երկիւղիւ ՚ի պաշտօն քո կանխել
հանապազ, սիրել զքեզ ՚ի բոլոր
սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց, և յա-
մենայն զօրութենէ մերմէ պահել
զպատուիրանս քո: Համբառնալ առ
քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն ա-
ռանց բարկութեան և երկմտու-
թեան, և գտանել ՚ի քէն զշնորհս
և զողորմութիւն, և զառաքինա-
սէր գործոցն յաջողութիւն: Ո՛ւան
զի դու ես ստր կենաց և ամ ողոր-
մութեց. և քեզ վայելէ փառք իշ-
խանութիւն և պատիւ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ո՛ւռամ ամենազօր և յաղթող տէ-
րութեանդ կրկնի ամ ծունր յեր-
կրպագութիւն. և փառաւորի յա

ժեննեցունց Թագաւորութիւն քո։ Նայեա յերկրպագութիւնս մեր, և ուսո մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան։ Վասն զի դու ես ած խաղաղութեան, որ բարձեր զիշնամութիւն ի միջոյ, և արար երկաղաղութի յերկինս և յերկրի։ Հեռաւորացդ և մերձաւորացդ աւետարանեցեր զնոր պարգևս քո յին բարեացդ։ Որոմ և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես, դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, ած մեր և տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս։ Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ և։

Աղաչանք։

Յերկս օրհնուես և ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և։

Քարոզ և աղօթք՝ ողորմեա, և ի նեղութեան կանոնացն։

ա Վա՛յ գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն ի բարեբար տեառնէ մերմէ՝ զտէր աղաչեսցուք։

Վասն փրկելոյ զմեզ ի ղպատտուածենէ մարդկան և յօրոգայթից սատանայի՝ զտէր աղաչես։
Վասն ամ անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց՝ զտէր ա։
Վ ո ր ք ի լերինս յայրս և ի փապարս բնակեալ են ը ր հարքն մեր՝ զոր։
Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր ա։
Վ ո հոգւոցն։ Նե և ս։ Ո՛նձինս։

Ողորմեաց։

Ա ղ ջ ի ք։

Ո՛հանամք զքէն տէր ամ մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգստենէ քնոյ չնորհիւ ողորմութ քո։ Ո՛ար զի զիտաս մեր արդարութ առ քեզ տէր ամ մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Լկեսցէ և քնակեսցէ առ մեզ ամութիւն քո, և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լեցի ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Նե զմեզ զձառայ քո արժանի արա ի տուէ և ի գիշերի և յամ

ժամու միշտ խորհիլ ի սէր պատ-
ուիրանաց քոց : Ու գոհանալով փա-
ռաւորել զՀայր և զորդի և զսուրբ
Հոգի , այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Վենդանարար զօրութի՛ և աղբիւր
անմահութե՛ն , դու ես քրիստոս ա՛ծ
փրկիչ մեր : Ու չնորհեցեր մեզ ի
մէջ գիշերի յառնել և խոստովան
լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և
արդարութեան քո : Ու այժմ աղա-
չեմք զքեզ տէր ա՛ծ մեր , արա զը-
մեզ արժանս և պատրաստս ի
ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո :
Ու ընդ նոսին գոհանալով փառա-
ւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգ-
ւոյդ սրբոյ , այժմ և միշտ և :

Մաղթանք :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստո-
վանութեամբ անդադար փառաւո-
րեմք զՀայր և զորդի և զսուրբ
Հոգի , այժմ և միշտ և :

Թագաւորը յանխտեաւ։ բշ
Լո՛ւր մեզ աստուա՛ծ փրկիչ
մեր, և կեցո՛ զմեզ, որ յամենայն
նիզ կարո՛ղ ես։

Լո՛ւր մեզ ա՛ծ փրկիչ մեր. յոյս ամ ոչ
ծագաց երկրի. և ո՛ւ՛ծո՛վ հեռի։
Ա՛ր պատրաստե՛ զմեզ լերինըս զօրու՛թ
իւրով. և զգեցեա՛լ ի՛ զօ՛րութի՛ւ.
և կեցո՛ զմեզ, որ յամենայն։

Լո՛ւր ա՛ղաչանաց մերոց տէ՛ր մա՛ր փ
դա՛ահէր. և գթութի՛ւն մեզ։

Ա՛ի՛ զի՞նա ա՛նաւե՛ս առնե՛ր. ա՛՛յլ թ
օգնեա՛ իմ՛ն մա՛րդահա՛ճ։

Ա՛ի՛ ընկենո՛ր զիս առ յերեսաց քոց. սաղ
և զհոգի՛ քո՛ սո՛ր ա՛ի՛ ինէն։
Ա՛յլ տո՛ւր ինձ զցնծութի՛ւն փրկ-
կուե՛. և հոգեւո՛վ պետութե՛ քո հաս-
տատեա՛ զիս. ա՛՛յլ օգ։

փ Այլ անտես առներ զիս ահա աստ՝ ե՞ս փըրկիչ իմ. այլ չնո՞ր հեա՞ ինձ Թողո՞ւթիւն բազմագո՞ւթ մար՝ դաւեր, և կեցո՛։

թ Ն՛րկի՛նք և երկի՛ր գոհանա՞ն ըզ քե՛զ տէր. արարա՞ծք ամ քեզ երկի՞պագանեն. և հրեշտակք՝ ի բարձունս ազազակե՞ն և ասեն. ողո՛ր մեամբ ստեղծեր, մի կորո՞ւսաներ։

սաղ Ն՛րկինք երկնից, ջուրք որ՝ ի վերոյ քան զերկինըս. օրհնեցէ՛ք զա՞նո՞ն՝ նբ՛ն տեառն։ Ո՛ր նա ասա՛ց, և եղեն. հրամայեաց և հաստատե՞ցան. և հրեշտակք՝ ի։

փ Ն՛րկի՛նք և երկիր հանապազ ըզքե՛զ գովեն. Թագաւո՞ր փառաց. սե՛ր ո՛վքեէ՛ք և քե՛ր ո՛վքեէ՛ք՝ ի խո՛նարհ ո՛ւնելով ըզ դէ՞մս իւ՛րեաց. և միաձայն բարբառովն ազազակե՞ն և ասեն. սո՞՛ւրբ. սո՞՛ւրբ. սո՛ւրբ. տէ՛ր զօրո՛ւթեա՞նց։

Ե՛րկայնամիտ եւ՝ ո տէր սո՛ւտ սմանէ
գշ նեցո՛ւսեան. և զլեա՛ տէր ի՛
վերա՛յ մեր. ո՛րպէս և յա՛ռաջա՛ք
կէն փրկէիջ և կեցո՛ւ։
Երկայնամիտ բազում՛ողորմ և ճշմա՛
սաղ րիտ նայեա՛ց առ ի՛ս, և ողո՛րմեա՛ց
ինձ։ Տո՛ւր զօրութի՛ծառայի՛ քոյ.
կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա
առի՛ս ըզնշա՛ն բարութի՛ե՛. և զլ։
փ Տեր ո՛ր զլեացա՛ր յա՛ռաջակըն խա
չակի՛ց լինել քեզ. և մո՛ւրեցեր զաղ
տեղութիւն յանցանա՛ց նո՛ւա յաղ
թե՛ր կո՛ղի՛ քոյ. զլեա՛ և յիս ի՛
ձեռաւո՛րս, որ ծարաւի՛ս եմ առ
քեզ. և փա՛խաքիմ ի՛ գառի՛ն քո
ո՛րպէս ըզմի՛ ի յեղջերուաց ի յաղ
բե՛ր ջրի՛ս ջուրց։
թ Ա՛ստեաո՛ ընդ իս ի՛ տարա՛պար
նապա՛զ զիս կամի՛ կո՛րնդ՛ս՛ան՛ել.
այլ դո՛ տէր իմ այդ ա՛րա մոլորեա՛լ
ոչխարիս, և կե՛ցո՛ւ։
Ա՛ստեա՛ն ընդ իս ի՛ տարա՛պար

տուց. և փոխանակ սիրոյ իմոյ մատ-
նէին զիս. այլ ես յաղօթս կայի։
Հաստուցին ինձ չար փոխանակ
բարւոյ. ատելութի փոխանակ սիրոյ
իմոյ։ այլ դու տէր իմ այդ ա։

փ Որ հաւքիւդ ես հօտից բանաձայ
կենդանեաց. տուր ինձ յոյս կեց-
նաց ապաշխարութեան. և դադիմ
զմոլորեալս ի հօտ քո քրիստոս, և
կեցարցեմ։

թ Աղաչեմ զքեզ ամենակալ տէր
թափուր
թիւրն շինուհեա մեզանից իմոց.
քանի՞ իմ լեր քո գթածութիւդ. որ
միայնոք ես փրկիչ. և կեցարցեմ։

ժա Աղաչեմ տէր մեղայ. և զանօրէնու-
թիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ։
Ընդառնամ և խնդրեմ ի քէն, թող
ինձ տէր, թող ինձ. և մի կորու-
սաներ զիս ըստ անօրէնութեան
իմոյ։ քան։

փ Աղաչեմ քեզ տէր. մեղայ քեզ տէր.
մեղայ. և քան զաս ոչ ծանեմ բա-

զոմ ես յանցանք իմ. պատրանք
աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ
անպատուական ի կենացդ յոյսդ. այլ
դու անոխակալ և անյիշաչար լերը-
կիր. խնայեա՛ ի ծերուցեալ ծա-
ռայ, և կեցո՛ զոր։

դշ Տէր իմ բազում են ա՛նօրէն-
նա՛խայիւ՛նք անձին իմոյ. ո՛չ
այ՛լեցի զահեղ ըզ դա՛տաստանըս
քո. ա՛րդ ա՛նկեա՛լ ըզքե՛զ ա՛ղա՛-
չեմ. շնո՛րհեա՛ ինձ ապաշխարու՛-
թիւն ա՛ռնել. և զո՛րութիւն։

սղ Ընդունելութիւնք իմ բարձրացան
քան ըզգլուխ իմ. և որպէս բեռն
ծանրը ծանրացան ի՛ վերայ իմ։
Նեխեցա՛ն և փտեցան վէրք իմ
յերեսաց անըզգամութեան ի՛ մի՛մ
ո՛չ այ՛լեցի զահեղ ըզ դա՛։

փ պաղատանս մատուցանեմք քեզ հա՛յր
երկնաւո՛ր. մի՛ անտես առնէր զա-
ղաչանս մեր. այլ անցո՛ զցասո՛ւմն

քո ՚ի մէնջ. և յիշեաց զի պատկեր
եմք բանիւ տառիս թեաց ՚ի նոյն։

թ Տէ՛ր իմ գլխաւորութիւնք քո բա-
զո՛ւմ են յոյժ. ան՛ւս ինձ ա՛պաւ զքա-
րեխոսութիւնս քո. որպէս և մանք
սա՛ւորին, և ի՛նձ աղաւ՛թս տալ։

սաղ Գլխուորութիւնք քո բազո՛ւմ են տէր.
և ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս։
Բազո՛ւմ են որք հալածեն և նե՛ղ-
զիս. ՚ի վկայութեց քոց ես մի խոտո-
րեցա՛յ. ան՛ւս ինձ ա՛պաւ զքա։

փ Ա՛նհամակք և անյուշաչար տե՛ս-
ր՛ ար գլխալով ՚ի մեղաւորս չնո՛ր հե-
ցո՛ր ապաշխարութիւն. արդ գլ-
խաւ և յիս տե՛ս ր՛ ՚ի մեղուցեալ և
յանօրի՛նեալ քո ծառայս. և մի փո-
խո՛ւիցես զոգ ծառայիդ քոյ ՚ի գլուխ
՚ի գլխո՛ւոն ապաշխարութեան,
և կեր՛ցո՛։

թ Ի՛ տանճանալ քում սիրեցուցեան.
վանա՛ւորեա՛ լո՛վ քով քեզ. զու ու-
նի՛ս ինչ նո՛ւ, ողորմեա՛ մեզ։

սաղ Ա՛յլ ես ըստ բազում ողորմութե՛ն քումդ մըտից՝ ի տուն քո. և երկիւղ պագից՝ ի տաճար սուրբ քո երկիւղ ղի՛շ՛ր քո։ Տէր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութե՛ն քումդ վասն թշնամեաց իմոց. և ուղիղ արա առաջի իմ ըղձանապարհըս քո՛։ զի՛ ոչ ինչ՛ փ ի՛ տաճարի՛ քում սըրբութեա՛ն հանապազ ըզ քեզ գովեմք թանգա՛ւո՛ր վա՛յ՛ելած. որ ունես իշխանութի՛ կե՛նաց և փրկութեա՛՛ն, ողորմեա՛՛՛ւ մեզ։

Ա՛պաշխարութեա՛ն արտասո՛ւս եշ առաքա՛ն լի՛նի՛, և լըսե՛՛նայ ըզ բազմո՛՛ւթի՛՛ւն մե՛ղացդ. սո՛վաւ՛ շնորհեա յառաջ քա՛ն ըզ վա՛՛խ՛ճա՛ն գ քաւութիւն և ըզ մեծ քո՛ զո՛՛ղ՛ո՛՛ր՛մո՛ւթիւն։

սաղ Օ՛ձրաւի՛ է անձն իմ առ քեզ աստուած հըզօր և կենդանի. երբ եկից երեւեցայց երեսա՛՛ց աստո՛՛ւ

ծոյ. Լղճին ինձ պատասուք իմ կե-
բակուր ի տուէ և ի գիշերի. և
այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ,
Թէ ո՞ւր է աստուածդ քո՞. սո՛-
վաւ հնոտհեա յա՛ւ:

փ Յորժամ գա՛ս ի մտօք հօր յահա՛-
գի՞ն ամուրն ի դատե՛լ զկրկին. և
զոզա՛ն սարսափմամբ երկրածինքս
ա՛մ ի յահէ՛ն քո՛ւմէ. ի նըս-
տել քո յաթոռին դատաւո՛ր ահեղ.
և յանկարկել քո յարարա՛ծս, ի-
շեա՛ և զիս ըզբազմամեղս. ո՛ր ընկերզ
մեաձս եմ յանցանօք բանսարկուին
խաբմամբ. և հայցեմ զաւա՛զակին,
տեր և զի՞ս յիշեա. ո՛ր միա՛նդ ե՞ս
վըճա՛րկիչ:

թ Օ՛ հա՛ ո՛ր ի նահո՛ր աշխարհի ալե-
լո՛ծեն մե՛ռո՛ղք իմ. նաւահանգ-
գի՞ստ անպ՛չխարուելոցն շնո՛րհեաց
ի՛նձ բանզնեմողիմ, և կե՛ր՛ցո՛:

սաղ Կեցո՛ զիս աստուած, զի համին
ջո՛ւրք յա՛ղ՛ձն իմ. ընկա՛յ ես ի

խորս անդնդոց ուր չէ գոյ ինձ
հանգիստ. նաւահան։
Նախապէս բարեգուէթ առ քեզ ա փ
պատրինիմ. տօ՛ր ինձ ձեռն ոգի
երբեմնին պետրոսին ՚ի վտ՛րայ
ալեացն. որ ծըփիմն ալիկոծեամ
յանցանաց մեղաց, և կո՛րուց։
Դո՛ւն ես քո՛ աղբիւր կենաց. բըղ թ
խոհեմ ողորմութե. շնորհեա փըր
կիչ անձի՛նց մերոց ըզթողութի՛ն
մեղաց մե՛րոց։
Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց. և սաղ
լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
ըզլոյս։ Օգտեա զողորմութիւնըս
քո որք ճանաչեն ըզքեզ. զարդա
րութիւնըս քո որք ուղիղ են սրտ
ի՛ւք, շնորհեա փըրկիչ ան։
Ո՛ր ածղբիւրդ ես ծարաւեաց և փ
հանգիստ աշխատելոց. ճաշնապարհ
մաքրելոց, և հովիւ՛ հոգեւոր բա
նաւո՛ր հօտի. վարդապետեա առ
քեզ ըրիստոս լեր նաւա՛հանգիստ.

և ասէր մեզ ծարաւեացս ըղբա-
ժակ քո. քաղցրութիւն յանձնասո՞ւ
յաղթե՛ր իմդ։

ուր Ո՞ր տաճարի սրբութի՞ւնդ քոմ
լո՞ւր տէր ձայնիւ խո՛մորհ. և
աղաչա՞նք իմ ժամանե՞ացեն ի
ի յականջսդ քո տէ՛ր։

աղ Լուա՛ր ինձ ի տաճարէ սրբոյ
իւրմէ ձայնի՛ աղաչելի՛ց իմոց. և
աղա՛ղակ իմ առաջի նորա, մըտցէ
յականջս նորա՛. և ասէ՝

փ Ո՛ր լո՛ւսատու ես տիեզերաց քրիս-
աղց տո՛ս աստըւա՛ծ. լուսաւորեա զիմ
ըզ խաւարայեալն խորհո՛ւրդս, և
կե՛ռ աո՛ց։

փ Օ՛րհնեալ ես տէր, և փառաւո-
նոյ րեա՛լ է քո անբա՛ւ մարդասիրու՛թիւդ.
զաղաչանսն մեր քե՛զ մատո՛ւցանեմք
ո՛ր լինգաւո՛րդ ես յաւիտե՛նից.
զնըչնջեցեալսըն մեր արժանի արա՛
տէր ընդունել ի կեա՛նսդ յաւի-

տե՛ղի՛ց։

թ Երտասնե՛ա քո՛նձ չըլնորհեա՛մ ՚ի յա-
պաչեամրո՛ւթի՛ տէր. զի լըսա՛ցիր
ըզմե՛ղս ա՛ՀՆձի՛ն իմոյ ոգրե՛ա
պո՛ՀՆի՛ՒՐ՛ին ազա՛չեմ, և կե՛ա՛ցո՛։

սաղ Վ՚ատա՛չեցա՛յ ես ՚ի հեծուծեան
իմո՛ւմ. լըսացի զա՛մ գիշե՛ր ըզմա՛-
հիճս իմ. և ա՛րտասուա՛ք իմով զան-
կողինըս իմ թա՛ց ցի՛՛. զի լըսա՛ցիր
ըզմե՛ղս ա՛՛ն։

փ Ա՛՛ր աղբիւրդ ես ա՛՛նապա՛կա՛՛ն. քրիս-
տո՛ս ա՛ստըւա՛ած. զվի՛րաւորեա՛լ
ա՛՛նձն ի՛մ ՚ի մե՛՛ղաց, բըժըշկեա՛ տա՛
բըղխմամբ ա՛րտասուա՛ց, և կե՛ցո՛՛։

թ Օ՛մո՛՛րեա՛լ ծառա՛յս խըն՛դրեա՛՛մ
տէր. և մի՛ դա՛տաստա՛րտե՛՛ զի՛՛ս
՚ի յաւո՛՛ւրն ա՛յցե՛լո՛ւԹեա՛՛ն. քոյ
մա՛՛ւպա՛՛ւէր։

սաղ Կե՛ցցէ՛՛ ա՛նձն իմ օրհնե՛ացէ՛՛ ըզ-քե՛զ
և ի՛րաւո՛՛ւնըք քո՛՛ օգնե՛՛ացե՛՛ն ի՛նձ։
Ա՛՛լո՛՛ելայ ես ո՛՛ղ զոչխա՛՛ր կորու-
սեա՛լ. խընդրեա՛ զծառա՛յս քո, զի

զպատու[illegible]ն քո ես ոչ մոռա-
ցայ. և մի՛ պատահիր ի[illegible]:

փ Ա՛ր մո՛լորեցայ՝ ի հօ՛տէ քո՛ումէ
հա՛լիս՛ւ բարի. խնդրե՛ զիս
ըզմա՛ըրեա՛ն. և ա՛ծիւանա՛ւ[illegible]
խա՛ւնիլ ի հո՛գւոյ քո՛ քրիստո՛ս, և
կե՛ցո՛ւսո՛ւ:

Թագաւորք Արեւելեայց:

Թագա՛ւո՛ր յա՛ւիտե՛ա՛նս է:

աձ Ի՛սրեկխո՛ա՛ւ[illegible] սըրբոց (այս անուն),
ակա՛նջկո՛վ ըմբռ՛նք բեզ. Թագա՛ւ-Թիւն
ըզնո՛ր հեա՛ր յա՛ւուցն նա՛ւ[illegible] մե՛ռոց.
բարե՛պաշտո՛ւ[illegible]ր քրիստո՛սով:

աաշ Ա՛ռջ է տէր առ այնոսիկ որք մա-
շեալ են սըրտիւ՛ք. և զվնասարհըս
հոգւո՛ով կենդանանէ: Թագա՛ւո՛ր նե-
ղու-Թիւնք են արդարոց. յամենայն-
նե փրկէ զնոսա տէր. և պահէ
զա՛մ ոսկերըս նո՛ց. և մի՛ ի նոցանէ
ոչ կոտրի՛ցի՛ս. Թագա՛ւո՛-Թիւն ըզ:

փ Ա՛ր յա՛ղթո՛ղ զդրո՛ւ-Թի՛ւ ի համնդէս

ՃՐԺՆԱՒՈՐԹՈՒՄԻՒՆ . ԱՆԱՓԱՅ ա
պահէցեր զհաստատեանդ վրկութեա
քո քո ասէծ . տո՛ւր ինձ զծո՛
նութիւդ ի նեղութեն մերձա՛մ .
բարեխօսութեամբ սրբոց մարտի՛
րոսացդ , ևս կե՛ցից :

Թագաւո՛ր յաւիտեա՛նի :

ակ Օ՛րհնեմ զքե՛զ քո՛ տէ՛ր արա՛ր ի
մե՛ռա՛ց . ևս բարեխօսե՛ութե՛ սրբոցն
(այս անուն), մի՛ կորուսանիցեր ընդմեզ .
ե՛լսող ա՛ղօթից մե՛ր ո՛ղորմ
մեա՛ց մե՛ց :

սաղ Փրկո՛ւթի՛ արդարոց ի տեառնէ
է . վերակացո՛ւ է նոցա ի ժամանա
կս նեղութեան : Օգնէ՛ացէ՛ նոցա
տէր և փրկեա՛ցէ զնո՛ . ապրեցու՛ս
ցէ՛ ի մեղաւորաց . և կեցո՛ւսցէ
զնո՛ զի յուսացան ի՛ նմա . ևս բարե :

փ Ա՛յր ըզտանջա՛նս ևս ըզմահ վանցն
քո յանձն առին . ևս հե՛ղձն զա՛յ
րևնա իւրեա՛նց վանն անուա՛նըդ
քոյ սրբոյ . բարեխօսու՛թի՛ առցա

մի՛ կորուսանիցեր ըզմեզ. և՛ր։

բձ Բայց եկեսցուք ընդ սմին (այսանուն), պարզեսցուք մեզ տէր. մանուկ մանն է բաժին ընդ հրամայականն ի կոչումն ազգացն Թեսբիտն եղբկ նից։

ասղ Այնչափ է ած ի վերայ սըգ իրոց ած իսրայէլի։ Այս տացէ զօրուն հաստատուն ժողովրդեանն իւրոյ, օրհնեալ է ած. մանուկ մանն և։

փ Այրտիրոնաք երանեա՛լք և փառաւո՛րեալք. ոչք բազմամանդաճըն համբերեցեալք. դո՛ք ըզգայսն կենաց ըզգեցեա՛լ հանիք. և առ քո վասըն մեր բարեխոսեսցե՛ք։

բկ Ո՞ւր եր քո աղբիւր կենաց. բըղխոհումն աղերմուտ. հնարհեցեր սըբբոնն (այսանուն), յաղթող ըզնահատակութիւնն. հալածել ըզհամաւորն և լռեցուցանել զանէքինըդմա մեր։

ասղ Աչք փառաւորեալ է ի խորհուրդս սըգ իրոց. մեծ և ահաւոր ի

վը այնպիսի՝ որք շուրջ են ըզնովաս։
Տէր ած զօրութեց ո նմանի քեզ.
հզօր ես դու տէր, և ճշմարտու՛թի
քո շուրջ է ըզքե՛զ. տնօրհեցեր
սրբոցն (այս անուն). յաղթած՝ ըզնա-
հատակու՛թիւն հալածել ըզկա-
ւսրն և լու՛սաւորել զանձի՛ն։

Ա՛ր տնօրհո՛ք սո՛ր հոգւովն յաղթե՛- փ
ցի՛ք ըզչնամո՛ւն. երանե՛ալ սո՛ր
վըկայի՛ք քո՛ւ. վասըո՛ն ձեր տօնողացս
հայցեցէ՛ք յայ զի ողո՛ւթի՛ւ մե՛ղաց։
Ա՛ր պըտա՛կս է՛ք պա՛րծանաց ա՛մ ա- փ
ռաքելեաց. նախաշաւիղ և առաջ-
նորդ կենացըն յա՛ւիտեանից. ա՛վ սո՛ր
վը՛ւկայ՛ք. առ պըտակիցըն սրբոց
և վասըն մեր բարեխօսեցէ՛ք. տնօր
հելո՛ւ ողո՛ւմութիւն յանըսպա՛ռ
աղաւերէն կենացըն յա՛ւիտեանից։
Ո՛ղջո՛ւնու՛թի սո՛ւց (այս անուն), բա- գձ
րեխօ՛ս ա՛ւնիմք առ քե՛զ. բրիստոս. գկ
և ա՛ղաչե՛մբք սո՛ւրբ՛ք, տնո՛ւհեա՛ ըզ
Թողո՛ւթիւն յանցանա՛ց մե՛ւոց. և

’ի կեանսըդ յաւիտենից նորո-
գեա՛ զ կե՛րացո՛:

աաղ Լո՛յս ծագեաց արդարոյ. ուղղոց
սրտից եղե՛ր ո՛ւրախո՛ւթիւն:
Ա՛ւրհնեա եղերս զարդարսդ ’ի տէր.
և խոստովան եղերս յիշատակի
սրբութե՛ան նորա՛. և ա՛մէն:

գկ Պատուական՝ է առաջի տե՛ռն մահ
աաղ սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ
քո եմ. ծառայ և որդի աղախնոյ
քոյ: Լո՛ուծեր զկապանս իմ. քեզ
մատուցից պատարագ օրհնութե՛ն, և
զանուն տեառն կարդացից. և ա՛մէն:

փ Լա՛նդիսացեա՛ք ’ի մա՛ղտըս պատե՛
բանդի՛ յաղթող գըտա՛յք սո՛ւրբ վե՛
կաց. քանզի ճա՛նապա՛րհ հարդե՛
ցի՛ք ը մի՛րզ յերկնայի՛ն քաղա՛քն
յերու՛սաղէ՛մ: ընդ ա՛նմարմնոցըն
դաս վաստա՛կելո՛ւլ սո՛ւրբ զերը-
ո՛րդութի՛ւնն:

դձ Ա՛ղբ ’ի խորա՛նըս սրբութե՛ն ե՛մք ժո՛
ղովեա՛լ ծո՛ւնել ը՛նդ քե՛զ քրի՛ստոս.

անդամանձք սըրբոցն (այս անուն), զորա՛
զատանըս մեր մի՛ առներ մեզ.
որ միա՛ծնդ ես բանզմա՛ղոմ Թա՛
գաւո՛ր փառաց քրի՛ստո՛ս։

ասղ Սերձ է տէր առ ամենեսեան ոչք
կարդան առ նա. առ ամենեսեան
ոչք կամդան առ նա՛ ճշմարտութե՛
Թեամ՛բըն։ Օ՛կամն երկիւղածաց
իւրոց առնէ տէր. աղո՛Թիւդ նոցա՛
լսէ, և կեցոյցանէ զնո՛սա՛. ա՛
նդամանձք սըրբոցն (այս անուն), զորա՛
զատանըս մեր մի՛ ան։

Ընաբերց և Մարգարէից այս է։

ասղ Ա՛յ է են բանք և ա՛յ են խօսք, որոց
ա՛յ լսելի՛ն ձայնք նո՛ցա՛ Ո՛ր։ Ի՛նդ տա՛մ
երկիր ել բարբառ նո՛ց. և մինչև՛ ի
ծագս աշխարհի են խօսք նո՛ցա՛.
անդամանձք սըրբոց առաքելոցըն։

փ Նահատակ կ՛ւ մ՛ վկայ՛ք քրիստո՛սի՛
աստո՛ւծոյ. ընդ հայնո՛ր տիրե՛լ
բանդ քարո՛զք վերկո՛ւթեան. ոչք
զանձինս ձե՛ռ՛ր մատուցի՛ք պա՛

տարաւ զ, եւ զնոսա ամաստուծոյ
հօր ի հօտ ամենեցից. ժողովեցից
ի կատարեսցի զայիշատակ անուան
ձերոյ, բարեխօսեցէք մեզ տէր վա-
սըն քաւեցի մեղացդ մերոց։
դկ Օ երկնաւորեա՛ն տէրութիւնդ քո
միաբան աղաչեմք, լսո՛ւր տէր.
աղաչանօք սրբոցն (այս անուն), խըն-
նայեա՛ ի մեզ, եւ կեսցի։
սաղ Ուրախ լեցին ամենեքեան որք յու-
սացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցընծա-
ցեն. և բնակեսցի՛ս դու ի նոսա
սա՛ղ։ պարծեսցին ի քեզ սիրելիք
անուան քոյ. զի օրհնեսցես դու
զարդարըն ար. ոպ զինու հաճո՛ւթիւ
քո՛վ պրսակեցեր զնոսա. աղաչէ։
փ Տո՛նէ այսօր եկեղեցի ս՛ը զայիշատակ
կո՛ս ձեր ս՛ը վկա՛յիցդ. որք զօ-
րութիւք ս՛ը հոգւովն՛ երկնից վանեցիք
զպատերազմ չարին. եւ ի կամարըս
լուսեղինըս թագաւորեալք. օրհ-
նել ս՛ը զ զերո՛ւսդ աստուածութիւնն։

Ա՛յսօր դասը օրինք հրեշտակացը ա-
բարձրասնան՝ն ընդ ի ճրագնոր-
թիւն սրբոյն Սահակայն
սի նախավկա՛յ ՚ի քրիստոսիկ՚ն ։
Քանզի գոչէաւ եւ ցուցեր
ձի՛ քո Բրիստոսատու ընդայղիա
նակ մա՛րտ հեղմանն արեան սո՛
րա՛ յիւ վերայ մեծի աննըւաճա՛ն
քո՛յ տէ՛ր ։
Բանզո՛ւմ համարձակութիւն է սո-
րա ամաչի աստուծոյ ՚ի ձեռըն
հեղմանն սուրբ արեա՛ն իւրոյ ։
Քանզի յօժարե՛լ թեա՛մբ մանեաց
զանձն իւր չարաչար եւ դառըն
տանջանաց վասըն մեծի աննը-
ւա՛նն տեառն ։
Քանզի արհամարհելո՛վ անար-
գեաց զանցաւո՛ր ըզկեանս աշխար-
հիս, և փափագեաց յաւիտենական
կեանցն. և միշտ և հանապազ ու-
րախանայ ընդ տեառըն իւրոյ ։

յան՝ նըստաձգ՝ ու յոն-ըսկսի՝ ա՛ւ լմ՛ի՛ն։
Զանկնկի դիշէ՛ ա՛ ա՛ ր ա՛ ւ ե՛ ր ա կ ե՛ ր ե՛ ք
ցի՛ ր՛ ա՛ ր ո՛ ւ Բրբ՛ ա՛ ս տ ա՛ ն ընդ յա՛ ղ ք ա՛ ք
նակ մա՛ ա՛ յ տ ա հե՛ ղ մա՛ ն ա՛ ր ե ա ն սի՛ ր
բա՛ ր՛ ի՛ ր վերջ մե՛ ծ ի ա՛ ն ը ն ե ա՛ ք ՛ ա՛ ն
ք ա՛ ՛ ր ա՛ յ տ ե՛ ի՛ ր։
Փա՛ ո ը՛ ք Հօրն Հ ա՛ կ ա ն ի՛ , Ո ր ո՛ ւ ց ի՛ ն
մ ի ա ծ ն ի՛ , և ա՛ զ ա ա ի՛ ջ ն ա՛ ր ը Հ ո՛ ւ ց ի՛ ն
վ ա՛ յ ե՛ ն ք ։
Փա՛ ո ը՛ ք պատի՛ ւ և լ՛ ի շ ե ա ն ո ւ թ ի՛ ն ։
ա յ ժ մ և մ ի շ ա և յ ա ւ ի տ ե ա՛ ն ա յ ա
Հ ա ւ ե՛ ն ի ց ։ ա՛ ա ո ա ՛ ա ի ե ր ա ա ւ ր ՛ ն ։
Ն՛ ը յ ո՛ ր ժ մ շ ա՛ ր ժ ի՛ ր ն ե ր կ ի՛ ն ք և
ե ր կ ի՛ ր ի՛ յ ա հ ի՛ վ ա ո ւ ա՛ ց բ ա՛ ն կ ի՛ ն
Տ ե ա՛ ն Ս ՛ ա ա ա ծ ո՛ ց ։
Ց ա՛ յ ն ժ մ ն ի՛ ա ա ՛ ա ր ՛ ե ր ց ա ն ի՛ ՛ ը ն դ
աջի՛ ի ւ ր մ ի՛ ե ր ա ի՛ ն ա ն ո ւ ա՛ ն
ի ւ ր ո՛ յ ՛ ի լ՛ ա ե ղ ի՛ ն Հ ա ր ա՛ ն ա ր ն զ ո՛ ւ ե
գ ա ե ա ր ա ի ՛ ր ե ի՛ ն ք ։

Աղերսք գիշերայինք սէրուբէական ածմից կարգաւ։

Աղերսիա ճրագալուցի Ծննդեան։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Առաքեաց զբան իւր, և բըժշկեաց զնա. և փըրկեաց զնա յապականութենէ իւրեանց։ Խոստովան եղիցին առն՝ ողորմութենից Նորա, և սքանչելեացն Ներ որդւոցն մարդկան։
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ փ
Ի՞նչ օրհնեսցուք զանձրեւ ի վերայ գեղմանն, որպէս ցօղ, զի ցօղէ յերկիր։ Ծածկեսցէ յաւուրս Նորա արդարութիւն. բազում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի լուսին։
փառք և երկրպագութիւն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

աձ Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։ Ի վայրի դալարուոջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգըստեան սնոյց զիս։

փ Ալե։ Ի՛ջիր որպէս զանձրև ՚ի վերայ գեղման. ոպէ ցօղ զի ցօղիլ յերկիր։ Ծաղեսցի յաւուրս նո՛ր արդարութիւն. բազում խաղաղութիւն մինչև կատարեսցի լո՛սին։ փառք և երկրպագ. այժմ և միշտ և։ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

Օ՛ղնի ամենայն փերոնական փծիկ որ աձ լինի՝ կ՚ասքն ասա։

Դանաք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ քրիստոս ալէլուիա. մարդկան աղջ սաղմոսեն քեզ. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ակ Ո՛վ երկնաստղ և տեսո. խոնարհեցո՛ զքո՛ն կամքն քո. մոռա՛ զժողովուրդ

քո. և զտուն հօր քոյ. զի ցանկա-
ցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ: Ա՛հ
ինքն է տէր քո՝ երկիրպագեա սը-
մա. և դուստր ծուրայ երկիրպագ-
ցէ սմա. և պատարագօք զերեսս
սորա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժո-
ղովրդոց:

Ալէ: Նա՛ կարդացէ առ իս, հայր իմ ես դու. աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ: Ա՛ս անգրանիկ արարիչ ըզնա. և բարձր քան զա-
մենայն թագաւորս երկրի:
փառք և երկիր. այժմ և միշտ և:
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Ի՛նչցէ որպէս անձրև ի վերայ գեղ-
ման. որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:
Ծագեսցի յաւուրս նորա արդա-
րութիւն. բազում խաղաղութիւն
մինչև կատարեսցի լուսին:
Ալէ: Ցո՛ղց տէր զփրկութիւն իւր.
առաջի ազգաց յայտնեաց զարդա-
րութիւն իւր: Ցիշեաց ողորմա-

Թեամբ իւրով զյակոբ. Ճշմարտու-
Թեամբ իւրով զտուընն իսրայէլի.
և տեսին ամենայն ծագք երկրի
զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ:
Փառք և եր. այժմ և. ալէլու:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
բկ Ա՛ւա՛ր կարդասցէ առ իս՝ Հայր իմ ես
դու. ձա՛ր ընդունող փրկութե՛ան իմոյ:
Ա՛յս անդրանիկ արարից զնա. և
բարձր քան զամ լիս ապատնիս երկրի:
փ Ալէ: Ընդ քե՛զ է սկիզբն առու-
զորութե՛ն. ի վայելչու-թի սրբոց քոց յար-
դանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծը-
նայ ըզքե՛զ: Երդուաւ ՚ի և ոչ կա
զղջասցի. Թէ դու ես քահանայ
յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսե-
դեկայ. և տէր ընդ աջմէ քումմէ:
Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
գձ Ա՛ծոյց ՚ի զփրկութի՛ւն իւր. առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարութի՛ւն իւր:
Յիշեաց ողորմութի՛ւ իւրով զյակոբ.

ճըշմարտութեամբ խրով զտուն
իսրայէլի. և տեսին ամ ծագք երկ-
րի զիւրութիւն աստուծոյ մերոյ:
Ասէ: Յիշեա՛ տէր ըզդաւիթ, և փ
զամենայն հեզութիւնի նորա: Որպէս
երդուաւ տեառն, և ուխտս եդ
աստուծոյ յակոբայ:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Ինդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու- գկ
թեան. ի վայելչութի սրբոյ քոյ յար-
դանդէ յառաջ քան զարուսեակ
ծընանց ըզքեզ: Երդուաւ տէր և ոչ
ևս ըզղջասցի. Թէ դու ես քահա-
նայ յաւիտեան ըստ կարգին մել-
սեդեկի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ:
Ասէ: Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես փ
դու. և ես այսօր ծընայ ըզքեզ:
Խընդրեա՛ յինէն, և տայց քեզ զհե-
թանոսս ի ժառանգութիւն. և իշխա-
նութի քեզ ընդ ամ ծագս երկրի:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա։

դձ Յիշեա տէր զզգաւթիդ, և զայմ հեզութիդ նորա։ Որպէս երդուաւ նմն, և ուխտս եդ ցյ յակոբայ։

փ Ալե։ Տէր հովուեացէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեացի։ Ի վայրի դալարս ոզջ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգըստեան սընոյց զիս։

փառք և երկ. այժմ և. ալելու։

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա։

դկ Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու. և ես այսօր ծընայ զքեզ։ Խընդրեա յինէն, և տացց քեզ զհեթանոսս ի ժառանգութիւն. և իշխաց նուիթի քեզ ընդ ամ ծագս երկրի։

փ Ալե։ Լըր դուստր և տես, խոնարհեցո զունկըն քո. մոռաց զժողովուրդ քո և զտունն հօր քոյ. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ։ Սա ինքն է տէր քո՝ երկիրպագեա սմա. և դուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա. և պատարագօք զերեսս որա պաշտեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց։

փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա։

Աւետիս ի ծնեալ քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի
Աստուածոյ մերոյ ի տաճարն։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Օրհնեալ եկեալ յանուն տն.
օրհնեալ որ գալոց ես։ Տէր ած՛
մեր երևեցար մեզ. արարէք տօնս
ուրախութեան կանխաւ մինչեւ
յանկիւնս սեղանոյ։
Ալէ։ Տէր ի տաճար նը խրոտմ, փ
տէր յերկինս յամեռս խրոտմ։ Ընդ
նէ ի տնանկս հայեին. արտևանունք
նորա քննեն զորդիս մարդկան։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլու։

Աւետիս յարութեանն Քրիստոսի։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ողորմութիւ տն լի եղև երկիր. աձ
և բանիւ տն երկինք հաստատեցան։ Ընդ հոգւով բերանոյ նորա
ամենայն զօրութիւնք նոցա։
Ալէ։ Յարեաւ ած և ցրուեցան փ
ամ թըշնամիք նորա։ փախեան ա

տեւլիք Նորա յերեսաց Նորա։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլու։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
ակ Օրհնեա հարիք ամ հեթանոսք. ա-
զազակեցէք առ ամ ի ձայն ցնծո-
ցումեան։ Տէր բարձրեալ և ա-
հարկու, թագաւոր մեծ ի վերոյ
ամենայն երկրի։
փ Ալէ։ Հաճեցար ամր ընդ երկիր քո.
և դարձուցեր զգերսւթի յակոբայ։
Թողեր զանիրաւուի ժողովրդեան
քոյ. և ծածկեցեր զամ մեղս նոց։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլու։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բձ Յարեաւ ամ. և ցրուեցան ամ
թշնամիք Նորա։ փախեան ատելիք
Նորա յերեսաց Նորա։
փ Ալէ։ Տէր թագաւորեաց. զգեցաւ
չուխիւն ընդ եցաւ. զգեցաւ աեր
զօրութիւն ընդ մէջ ինր էած։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլու։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Յաճեցար տէր ընդ երկիր քո. և դարձուցեր զգերուԹիւն յակոբայ։ Թողեր զանիրաւուԹիւն ժողովրդեան քոյ. և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա։ Ալէ։ Օրհնեցէք մանկունք ըզՏր. և օրհնեցէք զանուանն տեառն։ Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ. յայսմհետէ մինչև յան-խաեաճն։ փառք և եր. այժմ և. ալէ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Տէր Թագաւորեաց. զեցան ըզԹիւն ընդ ամէն ծով։ Ալէ։ Վաւեաճ երուսաղէմ ըզտէր. և օրհնեա զաստուած քո սիօն։ Օ՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց. և օրհնեաց զորդիս քո՛ի քեզ։ փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Օրհնեցէք մանկունք ըզտէր. և օրհնեցէք զանուանն նո՛ն։ Եղիցի

անուն տեառն օրհնեալ. յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան։

փ Ալէ։ Կենդանի է տէր, և օրհնեալ
է ած. և բարձր եղիցի ած փրկու-
թեան իմոյ։ Ատուած է որ
խընդրէ զվրէժ իմ. և հնազանդ
առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ։
փառք և ներ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

դձ Գովեա երուսաղէմ զտէր. և
օրհնեա զաստուած քո սիոն։ Ո՛վ
զօրացոյց զընկոյս դրանց քոց. և
օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

փ Ալէ։ Ողորմութեամբ ան լի եղեւ
երկիր. և բանիւ ան երկինք հաս
տատեցան։ Ել հոգւով բերանոյ
նորա ամ զօրութիւնք նոցա։
փառք և ներ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

գկ Կենդանի է տէր և օրհնեալ է ած.
և բարձր եղիցի աստուած փրկու-
թեան իմոյ։ Ատուած է որ խընդ

բէ գվրէժ իմ. և հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ ինեւ։
Ելէ։ Օ՜ահա հարէք ամենայն հե- փ
թանոսք. աղաղակեցէք առ ած ի
ձայն ըղձնծուեն։ Տէր բարձրեալ և
ահարկու Թագաւոր մեծ ի վերայ
ամենայն երկրի։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Աւետաւք Համբարձմանն Քրիստոսի,

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Համբարձէք իշխանք ըզդրունս ձեր աձ
ի վեր. համբարձին դրունք յաւիտեանից և մտցէ Թագաւոր փառաց։
Ով է սա Թագաւոր փառաց. տէր հզօր զօրութեամբ իւրով. տէր կարող ի պատերազմի։
Ելէ։ Կա՜ռք ով բիւրաստեիկք. հա- փ
զարք ուղղիչք. և տէր ի նոսա ի սինէ սրբբութեան իւրոյ։ Երկ ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն. եառ աւար. բաշխեաց պարգեւս, և եառ որդւոց մարդկան։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ակ Ամբարձաւ ամպ օրհնութեամբ. և տէր ձեր ձայնիւ փողոյ։ Սաղմոս ասացէք ամենայն ազգք երկրի. սաղմոս ասացէք Թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք։

փ Ալէ։ Որ հովուեցող իսրայէլ. նայեաց որ առաջնորդես որպէս խաշին յոսէփ։ Որ նըստիր ի քրովբէս՝ յայտնեսցես առաջի եփրեմի բենիամինի և մանասէի։

փառք և երկր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

բձ Կանգնեա՛ զօրութիւնդ. հասո զարդս. ուղղիչդ. և տէր ի նոսա ի սինէ սըրբութեանն իւրոյ։ Ել ի բաւականս և դեղեցաց զդեղութիւն. եաւ աւար բաշխեսցես պարգեւս և եաս որդւոցդ մարդկան։

փ Ալէ։ Ո՛դնէ յամպս ըզդնացս իւր. և շըրջի նա ի վերայ թևոց հողմոց։ Խոստովանութիւն և մեծավայելչութիւն զգեցար. արկեր զլոյս որ

պէս զօհոց. ձգեցեր զերկինս որ-
պէս խորան. և արկեր ՚ի վերայ
ջուրց զվերնայարկս նորա։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ար հովուեաղ իսրայէլի. նայեաց
որ առաջնորդես ոչխարին յոսէ-
փու։ Ար նըստիլ ՚ի քրովբէս՝ յայտ-
նեաց առաջի եփրեմի բենիամինի
և մանասէի։

Ելե։ Ուժ եղև մինչև յերկինս ո-
գորմութիւն քո. և մինչև յամպս
ճշմարտութիւն քո։ Խաթարեալ են
դու յերկինս աստուած. և յամե-
նայն երկրի լիցն փառք քո։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ար դնէ յամպս ըզպնացս իւր. և
շրջի նա ՚ի վերայ թևոց հողմոց։ Խոս-
տովանութիւն և գեղեցկութիւն
զգեցար. արկեր զլոյս որպէս զօհոց.
ձգեցեր զերկինս ոչխ խորան. և աք-

կեր ՚ի վե՛ր զուրց զվերնայարկս նո՛ր։
փ Ալէ։ Տէր խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ. մերձեա ՚ի լերինս և ծըխեսցին։ Փայլեա՛ զփայլատակունս քո և խռովեա զնոսա, առաքեա զոզ նետս քո, և ցըրուեա՛ զնոսա։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գկ Մե՛ծ եղեւ մինչև յերկինս ողորմութիւն քո. և մինչև յամպս ճըշմարտութիւն քո։ Բարձրեա՛լ ես դու յերկինս աստուած. և յամենայն երկրի ե՛ն փառք քո։
փ Ալէ։ Խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ. և մե՛զ ՚ի ներքոյ ոտից նորա։ Ե՛լ ՚ի քրովբէս և թռեաւ. սլացաւ նա ՚ի թեւս հողմոց։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
դձ Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք. և զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ՚ի թուէնոց։ Երկինք հա-

լեսցին և անտառք վաանեսցին. ճանապարհք որք ի սկզբանէն էին կուբասցին. և ի նմանէ գողասցի ամենայն երկիր։

Ալէ։ Համբարձէք իշխանք ըզ դրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ Թագաւոր փառաց։ Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց տէր հզօր զօրութեանց. սա ինքն է Թագաւոր փառաց։ փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։ փ

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և մէգ ի ներքոյ ոտից նորա։ Եհ ի քրովբէս և թռեաւ. սլացաւ նա ի թեւս հողմոց։ դկ

Ալէ։ Համբարձաւ աստուած օրհնութեամբ. և տէր ի ձայնի փողոյ։ Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում. սաղմոս ասացէք Թագաւորին մերում. սաղմոս ասացէք։ փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։ փ

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ա՛ Յանիկալի է նա քան զոսկի և քան զականա սատուամիանա բազում, քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ: Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս, ի պահելնման զհատուցումն ի քո զեմ:

փ Ալէ: Թեւք աղաւնւոյ արծաթաձ պատ. և հմիկնամէջ նորա ի դոյն ոսկւոյ: Ի գոլմարել երկնաւորին զիագաւորս ի վերայ նորա. ձիւնացին ի սազմօն:

փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ակ Օրհնեալ ես հաստատեալ յիս ած. և զհոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում: Մի ընկենուր զիս առ երեսաց քոց. և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն:

փ Ալէ: Զսուրբ հոգւոյն ծառայ իմ. և իշխող սրբոյ իմոյ օծի ընձեռն: Ձեռն իմ ընկալցի զնա. և բազուկ

իմ զօրացուսցէ ընձա։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Յօ֊հն. բձ Ճաշակեցարո արծամարտասատ.
և հիմնամէջ նորա ի դմին ոսկւոյ։
Ի գուժարել երկնաւորին զմարգա֊
ւորս ի վերայ նորա. ձիւնասցին
ի սաղմն։
Ղկ. փ Աչաքեա զոսկի քո և ստանաս
զնոսա. և նորոգես զերկինս երկրի։
Եղիցի ն փառք տեն յաւիտեան. և
ուր ուրախ եղիցի յարարածս իւր։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ղկ. րկ Ի լսելի զպատիճ ծառայ իմ. և իւ֊
զով սրբով իմով օծի ընձա։ Ձեռն
իմ ընկալցի զնա. և բազուկ իմ զօ֊
րացուսցէ ընձա։
Ղկ. փ Ոչ թշնամի իմ չգերասցէ զնա։
Լաւասարս է. և իմաստասէն առնէ
զնա տէրեայս։ Ո֊բերան իմ բացի և
առի զհոգի. ի պատուիրանս

վախաքեաց անձն իմ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գճ Ընտրեաց զոգի քո և ստանաս զնո.
և նորոգես զերեսս երկրի։ Աղեցիկն
փառք տեառն յաւիտեան. և տէր
ուրախ եղիցի յարարածս իւր։
փ Ալէ։ Հոգի՛ քո սուրբ և բարի ա
ռաջնորդեացէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր կեցուս
ցես զիս. արդարութեք քով հան
ցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գկ Օ քերան իմ բացի և առի զհոգի.
՚ի պատուիրանս քո վախաքեաց
անձն իմ։ Նայեաց առ իս և ողոր
մեաց ինձ ըստ իրաւունս սիրողաց
ա՛նուան քոյ։
փ Ալէ։ Ի սաստկ քումմէ տէր և ՚ի
ջընչել հոգւոյ բարկութե՛ քո։ Ուսա
քեաց ՚ի բարձանց՝ և ընկալաւ զիս.

ընկալաւ զնա ՚ի ջուրց բազմաց։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլուա։

դձ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Որպէս ևղն զի իջանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօրուսն ահարօնի. և ՚ի մօրուսացն իջանէ ՚ի գրաստանս զգեստուն նորա։ Որպէս ցօղ զի ցօղէ ՚ի հերմոնէ ՚ի վերայ լերինն սիովնի։

փ Ալէ։ Ի վայրի գալարուոջ անդ բնաւ կեցոյց զնա. և առ ջուրս հանգըստեան սնոյց զնա։ Դարձոյց զանձն իմ առ ինա. և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա։

դկ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ի սաստկ քուէմն տէր և ՚ի շընչել հողւոյ բարկութեանն քոյ։ Ուաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զնա. ընկալաւ զնա ՚ի ջուրց բազմաց։

փ Ալէ։ Օսիրատ ոբ հասատաեա յինա ձա. և զհողի ուղիղ նորոգեա ՚ի

վտրմ իմոմ: Մի ընկենուր զիս առ
յերեսաց քոց. և զհոգի քո սուրբ
մի հանիր յինէ ն:
փառք և երկ. այժմ և. ալէլու:

Աւետ խաչի:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
ա Ցոտ քո և գաւազան նորա մխի-
թարեցան զիս: Պատրաստա ա-
րարեր առաջի իմ ընդդէմ անի-
ծանդիման նեղչաց իմոց:
փ Ալէ: Տուր երկիւղածից քոց նըշ-
ան. զի տապալցին յերեսաց անզէ-
գան: Որպէս վրկեցան սիրելիք քո.
կեցո աջով քո և լուր մեզ:
փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
ակ Ողորմած քո արձակ են հրեղէն. և ժո-
ղովուրդք ի նեղութեան քոյ անվգին.
ի սիրտս լճշմարտից լմատաղին:
Լմեր քո ած յաւիտեանս յաւի-
տենից. գաւազան ուղղութեան,
գաւազան արքայութեան քոյ:

փ Ալէ ։ Տո՛ր զօրութիւն ծառայի
քոյ. կեցո զոչխն ալախնոյ քոյ. և
արա առ խա ըղձալի բանութիւեան ։
Տեսցե՛ն առելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու առեր օգնեցեր ինձ՝ և մխի-
թարեցեր զիս ։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա ։

բգ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
Յառաւ երկիւղածաց քոց նըշան. զի
ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։ Որ
փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով
քո և լուր մեզ ։

փ Ալէ ։ Դո՛ւ պատրաստեցեր զու-
զումն և զխաւսունս. և զար-
դարութեի յամրութ դու աղաւթեր ։
Բանձր ապաւէնք զաէր ՚ած մեր. եր
կիրպագէք պատառանդանի ոտից
նորա զի սուրբ է ։
Փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա ։

իկ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա ։
Տո՛ր զօրութի ծառայի քոյ. կեցո
զոչխն ալախնոյ քոյ. և արա առ խա

ընչեան բարուրեն։ Տեսցե՛ն ատենիք
իմ և ամաչեսցեն. զի դու տէր օգ-
նեցեր ինձ՝ և մխիթարեցեր զիս։
փ Ալէ։ Սակայ տէր ցտէր իմ, նիւատ
ընդ աջմէ իմմէ. մինչև եդից զթշնա-
նամիս քո պատուանդան ոտից քոց։
Գաւազա՛ն զօրութեն առաքեսցէ
քեզ տէր՝ ի սիովն. և տիրեսցես
դու՝ ի մէջ թշնամեաց քոց։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գձ Որ պատրաստեցեր զուղուրեի
և զիրաւունս. և զարդարութիւն
յակոբայ դու արարեր։ Խարճր ա-
րարէք զտեր աստուած մեր. եր-
կիրպագէք պատուանդանի ոտից
նորա, զի սուրբ է։
փ Ալէ։ Յայտնեսցե՛ն երկինք զվայել-
չութեի փառաց նր. և օրհնութեք նր
լցան տիեզերք։ Ահաւադիկ ոտի՝ ի
լուսոյ հատան՝ ի նմանէ. և եղկիւրք
՝ի ձեռին նր գըտան. և անդ հաս-
տատեցաւ զօրութեի փառաց նր։

փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ա՛սաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջ գԿ
մէ իմմէ. մինչև եդից զթշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց։ Գա-
ւազան զօրութեան առաքեսցէ
քեզ տէր ի սիոնէ. և տիրեսցես
դու ի մէջ թշնամեաց քոց։
Ալէ։ Նշխանեցաւ առ մեզ լոյս երես փ
սաց քոց. և ետուր ուրախութի սրտ
ոխից մերոց։ Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ
և ձիւթոյ խրեանց լցուցեր զնոսա։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլու։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Յայտնեսցէ՛ն երկինք զվայելչութի գԶ
վառաց նո՛ր. և օրհնութի՛ն նո՛ր լցցան
սիրելեացդ։ Ա՛ռաւոտ սկսիր ո՛ւռ ի լու-
սոյ հաստան ի նմանէ. և եղիւրդ ի
ձեռին նո՛ր գլտան. և անդ հաս-
տատեցաւ զօրութի վառաց նո՛ր։
Ալէ։ Ցո՛ւպ քո և գաւազան նորա փ
մխիթարեսցեն զիս։ Պատրաստ

արարեր առաջի իմ ըղձեղման. ակն
յանդիման նեղչաց իմոց։
Փառք և երկ. այժմ և. ամէնամեան։

Ամէնամեան. ամէնամեան. ամէնամեան։
դկ Աղաչանեցաք առ մեզ լսոյ և ներեալ
լինել. և եառնուլ ուրախութիւն սրտից
մերոց։ Ի պատուհաս ցորեկոյ դիմեալ և
ձիլիցոյ իւրեանց լցուցեալ բղխեսան։
փ Ամէն։ Ահաւոր քո սրեալ են հրեղէն. և
ժողովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին.
ի սիրտս թշնամեաց թագաւորին։
Ամէն. քո ահ և յաւիտեան յաւիտեանից. զաւազան ուղղութեան,
զաւազան արքայութեան քո։
Փառք և երկ. այժմ և. ամէնամեան։

Աճեալ եկեղեցի։

Ամէնամեան. ամէնամեան. ամէնամեան։
տձ Քանզի լինիմ ըղձալի օրհնութիւն քոյ.
և պատմել զնմանէ սքանչելիս քո։ Տէր
սիրեցի զվայելչութիւն տան քո.
և զառեղն յարկի փառացդ քոյ։
փ Ամէն։ Արանի զոր ընտրեցեր և ըն-

հաստ. և բնակեսցին ի գաւիթս
տան իմոյ. որ է տաճար իմ սքան-
չել ողորմութեամբ։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ես եմ տէր և օրհնեալ է յոյժ. ակ
ի քաղաքի մերում ի լերան սո-
ւրբ նորա։ Հաստատմամբ ցընծա-
ցեալ ամենայն երկիր.
լերինք սիովնի կողմանք հիւսիսոյ՝ ի
քաղաքի մեծի։
Ալէ։ Հիմունք նորա ի լերանն որ փ
նի. սիրէ տէր դրդիւռնս սիովնի ա-
ռաւել քան զամ յակովբայ։
փառաւորեալ խօսեցաւ վէր. իմ.
ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ։
փառք և երկ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ գ
Ցրուեի զայն ընդարեցեր և ընկալար.
և բնակեսցին ի գաւիթս իմ։
Ի ցցոյ՝ ձեզ ի բաւուխեննէ տան

քոյ։ ասւլը է տաճար քո սքանչելի
արդիւմբեամբ։

փ Ալէ։ Դո՛ւ տէր յաւիտեան կաս.
և յիշատակ քո ազգէ մի՛ նշէ յազգ։
Դո՛ւ յարուցեալ ողթասցիս ի՛ վե՛ր
սիօնի. ժամանակ ողթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
փառք և երբ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բկ Հիմունք նո՛ր ի լեառն սո՛ր նո՛ր. սիրէ
տէր ըզդրունս սիօնի առաւել քան
զամ յարկսըն յակոբայ։ փառաւո-
րեաւն խօսեցաւ վասըն քոյ. ահա
սադիկ քաղաքդ աստուածդ։
փ Ալէ։ Ե յաջր է զոր արար տէր. և
կայք ցընծասցուք և ուրախ եղիցուք ի՛ սմա։ Ի՛ նէ՛ եղև այս. և
է սքանչելի առաջի աչաց մերոց։
փառք և երբ. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գձ Դո՛ւ տէր յաւիտեան կաս. և յի-
շատակ քո ազգէ մի՛ նշէ՛ւ յազգ։

Դո՛ւ յարուցեալ գլխաւոցիս ՚ի վե-
րայ սիօնի. ժամանակ գթալոյ նո-
ւա հասեալ է ժամ։

Ալէ։ Խոստովա՛ն եղէց քեզ տէր բո- փ
լորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշ-
տակաց սաղմոս ասացից քեզ։ Օ՛ի
լսեար բերանոյ իմոյ. երկիր-
պագից ՚ի տաճար սո՛ւրբ քո. և խոստո-
վան եղէց անուա՛ն քո՛ւմ վա՛ր ողոր-
մութեան և ճշմարտութեան քոյ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա՛։ գկ
Ա՛յսօր է զոր արար տէր. եկայք
ցընծասցուք և ուրախ եղիցո՛ւք ՚ի
սմա։ ի տեառնէ՛ եղեւ այս, և է
սքանչելի առաջի աչաց մերոց։

Ալէ։ Տէր ո՞վ կայցէ ՚ի խորանի փ
քո՛ւմ. կամ ո՞վ բնակեսցի ՚ի լե՛ա-
ռըն սո՛ւրբ քո։ Որ գընայ անբիծ,
գործէ զարդարութի՛ւն. և խօսի
ճշմարտութի՛ւն ՚ի սրտի իւրո՛ւմ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

դձ Աբրահամ եղեւ հա՛ւտ ցո՛ղ առեալն ցիւս, ՚ի տուն ՚ուր եւմխցուք մեք։ Հասեալ կայսն ոտք մեր առ պրուենտա. քո՛ երջանկալիմ։

փ Ալէ։ Լսեալ լինիմ ըղձալի օրհնութեանդ քոյ. և պատուել զնմանս օգանելիս քո։ Տէր սիրելի գնայեալ ես տան քոյ. և զանգղի յարկի վանուց քոց։ փառք և ե՛ր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

դկ Տէր ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի քում. կամ ո՞վ բնակեսցի ՚ի լեառնի նո՛ր քո։ Որ գործէ զարդարութիւն. և խօսի զճշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում։

փ Ալէ։ Ա՛հ ծ է առ և օրհնեալ է յոյժ. ՚ի քաղաք նոյ մերոյ ՚ի լեառն սո՛ւրբ նորին։ Հաստատմամբ ցընծալով ցընծասցէ համ երկիր. լերինք սիօնի կողմանք հիւսիսոյ՝ ՚ի քաղաք մեծաւորին մեծի։

փառք և ե՛ր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա։
Ո՛ տէր զհրեշտակս իւր յոտն,
և զպաշտօնեայսն իւր ի հուր կիզեղ-
ոյ։ Հաստատուն ե՛ր երկիր ի վերոյ
հաստատուելոյն իւրոյ. զի մի
տատանեսցի յաճախեա՛ն։

Ընդ։ Օրհնեցէ՛ք զքաջ յերկինս. փ
օրհնեցէ՛ք ընդ մարգանոյ։ Օրհ-
նեցէ՛ք ընդ ամենայն հրեշտակք
նոցա, օրհնեցէ՛ք ընդ ամենայն
զօրս նմա՛ նոցա։

Փառք և ե՛ր. այժմ և. ընդ։

Դարձեալ։

Ա՛րկի՛ք երկինք զհամբարձ- թ
ումն քո՛ն աեր. որպէս՛ ձեր տեղ մե-
կի՛ս տասնից անեն. և հրեշտակք ի քաջ
ձո՛նա ազատակի՛ն և աեն. ողջո-
ւեա՛մ զձեզ, մի՛ երկնա՛ւաներ։

Ա՛րկի՛ք երկինք, զհամբարձումն սաղ
քո՛ւ ի վերոյ

քան զերկինս. օրհնեցէք զՏ֊ն֊ը֊ն զՔ֊ր֊ի֊ստոս։ Օ֊ի նա ասաց, և եղեն. հրամայեաց և հաստատեցան. Ո֊ր֊ի֊ստոս։

փ Ն֊ր֊կ֊ի֊ն֊ք ա֊ն երկիր հանապատ ըզքեզ դողեն. Թագաւո֊ր֊ք վհատացան. սե֊ր֊ո֊ւ֊մ֊ք֊ե֊ք և քեզ֊ո֊վ֊ք֊ե֊ս֊ք֊ը֊ ՚ի խո֊ն֊ն֊ա֊ր֊հ ա֊ն֊ե֊լ֊ո֊վ ըզ դէ֊ւ֊մս լ֊ո֊ւ֊ր֊ե֊ա֊ն֊ց. և վի֊ա֊ճա֊ծ֊ն բա֊ր֊բա֊ռ֊ո֊ւ֊մ֊ն աղաղակե֊ն և ա֊ա֊ե֊ն. ս֊ո֊ւ֊ր֊բ. ս֊ո֊ւ֊ր֊բ. ս֊ո֊ւ֊ր֊բ. տէ֊ր զօ֊ր֊ո֊ւ֊թ֊ե֊ա֊ն֊ց։

Ա֊լ֊ե֊լ֊ո֊ւ֊ի֊ա Ղ֊ա֊զ֊ա֊ր֊ո֊ւ յ֊ա֊ր֊ո֊ւ֊թ֊ե֊ա֊ն֊ն։

Ա֊լ֊ե֊լ֊ո֊ւ֊ի֊ա. ա֊լ֊ե֊լ֊ո֊ւ֊ի֊ա. ա֊լ֊ե֊լ֊ո֊ւ֊ի֊ա։ Ի֊մ֊ա֊ծ֊ր ա֊ո֊ւ֊ն֊ե֊մ զ֊ք֊ե֊զ ո֊տ֊ե֊ր, զի ըն֊կ֊ա֊լ֊ա֊ր զ֊ի֊ս. և ո֊չ ո֊ւ֊ր֊ա֊խ ա֊ր֊ա֊ր֊ե֊ր զ֊ի֊ր֊ք֊ն֊ա֊մ֊ի֊ն իմ յ֊ի֊ս։ Տ֊ե֊ր ա֊ծ֊ խ֊մ֊ի֊ կ֊ա֊ր֊դ֊ա֊ց֊ի ա֊ո֊ւ֊ զ֊ք֊ե֊զ և բ֊ժ֊ր֊ք֊ի֊ե֊ց֊ե֊ր զ֊ի֊ս. տ֊ե֊ր հա֊ն֊ե֊ր ՚ի դ֊ժ֊ո֊խ֊ո֊ց զ֊ա֊ն֊ձ֊ն իմ. փ֊ր֊կ֊ե֊ց֊ե֊ր զ֊ի֊ս յ֊ա֊յ֊ն֊ց֊ա֊ն֊ե֊ք, ո֊ր֊ք֊ ի֊ջ֊ա֊ն֊ե֊ն ՚ի գ֊ո֊ւ֊բ։

փ Ա֊լ֊ե֊։ Լ֊ո֊հ֊ա֊ն զ֊ի֊ս ՚ի գ֊ե֊ղ֊ո֊յ տ֊ա֊ռ֊ա֊պ֊ա֊ շ֊ա֊ց. ՚ի կ֊ա֊ւ֊ղ֊ո֊յ և ՚ի տ֊ղ֊մ֊ո֊յ։ Հ֊ա֊ս֊տ֊ա֊ տ֊ե֊ա֊ց ՚ի վ֊ե֊ր֊ա֊յ վ֊ի֊մ֊ի֊ զ֊ո֊տ֊ս իմ. և

ուղղեաց ըզգնացըս իմ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Աւետիս Դաղիալբրդին ողբեմեան։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Տէր ած մեր երեւեցաւ մեզ.
արարէք տօնս ուրախութեամբ կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։
Պատուաձ իմ ես դու, և խոստովան եղէց քեզ. աստուած իմ ես դու՝ և բարձր արարից ըզքեզ։
Ալէ։ Լերինք ցընծասցեն առաջի փ
տեառն, զի գայ և հասանել է տէր
ի դատել զերկիր։ Դատիցէ զաշխարհս արդարութեամբ. և զժողովուրդս իւր ճշդութեամբ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Աւետիք աւուրց Սուգ շաբաթին։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ բշ
Ո՞ւր նա ասաց, և եղեն. հրամայեաց և հաստատեցան։ կարգեաց զնոսա յաւիտեան. սահման եդ որք ոչ անցանեն։

փ Ալէ՝ ի սկզբանէ՛ ամբ զհմտանս երկրի հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են։ Նոքա կորնչին, և դու կաս և մնաս յաւիտեան։ փառք և ևր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԿԲ Աստուա՛ծ զբնոյ ընդ ոչխար քոյում. ի հանդերձեալ ոսկեհուռս զարդարեալ և պատճառեալ։ Ի՛մ գործս ամենայնի և առնս. խոնարհեցար զանկնի՛ քո. մնասս զժողովուրդ քո և ըղձասն հօտ քոյ. ի ցանկութեան Քրիստոսդ տէրդ քոյ։

փ Ալէ՝ Տարցի՛ն ի մատաւորին կուսանք զհետ նորա. և զընկերս նի՛ տարցին նմա։ Ընդի՛ն ցընծալք և ուրախալք. և տարցին ի տաճար Աստուածոյ, և մոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո։

փառք և ևր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։

ԴԲ Ա՛ր ուստեր զհաց իմ. յաճախեաց

առնել ինձ զխորհուրդսն։ Ա.յլ
դա՛ս ասէր ողորմեա՛ ինձ, և կանգ-
նեա զիս. և ես հատուսցից նոցա։
Ա.լէ։ Խորհեցա՛ն և խօսեցան զա- փ
րա՛մէ. և զամբարտաւա՛մէ ի բար-
ձունս խնդրեցան։ Արմն յերկինս
ընթեռնան խրեա՛նց. և զլեզուս
խրեանց ածեմ՛ն զերկրա՛ս։
Փառք և ե՛լ. այժմ և. ալէլուիա։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ըստ այնմ սրտբուխք ըզձեաց իմ. հշ
և շուրջ եղեց զսեղանի՛դ քո տէր։
Տե՛ր ախորժեցի զվայելչութի՛ տան քոյ.
և զառեղ յարկի փառաց քոյ։
Ա.լէ։ Պատարա՛ս ստուերք առաւո՛ փ
իմ ընծեզան. ա՛մն յանդխման նե՛ղ-
չանց խնդ։ Օձեր խոշոր ընդ-
իմ. բաժակ քո որպէս անուռակ
արբեցուցի զնո՛ս։
Փառք և ե՛լ. այժմ և. ալէլուիա։

Ա՛լէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ո՛ստիճան ազեղգն քո, ընծեաս ուր

կապարճիկ քոց աբքեցուցեր. զգ
գեաս ցըրուեցեր. զերկիր դողա-
ցուցեր ՚ի սաստկուէ անձրեւի, որք
անցանեն ընդ սա: Ընդունդք աղա-
զակեցին մեծապէս. լցաս վայելման
արեգականն արդեւաւ. և ծագումն
լուսնին գադմրեցաւ:

փ Ելէ: Սառնեցայ և ոչ ելանէի. աչք
իմ տկտրացան յաղքատանէ: Աղա-
զակեցի առ տէր զօրհնապազ. և
համբարձի առ քեզ ըզձեռս իմ:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

չբ Եղիր զնա ՚ի գբի նեղքնումն. ՚ի
խաւարի և ՚ի ստուերըմա մահու:
Ցին հաստատեցաւ սըրտմըտուքի
քո: զամենայն զբօսանըս քո ածեր
՚ի վնասս իմ:

փ Ելէ: Եղէ ես որպէս մարդ առանց
օգնականի. և ՚ի մեռեալս ազատ:
Որպէս գվիրաւորս որք նըմնջեն ՚ի
գերեզմանի:
փառք և եր. այժմ և. ալէ:

Յայլ օրինակի ե այս։

Ի՛նքն ի գերեզմանի գնաց և ի տա-
պանի ակընեցաւ։ Քաղցրացան
նըմա խիճք հեղեղատի. և ըղհետ
նորա ամենայն մարդ գընացին։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Աւետիք պայծառակերպութեանն Քրիստոսի,
ոյ ասի Վարդավառ։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։ կիր
Ո՞ւր են երկինք, և քո է երկիր.
զաշխարհ լըցիւ խըտուղ դու հաստա-
տեցեր։ Հիւսիս և հարաւ դու
արարեր. Թաբոր և Հերմոն յա-
նուն քո ցընծացեն։
Ալէ։ Բարձրութիւնք լերանց նորա փ
են. նորա է ծով և նա արար ըզնա.
և զցամաք ձեռք նորա լճատեղծին։
Եկայք երկիրպագուք նըմա. անկ-
ցուք և լացցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ։
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Բարձրութիւնք լերանց նորա են. բշ

նորա է ծուլ, և նա արար ըզնա. և զցամաք ձեռք նր ըստեղծին: Ծուլ սկս և ահաւոն երկրաւնք նորա. սամուէլ ընդ այնոսիկ որք կարդան զանունն նորա:

փ Ալէ: Երկինք ցընծասցեն առաջի տեառն, զի գայ. զի հասեալ է տէր ի դատել զերկիր: Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ. և զժողովուրդս իւր ճշդութեամբ:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

գչ Ի ձեռս նորա են ամենայն սիրեղերք երկրի. և բարձրութիւնք լերանց նորա են: Նորա է ծուլ և նա արար ըզնա. և զցամաք ձեռք նորա ըստեղծին:

փ Ալէ: Երկինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց տեառն. յերեսաց տեառն ամենայն երկիր: Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա. և տեսցեն ամ ժողովուրդք զվհատութիւն նորա:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Կարգաւորութիւն հաւաքակաց աղօթից առաւօտու ժամուն, որ կատարի ի դէմս Որդւոյն առաւծոյ, որ երեւեցաւ լուսաբերին։

Լ ցայք առաւօտու աղօրմութիւ-
քով. ցնծացայք և ուրախ եղայք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և
ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա տէր ի ծառայս քո և ի
գործս ձեռաց քոց, և առաջնոր-
դեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս
տեառն աստուծոյ ի վերայ մեր։
Ո գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ։
փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աս։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Օրհնեալ ես տէր. ած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։
Ցիրաւունս անցուցեր զայս ամ ընդ մեզ. արդար ես դու տէր, և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են։
Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամ դատաստանք քո արդար են։
Դատաստան արդարութեամբ ած եր ՚ի վերայ մեր ըստ ամի՝ զոր ինչ ած եր ՚ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղէմի։
Արդարութեամբ և ի իրաւի ած եր զայս ամ ՚ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց։
Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել ՚ի քէն, մեղաք յամի, և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք։
Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի ղբա ըիս գացուք մեք ՚ի քէն։
Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ած եր ՚ի վերայ մեր, արդար

դատաստանաւ արարեր։
Ստանեցեր զմեզ ՚ի ձեռս Թշնա-
մեաց մերոց, անօրինաց, խստաց
և ապստամբողաց։
Ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամենայն երկիր, ստանեցեր զմեզ։
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ
զբերանս մեր, զի ամօթ և նախա-
տինք եղաք ծառայից քոց պաշտօ-
նէից։
Ընդ այլ ամենեսին զմեզ խոպան ել
անուան քո. ամենայն գրեր զուխտս քո,
և ամենայն ՚ի բացեայ առնեն զողորմու-
թիւնս քո ՚ի մէնջ։
Վասն աբրահամայ սիրելւոյ քո,
իսահակայ ծառայի քո, և իսրայէ-
լի սրբոյ քո։
Խոստացար նոցա և ասացեր, բազ-
մացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաս-
տեղս երկնից բազմութեամբ, և
որպէս զաւազ առ եզր ծովու։
Եւ արդ տէր՝ նուազեցաք մեք քան
զամենայն ազգս, և եմք տառապեալ
յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց։

Ոչ դոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝
մարգարէ և առաջնորդ. ոչ ողջա-
կիզք պատարագաց, ոչ խունկք
օրինաց, և ոչ տեղի պատարագս
մատուցանելոյ առաջի քո, և գո-
ղորմութիւն գտանել ՚ի քէն։
Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգ-
ւով տառապանաց ընդունելի լի-
ցուք մեք որպէս զողջակիզս խո-
յոց և զուարակաց. և որպէս բիւ-
րաւոր գառանց պարարտոյց։
Այնպէս ընդունելի լիցին պատա-
րագք մեր այսօր առաջի քո, զի
կատարեալ գոյութ գինի քո, և
չիք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ։
Եւ արդ՝ գամբ զհետ քո ամենայն
սրտիւք մերովք, երկնչիմք ՚ի քէն,
և խնդրեմք զերեսս քո. տէր մի՛
յամօթ առներ զմեզ։
Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութե
քում, և ըստ բազում ողորմութե
քում. փրկեա զմեզ վասն սքանչե-
լեաց քոց տէր. և փառաւորեսցի
անուն քո յաւիտեան։

Յամօթ լինին ամէն, որ չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լինին բռնաւթիւնք նոցա, և ամենայն զօրաւթիւնք նոցա խորտակեսցին։

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր միայն, որ փառաւորեալդ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց։

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հայրն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ և առաւ։

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո. գովեալ և առաւ։

Օրհնեալ ես որ նստիս ի քրովբէս և հայիս յանդունդս. գովեալ և։

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ և առաւ։

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր. օրհնեցէք և բարձր ապրեցէք զնա յաւիտեան։

Օրհնեցեք երկինք զտէր. օրհնեցեք և բարձր արարեք զնա յա՛ւ։
Օրհնեցեք հրեշտակք տեն, և զուրք որ ՚ի վերոյ երկնից զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք զջրուվիւնք տեառն, արեգակն և լուսին զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք ամենայն հողմք՝ հուր և ջեր զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք ցուրտ և ոսկի, ցօղ և ձիւնաբեր զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք ամպք և փայլատակունք և երկիր զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք լերինք և բլուրք, և ամենայն բոյսք երկրի զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր. օրհ։
Օրհնեցեք կէտք և ամենայն կայտառք՝ որ ՚ի ջուրս, և թռչունք

երկնից զաէր. օրհ։
Օրհնեցէք գազանք և անասունք,
և որդիք մարդկան զտէր. օրհ։
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՅր. օրհնեսցէ
և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յա։
Օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր.
օրհնեցէք և բարձր ա։
Օրհնեցէք անձինք, և հոգիք ար-
դարոց զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք
սրտիւք զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք անանիա ազարիա և մի-
սայէլ զտէր. օրհ։
փառք հօր և որդւոյ և։

Աղաչանք։

Օրհնեցէք ամ արարածք զարա-
րիչն արարածոց, զտէրն տէրանց,
զԱստուածն աստուածոց։ Օրհնեցէք գո-
վեցէք՝ բարեբանեցէք. զի քաղցր
է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա։

Կանոն սրբոյ յարութեանն Քրիստոսի ։

ՀԱ Ո՛ր եկիր ՚ի փրկութիւն տիեզերաց
Թագաւո՛ր յաւիտենից քրիստոս.
զքեզ փառաւորե՛մք ա՛յժ հարցըն
մերոց ։ Յանձն առեր ըղչարչարանս
կամաւորապէ՛ս. և ըզմա՛հ ճաչակե-
ցեր վասն մեր. զքե՛զ փա՛ռ ։ Կենդա-
նար վերնահ ՚ի դերեզմանի. և ըս-
ծե՛ր ըզկնիք մահու յանդգնասց.
Դ զքե՛զ ։ Օրհնեցէ՛ք ա՛մ գործք ըք ա՛ն
ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր սպարեք
ըզնա յաւիտեա՛ն ։ Օ՜ յարուցեալն
՚ի մեռելոց քա՛ տարծ. ո՛ր ըզմա՛հ
խափանեաց յարու՛թիւն խրտո՛վ.
բարձր ։ Օ՜ ըսքանչելի յարութիւ-
նըն քո՛ւ տէր. ամենեցուն ժողո՛վուրդ
բարեբանելո՛վ. բարձր ա ։

Կանոն սրբոյ Հրեշտակապետաց ։

ՀԳ Ո՞նըմանիզքն Հայր. ա՛ռաջի՛ն լոյս ան-
ճառելի. որ ՚ի լո՛սոյ լոյս ներգոր-
ծեա՛լ զնմանա՛ւեաց գոյական. ըզքե՛զ

ծիհնեմք ամբ հայցըն մերոց։ Ի՞ա
կիցըդ հօր. ի լա՛սոյ լոյս ծագա՛մն
պըղխ. որ արարեր ի պաշտօն վա
ւաց քոց զհրեղինացըն զօրս. ըղ
Ի՞ հօրէ բըղխուա՛մն վառ ակից որդ
ւոյ հոգիդ անեղ. որ բաւեղծեր ի
յորմէ կատարեալ զհրեղինացըն
դասս. ըղ-քեզ։

Օրհնեցէ՛ք ամ զործբ տն ըղտեր գ
օրհնեցէ՛ք բա՛րձր արարչո՛ւթ.ըղ
նա յաւիտեան։ Երկնայի՛ն զը
ւարճունք հրեշտակք և հրեշտա
կապետք. վերին սեռուի՛ք. բա՛րձր
արարչո՛ւթ.ըզհոյդն երկնաւո՛ր։
Ընամարմնո՛ց բաղմութի՛ք, իշխանո՛
թի՛ւնք, զօրութի՛ք. անմա՛հ սե
ռուի՛ք. բա՛րձր արարչո՛ւթ.զքո՛
թաղաւո՛րն։ Վերելեւեա՛ն սերով
բեք, քառակերպեա՛ն քերովբեք.
ամենայն ա՛նեղինն. բա՛րձր արա՛
րչո՛ւթ.զհոգին ճրշմարիտ։

ԺԵ Ո՛ր ընդ հողեզէն բնութեանդ մերոյ
գՃ խառնեցեր բոլորանկատն հոգիս, ո՛վ ընդ զօրութեանդ ընդունելոյ զաստուածային և զհոգեւոր ըղձմունս իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ աէր արդ հա՛ր ըղձն մերոց։ Ո՛ր շնորհեցեր մաքուր հոգւովդ յիսրայէլի զհնդի մարգարէութիւնդ. գալ ծանեցեր յառաջագոյն, բազմապատիկ օրինակօք զանձառելիս խորհուրդս մարդեղութեանդ. օրհ։ Ո՛ր զանեզ գոյիդ լինելութիւն իբրև զեզեամ տեսանելիս, յառաջնորդական միտս ընդ. տրպաւորեալ հոգիդ ըղկերպարան իրին գերապանցն հրաշիւք ի վեր քան ընդբան. օրհ։

ԺԶ Օրհնեցեալք ամենայն գործք տեառն զտէր օրհնեցեալք բարձր ամբարիշտք զինա՛ յաւիտեան։ Ո՛նդ աւետաւորան յառաջագոյն փրկութեան մերոյ, ծանիս հաւրէքդ եկեզեցիք հե-

Թանոսաց աղաղակելոյ. ըզնոր օրհ։
Ր՚Նդ տեսանողաց մարգարէից հինն
Խթայելի, քահանայք նորոյ ուխ-
տին ըսպասաւորք. ըզտէր օրհ։

Կանոն Ըզատկաթեան։

Ո՛ր հայիս քաղցրութեամբ յարու- հ
թեան քո հայր ամենակալ. օրհ- աձ
նեալ ես աւա՛ծ հայրըն մերոց։ Ո՛ր
իջեր ՚ի փըրկել զարարածս քո ոչ-
դիդ վհատին. օրհ։ Ո՛ր խնամեիս
տեսչութեամբ զարարածս քո հո-
գիդ ճըշմարիտ. օրհ։
Օրհնեցէ՛ք ամ գործք տէն ըզտէր գ
ամենայնի գործըք քո ըզքեզ օրհ-
նե՛ն։ Ո՛ր յա՛ջընչէ գոյացուցեր զեր-
կինս և զե՛րկիր. յո՛ր՚ չեաւ զամե՛զ տէր
մարդասիրութեըդ քո. ամե։ Ո՛ր
անդադա՛ր փառաբանիս ՚ի քո յա-
րարա՛ծոց. ը՛ր՚նկալ զաղաչանըս
սուրբ եկեղեցւո՛յ քո. ամե։

Հ ա՛ւակի՛ց բանըդ հօր և հոգւոյն. որ
ա՛ձ ի՛ջնէր ի՛ յերկինից ի՛ վի՛ճակու Մարի՛ ազգի
մարդկան. ա՛՛ըծ հա՛յցըն մեզ՝ Որ
պահեցէ՛ր յազգոդ ըզՔրիստոս ի՛ջոյ
առաքե՛՛ըցն. այսօր և մե՛ք ընդ նո-
սի՛ն ցընծուԹի՛՛ օ՛րհնեմք ըզ՛քե՛զ.
ա՛՛ըծ՝ Որ ա՛ւաւել բարձրացեա՛ղդ ես
յա՛՛երկինս. այսօր ընդ դա՛՛ասս վը-
կայից քոց բարեբա՛՛նեմք ըզ՛քե՛զ.
գ ա՛՛ըծ՝ Օ՛րհնեցէ՛ք ա՛մ գործը՛ք ա՛՛ն
ըզտէ՛ր օ՛րհնեցէ՛ք բա՛՛ժա՛ր ա՛ստա-
ծո՛՛ք ըզնա յաւիտեա՛՛ն՝ Որ ընտ-
րեաց զերանելի՛՛ առաքեա՛՛լսն և նո-
քո՛՛ք տ՛ասից ի՛ հաւատս ըզտիեզե-
րըս քրիստոս. բա՛՛ժա՛ր՝ Որք ըզկա-
ւար կռապաշտուԹիեացըն վանեցի՛՛ն
և ըզլոյս դիտուԹիւնն ընդ հա-
նե՛՛ր յերկիր ծաւալեցի՛՛ն. ընդ նո-
սի՛՛ն բա՛՛ժա՛՛ր ա՛՛ստ՛՛ուածոյ՝

Օրհնեալ ես դու քա՛ որ յարեարդ ի մեռելոց ողորմած և կոխեցեր զմահ. ահ֊բիր աստուածդ հաւրցըն մերոց ։ Որ մահկանացուացս կեա՛նքդ եւ. զհոգիս ննջեցելոց մերս ընկալ տէր ։ Օրհս վոխեցեր յաշխարհըն կենդա՛նեաց. հանգըստեան արժա՛նաւորեա. տէր ։ ա ա

Օրհնեցէ՛ք ամ գործք տեն զտէր օրհնե՛ցէք. և բա՛ձր արարէ՛ք զնա յաւի՛տեան ։ Վիշերըք զտէր օրհնե՛ցէք. Որ գալոցն է զօրութք բազմաւ. ազդմամբ ձայնի կենագործէ զննջեցեալսն. զտէր օրհ ։ Խոյսել զտէր օրհնե՛ացէ. Զաչերմք զբեզ բարերար. հանգո զհոգիս ծառայից քոց ընդ սբբոս քո. օրհնե՛ացո՛ւք և բա՛ձր արա՛ացո՛ւք զնուն քո յաւի՛տեան ։ գ

հ ԼՂքեզ արդա՛ր և ուղի՛ղ դատա-
աձ ւոր ի մէջ սրբոց քոց բարեբանիս .
հարցըն մերոց աստուած օրհնեալ
ես յաւիտեա՛ն ։ ԼՂքեզ որ ի հնոցն
իջի՛ր ապաւէ՛ն . խոնարհեալ ի
գոնդըս մարտիրոսաց դո՛ղիս . հար-
ցըն ։ ԼՂքեզ որ ահաւո՛ր լծադա-
ւոր յաւիտեանից . այսօր ընդ դաս
վըկայից քոց բարեբանեմք . հարցըն ։
գ Օրհնեցէ՛ք ամենայն գործք տէ՛ն
բազո՛ր օրհնեցէ՛ք . բարձր արարէ՛ք
ընձա յաւիտեա՛ն ։ Ընբաւելին երկ-
նից և հրեղինաց ի հա՛զարինաց հա-
ճեցաւ ընտրե՛լ իւր զինաւորս .
բարձր ա ։ Աւասիկ և մե՛ք հաւա-
տացեալքըս քրիստոսի՛ աստուծոյ .
ընդ նոսին խրնդրե՛լով ըղձա՛լուիւ
մե՛ղաց մերոց . բարձր ա ։

Եկեալքս ամենեքեան ՚ի սբ կա-
թուղիկէ և առաքելական եկեղե-
ցի, աղաչեսցուք զմիածին որդին
աստուծոյ, զտէրն մեր և զփրկիչն
յիսուս քրիստոս։ Որ էջ վառօք
հօր ՚ի մէջ հնոցին. և փրկեաց զե-
բիս մանկունան ՚ի քաղդէացւոց անց-
տի։ Ողորմած և տուրբ պահես-
ցէ զմիտս մեր. զի մի երբէք խա-
բիցուք մեք ՚ի մեղաց, և ՚ի ցան-
կուԹենէ աշխարհի։ Այլ արժանի
եղիցուք պահել զպատուիրանս նո-
րա. առնուլ զպսակն լուսոյ և կե-
նաց ՚ի յանձինս մեր։ Որ խոստա-
ցաւ սիրելեաց իւրոց Ճշմարիտն
աստուած յիսուս քրիստոս տէր
մեր. կեցո և ողորմեա։
Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր օ։

Մաղթանք կիւրակէից, և այլոց տէրունական տօնից։

Ընդ յաղթող՝ սքանչելագործ, Տէր
մեծի յարուԹեանն քրիստոսի աս-
տուածոյ մերոյ վայելէ փառք իշխա-

նուիրեան և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք Մարտիրոսաց:

Ցօղեա տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր. զիջո զբոց հնոցի յանցանաց մերոց. և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն: Ըրա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն՝ և ընդ երանելի սուրբ վկայն՝ օրհնել զքեզ և գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտ:

Մաղթանք պահոց:

Ցօղեա տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր. զիջո զբոց հնոցի յանցանաց մերոց. և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն: Ըրա արժանի ընդ երիս սուրբ մանկունսն և ընդ երանելի սուրբ վկայն՝ օրհնել

զքեզ գովել և ասել : Աստուած
քաւեա զիս զմեղաւորս : Աստուած
քաւեա զիս զմեղաւորս : Աստուած
քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեզաց,
և կեցո :

Երգ Մարիամու Աստուածածնին :

Ա եծացուսցէ անձն իմ զտէր. և
ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով
փրկչաւ իմով :
Ա յց արար 'ի վերայ խոնարհութե
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ է
բանիցեն ինձ ամենայն ազգք :
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և
սուրբ է անուն նորա :
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց. արար զօրու
թիւն բազկաւ իւրով :
Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց
սրտից, և բարձեաց զհզօրս յաթո
ռոց :
Ո. խոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծա
տունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր։ Որպէս խօսեցաւ առ Հարսն մեր, ընդ աբրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու մկրտչի։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի, որ յայց եղ, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ։ Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան ՚ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանով սրբոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին։ փրկութիւն ՚ի թշնամեաց մերոց, և ՚ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։ Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր, և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ։ երդումն զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ՚ի թշնամեաց մերոց։ Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա զամ

աւուրս կենաց մերոց։
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսջիր. գնասցես առաջի նորա՝ պատրաստել զճանապարհս նորա։
Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց։
Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն այց մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ի բարձանց՝ լուսաւորել նոցա որ նստեալք ի խաւարի և ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Սիմէոնի ծերունւոյն։

Արդ արձակեա զծառայս քո ըստ բանի քում ի խաղաղութի. զի տեսին աչք իմ զփրկութի քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։
փառք հօր և որդւոյ։

մ ա Յանճառ վաստակ խոնարհեցար ի մեր բընճիկս. բա՛նդ աստըւած և մարմնացար ի սըրբոյ կո՛ւսէն։ Ըւ ծնար ի սուրբ կուսէ անապական մարմնով. զգբե՛զ անդադար բարե՛ բանեմք մեծացուցանեմք։ Ա՛յսօր զեկեա՛ղ ի փըրկուԹի՛ ազգի մարդկան. միաբանուԹբ՛ ամենեքեան մեծացուցանեմք։

մ գկ Ա՛մէն և կոյս ածւախին քրիստոսի, որ բարեխո՛սդ ես միշտ աչխարհի. քեզ երանի՛ն ամենայն ազգ։ Աքո՛ւր ազաւնի և հարան երկնից մարիամ. տաճա՛ր և աԹո՛ռ այ բանին. քեզ երա։ Ո՛վ հաճեցան իմանալ նաև՛քն ընդ հոգեղէնքս. և՛ քո՛ մեր ձեցաք ի փա՛յտն կենաց. քեզ ե։

մ գձ Ա՛ն նախատ կոյս աստուածածնի՛ն մարիամ սըրբուհի և մա՛յր քրիստոսի. յարդանդի՛ տարար զանատանելին ամենեցունն. օրհնուԹբ՛ զգբեզ ամա՛ն ծի՛ն մեծացուցանեմք։ Ո՛վ

քեզ երկնային դուռն զմր եռեան
եզեկիէլ. և ասրըն զոր ծանեաւ
գեղեցիկն. սերովբէ հողեղէն վէ-
հագոյն քերովբէիցն. օրհնու։ Նիւթ
խորհուրդըս սոսկալիս ի քեզ տե-
սանի ածա՛ծին. յղութիւն ան-
սերմնական. ծնունդ անարատ.
կուսութիւն յետ ծննդեան միա-
նման անապականն. ծրհ։

Ո՛ղբեզ երևեալ դուռն ան եզե- մ
կիէլիւ մարգարէիւ. ընդ որ ոչ ոք աձ
էանոյ եթէ ոչ ածն միայն. ածա՛ծին
կոյս. ծրհնու։ Թ՚ մեծացուցանեմք։
Ո՛ղբեզ որ ի՛ մարեւուին ան մով-
սէսիւ մարգարէիւ. ըղնոր խոր-
հուրդ կուսի յայտնեցեր մարդ-
կան ազգի. օրհ։ Ո՛ղբեզ որ ի հօրէ
անժամա՛նակապէս և ի մօրէ ան-
ժամա՛նակապէս և ի մօրէ ան-
ծանրմանաբար. ի ժամա՛նակի
ծնեալեան ի բոլորից փրկուելոյն. ծրհ։ մ
Ո՛յսոր նո՛ր ժողովուրդք. ցընծա՛ աձ

ցկ՚աա՚ք ընդ գալ՚ա՚ստ հո՚գւոյն սըր-
բոյ. մեծա՚ցու՚ցան՚ել զի՚ լո՚ւին ՚ի
հո՚ր՚ս։ Ա՚յսօր ցընծա՚՚ն աո՚ա՚-
քեա՚լքն. զարդա՚րեա՚՚լք ՚ի շնոր-
հա՚ց հո՚գւոյն սըրբոյ. մե՚։ Ա՚յսօր
զուա՚րճացա՚՚ն արարա՚ծք. ճրի՚շմա՚-
րի՚՚՚տ գալ՚ստեա՚՚մբ հո՚գւոյն սըր-
բոյ. մեծա՚։

մ աճ Յարուցեալն ՚ի մեռելոց բնակա-
րա՚ն մայր և կոյս. որ զնընջեցեալ-
սըն յադամայ կենագործէ անապա-
կան. զքեզ մեծա՚ցու՚ցանեմք որ
օրհնեա՚լդ ես ՚ի կանայս։ Ըրա՚րողին
երկնի՚ և երկրի եղեր տաճա՚ր և ա-
ռա՚ջաստ. որ զնընջեցեալսըն մեր
հրեղէն նորոգէ. զքեզ մե։ Կերա՚կ-
րողին տիեզերաց աբրուցեր զգբո՚
ւթ ըզկա՚ծն. որ զնընջեցեալսըն
մեր վերըստի՚ն նորոգէ. զքեզ մե։

մ աճ Ո՚ր զաւետիս հո՚գւոյն ՚ի հրեղէ՚ն
՚ի հրե՚շտակէ՚ն ընկալար. ա՚ռա՚ի
լեր բերկրեա՚լդ տէր ընդ քե՚զ մա-

բիամ անհարանացեամ։ Ընբակիզբըն բանն հաճեցաւ առնուլ մարդե-
զութքն բակիզբն ի կուսէդ. ք՛ն
ասէ Թագաւորն յաւիտենից։
Աղաչեմք զգբեզ որ ա՛ծածին. առ
քրիստոս բարեխօսեա փրկել զգ
ժողովուրդս իւր. զոր գընեաց
արեամբն իւրով։

Վքարող զինի Մեծացուսցէին։

Սուրբ զաստուածածինն՝ և զամե-
նայն սուրբս բարեխօս արասցուք
առ Հայր՝ ի յերկինս. զի կամեցեալ
ողորմեացի՝ և գԹագեալ կեցուսցէ
զարարածս իւր։ Ամենակալ տէր
աստուած մեր կեցո և ողորմ։

Աղերք Մարտիրոսաց և Պահոց։

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարե-
խօսութեամբ սուրբ աստուածած-
նին անարատ ծնողի միածնի որդ-
ւոյ քոյ. և աղաչանօք ամ սրբոց
քոց. և որոց այսօր է յիշատակ։
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. նե-

թեա քաւեա և Թող զմեղս մեր։ Ընժանաւորեա գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Քարող՝ զինի մեծացուցչին կիւրակէից աւուրց։

Ընդ և խաղաղութեան զտէր ա։ Ո՛ան սուրբ տեղւոյս շինութե՛,
և բարեկարգութե՛. զտէր աղա։ Ո՛ր ժողովրդեանն՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սո՛յ եկեղեցւոյ. զտէր ա։ Ո՛ր ընդունելոյ զպաղատանս սոցա
ըստ մեծի ողորմութե՛ իւրում. զո՛ր։
Ընդ եւս։ Ո՛անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Դու ես Թագաւոր յաւիտեանս
յաւիտենից քրիստոս աստուած
մեր։ Ընդ քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ
սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն
և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւի։

Երդ խաղաղերից աւետարանին։

Ելից ա՛նհունն տեառն ծ՛րհնեալ.
Ի յա՛յսմ հետէ, մ՛ինչեւ Ի յաւի-

աեաւթեր՛ն։

Օ՛րհնեցէ՛ք մանկունք զտէր. և ծրհնեցէք զանձն տեառն։ Լղեցի՛ անձն տեառն օրհնեա՛լ յայսմհետ մինչև ՚ի յաւիտեան։ Յաբեւելից մինչ ՚ի մուտն արեւու օրհնեա՛լ է անուն տեառն. ՚ի յայսմհետ մինչև։

փա՛ռք և երկրպագո՛ւթիւն հոգւոյ և մարմնոյ և սո՛ւրբ հոգւոյն. և այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե՛նից ա՛մէն. ՚ի յայսմհետ մինչև ՚ի յաւիտեա՛ն։

Ա՛լէլ՛ու՛յ. ծգնեա՛ւ մե՛ղ, և փրկեա՛ զմե՛ռելսդ. վասն անո՛ւն քո՛։

Ա՛լէլ՛ու՛յ. մե՛ռիր զմե՛ռելսդ ի՛ քո՛ւմե՛ղ. վասն անո՛ւն։

Ո՛ւ գաւօրհնեցէ՛ք ամե՛նայն յաւիտեա՛նս ազգ՝ քո՛ սի՛ո՛ն յաղգէ՛ յազգ։ Օրհնեա՛ անձն իմ զտէ՛ր. օրհնեցէ՛ք ընտի՛ր ՚ի կենդանու՛ե՛ իմո՛։

սրկ Օրհնէ՛ր։
քհ Խաղաղութիւն ամենեցուն։
դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛մ։
սրկ Երկիւղածութեամբ լուարո՛ւք։
քհ Աբեղ աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։
դպ Փառք քեզ տէր աստուած մեր։
սրկ Զօսխուսմէ։
դպ Ընդ ամենայն։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի, և միւս Մարիամն՝ տեսանել զգերեզմանն։ Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ՝ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն՝ ի դրանց անտի, և նստէր՝ ի վերայ նորա. և էր տեսիլ նորա իբրեւ զփայլակն, և հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զձիւն։ Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պահապանքն, և եղեն իբրեւ զմեռեալս։ Պատասխանի՛ եւ հրեշտակն՝ և ասէ

ցկանայան. մի՛ երկնչիք դուք, գիւ տեմ զի զյիսուս զխաչեալն խընդրէք. չէ աստ, քանզի յարեաւ, որպէս ասացն։ Եկայք և տեսէք զտեղին ուր կայր։ Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշակերտացն նորա՝ թէ յարեաւ. և ահա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի գալիլեայ, անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի ՚ի դերեզմանէ անտի ահիւ և խնդութեամբ բազմաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա պատահեցաւ նոցա յիսուս՝ և ասէ. ողջ էք։ Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա՝ և երկիրպագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնոսա յիսուս. մի՛ երկնչիք, երթայք ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն ՚ի գալիլեայ, և անդ տեսցեն զիս։ Իբրեւ նոքա գնացին, ահա ոմանք ՚ի զօրականացն եկին ՚ի քաղաքն՝ և պատմեցին քահանայապետիցն զամ որ ինչ եղեւն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծե-

ղովքն խորհուրդ առեալ՝ արծամէ
յոյժ եռուն զօրականացն, և ասեն.
ասասջիք՝ եթէ աշակերտքն նորա
եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ
մեք ի քուն էաք: Եւ եթէ լսեր
լիցի այդ առ դատաւորն, մեք հա-
ճեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս ա-
րասցուք: Եւ նոցա առեալ զար-
ծամէն, արարին որպէս ուսանէն. և
ել համբաւս այս ի հրէից մինչեւ
ցայսօր:

Իսկ մեռաւսան աշակերտքն գնացին
ի գալիլեայ ի լեառնն՝ ուր ժամա-
կիր եղեւ նոցա Յիսուս: Եւ երբեմն
տեսին զնա, երկիրպագին նմա. և
ոմանք երկուածան: Եւ մատու-
ցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝
և ասէ: Տուաւ ինձ ամենայն իշխա-
նութիւն յերկինս և յերկրի. որ-
պէս առաքեաց զիս Հայր, և ես
առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսու հե-
տե՝ աշակերտեցէք զամենայն հե-
թանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն
Հօր՝ և Որդւոյ՝ և Հոգւոյն սրբոյ:

Աստուցէք նոցա պահել զամենայն զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահա ասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչև ի կատարած աշխարհի։

Աւետարան ըստ Մարկոսի։

Եւ իբրև երեկոյ եղեւ՝ քանզի ուրբաթ էր՝ որ ի շաբաթին մտանէր, եկեալ յովսէփ որ յարիմաթեայն էր՝ պատուական նախարար, որ և ինքն իսկ ակնուներ արքայութեանն աստուծոյ. համարձակեցաւ՝ եմուտ առ պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն յիսուսէ։ Եւ պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետան, եհարց զնա և ասէ՝ թէ արդարև այնչափ վաղ մեռաւ։ Եւ իբրև ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն յովսէփայ։ Եւ յովսէփ գնեաց կտաւ՝ և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, և եդ ի դիւթեզմա-

նի, որ էր փորեալ ի վիմի. և Թա-
ւալեցոյց զվէմ մի ի դուռն գերեզ-
մանին: Իսկ Մարիամ Magdաղենացի՝
և Մարիամ Յակոբեայ՝ և Յովսեայ,
տեսին զտեղին ուր եդաւ: Եւ իբ-
րեւ էանց շաբաթին, Մարիամ Մագ-
դաղենացի՝ և Մարիամ Յակոբեայ և
Սողովմէ՝ չոգան պատրաստեցին
խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա:
Եւ ընդ առաւօտս միաշաբաթուն
գան ի գերեզմանին ընդ արեւագա-
լըն, և ասէին ցմիմեանս, ո՞վ Թա-
ւալեցուսցէ մեզ զվէմն ի դրանց
գերեզմանին: Եւ հայեցեալ տեսին
զի Թաւալեցուցեալ էր վէմն ի
գերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ:
Եւ մտեալ ի նեղբս ի գերեզմանն՝
տեսին զերիտասարդ մի զի նստէր
ընդ աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատ-
ճուճան սպիտակ, և զարհուրեցան:
Եւ նա ասէ ցնոսա. մի երկնչիք,
զՅիսուս խնդրէք զնազովրեցի զխա-
չեալն, յարեաւ՝ չէ աստ. ահա
ատիկ տեղին՝ ուր եդին զնա: Ա՛յլ

երթայք ասացէք ցաշակերտս նո-
րա՝ և ցպետրոս, թէ ահա յառաջ
ջագոյն երթայ քան զձեզ ՚ի գալիլ-
լեա, անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս
ասացն ձեզ: Եւ իբրեւ լուան՝ ե-
լին և փախեան ՚ի գերեզմանէն,
քանզի զահի հարեալ էին. և ոչ
ումեք ինչ ասացին, զի երկնչէին:

Աւետարան ըստ Ղուկասու:

Եւ ահա այր մի անուն յովսէփ,
որ էր նախարար՝ այր բարե-
գործ և արդար. սա չէր միաբա-
նեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գոր-
ծըս նոցա. յարեմաթեայ քաղաքէ
հրէից, որ և ինքն իսկ ակն ունէր
արքայութեան աստուծոյ: Սա մա-
տուցեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց
զմարմինն յի՛. և իջուցեալ զնա՝
պատեաց պաստառակալաւ, և եդ
՚ի կառածոյ գերեզմանին. ուր չէր
բնաւ ոք եդեալ: Եւ օրն էր ուր-
բաթ, և շաբաթ լուսանայր: Եւ
երթային զհետ նորա կանայք՝ որք

եկեալ էին ընդ նմա ՚ի գալիլէէ. տեսին զգերեզմանն, և որպէս եդաւ մարմին նր։ Դարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և ՚ի շաբաթուն հանգարտեցին ըստ պատուիրանին։

Բայց ՚ի միաշաբաթուն վաղքանջ ընդ առաւօտն եկին ի գերեզմանն, բերին զխունկն զոր պատրաստեցին. և այլ կանայք ընդ նոսա. և գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ՚ի գերեզմանէ անտի։ Եւ մտեալ ՚ի նեղքն՝ ոչ գտին զմարմինն յիսուսի։ Եւ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա արք երկու հասին առ նոսա ՚ի հանդերձս լուսաւորս։ Եւ իբրեւ զահի հարան, և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց յերկիր, ասեն ցնոսա. ընդէ՞ խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս։ Չէ աստ այլ յարեաւ. յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էին ՚ի գալիլեայ, և ասէր՝ ՚ի պարտ է որդւոյ մարդոյ մատնիլ ՚ի ձեռս մար-

դոց մեղաւորաց, և ի խաչ ելանել և յերրորդ աւուր յառնել։ Եւ մի՛ չեսին զքանան նորա։ Եւ գարձան պատմեցին զայս ամենայն մեծաստաչ նիկն, և այլոցն ամենեցուն։ Եւ էին մարիամ մագդաղենացի և յով հաննա և մարիամ յակովբայ, և այլք ընդ նո՛ք որք պատմեցին զայս առաքելոցն։ Եւ երեւեցան առա ջի նոցա շաղխաղխուճիւն բանք նոցա՝ և չհաւատային նոցա։ Բայց պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի դերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւանն լո՛ւ՝ զի կային. և գնաց՝ ընդ միտս զարմացեալ, թէ զինչ եղեւ։

Ընթերցան ըստ Ցովհաննու։

Յետ այսորիկ աղաչեաց զպիղատոս յովսէփ, որ յարեմաթեայ էր աշակերտ յիսուսի՝ ի ծածուկ՝ վասն ահին հրէից, զի բարձցէ զմարմինն յիսուսի. և հրամայեաց պիղատոս. եկն և եբարձ զնա։ Եկն

և նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ յիսուս ի գիշերի զառաջինն. և ե֊բեր զմուռս խառն ընդ հալուէս՝ իբրեւ լտերս հարիւր։ Ուրի֊մն զմարմինն յիսուսի, և պատեցին կըտաւ֊ովք՝ և խնկովք հանդերձ, որպէս օրէն էր հրեից պատել։ Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ. և ի պարտիզի անդ գերեզ֊ման նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր եդեալ։ Ընդ վասն ուրբաթուն հր֊բէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ ե֊դին զյիսուս։

Եւ ի միաշաբաթոջն մարիամ մագ֊դաղենացի գայ առաւօտուն ընդ արշալոյն ի գերեզման անդր, և տեսանէ զվէմն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին։ Ապա ընթանայ՝ և գայ առ սիմոն պետրոս և առ միւս աշակերտն՝ զոր սիրէրն յիսուս, և ասէ ցնոսա. բարձին զտէր ի գե֊րեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ո֊ւր եդին զնա։ Ել պետրոս և միւս ա֊շակերտն՝ և գային ի գերեզմանն։

ընթանային երկոքեան ՚ի միասին. և միւս աշակերտն յառաջեաց քան զՊետրոս՝ և եկն նախ ՚ի գերեզմանն։ Եւ խո՛ նարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ կտաւքն, բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ։ Եկն և սիմոն պետրոս՝ որ գայրն ըզ կնի նորա. և եմուտ ՚ի գերեզմանն, և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ. և վարշամակն որ էր ՚ի գլուխ նորա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ ուրոյն ծալեալ ՚ի մի կողմն։ Յայնժամ եմուտ և միւս աշակերտն, որ եկեալն էր յառաջագոյն ՚ի գերեզմանն, ետես և հաւատաց. զի չև ևս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ է նմա ՚ի մեռելոց յառնել։ Ձոգան դարձեալ առ միմեանս աշակերտքն։ Բայց մարիամ կայր արտաքոյ գերեզմանին և լայր. և մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ՚ի գերեզմանն, և տեսանէ երկուս հրեշտակս ՚ի սպիտակս, զի նստէին մի ՚ի սնարից և մի յանոտից՝ ուր

կայր մարմինն յիսուսի։ Եւ նոքա առեն ցնա. կին դու զի լաս. ասէ ցնոսա. զի բարձին զտէրն իմ՝ ի դե բեզմանէ աստի, և ոչ գիտեմ՝ ուր եդին զնա։ Ոյայս իբրեւ ասաց, դարձաւ՝ ի թիկունս կոյս, և տե սանէ զյիսուս զի կայր. և ոչ գի տեր թէ յիսուս էր։ Ասէ ցնա յի սուս. կին դու՝ զի լաս, զո՞ խնդրե բես. նմա այսպէս թուեցաւ՝ թէ պարտիզպանն էր, ասէ ցնա. աէր՝ եթէ դու բարձեր զնա՝ ասա ինձ ուր եդիր զնա, զի ես առից զնա։ Ասէ ցնա յիսուս. մարիամ, և նա դարձաւ, և ասէ ցնա եբրայեցե բէն. րաբունի, (որ թարգմանի՝ վարդապետ)։ Ասէ ցնա յիսուս. մի մերձենար յիս, զի չեւ ևս ելեալեմ առ հայր իմ. այլ երթ դու առ եղբարսն իմ, և ասա ցնոսա. ելա նեմ ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր ձեր, և աստուածն իմ՝ և աստ ուած ձեր։ Գայ մարիամ մագդա ղենացի՝ և պատմէ աշակերտացն,

եթէ եառես նա զտէր, և զայս լինչ
ասաց ցնա։

Երգ՝ գինի խաղաբերից աւետարանին։

Փա՛ռք յարուցեալ քոյ տէր. ա՛ջ դա-
դարեցայց քրիստո՛ս օրհնել ըզքեզ
զա՛մ աւուրս կենդանութե՛ն իմոյ։
Փա՛ռք յարուցեալ քոյ տէր. ա՛ջ դա-
դարեցայց յիսո՛ւս գո՛վել ըզքեզ
զա՛մ աւուրս կենդանութե՛ն իմոյ։
Նա ա՛ջ դադարեցայց փրկիչ փառա-
ւորել ըզքեզ զամենայն աւուրս
կենդանութե՛ան իմոյ։

Երգ՝ աղաւհացի կիւրակէին. երիցս կրկնեա,
և զկնի բարձր ասա։

Օ՛ամենայն աւուրըս կենա՛ց իմոց
ես ա՛ջ դադարեցայց օրհնել ըզքեզ
զքրիստո՛ս փրկիչդ աշխարհի։
Օ՛ամենայն աւու։ Օ՛ամենայն ա։
Ի գիշերի՛ հանգըստա՛ցէք ըղձեռն ըս
ձեր ՚ի սընըտա՛ւթի. և օ՛րհնեա՛կէք
ըղաստ՛ը։

Ըստ օրհնեցէք ամենայն ծա-
ռայք տեն ըզտէր ի սբրբութիւն.
եւ ծրհնեցէք ըզտէր։

Գալատեան ոզգամեան։

Ի տաք լուսեղէն զբերթնոցն ըս-
պասէին մեծի գալըստեանն տեն։
Ո՞ւր երգէին երգ նոր օրհնեալ է
քո մարդ գալուստդ։

զատ Ի ուսապայծառ հրեշտակէն նրա-
տելով ի կենսատու գերեզմանին։
Ո՞ւր աւետեր կանանցն յարեաւ
ամենաբարձր։

հմբ Համբարձեր՞ք ի՞շխանք քոզ դրու-
նքն ձեր ի՞ վեր։ Ո՞ւր գայ մըտա-
նէ՛ վանօջք ի՞ վառս։

հգւ Իջեալ հոգին յաւետեարանն. ի
հրաշինեաց զընտրեալն անկէզ ի
որ վերնատունն։ Ո՞ւր հանգեաւ
նոքօք յազգըս մարդկան զանապա՞ն
լեզուաց բամբ՞նմամբ։

վեդ Ցընծայ Թաքո՞ր հերմ՞նիւ. ի
առաքեալքն ի հայրապետն ձայնէն

թլխմբեաց։ Ան և կենդանեաց և մեռելոց տէր ծանուցին ըզքեզ մովսէս և հեղիսէ։

Այսօր եկեա՛ղ կամաւ տէրն յա՛ւ խաչ։ Նո՛ր տարաձեա՛ց զբա՛զմս իւր ինձ։

Ձայն հոգեղէ՛ն ունէր ինդ հնչեաց քաւրոգեին յանբանից մշտա՛ճ զբա՛նէն բանալեա՛լ։ Նո՛ր մոգքն առ տեղբն գո՛ճակեալ մատուցին զնա ձա՛յսքն խորհրդոյ։

Վկա՛ առնօրեա՛յ տգա՛յ և՛ տէրն ան ծրինադիր տնօրինաբա՛ր եկն յտա՛ ընդ ձարն։ Ան սիմէօն զբգուէր գբո՛ւ կօքն. և յօրինաց կապից լուծուին հայցէր յկեա՛նս աւետարա՛նի։

Քարոզ ընկ Լազարեից աւետարանին, և երգոյն։

Օ՛ուարձացեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւետեաք յարութիւն տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի։ Որ եղև պատուհաս և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց. խոստա

կեաց զչրտնա զժոխոց. և ելոյծ զբռնութիւն մահու. և ետ յոյս հաստատութեան վերստին նորոգմանն կենդանութեան համարձակ։ Խնդրեսցուք հաւատով ի վիկէն մերմէ Յիսուսէ քրիստոսէ. զի ըզմեզ սրժանի արասցէ յարութեան իւրոյ. կերպարանակից առնել ըզմարմնին խոնարհութեանն մերոյ ըստնմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոյ։ Այսպէս զի զայս խոստացաւ, զմեծ և զանճառելի շնորհս պարգեւել սիրելեաց իւրոց ճշմարիտ աստուած Յիսուս քրիստոս տէր մեր. կեցո և ողորմեա։

մաղ Միանակեցոյց ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ, վայելէ վառք իշխանութեան և պատիւ. այժմ և։

Եւ ասի վասն։

Ողորմեա ինձ աստ ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ըստ բազում գթութեան քումմ քաւեա զանօ-

թենութիւնս իմ։
Ընաւել լաւ զիս յանօրէնութէ իմ
մէ. և՝ի մեզաց իմոց ոչ ապա զիս։
Օ՛անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար ա
ռաջի քո արարի։
Արդարես արդար եղիցիս՝ի բանս քո,
և յաղթող՝ի դատել գաս։
Ընօրէնութեամբ յղացար, և՝ի մե
ղըս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր,
զանյայտս և զծածկեալս իմաստու
թեամբ քումբ յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշակաւ և սբ եղէց, լը
սա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն
և զուրախութիւն, և ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո՝ի մեզաց իմոց.
և զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա չինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս՝ աստ

ուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի
վերի իմում։
Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հա
ներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճնապարհս քո,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարեանէ ած ած փրկու
թեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ
յարդարութեան քում։
Տէր եթէ զբերան իմ բանասա, բե
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւն քո։
Թէ կամեցեալէիր պատարագս մա
ուցանէաք. բայց դու ընդ ողջա
կէզս խսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ ՚ի հոգի խոնարհ, ըզ
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ ած
ոչ արհամարհէ։
Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի,
և շինեսցին պարիսպքն երուսաղ։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագ

դըս արդարութեան. յորժամ ուխ-
տից պատարագս հանցես ՚ի սեղան
քո զուարակս։
փառք հօր և որդւոյ և։

Բանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնա- ոչ
ցար ՚ի կուսէն. խաչեցար կամաւ աձ
հօր վասըն մեր ըզմեղս ըսպաներ.
ո՛ր ո՛չըն ողորմեա մեզ։ Որ յարա-
բածոց ես անբռավանդակելի. ՚ի խա-
չափայտին բևեռելով ըզմահ կոխե-
ցեր. ո՛ր։ Որ ՚ի նախնումըն զան-
կեալն ՚ի ծառայութիւն մահու,
պատուականն մարմնով և արեամ-
բըդ քո ազատեցեր. ո՛ր։

Որ ՚ի հրեղէն զօրաց երկնից վա- ոչ
ռաբանիս անստուած. որով զերկինս դձ
յին ա՛ն նախահան ձայնին ըզշնորհս
հեղեր յորդիս ադամայ. աղաչանօք
սոցա ողորմեա մեզ անստուած։ Ո-
բեւելով հոգեղինացս անհիւթա-
կանքն ՚ի ձեւ մարմնոյ. որք և ծա-

նոցին մարգարէից. զգնոցհուզ
.քս գայլասեանդ բազմապատիկ
առելեամբ օրինակելով. աղա: Ընդ
ձառելի անօրէնութեդ .քն առե-
տաբերք առաքեցան, պարբերել և
մերթալ. անմարմնական պատուքն
խրեաննց յերկրի սպասաւորելով.

աղաչանօք սոցա ողոր:

ՈՂ Ար առետաւոր .քոմ գալլասեանդ
պձ առաքեցեր յաշխարհ ըզսուրբ մար-
գարէսն. և եկեալ ևս նանրհմտի-
նոր օրինօք զմէրին լըցեր ի գիրս
օրինացդ և մարգարէից. բարեխո-
սութեամբ սոց .քրիստոս ողորմեա
մեզ: Ար կոչեցեր մարգարէութ յա-
ռաջապոյն զհեթանոս .քեզ նոր ժո-
ղովուրդ. և ըզդ՝ուստըր սիմվէի զե-
կեղեցի հեթանոսաց հատոյն սիրե-
լի անմահ փեսայիւն. բարե: Ար ըզ
վատըս տաճարիս զոր շինեցեր .ի-
նոզդ եհց ի վերայ վիմին, բարձրա-
գոյն քան զամն սղինն. և գերազարդ

վայելչութեամբ տեսանողքըն ծա-
նուցի՛ն խմաստիւք հմդուցն. քա։
Ա՛յր բանզուսղորմ, խոստովանիմ ազ
առ քեզ որպէս զանառակ որդին. աձ
Թող լինձ ըզմեզս լ՚ւմ. և ողջ՚ութեամ։
Տէր, որ զԹացար ի կինըն քանանա-
ցի, զբեթա և յիս ի մեզսաւորս. և ո։
Տէր, որ դարձուցեր ըզմարթասուն ի
գիտութիւն ճշմարտուԹե, դար-
ձո և զիս ըզմանրութեամբ. և ողջ՚։
Տէր որ զգբեթուԹի՛ւդ. քո զսուտ ազ
հեղեր յերկինից ի մէջ սըրբոց առաջ աձ
քեզնց քոց. աղաչանօք սոցա ողջո-
մեամ։ Ար ի ձե՛ռըն սոցա սրփուե-
ցան ջընարհ.ք հոգւ՚ով սրբոց ընդ
ա՛մ երկիր. աղա։ Ար սոքօք լուսա-
ւորեցեր մըկըրտուԹե աւազանին
զեկեղե՛ցի. քո սուրբ. աղա։
Ար սահղծմամբ լսա պա՛ակերի. քո ազ
առ պատուե՛ցեր ըզմեզ. ընկալ և աձ
այժմ ընդունջեցեալան ի քեզ ուղիղ
հաւատով. լսա մեծի՛ւ քոմ ողոր-

մուԹեան։ Ար չնորհՀՔ ՈՐ Հոգ-
ւոյն լուսաւորիչդ։ յիշատակի իւ-
րեանց զՀոգիս նոցա՝ ընկալ մաք-
դասէր. լսատ մե։ Որք հաղորդե-
ցան մարմնոյ և արեանն քոյ տէր.
հանդո զՀոգիս նոցա ընդ սուրբս
քո քրիստոս ՈԱրծ. քանզի գիՀՀնք
սուրբ արեան քո ե՛ն։

ՈՂ ՅՈղովեա՛լբս ՚ի յիշատակ սրբոց
ԱՃ քոց քրիստոս, աղաչե՛մք ըզքեզ.
սոցա բարեխօսուԹեամբ ողորմեա։
Երկրպագե՛մք առաջի բեմի քո քրիս-
տոս. ընկա՛լ քո զլուԹքըդ զա-
ղաչանըս մեր. սոցա։ Ո՛ոյս Հոգ-
ւո՛վ և մարմնով ոմո՛ զանմարմին.
անարա՛ՀՀտ ՚ի գալո՛ստ քո պահեա
ցես մաքրասէր վերկիւչ. սոցա բա։

Քառաղ՝ ձկնի Ոգորմածին։

Երկրպագեմք քեզ տէր աստուած
մեր՝ անցեալբս ընդ երկարութիւն
դիշերիս. և կանխեալբս ՚ի տես-ող

խոստովանու-թեան. մատու-ցանեմք
զառաւօտու աղօթս մեր: Օ. քեզ
տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և
գքեն տէր դոհանամք. որ արժանի
արարեր զդիշերս խաղաղու-թեամբ
անցու-ցանել և հասանիլ 'ի ժամ ա-
ռաւօտուս: Ընժանաւորեա զմեզ
տէր անճառ խոստմանց քոց. զոր
խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիւ
տըէ աստուած՝ յիսուս քրիստոս
տէր մեր. կեցո և ողորմեա: Ողոր-
մեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ
մեծի ողորմու-թեան քում. ասաս-
ցու-ք ամենեքեան միաբանու-թիւ:
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ո.

Մաղթանք յարու-թեան:

Ողորմած՝ գթած՝ ճշմարիտ՝ սու-րբ
մեծի յարու-թեանն քրիստոսի աս-
տուծոյ մերոյ, վայելել փառք իշ-
խանու-թիւն և պատիւ. այժմ և:

Մաղթանք պահոց:

Ողորմու-թիւ և գթու-թիւ քով, լսր
մեզ տէր և ողորմեա. ներեա քա-

ւեա և թող զմեզս մեր։ Ելիա՛ նաւորեա գոհութեամբ փառաւո՛ր րել զհայր և զորդի և զսուրբ հո՛ գի՛ ։ այժմ և ։

Աղաչանք Մարտիրոսաց ։

Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է յիշատակ՝ և ամենայն սրբոց քոց, լսե՛ր մեզ տէր և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր։ Ելիա՛ նաւորեա գոհութեամբ փառաւո՛ր ւորել զհայր և զորդի և ։

Ալէլուիա ալէլուիա ։

Օրհնեցէ՛ք զտէր յերկինից. օրհ՛ նեցէ՛ք զնա ՚ի բարձանց ։
Օրհնեցէ՛ք զնա ամ հրեշտակք նո՛ր. օրհնեցէ՛ք զնա ամ զօրութիք նո՛ր ։
Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն և լու՛ սին. օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն աս տեղք և լոյսք ։
Օրհնեցէ՛ք զնա երկինք երկնից. և ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս ,

օրհնեցէք զանուն տեառն։
Ո՛վ ինքն ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝
և հաստատեցան։
կացոյց զնո՛ յաւիտեանս յաւիտե-
նից. սահման եդ, և ոչ անցանեն։
Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք
և ամենայն խորք։
Հո՛ւր և կարկուտ, ձիւն և սառն,
հոգմ և մրրիկ, որք առնէք զբան նո՛ր։
Լերինք և ամ բարձունք, ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք։
Գազանք՝ և ամ անասունք. սողունք,
և ամ թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի, և զօրք իւրեանց.
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և
տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորա միայն.
խոստովանութիւն նմա յերկինս և
յերկրի։
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողո-
վրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա
յամ սրբոց նո՛ր. յորդւոցն իսրայէլ
ժողովրդի՝ որ մերձ է առ տէր։

Օրհնեցէք զաէր յօրհնուի՛ն նոր,
օրհնուԹի՛ն նման յեկեղեցիս սրբոց։
Ա֊բրահամայի իսրայէլ յարարիչ իւր.
որդիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի Թագա֊
ւորն իւրեանց։
Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնու֊
Թեամբ, սաղմոսիւք և օրհնուԹի֊
սաղմոս երգեսցեն նմա։
Հաճի՛ տէր ընդ ժողովուրդ իւր սբ,
և բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկուԹի։
Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և
ցնծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց,
և բարձր արասցեն զաստուած քե֊
րանօք իւրեանց։
Սուր երկայրի ետ ՚ի ձեռս նոցա,
առնուլ զհատուցումն ՚ի հեԹանո֊
սաց, ՚ի յանդիմանուԹիւն ամե֊
նայն ժողովրդոց։
Ի կապել զԹագաւորս նոցա կապա֊
նօք, զպօրավարս նոցա ձեռնակա֊
պօք երկաԹեօք։
Կատարել նոցա դատաստանս բստ գը֊
րոց. և փառք այս են ամ սրց նո՛ր։
Օրհնեցէք զնա ՚ի սրբուԹի՛ն նորա,

օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատուԹեան
՚ի զօրուԹեան նորա։
Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրուԹեան նո-
րա, օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մե-
ծուԹեան նորա։
Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնու-
Թեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք
և օրհնուԹեամբ։
Օրհնեցէք զնա ցնծուԹեամբ, գո-
վեցէք զնա ուրախուԹեամբ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր, գո-
վեցէք զնա ՚ի բարբառ լսելի։
Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհուԹե-
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

փառք հօր և որդւոյ և։

Ո՛նդ լա՛սանալ միաշաբաԹիւն կան
խեցին կա՛նայք ՚ի գերեզմանն ՚ի
խընկել զանուշական մարմին նո-
գտին զքարն բարձեալ ՚ի դրանց
գերեզմանին. և լուեալ բանբառ
՚ի հրեշտակէն. ելիք յարեաւ ջ՛ն
և խափանեաց ըզմահ։ Ու հանդի

ա
աձ

պեսաչ քո տէր առաքեցին և տը-
ւեաք ողջոյն կէնդանաբար. առա-
քեցէք ընծ՚ի վըրկու[թ]ի տիեզերաց։
Ընդհակ աբքայի[ն]ն ա՛նարուեստ ա-
ղ Թոռք. բաղմահեծի՛ քերթվքիք սըր-
բասաց ձայնիւ սերտվքեք. ա՛ռաջին
յերկի[ն]ս քահանայապե՛տք. բա-
րեհաճ լերուք առ տէ[ր] վասն է-
կեղեցւոյ։ Ւարձրեալքն վասա[ր]ց
բարձոյ տէրունի[ք]. անյաղթելի[ն]
զրա՛ունի[ք]. վեհագոյն իշխանու[թ]ի-
ւերկրորդին դասո[ր]ք քահանայա-
պե՛տք. բարեւ։ Վերագոյն է[ր]ն պե-
տու[թ]իք վերին. հրեշտակապե[ր]տք
երկնաւորք հրեշտակաց զինուորու-
թի[ւ]ն. ա՛րտոտի յերկի[ր]ս քահա-
նայապե՛տք. ձեզ համաձայնեալ
երդե[ր]ք ընդհանուս ի բարձունս։
Այսօր ժողովե՛ցէք որք ի հեթա-
ղ նոսաց, հրաւիրեալք յառաջագոյն
մարգարէիցն. զի առ աստուածն
աբրահամու յերկնըպատուի[ր]։

օրհնեցէ՛ք զտէր յերկինս ընդ երկ-
նաւորսն։ Ա՛յսօր որդիք դըստեր
վերին սիոնի, վինեալք ՚ի վերայ
հիման առաքելոց և մարգարէից.
ոչք և ըմպէ՛ք զառատաբա՛ղձս վը-
տակ հոգւոյն ՚ի յաղբերայն խոր-
հելի յեկեղեցիս սրբո՛ց. օրհնե-
ցէ՛ք զտէր յօրհնութի՛ն։ Ա՛յ-
սօր վերին զօրացն համաձայնեալ,
դա՛նք նահապետաց և մարգարէից.
երգե՛ն աստուծոյ զերգըն հոգե-
ո՛ւս. ՚ի յիշատակի՛ սոցա եր-
գե՛մք և մե՛ք զփառս ՚ի բարձունս։
Տէր որ ՚ի վերայ քերովբէից վա՛ ա
ռաբա՛նիս. քաղցրութի՛ւն խոնար- աճ
հեալ ընկալ զաղաչանըս մեր։ Տէր
որ շնորհեցեր ողջմտութիւն ազգի
մա՛րդկան. քաղց։ Տէր որ ուսուցեր
մեզ յա՛մ ժամ փառս տալ ան-
ուանըդ քո՛մ սրբո՛յ. քաղց։
Ա՛նք ՚ի սկզբանէ՛ պատուհաս եղեն ա
՚ի սէր բոլորից հօր. առաքելական աճ

կոչմամբ ըղխիեզբս հրաւիրեցին
յիւրում հասանել մասին. վարդա-
պետութեամբ սոցա ամէնեքեան
օրհնեցան զնա: Որք ականա-
տեսք և ապաստաւորք եղեն մարմնա-
ցելոյ բանին. գնր՝ ի վերոյ անմարմ
նոյ դասուցն հանդիպելով չնորհի.
վարդա: Որոյ դատողական աշխոյ
ահեղ ատենին հանդերձեալ մըն
նոյ. կատարել՝ ի մեզ դատաստան
ըստ գրեալն. առ սոսա անկցուք
զըղջացեալ անձամբ պաղատելով.
հաշտեցուցանել սոքօք ընդ մեզ
զահաւոյ[ք]ն զդատաստանն:

ա Ա՛ռաքեալք աստուածոյ սիրելք հա-
աձ ւատոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ.
քրիստոսի աստուածոյ երկնաւոր
վարդապետին աշակերտք. բարե
խօսեցեալք չնորհել զևսաղական[ք]ի
ա մեծին աշխարհի: Տաճեկամբ քրիս
տոսի և հաղարատեսք աստուա
ծայինն խորհրդոցն. ընդունի[ք] զ

ըզբանըն կենայ և լուսաւորիչք տի
եղերայց. բարե։ Դատաւորք ահեղ
առնին և դատապարտողք ըզքա-
ոչ խոստովանողաց. աղաչե՛մք ըզ
ձեզ. բարե։

Ա Ռեղ վայելչ աստուածօրհնե՛-
Ա՛ Թիւն. որ յարուԹիւնդ ես ձայ-
նիւ յաւիտենից ներկեցելոյն. Թա-
գաւոր և իշխան վերօրհնեմք ըզ
քեզ։ Ի միւսանգամ գալըստեանըն
քո քրիստոս փառաց Թագաւոր. ի
ձայն փողոյ նորոգին հոգիք նըն-
կեցե-
լոցն. և յառնեն ի մեռելոց անա-
պական մարմնով։ Ա՛ման որդի և մեք
ըզքեզ աղաչեմք հայր երկնաւոր.
դասաւորեա զնընկեցեալսըն մեր ի
վերինըդ քո եկեսցեմ. ի ժողովս
անդրանկաց գրելոց ի յերկինս։
Ա Զայն արկեալ կենարարին աՀաճ
Ա՛ Լին բարբառոմն. ասէ եկայք
օրհնեալքդ հօր իմոյ ժառանգե-
ցէք, պատրաստեալ ձեզ ըզկեանն

'ի հանդերձեաւ երկրին։ Ընդ ա-
ռաջ եւանել քեզ հաւատով 'ի յո-
դըս վերինս. ամօթազգեաց լռու-
պայծառացեալ 'ի դաս անմարմ
նոցն. 'ի լսել ընդձայն երանաւէտ
կոչմանն։ Ընդ աջմէ քումմէ կացո
ընդ իմաստունսն ըզ կնաւանան. 'ի լու-
սեղէնն առագաստին պայծառաց-
եալ 'ի դաս անմարմնոցն. 'ի ժո-
ղովս անդրանկաց գրելոց 'ի յե՛ր-
կինս։

ա ա՛ Ո՞ղորմեա՛ըս 'ի յիշատակ սըրբոյ
աձ մարտիրոսացըն, միաբա՛նո՛ւթիւ երդ
գելով. ծո՛ւնո՛ւր 'ի բարձունս երկ-
նաւոր թագաւորիդ։ Քանզի հեղ-
մամբ սրեան սոցա պարտեցաւ
թըշնամին. և մեծարեա՛լ պար-
ծի սիօն երգելով. ծո՛ւնո՛ւր։ Դասակցելոյն
ընդ զօրըս վերինն զըւարճնոցն. յի-
շատակա՛ բերկրեա՛լ 'ի սըրբո՛ւթի՛։

ո սո՛ցա երգեցո՛ւք. ծո՛ւնո՛ւր։
աձ Ոըք ըզհանդէս նահատակո՛ւն առ

բըռնաւորսըն ցուցին. և յաղթե-
ցին հաւատով երբեմն լուսոյն և-
ղեւն մեզ աւետ. աղաչանօք սոցա
կեցո զմեզ: Որք ըզխաչաւոր կա-
պաշտութեանցըն վանեալ հերքե-
ցին. և կանգնեցին մեզ նըշան
յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն.
աղաւ: Նո՛ւ հրաշափառ ճըգնո՛ւթք
պատերազմեա՛լք ի յերկրի. վեր
համբարձեա՛լք երկնայնոց գաստա-
եղե՛ն երդակից. աղաւ:

Օ՛ւիւնի Տէր երկնէցին՝ ասի օրհնո՛ւիւն առաւօտո,
ասացեալ յանմարմնոց. այլ և ի կոստանդնուպօլսի սրբոյ
Թողվոյն ձ՛ն Հայրապետացն:

Փառք ի բարձունս այ. և յերկիր
խաղաղութի՛ւն ի մարդիկ հաճու-
թիւն: Նո՛ւ օրհնութի՛ւն քեզ ի բար-
ձունս, օրհնեալ ես ա՛ռ աստուա՛ծ
մեր. օրհնեմք ըզքեզ և գո՛ւովեմք ըզ
քեզ: Խոստովանիմք առ ըզքեզ և
երկրպագանեմք քեզ. վասն մե-

լինիք ընդքեզ. գոհանամք տէր ընդ
քէն վասըն մեծի փառացդ քոյ: Տէր
Թագաւոր՝ երկնից եւ երկնային. աստ եւ
հայր ամենակալ: Տէր եւ որդի հօր
միածին Յիսուս քրիստոս եւ սբ
հոգի: Տէր աստուած գառն եւ
որդի հօր. որ առնես զմեղս աշ
խարհի: Ողորմեացո՛ր, բանիւ ընդ
մեզս աշխարհի. եւ արդ ընկալ զա
ղաչանս մեր: Որ նստիս ընդ աջմէ հօր՝ ողորմեաց մեզ: Ո՛չ
դուն միայն սբ՝ դուն միայն բարձ
րեալ ես՝ դուն միայն տէր մեր Յի
սուս քրիստոս: Տէր եւ հոգի սբ՝
որ ի փառս աստ ընդ հօր. ամէն:
Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք ընդ
քեզ. տէր եւ գովեմք զանուն սբ
քոյ յաւիտեան եւ յաւիտեան ես յան
ւիտեանից: Ընժամ նոյ արա՛ տէր զօ
րըս զայս խաղաղութի՛ւն. եւ առա՛ջ
մեզաց պահեա ընդմեզ: Օրհնեալ ես
տէր աստուած հարցըն մերոց. գո՛

վեաչ և փառաւորեամ է անուն նո
քո յաւիտեան. ամէն: Օրհ-
նեամ տէր ուսո՛ւ ինձ զարդարու-
թիւնըս քո. (եւէս ինիս): Տէր ապաս-
ւէն եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես
ասացեմ տէր ողորմեա ինձ. և բըժ-
ժըշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ:
Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո.
և ըզփրկութիւնս քո տուր մեզ:
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան.
ըզգործս ձեռաց քոց մի անտես
առներ: Տէր իմ ըզքեզ ապաւէն
ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել ըզ
կամս քո՝ զի դու ես աստուած
իմ: Ի քէն է տէր ակըն կեան
դանութիւն. և լուսով երեսաց քոց
տեսանեմք ըզայս: Օտակեա՛ զողոր-
մութիւնս քո՝ որք ճանաչեն ըզ
քեզ տէր:

Փառք պատիւ և երկրպագութիւն մաղ
՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

Աստուծոյ երգք յարութեան կարգաւ ։
վինի փառք ի բարձունսին ։

ա՛ձ ՕՅ յարութիւն զիրրիկչին օրհնեա-
ակ ցի՛ք. զիրրիկչին մերոյ օրհնեցուք
զյարութիւն ։
Յարեաւ աստուած. և ցրուեցան
ամենայն թշնամիք նորա ։

բ՛ձ ՕՅ յարութիւն զիրրիկչին օրհնեա ։
բ՛կ ՕՅ յարուցեալն ըզբրիատոս օրհնե-
ցի՛ք. և զյարութիւն նորա փա-
ռաւորեցո՛ք ։

գ՛ձ ՕՅ յարութիւն զիրրիկչին օրհնեա ։
գ՛կ Ար եկն ի բարձունս, և գերեաց
ըզգերութիւն. էառ աւար բազմաց
պարգեւս և ետ որդւոց մարդկան ։

դ՛ձ ՕՅ յարութիւն զիրրիկչին օրհնեա ։
դ՛կ Ար համբերեաց խաչի և եդաւ ի
նորափառ վիճակ. և աստուածային
յարութիւնն զմահացեալսն վերա-
բերեաց ի կեանս ։

Երգ Համարձանաց Քրիստոսի ։

ՕՅ յարութիւն զիրրիկչին օրհնեա-

ժըշկեա զանձն իմ ես մեղայ քեզ։
Երանի՛ որ խորհի զաղքատն և ըզ
տըճնահնին . յաւուրն չարի փըրկէ
ըզնա՛ տէր։

ԽԷ Ես աւ քեզ տէր աղաղակեցի՛. ա
ռաւօտո՛ւ աղօթք իմ ժամանես
ցեղն ա՛ւ քեզ։
Ընդէր ո՛ր մերժես զանձն իմ. կամ
դարձուցանես զերեսսըս քո յինէն։

ԽԸ Ա՛ըացեն աղօթք իմ ա՛ռաջի քո՛ ո՛ր.
խոնարհեացի՛ ունկըն քո՛ ի խընդրը
ուա՛ծս իմ։
Տէր ա՛ծ փըրկուԹե՛ն իմ՛ց, ի տուէ
կարդացի և դիշերի առաջի՛ քո՛։

ՂԱ Տէր հաներ ի դըժոխոց զանձն իմ.
փըրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջա
նե՛ն ի՛ գո՛ը։
Տարածր առնեմ ըզքեզ տէր զի ըն
կալար զի՛ս. և ոչ ուրախ արարեր
ըզԹըշնամին իմ յիս։

ԾՂ Ա՛յսօր մտանէ Թագաւորըն մեր
քրիստո՛ս ի յերուսաղէմ նոր քա
զաք գա՛ւԹի։

Ընդառաջ ելին ծերքն ոստով ձիւծիւ
նեօքք. և զայծոյդին փառաւորէին։

բշ Ի սկզբանէ տէր զերկիր հաստատե-
ցեր. և գործք ձեռաց քոց երկի՞նք
նձն։

Նոքա կորընչին և դու կաս և մը-
նաս յաւիտեան։

դշ Տարօրէն մազաղարի կռասանք ըզ-
հետ նորա. և զնիկէրըս նորա
տարօրէն նըմ՞ման։

Ընդրէն ցնծութիք և ուրախութիք.
և տարօրեին ի տաճար մազաղարին։

զշ Խորհեցան և խօսեցան ընդարուն.
և զապիրատութիւն ի բարձունըս
խնդհեցաձն։

Նէրի՞ն յերկինս ըզբերան իւրեանց.
և զլեզուս իւրեանց անէրի՞ն զերկր-
քաս։

եշ Ողորմեայ՞ն զանձն արդարոյ. և զա-
րիւն ամբիծ պարտաւորանէ՞ին։
Նըզի՞ տէր ապաւէն իմ. աստուած
օգնական յաւիտե՞ն իմոյ։

ուր Ամաներցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ
ակաթացան յաղբատութենէն։
Ընդունակեցի առ տէր զծիրհանապազ.
և համբարձի առ քեզ ըզձեռս իմ։
սաղ Փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս.
այլ ես յաղօթս կայի։
փ Ընդ օրհնութեան իմոյ մի լռեր. զի
բերան մեղաւորի, բերան նենգաց
ուրի բացաւ ի վերայ իմ։
Օ. փոխն ըմբ ասա։
շաբ Եդիր ն զիս ի գբի ներքնումն. ի
խաւարի և ի ստուերըմս մահու։
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո.
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր ի
վերայ իմ։
սաղ Եդիր ն զիս ի գբի ներքնումն. ի
խաւարի և ի ստուերըմս մահու։
փ Տէր ած վրիժուե իմոյ ի տուէ կամ
դայի և գիշերի առաջի քոյ։
Օ. փոխն ըմբ ասա։
մահ Դաիթ ա՛նձն իմ ի հատնի խոտոց
քո՛ իբաւ շո՛ւր. զի տէր կո՛չեաց
ըզքե՛զ։

փ Ովքեցի՞ զի լուիցէ տէր ըզձայն աղաղակից իմոց. զի խոնարհեցոյց զնէնկըն իւր առ իս. և ես յաւուրս իմ կարդայի՛ ամս նո՞ր։

Օ Հոգին Աս լման ասացես։

եկղ Տա՛ն քոմ վայելէ սըրբոմ[թի՛] տէր ընդ երկայն աւուրս։
Տէր [թագաւորեա՛ց] վայելչութիւն ըզգեցա՛ւ. զգեցաւ տէր զօրութի՛ն ընդ միջ կրկր էա՛ծ։

տասվեր Աբի տէր ՚ի հանդիսատ քո՛. դո՛ և տապանակ կատակի սրբոմ[թեան] քո՛։

վեր Ցիշեա՛ տէր ըզդաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա՛։

վեր Վա՛յ են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լերու իւրով դու հաս տատեցեր։

Օ Հիսա՛ս և զՀարաւ դու ստեղծեր. [թափոր] ՚ի հերմոն յանուն քո ցընծա՛ն։

տեն տաե Ինչ՛ որպէս զանձրեւ ՚ի վե՛ղ և՛ ման. որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։

Ընտուած զկրաճուն քո արքայի
տէր. և զարդարուիլն քո ոսկե-
ւոյ լծաւորիւն։

խոչ Ընտիր երկիւղած քոց նիշան.
զի տարեցոյն յերեսաց աղեղն։
Արձէս վրդովեցան ամբիծք քո. կե-
ցի աջով քով և լսեր մեզ։

հրշ Օրհնեցէք ըղտեր յերկին նա. օրհ-
նեցէք ըմեռ ի բարձունս։
Օրհնեցէք ըմեռ ամենայն հրեշտա-
կք ք նորա. օրհնեցէք ըմեռ ամենայն
զօրս նմին։

ատք Ալէ են բանք և ոչ են խոնք. ոյոց
ձչ լսեին ձայնք նոցա։
Ո՞նդ ամենայն երկիր ել բարբառ
նոցա. և մինչեւ ի ծագս աշխարհ
հի են խօսք նոցա։

մրգ Ալէ են բանք և ոչ են խոնք. ոյոց
ձչ լսեին ձայնք նոցա։
Ցնկեղեցիս քարե բանեցէք զՔՏՆ. և
զաղբ յաղեբեցոյն խարսխեցիր։

հպզ Ցահանայք քո զգեցցին զարդա-

թուխն, և սուրբք քո ցընծալով
ցընծասցեն։
Ցիշեա տէր ըզդաւիթ, և զամե-
նայն հեզութիւնն նորա։
Պատճառսն ոչքն վասնզբ, և ցըն- մրտ
ծասցեն ի հանդիստ իւրեանց։
Օրհնեցէք ըզտէր յօրհնութիւն նո-
օրհնութի նըմա յեկեղեցիս սբոցդ։
Կատարեա տէր ըզոյս քո և ըզձգման մրտ
տութիւնս քո. զոյդ մեզ տէր զը- ակ
պրմնութիւն. և քո ծառայիցս ըզր
օգնական՝ն. բարեխօսութեամբ
սրբոյդ մարտիրոսացն, որոյ այսօր
է յիշատակ՝ն։
Օ՛ի սոքք առաքնորդեալ եղեն՛ք
՛ի լուսոյն սո՛ւրբ և՛ յաւրհնե՛ն քո.
մնոյց առաջի սեղանոյ քոյ առա-
ւաւտ, որ ուրախ առնէ բրման
կութիւնն լուր. զոյդ մեզ տէր զո։
Կրկին՝ն արդարութիւնս այսո՛ր յոյս
յոյսանեցար ազգի մա՛րդկա՛ն. մարդ աննը
եղեա՛ր սրբեցեր ըզքո՛ւրա վէ՛րսածը աւգ

նեալ ըզմեզ մխիթարութեամբն
սրբոյ հոգւոյդ։
Խնայեալ եղիցի տառապ սրբու-
թիւդ, ի յարդանդէ յառաջ քան զա-
րուսեակ ծընայ ըզքեզ. մարդ է։

Քարոզ Կիրակամուտ, Կնունեից, և Ցինանց։

Ողջոյնդ ամենեքեան միաբա-
նութեամբ. տէր օղորմեա։
Ողջոյն խաղաղութեան ամենայն աշ-
խարհի և հաստատութեան սրբոյ
եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք։
Ողջոյն ամենայն սուրբ և ուղղա-
փառ եպիսկոպոսաց. զտէր աղա։
Ողջոյն հայրապետին մերոյ աեառն
(այսինքն) կենաց՝ և փրկութեան
հոգւոյ նորին. զտէր աղա։
Ողջոյն վարդապետաց՝ քահանայից՝
սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն
ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զտէր։
Ողջոյն բարեպաշտ թագաւորաց և
ամենայն իշխանաց՝ զօրավարաց և
զօրաց նոցին. զտէր աղա։

Վ՛ասն զի տէրն ամենակալ հնազան-
դեցուսցէ առաջի նմ զամ պատե-
րազմունս թշնամեաց. զտէր աղա։
Յաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝
որք ՛ի գերութեան են և ՛ի չար
ծառայութեան. զտէր աղա։
Յաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նել ՛ի նաւահանգիստն բարութեն.
զտէր աղաչես։
Յաղագս հիւանդաց և ամենայն
վշտացելոց՝ վտութիապէս առողջու-
թեան. զտէր աղա։
Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝
անձրևաց բաղցրութեն, և պտղոց
առատութեան. զտէր աղա։
Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբե-
րից ՛ի սբ եկեղեցի այ. զտէր աղա։
Ւ՛ր յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք
են ՛ի ձեռս անօրինաց վասն ան-
ուանն քրիստոսի. զտէր աղա։
Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց,
որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով
՛ի քրիստոս ննջեցին. զտէր աղա։

Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն մերոյ յեբեւելի և յանեբեւոյթ Թշնամւոյն. զտէր աղաչեսցուք։

մաղ Բարեխօս ունիմք առ քեզ զմարիամ զաստուածածնին զվառաւորեալ և օրհնեալ միշտ առ քեզ կոյսն. որ զյովհաննէս մկրտչին. առ քեզ զբանաւիանոս նախավկայն. առ քեզ զառաքեալսն և զմարգարէսն. զարի և զյաղթող առ քեզ զվկայսն։ Եւ զմեծ խոստովանողն քրիստոսի ըզհայրապետսն մեր զառ քեզն գրիգոր լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեսջիք և զամ առ քեզ և նորօք զտէր աղաչեսցուք։

Օ. առաւօտս լուսոյ և զառաջակայ օրս խաղաղութիւն անցուցանել՝ հաւատով՝ ի մեռնել խնդրեսցուք։

Օ. հրեշտակ։ Օ. քաւութիւն։ Օ. արքայ։ Եւ եւս։ Օ. անձինս։ Ողորմեայ։

Քարոզ ի սրբոյն Գրիգորէ լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ
վասն սրբոց Հռիփսիմեանցն. այլև վասն Ածաքեայ
և Մարգարէից։

Աստուած մեծ հրաշիւք և փառաւորեալ. լուսաւորիչ սրբոց՝ և ի սուրբս հանդուցեալ. զքրիստոնեայ հոգին սրբոց աւազանին բարեխօսունեամբ առ քեզ. ամէն։

Լսեր աչք և ականջք։

Որ անդադար օրհնաբանիս ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զբանակին. արժանաւորեա զմեզ ուղիղ փառատրութիւբ ընդ ձերբն քո երկրպագիլ մեծի և ահաւոր աթոռոյդ. ամէն։

Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով՝ ի յիշատակս վկայից քոց. որք հեաւոզք եղեն լուսատարդ ճանապարհաց քոց տէր. որ վաստն մեր յանձն առեր զշարչարանս խաչի և մահու. ամէն։

Կատարիջք հաճոյից կամաց աստուածոյ քո. զանձինս խըր

եանց պատարագեցին ՚ի վկայու-թի՛ Հշմարիտ սիրոյ քոյ . և բու-սեցին գՀոտանուէից տէրու-թեդ քոյ . ա՛ : Սրբեցի՛ն զանձինս իւրեանց տա՛ Հար անուանդ քումմ սրբոյ . մաք-րեալք գվիտս՝ և գևսուհուրդս իւ-րեանց երկիւղիւդ քովՀ սիրբուով . և դասակից քեղեն Հոգեղինաց երկ-նաւոր զուարթնոցն . ամէն : Խարեխօսու-թեամբ սրբուհւոյ ՏԾ-ածնին . Ե այլ պե՛ ՚ի ներքոյ :

Քարոզ՝ Հայրապետաց , և Վարդապետաց :

Ո՛ւ աՀնորդք եղեն մեզ ուղիղ դնաց-ցիւք ՚ի շաւիղս արքայու-թե երինից . մեծապայծառ ջահիւ՝ Հաւատով և սիրովն իւրեանց , ծագեցի՛ն ըզլոյս աստուածգիտու-թեան ՚ի սիրտս մեր . ամենչեմք :

Պահպանու-թի՛ խորհրդոց բանից և գործոց մերոց , սրբու-թի՛ վարուց-բել զամենասուրբ զերկրպագու-թին ,

զհացը և զգդի և զառաքը հոգւին յաւիտեանս ամէն. ամէնքեմք։ Ընդունիմք սրբոց արեամբ նահատակեալ վկայիցըն. և այլն պես ի ներքոյ։

=====

Քարոզ Մատիրոսայ, և ճգնաւորայ։

Օ՜ճգնաւորիւն սրբոց մատիրոսացն բարեխաւս ունիմք առ բարերար որդի մի. զի շնորհեսցէ աշխարհիս զանիշարժ վեհապետութիւն. և պահեսցէ Հաստատուն ըզ վերկենցին, հաստատեալ ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից. ամէնքեմք։

Օ՜ճգնաւորիւն սրբոց մատիրոսացն բարեխաւս ունիմք առ բարերար որդի առաւածոյ. զի խաղաղասցին խռովութիւնք. դադարեսցին յորձանակմունք լճընչաձեաց. անկեսցի սէր և ալեպատութիւն ի յերկրի. ամէնքեմք։

Ընդունիմք սրբոց մատիրոսացն այս, որք ճգնեցան ի վեր անուանել քոմ

սրբոյ. նայեաց յերկրպագութիւն ժո-
ղովրդոցս. և չիարհաս մեղայ զի-
նի Թիւն. և հան ի մասն և բաժին
ընդ առաքեալս ամենայն. ամէն:
Ընդունիմք սրբոյ սուրբ նահա-
տակիդ վիրայիդ աչք, որք զան-
ձինս խրատուն առաքեալ մարգրէին
հոգեւոր քաջ սրբոյ. պատրաստեա
յերկիրն մեղաւոր գբաղցրախառն օդ.
և զղջասիրելի ընդ ելս. առ ի լը-
ցումն լինել ամենայն հարկաւոր
պէտսիդ մերոց. ամէնհեմք:
Խարխափեալ ընդ ամենայն սրբոյ հաւատ-
ացեալն, և յամենայնս կարօտեա-
լոյն. սրբոյն առաքելոց մար-
գարէիդ և մարտիրոսացդ. և սրբոյն
պրիսկոպոսիդ մերոց լուսաւորչին: Խո-
րհրդովք Թեոսուրմեանք և աղօթիւք սրբոյն
(այս անուն) սրոց այսօր է յիշատակ:
Եւ ամենայն սրբոց քոց աերՙ որք
վիացան ի սէր աստուածՈՒԹեան

ՆԱՐԵԿ ԾԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՅՐԱՆ ՄԵՐ ՈՒՆԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԶՄԵԶ ՈՐԴԻՔՆ ՍՈՒՐԲ ԵՒ ՄԱՔՐԱԿԱՆ ՀԱՅՐ ՄԵՐ ՍԱՀԱԿ ՊԱՏԻՒ ԵՒ ՍԻՐՈՎ ՈՐ ՈՒՂԻՂ ԵՆՔ ՄՈՏԱՆԱԼ ՅԱՆՁՆԱԺԱՄ ԱՂԱՉԵԼ ԶՄԵԶ ՈՐՊԷՍ ՄԵՂԱՒՈՐԱՑ ՓՐԿԵԱՑ ՈՒ ՍՐԲՈՑ ՀԱՄԱՐԻ ՈՒ ՄԵՐ ՄԵՂՔԸ ՍՐԲԱԳՈՐԾԵԼ ՈՒ ՍՐԲԱՊԱՏԻՒ ԼԻՆԵԼ

Ղազիա վա։ Ներել մեզ անհաս առ-
նել ըզյանցանսն մեր. և տալ օգ-
նականութիւն ընդդիմակաց լինիլ
հակառակամարտիցն ի պատերազ-
մի. աղաչեմք։

Ղա։ Օ,ի լուեսցին պատերազ-
մունք. դադարեսցին յարձակմունք
թըշնամեաց. տնկեսցի սէր և ար-
դարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք։

Ղա։ Ջնեցուսցանել յերկրի մե-
ծամ զքաղցր բղխուսն աղբերսդ.
զառատ պտղաբերութիւն բուսոյ
և սերնդոյ. առ ի զուարճալի լի-
նիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից
մերոց. աղաչեմք։

Ղա։ Օ,ի միաբանեսցէ զկեղեցի
քո ամբոխ. շինեսցի ի վերայ հիման
առաքելոյ և մարգարէիցդ. պահել
անարատ մինչեւ յօր երևելոյ դա-
լստեան քոյոյ. աղաչեմք։

Ղաշեա վասն մեր սրբուհի ըզմիա-
ծին քո ըսդին. և վասն հոգւոցն

հանգուցեալոց՝ ընդունիլ յորքա-
յութիւնն երկնից. և տալ մասն
և բաժին ընդ սուրբս ամ. ամէն։

Ցիշեա տէր և ողորմեա։

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սի-
րոյ, և զոգածս բարեաց սպասե-
ւել մեզ խնդրեմք։

Տուր մեզ տէր ասպնջական։

Օ՛ն եղիցի մեր և զիմեանըս տո՛ն
այ ամենակալին յանձն արասցուք։

Բեզ տեառնդ յանձն եղիցուք։

Ողորմեայ մեզ տէր աստուած մեր
ըստ մեծի ողորմութեան քում. ա-
սացուք ամենեքեան միաբանութի՛ւն։

Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա. ըն-
տէր և ողորմեա՛։

Քարոզ Պահոց։

Փառաւորեսցուք զամենակալն Աս
զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիս-
տոսի, զոհանալով զնմանէ՝ որ սպա
հեաց զմեզ խաղաղութեամբ՝ ի գի-
շերիս յայսմիկ։ Եւ առաջնորդեաց

մեզ՝ ի խաւարէ՝ ի լոյս՝ ի մահուա-
նէ՝ ի կեանս՝ յապականութենէ յան-
ապականութիւն՝ յանիսրատութենէ
նէ՝ ի դիտութիւն ճշմարտութեան
իւրոյ։ Ընդհանուր և խնդրեցուք
ի նմանէ՝ զի զերկարութիւն տայ
ընծայեանս խաղաղութեամբ և ա-
մենայն մտադիւր ըլլասցի մեզ
պատուել անցուցանել ի միջի։ Ու-
պատրաստ պահեսցէ զժողովուրդ
դու իւր առաւաւտեան ըստ կամս
որ ի վերայ ամենայնի բարեբաստ-
կեանն իւրում իշխանութիւն ու-
նի։ Ամենակալ տէր աստուած մեր.
կեցո և ողորմեա։ Օրհնութիւն ող-
ջոյ և ողորմութեան օրս խաղաղու-
թեամբ անցուցանել հաւատով ի
տեառնէ խնդրեցուք։

Օ Հրեշտակ խաղաղութեան պահա-
պան՝ քաւութիւն և զիմողուն յան-
ձին՝ Օ՛ղթող խաչին մեծ և կարող ը-
նդ եւս մի։ Օ՛անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք ։

Զոհանամք զքէն տէր աստուած մեր, որ երեւեցեր լուսով քով զբարձացուցեր զամենայն արարածս քո. իսկ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս ՚ի քեզ։ Օ՛օրացո և զմեզ տէր՝ ՚ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ ՚ի տունջեանս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ մտօք՝ միշտ զհաճոյս քո արասցուք. և հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեառնդ մերոյ և՚փրկչիդ յիսուսի քրիստոսի. որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Խաղաղութիւն մեր և կեանք՝ որ ՚ի հօրէ առաքեցար՝ միածին որդի աստուծոյ, տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս։ Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո՝ զոր շնորհեցեր սո՛ց

քոց առաքելոց. փչմամբ քո ի նո-
սա զկենդանացուցիչ և զամենայ-
զօր հոգիդ քո սուրբ: Որպէս զի և
մեք խաղաղացեալք յամենայն աշ-
խարհական սահեցմանց՝ լիցուք տա-
ճար և բնակարան աստուածային
շնորհացդ. և գոհանալով փառա-
ւորեացուք զքեզ ընդ հօր և որ
հնոյ ընդ քրիստոս աստուած մեր.
այժմ և միշտ և:

Եւ ասի Սուրբ աստուած ըստ պատշաճի:
Յաւուր Աւետեաց, Ծննդեան, և Թլփատութեան
զայս ասա:

Սո՛ւրբ աստուա՛ծ. սո՛ւրբ և հզօ-
զօր. սո՛ւրբ և անմահ. որ յայտնե-
ցար վասն մեր. ողորմեա մե՛զ:

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի, և Ծաղկազարդին:

Որ՝ ո՛ւծ. որ եկիր և գալոց ես. ո:

Աւրբաթու մատուտեան գիշերին:

Որ՝ ո՛ւծ. որ մատնեցար վի՛ւ մեր. ո:

Աւրբաթու ճաշուն՝ և յամենայն ուրբաթ, խաչի և եկե-
ղեցւոյ, այլ և յաւուրս պահոց:

Որ՝ ո՛ւծ. որ խաչեցար վի՛ւ մեր. ո:

Ուրբաթու երկրին, և շաբաթու գիշերոյն։

Աքէ ամ. որ Թաղեցար վէմ մեր. ո։

Ջատիկ և ամենայն Յարութեան կիւրակէից։

Աքէ ամ. որ յարեար ի մեռելոց. ո։

Համբարձմանն Քրիստոսի։

Աքէ ամ. որ համբարձար փառօք առ Հայր. ո։

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ։

Աքէ ամ. որ եկիր և հանգեար յաւաքեալսն. ո։

Վարդավառին։

Աքէ ամ. որ յայտնեցար ի Թաբօր լերինն. ո։

Փոխման սուրբ Աստուածածնին։

Աքէ ամ. որ եկիր ի փոխուդին մօրքոյ և կուսի. ո։

Թովմայի առաքելոյ առաջեալ։

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս աստուածածնին մարիամ մայր քրիստոսի. մաստո զաղաչանս մեր՝ որպէս զոյ քոյ և այ մերոյ։

մաղ Փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յա-
մենայն վտանգից մերոց։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա-
քղձ ՚այսն լսելի լինելոյ տեառն աս-
տուածոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝
բարեխօսութեամբ սուրբ աստ-
ուածածնին։ Եւ լինելոյ ՚ի վերայ
մեր ողորմութեան և գթութեան
տեառն աստուծոյ։ Ամենակալ տէր
աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ասէ սաղմոս ձայնիւ յաւուր կիւրակէի յաւանձնից
աւետարանին։

Եղիցի անուն տեն օրհնեալ, յայսմ
հետէ մինչեւ յան-իտեան։
Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհ-
նեցէք զանուն տեառն։
Եղիցի անուն տեն օրհնեալ, յայսմ
հետէ մինչեւ յան-իտեան։
Յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու՝
օրհնեալ է անուն տեառն։

Բարձր է ի վերայ ամ ազգաց տէր.
և յերկինս են փառք նորա։
Ո՞վ է ոմն տէր ած մեր ի բարձու-
նըս բնակեալ. և ըզխոնարհս տես-
սանէ յերկինս և յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և
բարձր առնէ զտառապեալս յամ-
բեւաց։
Նստուցանէ զնս իշխանաց ընդ իշ-
խանս ժողովրդեան իւրոյ։
Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան
ուրախամիտ, որպէս մայր որդ-
ւովք բերկրեալ։

Յաւուրս կիւրակէից ասէ ընդ երեքեալ լինել աւետարան
բծղնութեան։ Եւ ի փոխ փերուանկան սաղմոս և
գիր և աւետարան ըստ ցուցակին։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ եղեալ անտի Յիսուս գնաց ի
կողմանս տիւրոսի և սիդոնի։
Եւ ահա կին մի քանանացի ի սահ-
մանաց անտի նոցա եղեալ, աղա-

ղակէը և ասէը. ողորմեաց ինձ Տէր որդի դաւթի, դուստր իմ չարաչար այսահարի: Նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ ազաչէին զնա և ասէին. արձակեա զնա զի աղաղակէ զհետ մեր: Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն իսրայէլի: Նա նա մատուցեալ երկրպագանէր նմա և ասէը. տէր՝ օգնեա ինձ: Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ ըղհաց մանկանց՝ և արկանել շանց: Նա նա ասէ. այո՛ տէր, քանզի և շունք կերակրին ի փշրանաց անկեղ ից ի սեղանոյ տեառն իւրեանց: Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յս և ասէ. ա՛լ կին դու՝ մեծ են հաւատք քո, եղիցի քեզ որպէս և կամիս: Նա բժշկեցաւ դուստր նորա ի նմին ժամու:

Եւ եղեալ միւսանգամ ՚ի սահմանացն տիւրոսի և սիդոնի, և եկն ՚ի ծովեզրն գալիլեացւոց ՚ի մէջ սահմանացն ՚ի դեկապօլիս։ Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր. և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նորա։ Եւ առեալ զնա ի մեկուսի յամբոխէ անտի, արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝ և եմուք անդր. և կալաւ զլեզուէ նորա. հայեցաւ յերկինս՝ յոգւոց եհան՝ և ասէ Եփփաթայ՝ որ է բացիր։ Եւ նոյն ժամայն բացան լսելիք նորա, և լուծան կապանք լեզուի նորա. և խօսէր ուղիղ։ Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք ասիցեն. և որ չափ նա պատուիրէր նոցա, նոքա և առաւել քարոզէին. և և քան զհուս զարմանային և ասէին. զամ ինչ բարւոք գործեաց սա, զի խուլս լից լսել տայ՝ և համերց խօսիլ։

Եւ եղև ՚ի վաղիւն մինչ իջանէին
նոքա ՚ի լեռնէ՝ անտի, ընդ առաջ
եղև նմա ժողովուրդ բազում: Եւ
ահա այր մի ՚ի ժողովրդենէ անտի
աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ՝
աղաչեմ զքեզ հայեցց յորդի իմ,
զի միամօր է ինձ: Եւ ահա այս
հարկանի ՚ի նմա, և յանկարծ գո՛
չէ՝ և զարկուցանէ զնա և Թաւա՛
լեցուցանէ և վրիպեցուցանէ, և
հազիւ մեկնի ՚ի նմանէ խորտակե՛
եալ զնա. և աղաչեցի զաշակերտան
քո զի հանցեն զնա, և ոչ կարա՛
ցին: Պատասխանի ետ յիսուս և ա՛
սէ. ո՛վ ազգ անհաւատ և Թիւր,
մինչեւ յե՞րբ եղէց ընդ ձեզ՝ և ան՛
սայցեմ ձեզ. մատո այսր զորդին
քո: Եւ մինչդեռ մատչէր, զար՛
կոյց զնա դևն՝ և շարժլեաց: Սաս՛
տեաց յիսուս այսոյն պղծոյ, և բը՛
ժշկեաց զմանուկն. և ետ ընդնա
ցհայր իւր: Եւ զարմանային ամե՛
նեքեան ՚ի վերայ մեծամեծացն այ:

Եկն դարձեալ ՚ի կանա գալիլեացւոց՝ ուր արար զջուրն գինի. և անդ էր թագաւորազն մի, որոյ որդի հիւանդ կայր ՚ի կափառնայում։ Նա իբրեւ լուաւ եթէ Յիսուս եկեալ է ՚ի հրէաստանէ ՚ի գալիլեա, եկն առ նա՝ և աղաչէր, զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ՚ի մեռանել։ Ասէ ցնա. եթէ ոչ նշանս ինչ և արուեստս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորազն. տէր՝ էջ մինչեւ մեռեալ իցէ մանուկն իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս. երթ՝ որդին քո կենդանի է։ Եւ հաւատաց այրն բանին՝ զոր ասաց նմա Յիսուս, և գընաց։ Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդառաջ եղեն նմա ծառայքն նորա. աւետիս եառուն և ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։ Հարցաւ նէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ապաքինեաց։ Եւ ասեն ցնա. երէկ յեօթներորդ ժամու եթող զնա

ջերմն։ Վիտաց հայրն նորա՝ եթէ յայնմ ժամու՝ յորում ասացն ցնա յիսուս՝ թէ որդին քո կենդանի է. և հաւատաց ինքն և ամ տունն իւր։ Օգոս գարձեալ երկրորդ նըշանս արար յիսուս եկեալ ի հրեաստանէ ի գալիլեա։

Երգ առաջնոյ աւուր միաշաբաթին, և ի խորհուրդ արարչու. թեանն, և ի յարութեանն Քրիստոսի։

Նօրատեղծեալ բանն յայնէից ի սկզբանէ զերկինս երկնից. և զերկնայինն զօրս ամնմարմնոց լմնալեացըն զբ՚արիմնոց. և բզգալի տարերց քառից հակառակաց միաց բանից. որով յաւէտ վաստաքանի երրորդութիւնն անճառելի։

Ներքսըրբեա՛ն մի տէրութի՛ միով բնութեամբ աստուածութիւն. լոյսն որ անեղ արարչականն ասաց լինել լոյս եղական. զոր և ծագեաց յօրն ա՛ռաջին՚ն միաշաբաթի կիւրակէն. որով յաւէտ վա։

Թաքուն օրէն քացախասցուք ըզ
ծածկեալ խորհուրդըն ծանիցուք.
զի լսան անտես իմանալի մաքուր
հոգւոց տեսանելի, ՚ի սոյն ծագ-
եաց միաշաբաթի մեզ յարուԹեան
սուրբ ՃառագայԹ. Եկայք փըր-
կեաՀք ընդ զՀարԹնջին տուք օրհ-
նուԹիւն յարտահելոյն։

Սկիզբ սիրոյ խոնարհեցաւ ՚ի փըր-
կուԹիւն մեր մարմնացար. նովին
մարմնովըն խաչեցաւ ՚ի գերեզման
մահու եղար. այսօր յարեար աստ
ուաճաբաշ ՚ի հրեշտակաց քարոզե-
ցար. Եկայք փըր։

Երեւեցար խնկաբերիցն յողջոյն կե-
նացն ուրախալից. և ՚ի լերինն գա-
լիլեայ առաքելոց մեռանելոյ. այր
ժանացար զմեզ ընդ նոսին զքեզ
տեսանել յօրըն վերջին. Եկայք։
Սիօնի որդիք զարԹիք հարսին լու-
սոյ տուք աւետիք. եՀիե փեսայն
քո յարուցեալ յաղԹեաց մահու

իշխանութեամբ. գայ պըտակէ ըզքեզ փառօք եւ ընդ առաջ պըճնեա՛լ զարդուք. ե՞րգեա երգ նո՛ր յարու՛ցեալդ՝ն՝ն՝ն

սրն մատուցանեմք զօրհնութիւն
և զփառս՝ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և :
Օրհնեալ տէր մեր յիս քս ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես :

Վարագ՝ յորժամ ի թաքօր ելանեն :

սրկ Եւ եւս խաղաղութեան զաեր
դպ աղաչեսցո՛ւք : Տէ՛ր ողորմեա՛ : :
սրկ Վասն ի վերո՛ւստ խաղաղութեան
և փրկութեան անձանց մերոց. ըզտեր
դպ աղաչեսցո՛ւք : Տէ՛ր ողորմեա՛ : :
սրկ Ողորմեաց մեզ տէր ըստ
մեծի ողորմութեան քոմ. աասացուք
ամենեքեան միաբան նո՛ւթեամբ :
դպ Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէր ո :
քհ Օրհնութիւն և վար՛ք հօր և որդ
ւոյ և հոգւոյն սրբ՛յ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից :
դպ Ամէ՛ն : Ընկալի՛ր. ընկալի՛ր. ամէ՛ն :
քհ Օրհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա
խանամեալ պահեսցի. արեւելեան

կողմ աշխարհիս. և հայրապետուի հայոց. այս նշանաւ՝ ըզ խաչիւս և զբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիս. անուամբ հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և:

Եւ գարձուցանէն զերեսս յարևմուտս:

դպ Ա՛մէն: Ալէլուիա. ալէլո՛ւ. ալէ՛ք:
քհ Օ՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա՛ խանամեալ պահեսցի. արեւմըտեան կողմ աշխարհիս. և Թագաւորութիւն քրիստոնէից. այս նը:

Եւ շրջելով դառնան՝ ի հարաւ:

դպ Ա՛մէն: Ալէլո՛ւիա. ալէլո՛ւ. ալէ՛ք:
քհ Օ՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա՛ խանամեալ պահեսցի. հարաւային կողմ աշխարհիս. երկիրս անդաստանս և պտղաբերութեան տալ ուոյս. այս նշա:

Եւ դառնան դէպ՝ ի հիւսիս:

դպ Ա՛մէն: Ալէլո՛ւիա՛. ալէլո՛ւ. ալէ՛ք:
քհ Օ՛րհնեսցի՛ և պահպանեսցի և նա՛ խանամեալ պահեսցի. հիւսիսայ

յին կողմ աշխարհիս. վանքս անաս
պատս քաղաքս և գիւղս. և բնակ
կեալ ժողովուրդս ի սըմա. այս նը։

Ամէն ։ դպ

Եւ դառնան ի բեմն. և ասէն դարձեալ ։

Օրհնուի և վհատք հօր և որդ ։ քհ

Քարոզ Թաւօրի և խաչի ։

Սուրբ խաչիս ապաչեսցուք լըզ
տէր. զի սոսկաւ փրկեսցէ զմեզ ի
մեզաց՝ և կեցուսցէ չնորհիւ ողոր
մութեան իւրոյ ։ Ամենակալ տէր
ած մեր կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք ։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչիդ քոյ ի
խաղաղութեան. փրկեա յերևելի
և յաներևոյթ թշնամեացն ։ Ըրժա
նաւորեա զոհութեամբ վառաւոր
բել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և ։

Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն ։
Հայր մեր որ յերկինս ես ։

Իսկ յայլ առաւօտս յետ առաքելոցն ասպուաճին, և հարցանէին, ասէ առաջնոյն՝ ի բիւ։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն։
Ուղիղի անուն տան օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։
Յարևելից մինչև ի մուտս արևու՝ օրհնեալ է անուն տեառն։
Բարձր է ի վերայ ամ ազգաց տէր. և յերկինս են փառք նորա։
Ո՞վ է որպէս տէր մեր ի բարձ ձոնելոյս բնակեալ. և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեւաց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանաց՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։
Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ու՝ բախտաւիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։

Փառք Հօր և որդւոյ և։

Եկեղեցւոյ հօտ ընտրեալ. զոր հովիւքն քաջ թոռեալ յերկինս, և եկեալ ի խընդիր մեզ մոլորեցոյս. ձրիավ լցեալ զիս հաճիւթոցդ, արար ուրախութիւն ի յերկինս երկնաւորացդ. ազաչեմք ընձեզ բարեխօս լերուք առ տէր վասն քաւութեան մերոց մեղաց։ Տէ՛ սանո՛ղք աներեսին. խոհերդա ծոք խորոյն անտես ածող. որք ինձեալ ընդ միածնին սպասաւորել առնէ՛ք երնեկութեն. ի ծնընդեանն աւետաւորք հովուացն. և կանանցն խզաքերից կենաց քարոզք ըզկնի դանեցան. ազա։ Պահապա՛նք աշխարհի. բանակըք տեառն շուրջ զերկիւղածիւք. բարեկամք ազգի մարգեան, միջնորդք մարդոյ ես յանդուներեան, միաբանել և գաբրիէլ մեծք. որ կայք միշտ առաջի աներեսութեանն. ազա։

Ամէն յաւր ցընծայ զուարճացեալ եկե-

ղեցի հրեշտանոսաց. տօնելովն զմի-
շատակ մեծի նահապետին և հօ-
րըն հաւատոյ աբրահամու. ծն-
նեցէք մանկունք սիոնի զհայրըն
լուսոյ ան[illegible]ելի: Ա՛յսօր նո[illegible]
լայել կոչեցեա՛լ մարգարէիւքն առ
աջ. տօ՛նեա՛ ցընծութեամբ ըզտօն
հովուացն խաղալելի՛ն առաջնոյ. գո-
վեալ ըզգլուխ անկեան երկնա՛ց որ-
մոց յամմարութեա՛ն: Ա՛յսօր ՚ի
գլեհէմ լերանց տա՛ն աշ հաստա-
տեալ. ո՛ր և յաւէտ ա՛ւոգիս յամ-
պոյ հոգւոյն աշ՛ծաբուղխ առա՛տա-
հոս անձրեւօք. բա՛րեբանեա՛ զա՛ղ-
բիւրըն կենաց զարբուցանողըն
ծա՛րաւեաց:

Ո՛ առաւօտու զմի՛հնեղդութիւնըս
մա՛ղթասիրութեամբդ. զո՛ ընկալ
թագաւո՛ր փառաց, և զմանկո՛ւնս
եկեղեցւո՛յ զո՛ պահեա՛ ՚ի խաղաղ-
ութեա՛ն: Որ տեսա՛ղ ես խո-
նարհաց լերինեից ՚ի յո՛ւրկիր, և տը-

ւոզ ողջմտութեան սզգի մարդ-
կան. ըզման։ Ընդ սերովբէսըն սըր-
բասաց համաձայնեաք երեք երգեմք.
երեքսըրբեան տէրութի խնայեա՛
քաղցրութեամբ յարաժամըս քո.
և զմանկունս եկեղ։

Ա՛շակերտք՛ք քրիստոսի. և առ ա՛ծ
մենայն տիեզերս առա՛քեա՛ք բա-ակ
րեխօսեցի՛ք առ տէր վասն մեր։
Ա՛ռք առիք ըզպատուէր. քարոզե՛լ
աներկիւղ ըզբանն կենաց յաշխարհ
հի. բարե։ Ա՛ռք արժանի եղե՛ք առ-
սանե՛լ մարմնով զորդին աստուծոյ
յայտնապէս. բարե։

Ընձեռնուի՛ծ՛ն սըրբո՛յ քոյ քո՛ծ
տօնելո՛վ այսօր ընդ զօրս անմարմ-
նոցըն. քե՛զ երգե՛մ՛ք անլռելի
զօրհնաբա՛նու՛թի՛ւն։ Ա՛ՆՐկայեա՛ծ՛զ՛ք
ըզմարդկային տկարութե՛ւնե ըզդեստ,
հա՛ստոյ վառեա՛լ ըզդե՛ստուք.
յաղթեա՛՛ւ՛զ՛ք հակառակամարտին
՛ի սա՛տանայ՛ւ՛ի։ Ա՛ՆՐկրտեա՛ծ՛զ՛ք ընդ

քրիստոսի հեղմամբ ապեան ի մահ,
ածուեցեալն գոլով հրաշակերտք.
հնեաց էլք ի վայելչութիւն սուրբ
ավբաշխութեան։

Քարոզ՝ գնի Քանկանցն։

Ա ման խաղաղութեան համ աշխարհ
հի, և հաստատուե սրբոյ եկեղեց
ւոյ զաեր աղաչեսցուք։ Ընասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տեր ողորմեա. տեր ողոր. տեր ո։

Աղօթք։

Սուրբ ես տեր ած մեր հզօր և
փառաւորեալ. որ նախ ի կառս
քրովբէականս և լոյս ծագես յա
րարածս քո։ Լուսաւորեա զմեզ
տէր ի ժամ առաւօտուս. որպէս
զի ի ծագել լուսոյ տունջեանն
ծագեսցի առ մեզ գութ մարդասի
րութեան քոյ։ Հեռացո ի մեզ
որ զխաբէութիւն սատանայի. և
զբռնութիւն նորա խորտակեա աղ
ղոթիւք և բարեխօսութեամբ համ
բոյց։ Ընդ և զերկիւղս պղտաբերս

'ի անուանդ ծառայից քոց։ Զորոց հանապազ վառաւորեալ գովի ա-
մենատեսըդ երկրդուիմիդ. այժմ և միշտ և։

Յառաջս աղօհայիդ ասպ ասի, Տէրամենակալ. Աչեր նորա, Քանիցիմոց. Ա յայլ առաջս պահող միայն՝ Քա-
նիցիմոցն. ղբր գիտանիս 290 երեան։
Ի'ա 'ի գծնս սրբոց սաղմոս այս։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն աղօ-
թից իմոց. զի խոնարհեցոյց զու-
կըն իւր առիս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առնա։
Շրջեցան զինև երկունք մահու.
և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Ցնեղութիւն և զանձկութիւն գտի,
և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ
զտղայս տէր։
Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի
տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ,

զաչս իմ յաւուրս աւուց, և զոտս իմ
'ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց
առաջի տեառն յերկրին կենդանի
եաց։

Հաւատացի՛ զոր և խօսեցայ. և ես
խոնարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի՛ 'ի զարմանալ իմում, թէ
ամենայն մարդ սուտ է։

Ո՞ինչ տայ տրիտուր տեառն ընդ
ամի՝ զոր և ետ ինձ։

Ո՞բաժակ փրկութեան ընկալայց,
և զանուն տեառն կարդացից։

Ո՞աղօթս իմ տեառն տայ՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան, և
զանուն տեառն կարդացից։

Ո՞աղօթս իմ տեառն տայ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նր. 'ի գաւ
սիթս տան տեառն, և 'ի մէջ քո
Երուսաղէմ։

Օրհնեցեք զտէր ամենայն ազինք.
գովեցեք զնա ամ ժողովուրդք։
Օօրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վր
մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան։
Աստուած յանուան քում կեցո զիս,
և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկ
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վր իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա
րեցան զքեզ առաջի իւրեանց։
Ահա աձ օգնական իմ, և տէր ըն
դունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութ քով սատակեա զնա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Ձամ նեղութէ իմմէ փրկեցեր զիս,
և ՚ի թշնամիս իմ եսես աչն իմ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կե
ցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա

աս. Ես նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Մաղթանք ի տօնի ամենայն սրբոց։

Քրիստոս աստուած մեր՝ վասն Ես
ի քոյ պատուականի զհաղաղու-
թիւնն քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբոյ Հոգւոյ աստուածածնին,
և յովհաննու կարապետին, և սրբ-
բոյն առաքելոցն նախավկային,
զհաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբոց քոց առաքելոց, մար-
գարէից, վարդապետաց, մարտիրո-
սաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց,
կուսանաց, միանձանց, և երկնա-
յին զօրացն. զհաղաղութիւն քո
տուր մեզ տէր։
Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մե-
րոց Թադէոսի և բարդուղիմէոսի,
և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւո-
չին, և սրբոց յակոբեանց երջանիկ

առաքելոցն, և սրբոյն յակոբայ մեծ
բընայ հայրապետին, մարտիրոսի
ճգնաւորին, և մեկնտոսի եպիսկո-
պոսին, և գէորգայ զօրավարին.
Բարեխօսութեամբ յիշատակաւ և
աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց
այսօր է յիշատակ. զհատաղտութի
և զմեծ ողորմութիւն քո պար-
գեւեա մեզ մարդասէր տէր:

Քարոզ առաքելոց, և ամենայն սրբոց:

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք
զտէր, որք զչարսն պարտեցին,
նեղութեանցն համբերեցին: Յո-
սեղէն և երկնային անթառամ պը-
սակացն արժանի եղեն: Աղօթիւք
նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ
ողորմեսցի: Ամենակալ Տէր Աստ մեր.
կեցո և ողորմեա:

Աղօթք Ի ծոմն Առաքելոց, և Մարգարէից, և Հայրապե-
տաց, և Վարդապետաց:

Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանե-
լի զվկայն քո (այս անուն) քիւ Աստ
մեր, և հաղորդս արարեր զնա կաց

մաւոր չարչարանաց քոց: Արդ՝ քաղեխաս առ քեզ ունիմք, ողբ ասատ, և ընդ ամենայն տիեզերս սուրբք ձեզեն: Որպէս զի աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ խաղաղացուս ցես զկենցաղավարութիւնս մեր, վերկեալ զմեզ յերեսելի և յանեզրեալ թշնամւոյն: Շնորհեա մեզ տէր ըստ օրինակի նոցա կեալ, և զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ խոստովանութեամբ ի յոյս կենաց ըն յաւիտեանից: Օ՛ի և մեք արժանի եղիցուք մտանել յերկնային խորանն լուսոյ, և ժառանգել զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւն: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ այժմ և միշտ և:

Ի սարկաւագ վարդապետէն առաջեալ:

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո: Օ՛ծնողսն մեր: Օ՛վարդապետս: Օ՛եղբարս: Օ՛ընկերս: Օ՛կերակրիչ

ջըս : Օ. ուխտաւորս : Օ. Ճանապարհ
հոգւոյս : Օ. հանգուցիչս : Օ. վաստա
կաւորս : Օ. խոստովանողս : Օ. ապաշ
խարողս : Օ. գերիս : Օ. հիւանդս :
Օ. նեղեալս : Օ. իշխանս : Օ. չարարաչ
րըս : Օ. բարեբարս : Օ. Թշնամիս :
Օ. ատելիս : Եւ զոք պատուիրեցին
մեզ հաւատալ :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Բարեբար և բազումողորմ ած՝ քո անմոռաց գիտութեամբդ և անբաւ մարդասիրութեամբդ՝ յիշեա զամենայն հաւատացեալս ի քեզ, և ողորմեա ամենեցուն : Օդնեա, և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից և ի փորձութեանց : Արժանաւորեա զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Աղօթք Մարտիրոսաց, ճգնաւորաց, և կուսանաց,

Պահպան սրբոց քրիստոս, որ պըսակեա զսուրբս քո և առնես զկամ

երկիւղածաց քոց, և նայիս սիրով
և քաղցրութեամբ յարարածս քո։
Լուր մեզ յերկինից ի սրբութենէ
քումմէ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնին, և աղաչանօք ա-
մենայն սրբոց քոց, և որոց այսօր
է յիշատակ։ Լուր մեզ տէր և ո-
ղորմեա, ներեա քաւեա և թող
զմեզս մեր։ Արժանաւորեա գո
հութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ սբ հոգւոյդ. այժմ և։
Ցիշեա տէր զպաշտօ։
Բարերար և բազումողորմ աստ։
Օրհնեալ տէր մեր յս քն. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Աղօթք Մանասէի թագաւորին։

Տէր ամենակալ աստուած աբրա-
համ խաահակայ յակոբայ՝ և
զաւակին նոցա արդարոց. ամենա-

կալ տէր՝ Թող զմեզս իմ։
Որ արարեր զերկինս՝ և զերկիր, և
զամենայն զարդ նոցա. ամենա։
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամա-
նի քո. փակեցեր զխոր, կնքեցեր
ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ
քով սրբով. ամենա։
Որ ամ ինչ սարսի և դողայ յերե-
սաց ահի զօրութեան քո. ամենա։
Ընդառաջ է մեծվայելչութեի փառաց
սրբոյ եր քո. սաստիկ է բարկու-
թիւն սպառնալեաց քոց՝ ի վերայ մեղա-
րաց. անչափ և անքննին են ողոր-
մութիւնք աւետեաց քոց. ամենա։
Դու ասեր բարձրեալ՝ զԹաց, երկայ-
նամիտ, բազումողորմ. և դղջանաս
՝ի վերայ չարեաց մարդկան. ամե։
Դու աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխա-
րութիւն վասն արդարոցն՝ որպէս
համաւ Իսահակայ և Յակոբայ, որք
ոչ մեղան քեզ. ամե։
Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն
իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի
քան զաւազ ծովու, և բազմացան

անօրէնութիւնք իմ. ամենա։
Ձեմ արժանի հայիլ և տեսանել
զբարձրութիւնս երկնից՝ ի բազ-
մութենէ անօրէնութե իմոյ. ա։
Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ
կապանաց երկաթից. և ոչ գոյ ինձ
հանգիստ. ամենա։
Խարկացուցի զբռտմունութիւն, և
չար առաջի քո արարի. կանգնեցի
պատկեր և բազմացուցի զցաւու-
մըն. ամենա։
Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ
զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ի
քաղցրութենէ քումմէ. ամենա։
Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնու-
թիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամե։
Ընդհեմ և խնդրեմ ի քէն՝ թող
ինձ տէր, թող ինձ, և մի կորու-
սանես զիս ընտ անօրէնութեան
իմոյ. ամենա։
Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր,
և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի
պատուաստիներ զիս ընդ իջեալսն ի
նեղջոյ երկրի չարեաց. ամենա։

Օ՛ի դու ՚ած՝ ՚ած ապաշխարողաց
ես. և յիս ցոյց զբարեխաւսութիւ-
ն քո, որ անարժան եմ. ամենա։
Կեցուսցես զիս քոտ բազում ողոր-
մութեան քումբ. և ես օրհնեցից
զքեզ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. ամենա։
Օ՛ քեզ տէր՝ օրհնեն ՚ամ զօրա-
հանդունք երկնից. և քո են վաստք
յաւիտեանս. ամէն։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Ընդունիմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր,
Թող ինձ զմեզս իմ։
Խազումողորմ տէր, ողորմեա ինձ։
Ստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս
՚ի մեղաց, և կեցո։
Ընարիչ իմ և յոյս ՚ած, գթած յին
՚ի մեղուցեալ ծառայս. և ողորմեա
ինձ բազմամեղիս։
Ընձեռնօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կոյս
՚ածածին մարիամ. բարեխօսեա առ
տէր վասն իմ մեղաւորիս։
Ընձեռնայն սուրբք ՚ով՝ բարեխօսե-
ցէք առ հայր ՚ի յերկինս վասն

մեր մեղաւորացս։

Քրիստոս որդի՛ Աստուծոյ անոխակալ, ընկալ զաղաչանս մեր. զի՛ քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր։

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և պատուական խաչիդ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ։

Ընդաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս՝ ի տուէ և՝ ի գիշերի։

Եւ մարդասիրութեամբ քո չիշեա զմեզ տէր՝ չիշեա զմեզ, յորժամ դաս աւքայութեամբ քո, և ողորմեա մեզ։

Քարոզ։

Կիևալքս՝ ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զյոյս միածնի որդւոյն աստուածոյ դիցուք՝ ի սիրտս մեր, խնդրելով՝ ի նմանէ զքաւութիւն և զիմոցութիւն յանցանացս մերոց։ Ապան զի նա ինքն է նախախնամողն աստուած յոյսիտեանական, որ ևկն կամաւ հօր՝ ի փրկ

կել զարարածս. և ասաց՝ զինքն լի նել քաւիչ մեղաւորաց, յոյս ա պաշխարողաց, շնորհելով զհան գիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտաժան եալքս մեղօք յատաչխարհիս քա ւութեե: Ուրդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտ մտիք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ. զի անցուս ցէ՛ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութիւն իւրով: Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա:

Աղօթք.

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմածդ ես և գիաց. երկայնամիտ բազումողորմ, և ճշմարիտ՛ ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ ըզդառնալ նորա՛ ի չար ճանապարհէն և կեանն: Դու տէր՝ առատ ողորմութեամբդ քով միսիթարեա զծառայս քո. և տուր սոցա տէրի աշ

պաշխարութիւն։ Հաչտեա մարդա-
սիրութիւք քով. և արա զսուսա ան-
դամ եկեղեցւոյ քումմ սրբոյ։ Որպէ
զի առողջացեալք հոգւով խոստո-
վանութիւք և ապաշխարութիւք մտցեն
յեկեղեցի քո սուրբ։ Նա ընդ ժողո-
վրդեան քում, քեզ հանցեն զօրհ-
նութիւն և զփառս հօր և որդւոյ
և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և։

Սաղմոս. ե։

Բանից լմոց ունկնդիր տեր, և՛ի
միտս առ զաղաղակ իմ։
Նայեա՛ ի ձայն աղօթից լմոց, թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ։
Ես քեզ աղաչեմ տէր, ընդ առա-
ւօտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս պատրաստ եղէց, յան-
դիման լինիլ առ քեզ։
Ոչ թէ դու ած կամիս զանօրէնու-
թիւն. և ոչ բնակիսի առ քեզ
չարք և անօրէնք մի՛ բնակեսցին
առաջի աչաց քոց։
Ատեցեր զսյնոսիկ, որք գործեն զա-

ետքինուվիան. կարսանեա զամե-
նեսեան այք խօսին զսուտ։
Օ՛այր արիւնահեղ և զնենգաւոր
պիղծ ասնես դու ՝ որ. այլ ես լսեր
բազում ողորմութեան քում մակ-
՛ի տուն քո. և երկիւղածից ՛ի տաճ
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո։
Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարու-
թեան քում. վասն թշնամեաց ի
մոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ զճանա-
պարհս քո։
Օ՛ի ոչ գոյ ՛ի բերանս նոցա ճշմարտ
ութիւն. և սիրտք նոցա նանր
րեալք են։
Ոսպ գերեզմանք բաց են կոկորդք
նոցա. և լեզուօք խրեանց նենգա-
ւորք եղեն։
Դատեա զնս ած դի անկցին ՛ի խոր-
հրդոց սրտից խրեանց. ըստ բա-
զում ամբարշտութիւն նոցա մերժեա
զնոսա. զի դառնացուցին զքեզ։
Ուրախ լիցին ամենայն՝ որք յոյսս
եալ են ՛ի քեզ. յաւիտեան ցընծ
ասցեն. և բնակեսցիս դու ՛ի նոսա։

պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն.
տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քո պսակեցեր զնոսա։
Ի քաջ առաւօտու ողորմութեամբ
քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն
յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա-
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։
Հայեա տէր ՚ի ծառայս քո և ՚ի
գործս ձեռաց քոց, և առաջնոր-
դեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տն
աստուծոյ ՚ի վերայ մեր։
Ո գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
՚ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր՝
տէր, լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո ՚ի լսել զձայն
աղօթից իմոց։
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր՝
տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո.
զի ՚ի քէն է թաւութիւն։

վասն անուան քո Համբերի տէր.
Համբեր անձն իմ քանի քում. յոյ-
սացաւ անձն իմ ՚ի տէր:
Ի պահէ առաւօտոյ՝ մինչև յերե-
կոյ. ՚ի պահէ առաւօտոյ՝ յոյսա-
ցաւ Իսրայէլ ՚ի տէր:
Ի տեառնէ է ողորմութիւն, և նա
փրկեաց զիսրայէլ յամենայն նե-
ղութենից նորա:
Եւ ինքն արձակեսցէ զՀրեշտակ
մեծ քո. զի ես ՚ի քեզ տէր
յուսացայ:
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնաց-
ցից. զի առ քեզ տէր Համբարձի
զանձն իմ:
Փրկեա զիս ՚ի Հրէշտակաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի
դու ես աստուած իմ:
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
՚ի յերկիր ուղիղ:
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ քով Հանցես

՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Աղօթեաւ թեամբ քով սատակեա զզ
թշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս
անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։
Ընդ յանուանէ քումէ կեցո զիս, և ՚ի
զօրութեան քումէ իրաւ արա զինձ։
Հատուած լուր աղօթից իմոց, ունդ
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և
հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ
համարեցան զքեզ առաջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ, և
տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քով սատա
կեա զնոսա։
Ես կամօք՝ իմովք պատարագս մա
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քումէ տէր զի բարի է։
Ցամենայն նեղութենէ իմմէ փըր
կեցեր զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ե
տես աչն իմ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ տեառն Ներսիսի, վասն երկրորդի ածուի արարչութեանն և վասն երկնայնոց զօրացն։

Ա՛րարչական բանիւն հրամանի՛ւ յ
յերկրորդումն աւուրս սկզբնական.
ընդլուսան՝ ի ջուրցըն բաժանեաց
հաստատուն թեամբ պարսնակեաց.
օրով զաշխարհս հողեղինացդ անջըր
պետեաց՝ ի հրեղինացդ. ընդ նոսի՛ն
որդիք լուսոյ տուք օրհնութիւն
երբեակ լո՛ւսատ՛ին։
Խաղմաչեայ հոյլք քրմվլեխից երեք
սըրբեանըզ սրմվլեխից. ալիռուք ա
նեղ ա՛ծուածնե՛ըն համագոյ երրոր
դութեանն. բա՛րեխօս լերո՛ւք առ
տէր վասըն մա՛նկանց եկեղեցւոյ.
ընդ նոսի՛ն որդիք լու։
Գեղագի՛ն իշխանութիւնք և ան
վնախոհ միշտ տէրութիւնք. ա՛նյաղ
թելի տուըք զօրութիւնք՝ ի յոյ
բարչին փառաւորու թիւն. ա՛ղաչե

ցէք զտէրն ողորմած անտես չար-
նել զգործըն ձեռացն. ընդ նո։
Դարձք անմարմնոցըն պետութեանց
հրեշտակապետըք բարձրութեց.
հոդիք հրեղէնք և սպասաւորըք
հրեշտակաց զինուորութիք. մաղ-
թեցէք զտէրըն տերութենց վասըն
մարդկան երկրաւորաց. ընդ նո։
Երկնաւորաց դասոց վերնոց օրհ-
նաբանիկ քոց զբարերնոց. քաղց-
րասցի ն առ քեզ գրիծ որ վասըն
մեր ձայն մաղթանաց. զօրս և տայ-
ցեն մեզ պահապան յայսմհետե
մինչ ի վախճան. ընդ նո։
Օրութեց և տէրութեց խչխա-
նութեց և պետութեց. և ամենայն
անուանելոց որք ի յերկինս պաշ-
տանօք. ընկալ քրիստոս ուրախու-
թեամբ զմեզ յօր մահու և յարու-
թեան. ընդ նոսին օրհնել հոգեմ
ըգբեզ ընդ հօր վանաբ՝ որ ե՛վ։

Ո՞ւմ ոք բանն ոչ ընդ հօր արար- գշ
չակից և համազօր. յերրորդ աւուր
զՅուդան զատոյց ըզբոյս և զտուն
կրա բըղխեցոյց. թակ ի յերրորդ դա-
րձեալ դարձեալ ըզՅուդան հեղեղ
ցամաքեցոյց. զնոյ տապանաւն իւր
ապրեցոյց ըզկենդանեաց սեռս ա-
ճեցոյց. տուք օրհնութիւն անճառ
լուսոյն հօր և որդւոյ և սրբոյ
հոգւոյն։

Ո՞նդ ծառայ երկրի զգալեացդ տըն-
կեաց և զտունկս իմանալեաց. զհնդ
ղեղ մեղացըն ցաժդուցեալ զգասս
արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և
մեծն ի ծնանդս կանանց միջնորդ
հնարհաց և ծրինաց. տուք օրհ։
Թագաւորէն երկնից զհնուռն ար-
քայութեն աւետաւոր. խոնդրեա
զընել եղս ի սրբոյ աւ ի հայեաս
տրտմականէ. յոխտեալ տեղէն

տէրն նահանջն ի խոստացեալն որդ-
ոց մարդկան. տօնք օրհ։
Յառաջին հօր ըսպանաւոր և յար-
գանդէ երկրպագող. կարապետ և
մկրտըտիչ այնմ որ մեղաց մերոց քա-
րիչ. լեր բարեխօս առ նոյն գըթած
ջընջել ըզգիր մեր յանցանաց. տօնք։
Ի հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ
բնաւթեանս կենդանարար. առա-
քեցեր յառաջընթաց որ զյովհան
նէս քարող կենաց. որին հայց-
մամբն առնակալ ըզպաղատանըս
մեր ընկալ. տօնք օրհ։
Ի նաւսաչափել յերկինս ելին հոդա-
նիւթեայ որ հրեշտակին. արժա-
նացո ըզմեզ նորին նեղ և անճուկ
ճանապարհին. զի հետեւող գոլով
նորին հօր քո վերին օրհնվանին.
և երգեցո՛ք ընդ երջանկացն որդ-
ոց լուսոյ քեզ եւ՚՚՚ըգս փա՛՚՚ռաց։

Եբէ՝ վասն Զորբորդի առուբ արարչութեանն, և վասն Զորբորդի գարուն, և վասն Աբեառաց Առաւաժամնին։

Լսաւարն անգոյ և սկզբնաժբին հա դշ
լածեցաւ յօրն ամաջին. լոյսն այն
պայծառ յօր չորրորդին յարեգակեան
նիւթ հաւաքեալ. լուսինն ի տիեզ
լուսոյ ստեղծեալ և աստեղաց պարբք
յօրինեալ. ծրով օրհնէ ստեղծմնին
էից ի բանաւոր պաշտօնեխիցս։
Ծածկեալ խորհուրդըն ծանուցաւ
զորրորդ գարուն խաչհակաւ. ի զոր
րորդ օր գարձեալ հրեշտակին ետ
զաւետիսըն կոչական. թէ լսյն
որ ոչ բովանդակի ի քէն մարմնով
պարտնակի. յոր օրհնեցայք ազգ
երկրածինք տուք օրհնութիւն պըտ
դոյ կոխոսիցն։

Կոչսին նախնեաց մորն եւայի յորմէ
ազգամըն հինն պարսխ. բարձան աչ
նէ ծբըն տիրամակաւն քո ոբ ծնիլն
գեամբ կոյս մարիամ. սուրբ աշա
գբո մինածինն Թողու լըմեզս որդ-

ՀՈԳԻՆ. ՅՈՒՐ ՕՐՀ։

Հաւրան ընծայեալ յերկրէ յերկինս յոր համբառնամք առ քեզ զհոգիս. յօր լըսելոյ քո զաւետիս խընդրեա լինել մեզ լսելիս. զճայն աւետեաց քո մխածնին երէկ եկայք օրհնեաք հօր իմ. յոր օրհ։ Զայնիւ առ քեզ տէր պաղատիմք և առաջի քո ակնկանիմք. պաղաչանօք աստուածածնին հիզո ի մէնջ զքո հնոցին. տօնս արտասուօք զմեղս ջընջել և վերըստին զմեզ նո-

ՈՂՈՐԿԵԼ. ՅՈՒՐ ՕՐՀ։

Ղեկաւար ճարտարապետ անցեալ ընդ ծով կենցաղս անհետ. վերա-բերեա ընդ պետրոսի զմեզ ի յալեացդ ծովէս. պաղատանօք գերաձուանին անապական քոյմ ծընողին. յոր օրհնեցայք ազգ երկրածինք տուք օրհնութիւն պատ-

ՊՈՒՅ ԿՈՒՍՈՒՐՆ։

Ա՛ՈՌ ապաԹեաՀ բանն ՚ի հօրէ յօր հինգերորդըն հրամայէ. բըղխեաՀ ՚ի ջրոյ սեռս կայտառաց և Թևաւորս օդականաց. Թոկ ՚ի գարնէն հինգ մըկըրտին յամսն և ՚ի ծովն խորհիլ հին. տաղու՛ք հրաշէց ներդաշնողին պատիւ և փառս անեղ բա՛նի՛ն։ Ա՛ՔրտոՀէս օրինակի առաքելոցըն ՔՀ. ոըք ՚ի ծովէ՛ն տիրեալ բանն ՚ի յերկնային կոչեցան. ա՛նցին ընդ ծով աշխարհական և ՚ի հնգին մը կըրտեցան. տաղու՛ք հրա։

ՅՈՒրախուԹի՛ՒնՀ անզուա՛կան ՚ի հարա՛նիան անապական. զՀԷՂ առաքեաց հայրըն փառաց հրաւիրաւոր տըրտմականաց. ո՛ր հարսանեաց այն հայցեցէ՛ք ընդ ձեզ լինել մեզ պարակից. տաղու՛ք հրա։ Նորոգո՛ղ տիեզերաց ՚ի նախահօրըն յանցանաց. նորափե տա՛ր զալ

պարեցիք զեկեղեցիս հեթանոսաց.
պաշատեցէք աւ նոյն գըլխաձ զմեզ
նորոգել ի հնոյ մեղաց. տաւ։
Շինող էիցըս համայնիցն արարածոց
ի յանգոյից. նոյն չինեցեր զեկե-
ղեցի վէմս ի վէրայ վիմին բանիւ.
ընդ եղեալ հիմունս ի նմա սիօն
բազմեզ յոդեաս չինմամբ ի նոյն. տաւ։
Ողորմասիրաբար գնացիք գետոյն քա-
զաք ի քէն չինեալ յիսուս. յորմէ
վըտակք շնորհացդ հոսէն զոգիս
մաքրական ոուծգանեն. սրբոյ և մեզ
ի ջրէն կենացդ հայցամբ հնձուոյն
մասլուռ ակաց. զի բանաւոր եր-
կիրըս քո պըտղաբերի ի փա՛ռ
ո՛ւ՛ա քո՛։

Երբ վան կ՚երթայ առաջ արարչութեանն, և վան վեցե-
րորդ դարուն, և ի խաչելութենն Քրիստոսի.

ուր Ընդհանդուրժեալ բնութիւք բար-
ւոյն ունել միոյն զանճառ բա-
րին. այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր

պատկերին 'ի վերջորդն առաջ-
տին. և 'ի յերկրորդ ժամ գիմա-
ծինն 'ի յօդնաձիի ետ հնդաճնին.
զօրս 'ի դրախտին եդ վայելել բայց
'ի պղտղոյն մահու արգելլ։
Պատանեաց առ դատողին յետ
յանցանացն ապանքն հին. զկինն
պատճառ եղեալ խաբմանն և կի-
նոջն զօձըն դաւաճան. օրով երկերս
այս անիծաւ վուշ և տատասկ 'ի
սակ բուսաւ. վըճիռ մահու մար-
դոյն տրւաւ դառնալ 'ի հող ուս-
տի առեալ գաւ։
Ց ընկել վուխայր հայրին փառաց
լզգիր պատուոց մեր յանցանաց.
օրով զգեցաւ որդին զբիաճ 'ի
վեց դարուն զմարմին մերազ. հօր
հաճութեամբ 'ի մահ խաչին եկըն
կամաւ 'ի յերբաթին. գոնըն զե-
նաւ 'ի հին զատկին վոխան գա-
ւանցն օրինակ։
Ուխիւ լուսոյ պատուիրանին ար-

պարծելոյ ճանապարհին. բայց բանալով քո ի խաչին բարձրացեալ զմեզ ի յերկինս. քո անպատում խոնարհութեամբդ և կամակորս խաչելութեամբդ. հաշտեաց ընդ մեզ տէր զքրիստոսութեամբ և թող լցմեզս ողորմութեամբ։ Սոսկալիդ սերովբէից և ահաւորդ քրովբէից. խոնարհեցար ի չարչարանս չարչարելի բնութեբ մարդկան. ի խաչին զմեզս լսպաներ և զդատաւկնիք մահու լուծեր. հաշտեաց ընդ մեզ տէր զքրիստոսութեամբ և թող լցմեզս ողորմութեամբ։ Վնհատոյն բնութեանց էից և աբարիչդ բոլորից. յորժամ ծագեն զխաչիդ նշոյն ի գալստեան քո միւսանգամ. զերկրպագու այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուսով. զի համաձայն խաչազգեցիցն զքեզ ծրհնեմք յաւիտեանս։

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց հանգեաւ յեօթերն ծրն՛ ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց և կամքն գործ չ՛ եղելոց. ուստի և մեզ յոյս համատատճն ետ հանգչելոյ ամենայն ժամ գործել զգործս ամսուծոյ անդ է հանգչել ընդ ամսոյ։

Թաւնաբար վարդապետիմք յօրինակէ տեառնէն խրատիմք. որ՛ ի յերկրորդ արարչութեն յետ կատարման տնօրէնութեն. յեօթներ[illegible]րորդ օր հանգըստեաւ ի[illegible]ալ մարմնով՛ ի գերեզման. զկատարեալ հոգիսն վերածեաց զանանց հանգիստն պատրաստեաց։

Ցօղդ որ՛ ի քոյդ կողէ ցօղեալ բըժշկեցէ ըզհանգուցեալն. իջցէ՛ ի հող մահու նոցին և բուսանցէ յօրն վերջին. կենդանարար ձայնիւ

ւբդ .քո՞ կոչեա զնա՛ա՛ ի կեա՛նըս .քո. և դասեցո՛ ընդ ա՛րդարո՛ցն երդել .քեզ վառս ընդ զբա՛ւթնո՛ցն։ Ւ՛ւնծեալ զնուէիր կենաց ուն՛ղ դարձոյց յա՛նցանքն ի մա՛հու հոդ. ւ՛ոկ անմահի՛ւ մեռելո՛ւ շնորհեաց դա՛րձեալ զանմա՛հութի՛ւն. զո՛րս են ընդ .քեզ թաղեա՛լ մահուա՛մբ ա֊ ւազա՛նին մկրտո՛ւթ՛ւ. յա՛րո ընդ .քեզ .քոյի՛ն վառո՛ք արեգա՛կան նը֊ մա՛ն լո՛ւսո՛վ։

փա՛յլին արդա՛ւքն յարքայո՛ւթե՛ն և ճրագնա՛ւորքն ի հա՛նգըստեանն. մա՛ր տիրո՛ւքըն պա՛տակի՛ն և կուսա՛նաց լապտե՛ղք վառի՛ն. դո՛ստեցո ա՛ր ընդ նոսի՛ն որք զքեզ ա՛՛ծ խոստո՛վանին. ա՛րդարո՛ւթ՛ւ մի՛ դա՛ստեցի՛ն այլ զրթո՛ւթեամբ .քո .քա՛ւե՛ւոցի՛՛ն։ Ո՛ւ անպատո՛ւմ խոնա՛րհութեա՛մբդ որ թաղե՛ցար մեռե՛լո՛ւթեամբ. և յարուցեր յորդո՛ց մարդկա՛ն որք հաւա՛տով ի .քեզ անկան. յա՛րո և

զմեզ ապրուստեամբ և զնըկնէ-
ցեալսն ողորմութեամբ. զի կեն-
դանեացըս բերանով տացին քեզ
փառս ընդ Հօրէ և Հոգւոյդ ։

Մաղթանք պահոց՝ յետ Աբաշեանին ։

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն տէր
յիսուս. յորժամ երեւիս փառօք
հօր ընդ ամպս լուսաւորս ։ Այն
ժամ մեք մի ամաչեսցուք յուսա
ցեալքս ի քեզ. այլ զօրութեամբ
քով մեծաւ բերկրեսցուք ընդ աղ
մէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ
և որդիս տուընջեան ։

Քարոզ ։

Աղաչեսցուք զամենակալն ած, զի
պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր
ընդ հովանեաւ թռչ և պատուականն
խաչիւն իւրով ի խաղաղութեան ։
Ամենակալ տէր աստուած մեր. կե-
ցո և ողորմեա ։

Աղօթք պահոց ։

Օգնեա մեզ տէր. օգնեա մեզ ած
փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փառացն

ուանդ քո. տէր ւիրկեա զմեզ, և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ: Պարապեալ պահեա զառ՝ի քեզ զապաւինեալ և զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով՝ ի խաղաղութեան: Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թըշնամւոյն: Ըրժանաւորեա զոչ հուԹեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և:

Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո: Խարերար և բազումողորմ աստ: Օրհնեալ տէր մեր յիս քն. ամէն: Հայր մեր որ յերկինս ես:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից արեւագալի ժամուն։
Որ կատարի ՚ի դէմս Հոգւոյն սրբոյ, այլեւ ՚ի դէմս յարու-
թեանն Քրիստոսի, և երեւման աշակերտացն։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ
յաւիտեան. զի յառաջ քան
զարեւ է անուն նորա։
Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի,
և ամ ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլ
լի որ առնէ սքանչելիս միայն. և
օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նո-
րա ամենայն երկիր. եղիցի եղիցի։
փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան ժտէր ա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Երգ արեւագալին։

Յաւրեւելից՞ մինչ ՚ի մուտս. ՚ի
հիւսիսոյ և՛ ՚ի հարաւոյ. ամ ազգ

և՛ աղէ՛ն ք, յօրհնու թիւն նոր օրհ-
նե՛ցէ՛ք զարարչին արարածո՛ց. որ
ծագեաց ըզ լոյս արեգականն այ-
սօր յաշխարհս։

Նկեղեցի՛ք աղաչող. փառաբա-
նի՛ք ամենասո՛ւրբ երրորդու թե՛ն.
յառաւօտ լո՛ւսոյ զառաւօտ խա-
ղաղու թեան քո՛ գովեցէ՛ք ընդ հօր
և հոգո՛ւյն. որ ծագեաց ըզ լոյս
գիտու թեանն իւրոյ ՚ի՛ մեզ։

Յորդորակ։

Յարեւելից յարեւմո՛ւտս մի՛նկուն ք
սիօնի՛. օրհնեցէ՛ք միշտ ա՛նդադա՛ր
զծագողն լուսոյ։

Նկեղեցիք աղաչող եւ փառաբա-
նի՛ք. բարեբա՛նեցէ՛ք որ ե՛տ զի՛-
մաստո՛ւս լուսոյ։

Կարոզ։

Յարեւելից միւնչեւ ՚ի մո՛ւտս արե-
ւո՛ւ ընդ ամենայն տեղիս քրիստո-
նէո՛ւ թեան, ուր և կարդան զա-
նո՛ւն տեառն սրբո՛ւ թեամբ՝ տէր

աղօթիւք նոցա և բարեխօսութիւ-
մեզ ողորմեացի : Ա՛խտիւք զաստ-
ուած աղաչեսցուք . զի նա փրկեա-
ցէ զմեզ ՚ի մեղաց և ՚ի ցանկուԹէ
աշխարհի : Ընկալցի զուխտս և զչ
խնդրուածս սրտից մերոց . և ար-
ժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և
պատուիրանաց իւրոց ընդ ամե-
նայն սուրբս իւր : Ընդունակալ տէր
աստուած մեր կեցո և ողորմեա :
Օ՛տաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝
հաւատով ՚ի ՚ունէ խնդրեսցուք :
Օ՛հրեշտակ : Օ՛քաւութիւն : Օ՛ր :
Եւ ևս : Օ՛անձինս : Ողորմեաց :

Աղօթք :

Յարեւելից մինչև ՚ի մուտս արե-
ւու օրհնեալ ես տէր . վասն զի
Թագաւոր քաղցր ես . և անուն քո
ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս :
Քաղցրասցին սաղմոսերգութիւնք
մեր առաջի քոյ . ելցեն խրատունք
յարդարութենէ քումմէ ՚ի տակ-
րութիւնս մեր , և փառաւորեսցի

ամենասուրբ անուն քո։ Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ ի պատուիրանի քում. և քեզ երգել զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Աստուած մշտնջենաւոր՝ աստուած յաւիտենական. որ ի սուրբին աշխարհս լոյս ծագեցար՝ և լուսաւորեցեր զմեզ ի խաւարային մեղաց մերոց։ Որ վն մեր ի չափաւորուի եկիր անչափդ ած. և հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո։ Եւ այժմ և յաւիտեան ժամանակաց բարեբանեալ ես ամենամեծդ ած, ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ. այժմ և։

Սաղմոս. ղթ։

Ընդ ակեցէք առ տէր ամենայն երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծանեարուք զի նա է տէր ած մեր։ Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք.

մեք ժողովուրդք և խաչն արօտին ։
Ատեք ընդ դրունս նորա խոստո-
վանութեամբ, և օրհնութեամբ ի
յարկս նորա ։
Խոստովան եղերութք տեառն, և
օրհնեցէք զանուն նորա ։
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա. ազգէ մինչև յազգ
է ճշմարտութիւն նորա ։
փառք հօր և որդւոյ և ։

Եբդ ։

Ա՛յնպիսի՞ք աստուածոյ, մէ ժա-
ռանգորդք երկնի՞ց այբբայու՞թեն.
ո՞ւրեք փոխանակեա՞լք զանցա-
ւոր առիք զանի՞նցի՞ն բարու՞եան.
բարեխօսեցէ՛ք աստ տէր վասն մանչ
կանոց եկեղե՞ցւոյ ։
Ճաշատա՞կք սպի՞նձ՞ելիք, մէ սիրե-
ցեալք ի՞մ յե՞րկնաւո՞ր հօրէն. ո՞ւրեք
մկրտեցայ՞ք ընդ քո՞ւ արեամբ ձե՞
ռա՞վ ի՞մ մահ խաչին. բարեխօս ։
Ա՞պրտիրո՞աք ցանկա՞լիք, մէ ժա-
ռանգ հո՞գւո՞յն ճշմարտութեանն.

ոհմտբբը յաղթեցիք հոգւով կար-
եաց եւ ցանկութեան. բարեխօս ։
Պահեցիք աշխարհի, եւ բաղձալիք
վերնոցն պետութեանց. ոհմտբբը
երանութեամ մասին հասիք քան զա-
մենայն իրիս մարդկան. բարեխօս ։
Կամաւորք պատարագք. մանկունք
տիօք և կատարեալք իմանութեամբ.
ոհմտբբը վտհանակ կաթին արբիք
պղինձն զմայլեցուցիչ. բարեխօս ։

Յարդարակ ։

Ձ՚ընձաւորբք ճշմարիտ տք վճիռայք
քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ տէր
վասն անձանց մերոց ։
Նահատակք կենդանի՛ք սիրողք
քրիստոսի. որք չարչարեցայք մարմ
նով վասն անուան նորին տեառն ։
Ամբոխրաբք ցանկալի՛ք մարդկան
ընձալիք. հայցեցէք ի տեառէ հոգ-
ւոյն տալ մեզ ընծաւրի՛ս ։
Պահեցիք վերնոց դասո՛ց. պար-
ծանք աշխարհի. խնդրեցէք զխա-

զաղուխիւն տաք ակեղեցւոյ։ Կամաւոր ըք պատարագ զք հաւատ կաւ մանկունք. հայցեցէք լինիլ և մեզ՝ ձեզ պըսակիչ։

Մաղթանք։

Աղաչեմք ողորմեաց տէր բարեբար. աղաչեմք ողորմեաց. վասն աղօթից սըբոց ճգնաւորացն՝ աղաչեմք ողորմեաց։

Քարոզ։

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեսցուք զտէր, որք զչարան պարտեցին, նե զուխեանցն համբերեցին։ Ոսկեղէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն։ Աղօխիք նոցա և բարեխօսուխեամբ մեզ ողորմեսցի։ Ամենակալ տէր ած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Սուրբ ես տէր, և ի սուրբս հանդուցեալ. և մեք սուրբ վկայիցես աղաչեմք զքեզ. բարեխօսուխիք սուրբ աստուածածնին՝ և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. մի մեր-

ժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ. այլ կեցո զմեզ ազօթիւք սո-
ցին. զի դու ես բազումողորմ Աստ-
ուած մեր, և քեզ վայելէ փառք իշխանութի-
ւն և պատիւ. այժմ և միշտ և
Յիշեա տէր զպաշտօ-
նարեալ և բազումողորմ աստ-
ուածդ.

Սաղմոս. կբ.

Աստուած աստուած իմ, ես առ-
քեզ առաւօտ առնեմ. ծարա-
ւեաց առ քեզ հոգի իմ, քանի-
պատիկ ևս և մարմին իմ.
Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ.
Այսպէս ի տես երեւեցայց քեզ,
տեսանել ինձ զզօրութիւն քո և
զփառս քո.
Զի լաւ է ինձ ողորմութիւն
քո քան զկեանս իմ. և շրթունք
իմ գովեսցեն զքեզ.
Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից ըզ
ձեռս իմ.
Որպէս ի ճարպոյ պարարտութենէ

լցցի անձն իմ, չլիամբք ցնծութիւն
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։
Ո՛չ թէ միւսի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ
խոսէի ընդ քեզ։
Ո՛չ եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց։
Կին զկնի քո անձն իմ. և զիս ըն-
կալաւ աջ քո. և նորա ՚ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ՚ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին ՚ի ձեռս սրոյ, և բա-
ժինք աղուէսուց եղիցին։
Թագաւոր յուսացաւ ՚ի տէր. գո-
վեսցին ամենեքեան՝ որք երդնուն
նմաւ. խցցին բերանք այնոցիկ
որք խոսէին զանիրաւութիւն։
Լո՛ւր աստուած աղօթից իմոց յա-
ղաչել ինձ առ քեզ. յերկիւղէ
թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ՚ի ժողովոյ չարաց.
՚ի բազմութենէ՝ որք գործեն զա-
նօրէնութիւն։
Ո՛րք սրեցին որպէս սուսեր զլե-

զուս իւրեանց. լսեցին զաղեղուս
նըս իւրեանց յիւրս դառնութեան։
Զգել ՚ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որ ո-
ղիղ են սրտիւք. յանկարծակի ձը-
գեսցեն ՚ի նոսա, և մի՛ երկիցեն։
Այք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս չարութեան. խորհեցան թա-
գուցանել լինել որոգայթ. և ասա-
ցին ոչ տեսանէ զայս տէր։
Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաս-
տեցան ՚ի քննել զքննութիւնն։
Մատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած։
Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա.
տկարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա,
և խռովեցան ամենեքեան որ հա-
յէին ընդ նոսա։
Երկեաւ ամ մարդ, ՚ի պատմել
զգործս աստուծոյ, և զարարածս
նորա ՚ի միտ առին։
Ուրախ եղիցի արդար ՚ի տէր, և
յուսասցի ՚ի նա. նովաւ գովեսցին
ամքն, որ ուղիղ են սրտիւք։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Եւթ։

Լ՚ոյս ամենայնիւ լուսոյ առատկո՛ն լոյս. բնակեա՛ւ ի լոյս յանմատոյց, հայր երկնաւոր. ի դասուց լսե՛լ ղինեաց ծրհնեալ. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա՛ ի հոգիս մեր ըզլոյս քո իմանալի։

Լ՚ոյս ի լուսոյ ծագումն արեգական արդար. անեձա՛ւ ծընո՛ւնդ հօր որդի. յառաջ քան զարեւ անո՛ւն քո՛ գալեաւ ընդ հօր. ի ծա։

Լ՚ոյս ի հօրէ բըղխուսմն աղբիւր բաշ րուրծե. հոգի՛ւ սո՛ւրբ սաստուծոյ. մանկո՛ւնք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս ըզքո՛ւ բանիբանեն. ի ծա։

Լ՚ոյս երբեակ և մի անբաժանելի սո՛ւրբ ե՛ւ ըրնդունելի. զքե՛զ ընդ երկնայնոցն երկրածինքըս մի՛շտ փա՛ռաւորեմք. ի ծա։

Յոդորակ։

Ընդ նեզահ նելիդ աստուա՛ծ հայր ա՛ մենակա՛լ. ընկալ զաղաչանըս մեր

քոյ պաշտօնէից։

Ի՛ հօրէ ծագումն անճա՛ռ աւրե-
գանն արդար. ծաղեա՛ ի յանձինըս
մեր զլոյս ողորմութեան։
Ի՛ հօրէ բղխեա՛լ հոգի՛ աղբիւր
բարութեան. լուսով քով լցո՛ զմեզ յայսմ առաւօտս։
Ներե՛ք անձինք և մի՛ բնութի՛ւն.
մի՛ ճոռութի՛. զքեզ խոստովանիմք
յաւէտ սուրբ երրորդութիւն։

Սաղմոս։

Լուսով քո քրիստոս ամենեքեան լուսաւորեցաք. և ի սուրբ խաչ քո վրիվիչ հաւատացեալքս ապաւինեցաք։ Լո՛ւր մեզ ա՛ծ վրիվիչ մեր. տուր մեզ զխաղաղութիւն քո. և արա առ մեզ զողորմութիւն քոյ մարդասէր ա՛էր։

Կարող։

Ն՛ւ ևա՛ խաղաղութե՛ զտէր աղա։ Փառաւորեսցուք զամենակալն ա՛ծ՝ որ ծագեաց զլոյս առաւօտու յա-
րութեան իւր. ծագեցե՛ և այժմ

զառաջս ոտքիմս թևն իւր ի վե-
րայ վառաբանչաց անուան իւրոյ։
Ամենակալ տէր ամէն մեր. կեցո և։

Աղօթք։

Օ առաւօտու աղօթս և զբանա-
ւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ
ամենամեծդ աստուած ի քո անա-
պական և յերկնային խորանէդ։
Օգնեա առ մեզ զարդարութիւն և
զիմաստութեան զոյս քո. ապա ըզ
մեզ որպէս լուսոյ և որպէս տօնա-
ճեան. որպէս զի ի գալ աւուրս
երկիւղածութեամբ վարեսցուք ըզ
կեանս մեր. և առանց գայթակ-
ղութեան կատարեսցուք։ Օ ի դու
ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և
պատիւ. այժմ և միշտ և։

Սաղմոս. խգ։

Տէր հաւուեսցէ զիս. և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուղ անդ բնակեցոյց

զիս. և առ Յուդա Հանգստեան սը-
նոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս. և ա-
ւաջնորդեաց ինձ ի ճանապարհս
արդարութեան վասն անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես ի միջ ըստ-
ուերաց մահու, ոչ երկեայց ի չա-
րէ, զի դու առ ընդ իս ես։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխի-
թարեացեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզ
սեղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմ
մոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որ՝ անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո տեր զհետ իմ
եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. բնակիլ ինձ ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնաց
ցից. զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։

Աւետ լինէ առնել զկամս քո. զի
զոր ես ասուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ լինէ
ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսջ
ցես զիս, արդարութեամբ քոյ
հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քոյ սատակեա զոք
թշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս
անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։
Ընտրեաց մեր զապաւէն և զօրու-
թիւն. օգնական ի վերայ նեղու-
թեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ի
խռովել երկրի. ի վախճակել լերանց
ի սիրտս ծովու.
Դոչեցին և խռովեցան ջուրք նո.
խռովեցան լերինք ի զօրութենէ նորա։
Գնացք գետոց ուրախ առնեն զք
քաղաքն աստուծոյ, և սուրբ արար
զյարկս իւր բարձրեալն։
Ընտրեաց ի մէջ նոցա, և նոքա մի
սասանեսցին. օգնեսցէ նոցա աստ ի
վաղորդեան մինչև ի վաղորդեան։

խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհ
հեցան թագաւորութիւնք. ետ
ձայն իւր բարձրեաւն՝ և խռովե-
ցաւ երկիր։
Տէր զօրութեց ընդ մեզ. ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ։
Եկայք և տեսէք զգործս աստու-
ծոյ, որ արար զնշանս և զպատե-
րս ’ի վերայ երկրի։
Եհար զպատերազմ ’ի ծագաց մին-
չեւ ’ի ծագս երկրի. զաղեղնս
փշրեաց, զզէնս խորտակեաց, և
զասպարս այրեաց հրով։
Կանխեցէք և ծաներուք, զի ես եմ
աստուած. բարձր եղէց ’ի հեթա-
նոսս, և բարձրացայց ’ի վե՛ր երկրի։
Տէր զօրութեց ընդ մեզ. ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ։
Ընտուած յօգնել ինձ նայեաց, և
տէր յընկերել ինձ փութա։
Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին, որք
խնդրեին զանձն իմ. դարձցին յե-
տս և ամաչեսցեն, որք խորհեին
ինձ չար։

Դարձին առ ժամայն ամաչեցեալք.
այք ասէին ինձ վաշ վաշ։
Ջնծացեն և ուրախ լինին ի քեզ
ամքն, այք խնդրեն զքեզ տէր։
Ասացեն յամենայն ժամ. մեծ է
աստուած. և այք սիրեն զփրկու-
թիւնս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, ած օգ-
նեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ
ես. և դու տէր իմ՝ մի յամենար։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քո. և արա առիս
նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Եւդ։

Ա՛նահ՝ասիս ա՛սիս ի ճշմա՛րտու՛թ՝
ա՛ւ լիթիւն. ի՛ կեա՛նք քրիստո՛ս.
առա՛ջնո՛րդեա հո՛գւոց մեր։
յերկիր եկեալ նիւթ յերկինս։
Որ ըզհա՛ն կենա՛րա՛ր ա՛ւետ՛ ի մէնի՛ց

Յիսուս. Մի՛ երկնչիր միայն հաւատա՛ եւ կեցցէ։ Երկեալ միշտ ըզ մահն։

Յարգոպակ։

Անիծեսցի բարի քո՛ եւ ձըչմարտութիւն. աւետարանիդ հոգւոյ մեծ բա՛ց յերկրէ՛ ի յերկինս։ Վաւերն կենաց մըտից յա՛. աստուած ճըշմարիտ. մի՛ծ և զմեզ առ հայրըդ քո՛. հոգեմռիդ սըրբո՛վ։

Մաղթանք։

Տէր ուղեա զգենացս մեր ի ճաշնաստիս խաղաղութեան. տէր ուղեա և աւազնորպեա հոգւոց մերոց և սանձայն հաւատացելոց՝ գնալ յարդարութեան ճանապարհն եւ ի կեանն յաւիտենից։

Քարոզ։

Ազաչեսցուք զամենակալն աստ՝ զի յաջողեսցէ ուղղեսցէ զճանապարհն եւ ի խաղաղութիւն։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք ։

Ա՛ռաջնորդ կենաց և պարգեւիչ խաղաղութեան քրիստոս Աստ մեր. առաջնորդեա մեզ գնալ ՚ի ճանապարհս քո արդարութեան. և խաղաղութեամբ ժամանել ՚ի նաւահանգիստն կենաց և վրկութեան՝ շնորհօք ողորմութե քոյ. զի դու ես օգնական և վրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ. այժմ և միշտ և ։

Աղօթք առաւօտ պահոց. յորս ասն ոչ լինի ։

Օրհնեալ ես տէր աստուած վրկիչ մեր՝ որ յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, և ոչ երբէք թողուս ՚ի ձեռանէ քումմէ զայնոսիկ՝ որք հաւատով և ճշմարտութեամբ կարդան առ քեզ ։ Աղաչեմք և խընդրեմք ՚ի քէն տէր, ճանապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերացութեամբդ՝ պահելով ՚ի խաղաղութեան. և առաջնորդեա մեզ միաւանգամ խաղաղութեամբ և

[illegible] ի քնակութիւնս ի քրիստոս յիսուս ի տէր մեր։ Որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յն. քն. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից երրորդ ժամուն։ Որ կատարի ի դէմ լինլան Հոգւոյն սրբոյ, և ի դէմ նախամօրն Ճաշակման, և ազատութեանն Քրիստոսիւ։

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ աստուած Ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Ողորմեա ինձ ած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ըստ բազում գթութեան քումմ քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առաջի քո արարի։
Որպէս արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի դատել դոս։

Ընդ երկնային զեամբ յղացայ, և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։
Ցողեա յիս մշտակաւ և սրբ եղէց, լըւա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց. և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա լինէն։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։
Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հատներ յինէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս.
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

փրկեա զիս յարեանէ ահձ ահձ վրկու-
թեան իմոյ. յինձասցէ լեզու իմ
յարդարութեան քումմ։
Տէր եթէ զչարութիւնս իմ բանսա, բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնդ քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մա-
տուցանէաք. բայց դու ընդ ողջա-
կէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ ՚ի հոգի խոնարհ, զգ
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ ահձ
ոչ արհամարհէ։
Կարի ապա տէր կամօք քովք սիօնի,
և շինեսցին պարիսպքն երուսղմ։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-
րագս արդարութեան. յորժամ
ուխտից պատարագս հանցեն ՚ի
սեղան քո զուարակս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Երգ՝ երբորդի ժամու աւուրն՝ ղկնի ողբմեայնն։

Օ՚րհնեմք զդքեզ հայր անքննկիզելն
էից էակ ՚ի յանդոյից. բարձեր ձե-
ռօք նիւթ ՚ի հողոյ և ստեղծեր
մարդ ՚ի պատկեր քո. զլքեալն ո-

տէց խոնարհեցաւ զի զպատուէ-
րան քո մոռացաւ . դարձեալ ա-
սեմք ընտանեաւկին Թէ հայր մե-
զայ քեզ ՚ի յերկինս ։

Ներկնաւորացն անքննելի եղեր
մարդկան տեսանելի . զգեցար պատ-
կեր հողեղինի պատկերըդ հօր ան-
փոխելի . եղեր յերրորդ ժամ ՚ի
խաչին . վասն ազամայ նախաստեղ-
ծին . ընդ աւազակին քումմ խաչ-
չակցին արժանացո ըզմեզ դրախ-
տին ։

Թագաւոր Թագաւորաց առատաձ-
բուղիս հոգի չնորհաց . ժողովելոցն
՚ի վերինատանն առաքելոցն երկն-
տասան . ՚ի հրոյ լեզուս երեւեցար
յոգիս նոցա վերանըստար . լուր
յանուն քո ժողովելոցս էջ եւ առ
մեզ յերրորդ ժամուս ։

Մաղթանք ։

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են,
՚ի մեղաց իմոց մի արա զիս տէր.

և յօտարէն պահեա զծառայս քո
մարդասէր տէր։

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Քարոզ մեծ պահոցն ի Յովհաննու մարդահանուց առացեալ։

Միաբան ամենեքեան զոհացարուք
զմարդասիրէն աստուծոյ և զիերով-
չէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ։ Ալ
ազատեաց զազգս մարդկան ի դա-
տապարտութենէ անիծիցն. և ե-
բարձ զմեզս աշխարհի ի ժամուս
յայսմիկ խաչիւն իւրով. և շինող
հեաց առաւտապէս զայարդևս հոգ-
ւոյն սրբոյ երանելի առաքելոցն։
Խնդրեսցուք հաւատով զի զմեզ
զամենեսեան՝ արասցէ հազորդս
մեծամեծաց և աստուածային բա-
րեացն այնոցիկ. աղօթիւք և բարե-
խօսութեամբ ամենայն սրբոց. որք
աստ և ընդ ամենայն տիեզերս։ Ալ
պէս զի անարատ վարուք, և ճըշ-
մարիտ առաքինութեամբ կացեալք
ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս,

զմեան և զլիճակ ժառանգութիւն
ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս
նորա . զբնակութիւն յաւիտենա-
կան և երկնային իսրաելացւոյն : Օ՛ր
խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճըշ-
մարիտն աստուած յիսուս քրիս-
տոս . տէր մեր կեցո և ողորմեա :
Օ՛ժամն և զառաջիկայ օրս խաղաղ
զուարթ անցուցանել հաւատով՛ի
տեառնէ խնդրեսցուք : Օ՛հրեշտակ
խաղաղութեան : Օ՛քաւութիւն :
Օ՛սրբոյ : Նոյնպես միա : Օ՛անճինա :

Ողորմեաց :

Աղօթք :

Որ՛ի քրովբէական և յանապա-
տում հանգուցեալ ես յամօտ . և
այցելու ես միշտ արարածոց քոց :
Որ և՛ի ժամուս յայսմիկ հեղեր
յերանելի առաքեալն զնորհս հոգ-
ւոյդ սրբոյ : Դու տէր յառաջիկայ
ժամուս՝ և յաւէտ միմիշտ՛ի կեն-
ցաղոյս աստուածն՝ տպաւորեալ
միացո զմեզ ընդ ամենայն բարե-
պատծութիւն յորդորմանս . և խոս-

տացելոց բարեացդ հաղորդս լինիլ
զմեզ արժանի արա. տէր մեր և
փրկիչ յիսուս քրիստոս: Որ եւս
օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս
բանդ աստուած. էակից հօր և ա
րարչակից սուրբ հոգւոյդ: Որ և
զնախասահեղծին պատուիրանաւն
յօրթիւն պտղոյն ճաշակման՝ նըշա
նաւ ամենայաղթ խաչիւ քո՝ ի ժա
մուս յայսմիկ ենթարկեալ՝ ի կեն
դանութիւն փոխեցեր. և զանօրէ
նութիւնս մեր՝ ի նմա բեւեռեալ՝
կեանք անապական, և նորոգումն
կենաց յաւասացելոց՝ ի քեզ խոստա
ցար: Որոց մասնաւորիլ և զմեզ
արժանի արա տէր մեր յիսուս
քրիստոս. որ եւս օրհնեալ ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ
և միշտ և:

Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ
է տէր զօրհանապազ:

Աստուած մեր՝ ամ կենարար. և
նա փրկեսցէ զմեզ:
Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ
տէր զօրհանապազ, առաջնորդեա-
ցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր:

Քահ.

Խնդրեսցուք հաւատով՝ի տեառ-
նէ վասն ձանապարհորդաց հարց
և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և
ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի
առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղու-
պահեսցէ, և տարեալ հասուսցէ
յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստ-
ուած մեր: Վասն զի նա ինքն է
առաջնորդ կենաց, և յոյս փրկու-
թեան. որ յաջողէ ծառայից իւ-
րոց խաղաղութիւն հասանիլ՝ի նա-
ւահանգիստն կենաց և փրկութեան:
Ամենակալ տէր ամ մեր. կեցո և:

Ադոթք:

Առաջնորդեա մեզ տէր ամ մեր,
և ուսո մեզ գնալ՝ի ճանապարհս
քո արդարութեամբ, պահեա՝ի
խաղաղութեան զկեանս մեր, և

զինաց ՚ի հաճոյս քո. ժամանեցո
զհոգեւոր և զմարմնաւոր ընթացս
ծառայից քոց անարատ ճանապարհ
հաւդ յաւիտենական ՚ի կեանսդ:
Ընդհօք միածնի քոյ տեառն մերոյ
և փրկչին յիսուսի քրիստոսի. որ
եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս
փրկութեան: Ընդ որում օրհնեալ
ես հայր ամենակալ հանդերձ կենդ
դանարար և ազատիչ սուրբ հոգ-
ւովդ, այժմ և միշտ և:

Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո:

Բարերար և բազմամեղմ ած՝ քո:

Սաղմ. իբ:

Տէր հովհաննէս զիս, և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի:

Ի վայրի դալարաց՝ անդ բնակեցոյց
զիս. և առ ջուրս հանգստեան սըն-
նոյց զիս:

Դարձոյց զանձն իմ առ իս. և առ-
աջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս
արդարութեանց վասն անուան իւրոյ:

Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստ-
ուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չա-

բէ, զի զու ասէր ընդ կս են։
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխէ
Թարեացեն զիս։
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որպ անապակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութիւն քո ասէր զկեաս իմ
եկեսցէ՝ զամենայն աւուրս կենաց
իմոց. բնակիլ ինձ ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս։
Ցոյց ինձ ճնապհ՝ յոր և գնացից, զի
առ քեզ ասր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի
դու ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս, ողորմութեամբ քով հանցես
ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա զը
թշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս

անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։
փառք հօր և որդւոյ և։

Կարող։

Լե՛ւ ես խաղաղութեան զտե՛ր ա։ Պահպանելով աղաչեսցուք զքա՛ բերեալ հոգին աստուած, և խընդրեսցուք զողորմութիւն ի նմանէ. զի անցուսցէ ի միջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութիւն իւրով։ Ամենակալ տէր։

Աղօթք։

Խաղաղութիւք քով հոգիդ սուրբ ած ճշմարիտ՝ որ ի վեր է քան զամ միտս և զխորհուրդս, միխիթարեա զանձինս ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո ի միջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարեբարութիւք քով։ Վերեա և լու՛ր մեզ, քաւեա և թող զմեղս մեր. արժանաւորեա դոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և։ Օրհնեալ տէր մեր յաւ քա. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից վեցերորդի ժամուն։ Որ կատարի՝ ի դէպս հօր աստուածոյ, այլև՝ ի դէպս չարչարանաց և խաչելութեան որդւոյն աստուածոյ։

Օրհնեալ հայր տուրբ աստուած Ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ըստ բազում գթութեանդ քումմ ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։ Ընդունել լուա զիս յանօրէնութենէ. Եւայլն։ Տե՛ս ի էջն. 329։

փառք հօր և որդւոյ և։

Երդ՝ վեցերորդի ժամուն։

Խաւարեցաւ լոյսն արեւուն ի վեցերորդ ժամ ուրբաթուն. ծանոյց թէ լոյսն արարչական ներսեմացոյց զլոյսն եղական. կախեալ ըզքնզ մերկ ի խաչին քօղով աստուածայնովն ծածկեին. հեթեթա ի միջոջ ըզծանկ

թուԹիւն ընդդէմ դիւրին միջօրէի։
ԶանձրուԹեան մարտ այսոյն չարի
որ յայսմ ժամուս պատերազմի.
ղօղեալ յոգւոց մեր հնչելեացն քո
նըշանաւ սըրբոյ խաչին. ճնշմար-
տուԹեանն քո ճառագայԹ զառ 'ի
յերկնից անկեալ փայլակն. մեր-
ժեալ 'ի մենջ հալածեացէ և զմեզ
լուսով քո վառեացէ։

Զայս միջօրեայ տուընջեան ժա-
մուս վայելչական աչաց մարմնոյս.
նետիւք գաղտնեաց մի խոցեացուք
'ի խաւարէն որ 'ի ծածուկ. շնըր-
ջանակի բանակեացեն ըղմեօք բա-
նակըք հրեշտակաց. որք պարակից
մեզ լինելով ըզքեզ ընդ հօր փա-
ռաւորելով։

Պաղմանք։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ
այս են 'ի մեղաց իմոց սուրբ ա։
Եւ և խաղաղուԹեան զտէր ա։
ՕրհնուԹիւն և փառք հօր և։

Ընթացն մտօք և անզբօս խորհըրդով կացցուք վիաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի։ Չաւատով խընդրեսցուք ՚ի նմանէ զհրեշտակ խաղաղութեն պահապան անձանց մերոց. որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք, և աներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նետից սատանայի, որ թռչի ՚ի տուէ. յիւրաց խաւարային գնացից՝ ՚ի գայթակղութենէ դիւին ՚ի հաստարակ աւուր։ Յորմէ զգուշութեամբ պահելով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած կեալ առաքինութեամբ ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց. ՚ի պատիւ և ՚ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ։ Զոյս հաղորդութեան ընկալցուք ՚ի յայտնութենէ միածնի որդւոյն աստուծոյ. կերպարանակից առնել զմարմին խոնարհութենէ մերոյ՝ ըստ

նմանութեան մարմնոյ փառաց իւ-
րոց։ Այսպէս զայս խոստացաւ սո-
րեցուցանել իւրոց ճշմարիտ աստուած
յիս քս տէր մեր. կեցո և ողորմեա։
Ժամս և զառաջակայ օրս խաղաղ
ութիւք անցուցանել հաւատով ի
նէնէ խնդրեսցուք։ Հրեշտակ խա-
բաւութիւն։ Ոգի։ Նշ եես։
Անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Ո գեցո մեզ տէր աստուած մեր
զէն արդարութեան. զօրաւոր և
յաղթօղ լինիլ ընդդէմ սատանայ
կան պատերազմաց. և զամենայն
հրեղէն նետս նորա չհզուցանելով
անկասկած լիցուք յիւրաց խաւա-
րային դնացից՝ ի գայթակղութէ
դիւրին ի հասարակ աւուր։ Նշ ըզ-
գաստացեալք վայելչական տուըն
ջեամբ՝ առաքինութիւք կացցուք
ի փրկութիւն անձանց մերոց. ի
պատիւ և ի փառս սրբոյ երրոր-
դութեանդ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Երկնաւոր խաղաղութիւդ քոյ պա-
րըպեալ պահեա զանձինս մեր սո-
զջութեաց։ Վասն զի դու ես մա-
խաղաղութեան, և բաց ՚ի քէն
զայլ ոք ոչ գիտեմք. և զանուն քո
ամենազօր՝ կարդամք յօդնականու-
թիւն անձանց մերոց։ Նայեա յեր-
կրպագութիւնս մեր. և ուստ մեզ
առնել զարդարութիւն ճշմարտութե։
Ընդ դոհութիւն փառաւորեսցուք զեզ
հայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ,
այժմ և միշտ և։

աաղ Տէր՝ մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս
նոսա. վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր. զի աղքատա-
ցեաք յոյժ։
Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝
վասն փառաց անուան քոյ։
Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ։

Քահանայ։

Վասն հիւանդացդ և ամ վշտացեալ-
ոցդ՝ աղաչեսցուք զփրկիչն մեր քս.

զի ողորմեսցի քատ մեծի ողորմա-
թեան իւրում. և բժշկեսցէ զախ-
տըս և զհիւանդութիւնս հոգւոց
և մարմնոց ծառայից իւրոց. և կա-
տարեալ առողջութեամբ հաստա-
ցէ զամենեսեան ի միանձնաւոր և
յանախատ կեանս: Որ առաքեցաւ
ի հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդ-
կան՝ միածին որդին աստուծոյ. ՚որ
մեր և փրկիչ յ՚ս՚ք՚ս կեցո և:

Աղօթք:

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զը-
հիւանդութիւնս ի ժողովրդենէ
քումմէ աէր աստուած մեր. և շը-
նորհեա ամենեցուն զկատարեալ
առողջութի՝ նշանաւ ամենայաղթ
խաչիս քոյ, որով բարձեր զսկս-
զբութիւն ազգի մարդկան, և դա-
տապարտեցեր զքշնամին կենաց և
փրկութեան մերոյ: Դու ես կեանք
մեր և փրկութի՝ բարերար և բա-
զումողորմ ՚ած. որ միայն կարող
ես Թողուլ զմեզ՝ և մերժել զախ-
տըս և զհիւանդութիւնս ի մէնջ.

որում յայնմի են պէտք կարեաց
մերոց. պարզեւիչդ բարեաց՝ պարզ
գեւեա զառատ ողորմութիւն քո
՛ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւ
րաքանչիւր պիտոյից. յորոց հանաւ
պաղ փառաւորեալ գովի ամենայն
սուրբ երրորդութիւնդ, այժմ և։

Ցիշեա տէր զպաշտօն։

Բարերար և բազմողորմ աստ։

Սաղմ. խ։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտըժ
նանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա տէր։
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, և
բանեալի առնէ զնա ՛ի վերայ երկ
րի, և ոչ մատնէ զնա ՛ի ձեռս թըշ
նամեաց իւրոց։

Տէր օգնական է նմա ՛ի մահկնաց ցա
ւոց իւրոց. զամ անկողինս նր դար
ձուցանէ ՛ի հիւանդութենէ նորա։
Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ. բըժ
շկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ
յերկինս հանդիցէ։

Ըսաց՝ տեսուն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ՚ի բանից ՚ի խառնուրդէ։ Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ՚ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։ Ոսպէս զեղն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի նետէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ։ Ցիւրէ որ ջրջի ՚ի խաւարի, ՚ի գայթակղութենէ դիւրին ՚ի հասարակ աւուր։

Ընկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։ Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զք-
քեզ. զի մի երբեք հարցես զքարի
զոտն քո։
Ի վերայ լծից և քարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկե-
ցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի
ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նը-
մա. և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւոր արարից զն-
նա. երկայն աւուրբք լցուցից, և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա։
Խնդրեսցուք հաւատով ՚ի հօրէ
վասն քաւութեան մեզաց և թո-
ղութեան յանցանաց. փրկելոյ զմ-
մեզ ՚ի վտասց և ՚ի նեղութեանց.

իջանելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութիե
և գթութեան տեառն աստուծոյ
ամենակալին. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Հայր գթութեանց և աստուած
ամենայն մխիթարութեանց. որ մը-
խիթարես զմեզ յամենայն նեղու-
թեան մերում. լուր և այժմ ձայ-
նիւ պաղատանաց ծառայից քոց՝ ըն-
դունելով զաղաչանս մեր. անցո ՚ի
միջոջ զցասումն պատուհասի յան-
ցանաց մերոց քաղեքարութեամբ
քով։ Ներեա և լուր մեզ. քաւեա
և թող զմեղս մեր. արժանաւորե-
ա գոհութեամբ փառաւորել զք
քեզ ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգ-
ւոյդ. այժմ և միշտ և։
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից հինգերորդի ժամուն։
Որ կատարի ի գէմ որդւոյն աստուծոյ, այլև մահուանն և
բանական հոգւոյն աւանդմանն։

Օրհնեալ որդիդ սուրբ աստուած
Ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մե-
ծի ողորմութեդ քումդ. ըստ բա-
զում գթութեան քումդ քաւեա
զանօրէնութիւնս իմ։
Լայն։ տես ի էջն 329։
փառք հօր և որդւոյ և։

Երդ՝ հինգերորդի ժամուն։

Ձաւրշարակեցաւ քեզ տիւ լուսոյ
երեք ժամաւ խաւարելոյ. պայծա-
ռացեալ յիննեմորդին ի տիպ լքու-
ման մահու ստուերին. ջահըդ
լուսոյ մեծապայծառ. աւանդեցեալ
ձեռդիդ առ հայր. ռահիւ կրցորդ
քեզ ի յերկինս ըղմեզ ուղեա
հոգւովդ բոյն։

Սա՛նդարամետը սարսե՛ցին վկա-
պետ հոգին արձակեցին. վե՛ր ՚ի
վի՛մէդ պատմուճան ՚ի տապա՛նաց
մեռեալը յարեան. տա՛րերը երկ-
րի՛ տատանե՛ցին և աշխարհի՛ սիւնք
դողացին. բամեպ.քս առ.քեզ պա-
զատեցու.ք զի ե՛նդ արդարսըն դա՛
սեցո՛.ք։

Ցո՛ցեր յայնժամ ըսքանչե՛լիս և
այժմ՛ մեզ ողորմեացիս. և.իւ ծեալ
բնու.թի՛ս քեւ ո՛ղջացաւ շնորհեա
և՛ մեզ լինել անցաւ. վո՛խան մա-
հո՛.քո կենա՛րար կեցո ըզմեզ տէր
բարերար. .քեզ պաղատի՛մք ըստ
աւա՛զակին յիշեա՛ ըզմեզ յօրն ա՛
հագի՛ն։

Մաղթանք։

Յա՛մ ժամու ապաչանք իմ այս են,
՚ի մեղաց իմոց սուրբ ա։
Եւ ևս խաղաղու.թեան զտէր ա։
Օրհնու.թիւն և փառ.ք հօր և։

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հա-
ւատով՝ կացցուք միաբան յաղօթս
առաջի սեառն մերոյ և փրկչին յի-
սուսի քրիստոսի, յիշելով զմեծամե-
ծըս նորա զանչափ չնորհս, զհամ
բերութիւնն կենսատու խաչին, և
զհեղումն ազատեցուցիչ արեան
նորա, և զսոցին նմանս՝ որ յայսմ
ժամու վասն մեր մեղաւորացս կը-
րեաց նա։ Եւ մեք զայս ամենայն
զմտաւ ածելով՝ սրբեսցուք ի մե-
ղաց զևսրհուրդս՝ զբանս՝ և զգոր-
ծըս մեր. կատարեսցուք զբերքու-
թիւն անձանց մերոց ահիւն աս-
տուծոյ։ Մի յապաղեցուք խոստո-
վան լինիլ նմա զմեղս մեր և խընդ-
րել զիոգութիւն մեղաց մերոց.
զի մի կորիցիմք անապաշխար՝ զյա-
ւիտենական կորուստն։ Ա՛յլ մինչ
դեռ ժամանակս ի ձեռս է, գոր-
ծեսցուք զբարիս ի կեանս յայտ-
սիկ, օրինակ վարուց մերոց ունե-
լով զամենայն սուրբս և զյաղթող

նահատակն. որք միանգամ ի ըս-
կըզբանէ հաճոյ եղեն տեառն և
փրկչին բոլորեցուանց : Որոց աղո-
թիւք և բարեխօսութեամբն՝ շը-
նորհեացէ մեզ մարդասէրն աստ-
ուած՝ զհաճոյն իւր և զօգուտն
մեր խորհիլ միշտ և առնել, և ան-
պատում պարգեւացն հաղորդս կը-
տանիլ : Օ՛որ խոստացաւ սիրելեաց
իւրոց ճշմարիտն աստուած՝ յո՛ր քո
տէր մեր. կեցո և ողորմեա : Օ՛ժա-
մըս և զառաջիկայ օրս խաղաղու :
Օ՛հրեշտակ : Օ՛քաւութի՛ւ : Օ՛պէս :
Եւ ևս : Օ՛անձին : Ողորմեաց :

Աղօթք :

Տէր զօրութեանց՝ որ կամաւոր
մահուամբ քով ի ժամուս յայսմիկ
կենդանացուցեր զմեզ ի մեռելու-
թենէ մեզաց մերոց. և բեւեռե-
ցեր զկնիք պատապարտութեան
մերոյ ի խաչին. և շնորհեցեր ա-
զատութիւն ազգի մարդկան ի ծա-
ռայութենէ սպականութեան՝ յա-
զատութիւն փառաց՝ հեղմամբ ա-

թեան քոյ սրբոյ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր. և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք՝ կեալ յայսմ աշխարհիս, և արժանաւոր լինիլ յաւիտենական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Եւ գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Բազումողորմ աստուած և հաստիչ խաղաղութեան՝ հաստատեա զանձինս մեր քոյով խաղաղութիւդ. որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի զամենայն արարածս քո՝ ուղիղ հրամանաւդ մատակարարելով. վասն զի այդ իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս, և սպասել արքունն մտօք յայտնութեան միածնիդ աստուծոյ և փրկչիդ մերոյ Յիսուսի քրիստոսի։ Որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ տեառն յօդս. զոր արժ-

եւս կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ
առլքս եւ ընդ սիրելիս անուանդ
քո սրբոյ . եւ ժառանգեսցուք զգ
պատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհ
հի սրբոց քոց զսրբայուԹիւնդ :
Եւ ընդ նոսին գոհանալով վառա
ւորեսցուք զքեզ ընդ հօր եւ ամե
նասրբոյ հոգւոյդ . այժմ եւ միշտ :
Տէր մի մատներ զմեզ խոպաո վա սաղ
անուանդ քումմ սրբոյ . մի ցրեր զուխ
տս քո . եւ մի ի բացեայ առներ
զողորմուԹիւնս քո ի մէնջ :
Վասն աբրահամու սիրելոյ քոյ ,
խոհակայ ծառայի քոյ , եւ խոտա
յելի սրբոյ քոյ :
Տէր՝ մի մատներ զմեզ խոպաո վա
անուանդ քումմ սրբոյ . մի ցրեր զուխ
տս քո . եւ մի ի բացեայ առներ
զողորմուԹիւնս քո ի մէնջ :

Երդ առաջն Նիկեփ .

Ով ամենակալին աբրահամու հայց բա
մանն ընկալ տէր զաղաչանս : Եւ
ծառայիդ քումմ սահակայ խընդրելո

ուածովք ի մեզ գըլխա։ Լինիցի տեսին ի թարեխլի։ Սիրով սըրբոյն ի մեզ խնայեա։ Երեքսըրբեաւն երկիւղ սոցին։ Սըրբեա զհոգի զմիտս և զմարմին։

Քառ։

Աղաչեսցուք զկենսատու փրկիչն մեր քրիստոս՝ որ կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փըրկեաց. և հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զմոլորութիւն շնորհեաց յուսացեալ իւրոց։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղթք։

Ընկեալ առաջի քոյ բարերար և բազումողորմ աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք և խնդրեմք զքո մոլորութիւն ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց և աստուցեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցեք հաւատով յանուն որդւոյ ի հօրէ, տացի ձեզ։ Շնորհեա և այժմ հաւատացեալս ի քեզ՝ և կատարեա

Ի բարի զինդրուածս մեր. զի Ի քեզ եմք ապաւինեալ։ Նա քո ա ռատ ողորմութեամբ միխիթարեա զմեզ Ի կեանս յաւուրսիկ. և առաջ նորդեալ հասոյ անճառ երկնից արքայութիւնդ, Ի փառաբանութի և Ի պատիւ ամենասուրբ երրորդ դութեանդ. այժմ և։

Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Բարերար և բազումողորմ ած՝ քո։
Սաղմ. ճժդ։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն աղօ թից իմոց. զի խոնարհեցոյց զու նկն իւր առիս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առնա։
Շրջեցան զինև երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Ցնեղութիւն և զանճկութիւն գտի, և զանունն տեառն կարդացի։
Ո՞ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ զտղայս տէր։
Ես խոնարհեղէ՝ և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ Ի հանգիստ քո, զի

տէր օրհնեաց զքեզ։
Փրկեաց զանձն իմ ’ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց. և զոտս իմ
’ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց
առաջի տեն յերկրին կենդանեաց։
Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես
խոնարհ եղէ յոյժ։
Ես ասացի ’ի զարմանալ իմում, թէ
ամենայն մարդ սուտ է։
Ո՞ինչ տացէ տէրտուր տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։
Ո՞բաժակ փրկութեան ընկալայց,
և զանուն տեառն կարդացից։
Ո՞ղջոյն իմ տեառն տացի՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա։
Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան, և
զանուն տեառն կարդացից։
Ո՞ղջոյն իմ տեառն տացի առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա. ’ի գաւ
իթս տան տեառն, և ’ի մէջ քո

Ի ԲՈՒ ԱՍԱՂԵՄ։

Օրհնեցէք զաէր ամ ամենք. գո-
վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք։
Ողորմութիւն նորա ի վե-
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Ընթերցուած Տեառնէացց և Մարիամոյ։

Ա

Ով ստեղծմամբ քոյոց պատկերի քո
տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ և
այժմ ըզնընջեցեալսն ի քեզ ձեղիզ
հանատով. քոյոց մեծի՛ քում ողոր-
մութեան։ Ով չնորհօք որ հոգ-
ւոյն լուսաւորեցեր. միշտակի իւ-
րեանց զհոգիս նոցա ընկալ մարդա-
սէր. քոյոց մե։ Որք հաղորդեցան
մարմնոյ և արեանն քո՛ տէր. հան-
գո զհոգիս նոցա ընդ սո՛ւրբսս քո
քրիստո՛ս աստուած. քանզի գի՛ւնք
ոչ արեան քո ե՛ն։ Այլայն օրհ-
նեալդ ի կա՛նայս. մայր և միջոց
կոյս և խմանալի լոյս. ծընող արար-

չքին մերոյ անդադար բարեբանեա
ցեալք։

ակ Աչարիչ ամէն և բաշխիչ ամենի
մարդկայնոյն. մի անտես առներ
զընդունելեացսըն մեր. այլ հանգո-
ղհոգին նոցա ընդ ո՛քբս քո։ Որդիդ
միածին յարուցիր յերեքերանեցդ.
մի անտես առ։ Հոգիդ ճշմարիտ
մխիթարիչ սպասուրանոցդ. մի
անտես առ։ Հոգւոյն զգբեր հովա-
նացեալ միոյն սրբոցդ. ծընար
զբաժնեն աստուածդ զանճառելիդ
հօր ծընողդ. և յայտնեցար միու-
թիւն երրորդութեան։

բձ Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէր զգտիե-
զերս ամենայն. ընկալ զամեր ընդուն-
ելեացեան ի գոգ նահապետին աբ-
րահամու. ախորժած տէր վերկինչ
և բարեբար։ Ո՛ր Հոգւոյ քեանց ես
տըւիչ աստուած. Հոգ զամենեցս
մեր նընջեցելոցըն. կարդդ յամի
և հզօր. ազօր։ Ո՛ր լուսատու ես

տիեզերաց քրիստոս ասէ. լուսա-
ւորեա՛ և զմեր ընդունելեացն
լրա՛ծիլ երանաւէտ զբաւմնոցըն.
ողոր։ Ցոյս մեր և ապաւէ՛ն մայր
տեառն և կոյս սուրբ. որ հա՛ր
աստուածա՛ծնութեն ոչ բո՛ցակիզեաց
զքո ն՛ր զորովայն. բարեխօսեա՛
առ տէր վասն մերոյ փրկութե՛ն։
Որ որդիդ ես և բա՛նդ աստի՛ուծ. բկ
հաւատարմիւց ընդ հո՛ր յեղե՛լութե.
ան քեզ կարգա՛մբ մարդասէր. հա՛ն
գո՛ զհո՛գիս նընջեցելո՛ց մեր ընդ
ձեռս քո՛։ Որ իջեր յերկնից վասի՛ն
մեր. զառաջինն առեր զյանցանան
ապա՛մայ. մերո՛վ բնո՛ւթբ բարձե՛ր
ի՛ վերայ խաչին անարատ ձեռօք.
հա՛նգո՛։ Որ լուծեր զնշխանութի՛ւ
մա՛հու. կամաւորակա՛ն մահուա՛մբ
քո քրիստոս. բանաւորաց զաղաչա՛ն
նըս առաջի՛ քո հեղեա՛լ մանկութեմբ.
հա՛նգո՛։ Տիրա՛հի անա՛րատ մայր
տեառն և կոյս մարիամ. քրովբեա՛-

կան ամէն ըզքեզ տեսանէ՛ ի յերկրի. բարեխօսեա՛ մեզ տէր վասն՛ն մերոյ փրկութեան։

գձ Նայր բարեգութ որ զլիանցար ի յազգըս պղծոց մարդկան. առաքեցեր ըզմիածինդ ի փրկութի՛ն. յիշեա՛ ըզհոգիս նրինջեցելոց մերոյն. և հանգո ընդ սըբըս քո։ Պրդիծ միածինն որ յարեարդ ի մեռելոց. ի միսանգամ գալըստեանըն քո՛ յարութիւն մեզ խոստացար. յիշ։ Նոգիդ ճըշմարիտ մխիթարիչ սըգաւորաց. պաշտանօք որ ետ ծնին և ամենայն քո՛ սըրբոց. յիշ։ ի բարեխօսո՛ւթի՛ փութացիր մեզ սուրբ աստուածածնին. առ ի վերկենլ զժողովուրդս ի մեղա՛ց և յապականութենէ։

գկ Յանըսկըզբնական ծոցոյ հօր խոնարհեալ բանըդ մարմնացար ի կուսէն վերն փրկութե՛ մերոյ. պաշտելիք ըզքեզ. դնրինջեցեալսըն մեր ի քո՛ զ

ուղիղ հաւատով. յիշեա՛ սէ֊
յորժամ գան Թագաւորն Թըր֊
քի: Ընդհակառակ քաղցրն Թր֊ որդի
ոյ. հաճեցար բանալ ըզմեզ
աշխարհի քո խաչելու Թեամբն.
աղա: Կամաւորական մահու ամբ քո
լուծեր զերկունս մահու. և ար֊
ժանի արարեր Թաղու Թեան յան֊
ցանց քոյ քո արեամբ. աղա:
Որ վհատանակ մեզաւորաց ըզմեռաց
նիլ յանձն առեր. իջանելով ի դը֊
ժոխս փրկեցեր ի մեզամահէր բան֊
տէն ըզգերեամբն. աղա: Խարեբաց
նեմք զանչափ քո զմարդամիրու իւր.
որ երեքօրեայ յարուցեալ զկեն֊
դանու Թի պարգեւեցեր աշխարհի.
աղա: Ա՛սքուր և անբիծ կոյս յեղ
ծըննդեան. ո՛ր մարմնով ծընար
զարձակիրն ի կախից մահու. բա֊
րեխօս լեր վ՛ր անձանց մերոց. փրկը
կել ի սատանայէն գեհենէն:
Յորժամ հարկանի վհ՛ղ գանգատ

ետ՝ քո տո. յայնժամ զարհուրեալ
գոլան ապաշաւ՝ք ի յահէ քումմէ. աղաչեմք զքեզ վերկիւղ. հանգո՛յ
և ըղմեր ըղընդհեցեալն ընդ սբըս
քո. որ վիա՛ յնդ ես բազմամղմամ։
Յահաբեկ լսեալ ծաղմանն քո տո.
ցընծան դասք առաքինեացն ի
վերայ լսեցելոյն ամպոյն. աղա։
Ընտիակալ բազմաձոքթ ոլորմանծ
սէր. մի՛ ա՛նտես առներ ըզմեղս
ցեաղքըս յահագին ա՛ուրն. որ մի։
Որ ինքեր ի յերկնից և մարմնացար
ի սբ կուսէն. անճառելի քոյին
ծնընդեամբդ. և զիս մի՛ անտես
առներ. այլ պահեա պատուականին
և սո՛ւրբ խաչիս քո։

դկ Որ Թագաւորդ ես յաւիտենից քո՛
ա՛րք. ընկալ ըզծառայս քո՛ ի բարի.
ե՛ւ չնորհեա՛ ի յաջակողմեան քո՛մ
դասիլ։ Որ ունէիս իշխանութի՛ մա
հու և կենաց. հանգո զհնգիս քոց
ծառայից. և չնոր։ Ցորժամ կարգէ

աՀեռ տէրութեըդ քո. և հաս-
տատի առեանդ ամատատանին. յայն-
ժամ խնայեա՛ ի ծառայս քո. և՛
Ամէնօրհնեալ ա՛ծամոյդ մարիամ.
քերովբէական ամուռ ա՛րարչին մէջ
բոյ տունծրէնութեա՛. զո՞ր երանեա՞ն
ամենայն ազի՛նք համնապա՛զ։

Մալթանք։

Հոգւոյն հանգուցելոց քրիստոս
աստուած՝ արա հանգիստ և ողոր-
մութիւն. և մեզ մեղաւորացս՝ շը-
նորհեա զթողութիւն յանցանաց։

Կարող։

Եւ ևս խաղաղութե զտէր աղա։
Վ ասն հանգուցեալ հոգւոցն ա-
ղաչեցուք զվրկիչն մեր քրիստոս
զի զնոսա ընդ արդարան դասեցէ.
և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր։
Տէր ողորմեա. տէր ողոր. տէր ո։

Աղօթք։

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխա-
կալ և բարեգութ՝ դիմա քո արար

չական սիրովդ ՚ի հոգիս հանդուրժեալ ծառայից քոց։ Ցնչեա յաւուր մեծի դալստեան աջոյդ քոյ։ Ընդ աւժանի ողորմութեան քաւութեան և թողութեան մեղաց։ Դասաւորեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողման դասուն։ Ո՛վ դու ես տէր և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Նոյ քեզ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ, այժմ։

Օրհնեալ տէր մեր յի՛ք. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Մաղթանք։

Ո՛ սաղմոսերդութիւնս և զաղաչանս ընդ ընկալցի մարդասէրն աստուած, ՚ի հաճոյս բարեբար կամաց իւրոց. մեր մեղացն և բազում յանցանացն թողութի՛ շնորհեացէ. ՚ի չարեաց փրկեացէ. ՚ի մեղաց պահեացէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալ թագաւորութիւնն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և։

Եւ ասէ Ժամամուտ ըստ կարգի աւուրց պահոց, և ածկից աէրունականաց, և ամենայն սրբոց։

Որ ՚ի հօրէ առաքեցար փրկիչ և մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն. որ վասն մեր ՚ի յերկնից իջեր և լուսաւորեցեր զտիեզերս։ Օ, խաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր, որ խաղաղութենէ ես թագաւոր. զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամենայնի ես դու կարող մալ դասէր։ պահ բշ գշ եշ

Որ ըստ ամենայն միտս անցանես, զխաղաղութի՛ք քո աստուած տուր մեզ հանապատ՝ զքեզ աղաչեմք։ գշ ուր

Այիածին որդի և բանդ աստուած և անմահ էուն, որ յանձն առեր մարմնանալ ՚ի սրբուհւոյ աստուածածնէն և ՚ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ մալդ եղեալ խաչեցար քրիստոս աած մեր. մահուամբ քո զմահ կոխեցեր. միով ՚ի սրբոյ երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն՝ կեցո զմեզ։ կիր

ՅՆՆ Աստուածածնին անհատնագետ՝ ըզ բանն անսկիզբն յղացար և զաստուածն անիմանալի ծնար. զանպատրաստելին՝ ի գիրկս քո բարձեր. նըմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

ՅՆՆ Աստուածածնին զքեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի՝ ուր քեւովքէքն բազմաչեայք և աթոռք հրանիւթք և վեցթեւեան սերովքէքն նայիլ ոչ իշխեին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականումն՝ ի յարդանդի քում որով աղախին զառէր. և ծըննար որպէս զմարդ զաստուածն բոլորից զմարմնացեալն առ՝ ի քէն զանձառ ըզանն՝ ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց։

ՅՆՆ Աշխեմք զքեզ սուրբ կոյս մարիամ աստուածածնին՝ բարձրելոյն զոթութեամբն հովանաւորեալ և սքհոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեց առեղծիչն յղացեալ ծնար անձա-

ռապէս. մարմնացելոյն առ ՚ի քէն
բարեխօսեա կեցուցանել՝ զանձինս
նըս մեր:

Ծ՝երուն՚ն այսօր սիմէօն՝ հոգւովն ան ը
պայր ՚ի տաճարն՝ երեւելով քերով- առ
բեին վեհապէն, զի որոյ Թևօքն
սաստառնեալ ոչ իշխեին հայիլ ՚ի
յահեղ փառացն, սա ՚ի գիրկս իւր
բարձեալ համբուրեր համարձակա-
պէս և պզուեր որպէս զմանուկ.
և աղերսեալ հայցեր արձակիլ ՚ի
խաղաղութիւն:

Նակդեանական բանդ աստուած. ՚ի ան ը
վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ առ
մարդ ՚ի կուսէն. և արարիչդ յա-
ւիտենից՝ փակեցար ընդ ժամանա-
կաւ. սուրբ տէր սրբութեանց և
անկարօտ մաքրութեանց. եկիր ՚ի
տաճարն քաւանօրեայ, զօրինացն
կատարեցեր զարդարութիւն: Որ
բարձեալ սիմէօնի զանապարտըն-
դդ ՚ի գիրկս իւր հայցեր, որ ար-
ձակիչդ ես կապելոց՝ արձակեա զիս
՚ի խաղաղութիւն: Ա՛ման որոյ՝ ընդ

Ծերունեւոյն սիմէօնի վերապոչեմք առ քեզ տէր, [ոբ՝ ոբ՝ ոբ՝ տէր զօրութեանց, լի են երկինք և երկիր վսեմ փառօք քովք ի փրկութիւն մեզ քրիստոս ամէն փառք քեզ։

ղազ. Ո՛ղազարու ննջումն՝ որպէս կանխագետ յառաջ ասէիր. որ և ի բեթանիա յառաջէիր՝ զի յարուցես զսիրելին քո։ Արդ՝ և մեք գոչելով ասեմք, օրհնեալ որ գաս ի չարչարանս կամաւ հօր՝ ի փրկութիւն անձանց մերոց։

ղազ. Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն ղազարու. յորժամ եկեալ կենարարդ ի գերեզմանն ղազարու. աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր ասելով՝ զնգզարէ՝ արի եկ արտաքս։ Իսկ մեռեալն ի գերեզմանէն յարեաւ. և նոյն ինքնդ զանմահութեամբ պարգեւսդ ետուր սիրելոյդ, և աստուածային ձայնիւդ ի գերեզմանէն կոչեցեր։ Վասն որոյ և մանկունք եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագաւորութիւնդ քո։

Քնել նոսին և մեք ասեմք, ոմանք նայ օրհնեալ է գալուստ քո։ օրհնեալ ես ի բարձունս, օրհնեալ որ գալոցդ ես անուամբ տեառն։

ճաղ Ձնծա երուսաղէմ և զարդարեա զառաջաստ քո սիօն. քանզի ահա Թագաւոր քո քրիստոս նստեալ ի յաբանակի նորոյ՝ հեզութեի ցաւցանելով գայ մոտանէ յառաջաստ քո։ Եւ մեք աղաղակեմք, ոմանք նայ օրհնեալ եկեալ ի յանուն տեն. որ ունի զմեծ զօրութիւն։

զաս Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. մահու ամբ զմահ կոխեաց. և յաքութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգեւեաց. նմա փառք յաւիտեանս ամէն։

յին Ա՛հաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փրկութեան մերոյ. որ անակնկալն ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ ի կուսէն. խաչի հանգնեցաւ և կամաւոր մահու ամբն իւրով զկեանք պանութեան մեզ պարգեւեաց շնորհս։

ՀԻՆ Վ[անզի յարեաւ ՚ի մեռելոց քո]
աստուած յաւիտենից՝ արարիչ և
յարութիւն ազգի մարդկան. զոր
օրհնեն անդադար զինուորութիւք
հրեշտակաց և ամ զուարթունք
երկնից: Ընդ որս գոչելով ասեմք
փառք սոսկալի յարութեդ քո Տր:

ՀՄԲ Հայցան վերնական բազմութիւքն
տեսանելով զքեզ ՚ի հրեղէն կառս
բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է
սա որ դիմեալ գայ յեդովմայ. և
եկեալ մտանէ փառօք ՚ի փառս.
ասէր փառք քեզ:

ՀՄԲ Որ յանպատում աթոռ նստիս և
յանմարմնոցն վերօրհնիս, անհա-
սանելի բանդ աստուած ՚ի յերկ-
րի երեւեցար ճշմարիտ մարդ. ըզ
անօրէնութեանն կատարեալ զնոր
հուրդ, խաչի և մահու համբերե-
ցեր. և զհրաշալի զյարութիւնդ
քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ.
այսօր համբարձար փառօք ՚ի յեր-
կինս և զկուսածինն մարմնիդ քո
հրաշափառապէս լուսազարդեցեր.

զոր տեսեալ Եսայիաս՝ նախաձայ-
նեալ ասէր, ով է սա որ գիմեալ
գայ յԵրկրէ։ Հայցեալ պետուեց
երկնից գոչելին առ միմեանս, համ
բարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի
վեր և մտցէ Թագաւոր փառաց։
Երդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և
հզօր, շնորհեա և մեզ հանդիպիլ
քեզ ամպովք ի միասանգամ քո
գալստեանդ. որ միայնդ ես մար-
դասէր։

Ա ստուած զքեզ խոստովանիմք զգ
սուրբ Հոգիդ և երկիրպագանեմք.
որ ես պատճառ կենդանութեան
եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի.
որ զոգիտութիւնն աշակերտացն
բազում գիտութեամբ լցեր. և ի
հրեղէն լեզուս բաժանեալ անճա-
ռելեօք ցուցար նոցա. աղաղակեմք
տէր խնայեա և կեցո զմեզ։

Այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժա- բշ
նեալ հանգեար յառաքեալսն՝ լու-
սաւորելով զնոսա. և այժմ աղա-
չեմք զքեզ սուրբ Հոգիդ ած, որ

հա պատճառ կենդանութեան ե-
ղելոց և խաղաղարար աշխարհի,
խնայեա և կեցո զմեզ:

գշ Ա՛ման որոյ և մեք զհոգիդ սուրբ
առուաձ ընդ հօր և ընդ որդւոյ
միանական խոստովանիմք. և հայ-
ցեմք մեզ՝ի վերնատուողէդ զհո-
գեւորական խաղաղութիւնդ. որ
փառք քեզ:

վար Երեւի տէրդ այսօր աշակերտաց
ըն՝ի թաբւորական լերինն. և ա-
շակերտացդ զարհուրեալք աղա-
ղակէին ասելով. արասցուք երիս
տաղաւարս՝ մի տեառնդ, և մի մով-
սիսի և մի եղիայի: Ընդ՝ և մեք բա-
նաւոր հօսքս երգեմք ընդ քո ճըշ-
մարիտ վկայիդ. առաքեա՝ի մեզ
զոյս քո շնորհացդ՝ի քոյ միւսանգ
գամ գալստեանդ և կեցո:

խաչ Ո՛ւռաջի պատուական ամենայաղթ
խաչն քոյ անկանիմք երկրպագելով
և խնդրեմք զթողութիւն յանցա-
նաց մերոց. քանզի սուրբ բարձեր
զպատասխարտութիւն ազգի մարդ-

կան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ ՅԾային քոյ նշանի՝ շնորհեա զերկնային ըզ խաղաղութիւդ ամ աշխարհի։

Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիս- տոս, որ աղօթիւք և միջնորդութիւք բազմաչարչար վկային քոյ և հօրն մերոյ սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին, մեծաւ փառօք և բազմութեամբ զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից ՚ի գաշտն արարատեան, ՚ի յայցելութիւնն փոքու հօտիդ քոյ ազգիս հայոց՝ և ՚ի ցուցումն յատկական նի սիրոյդ և մեծի ողորմութեանդ. և ոսկեհուռամբ բաղխեցեր զխորս անդնդոց, և հալածեցեր զդունդս սանդարամետականաց. ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ էջմիածին. և արարեր զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայնոց՝ ՚ի լինիլ ծնօղ՝ դաստիարակ և կատարելագործիչ ամենայն եկեղեցեացս հայաստանեայց։ Ընդ՝ պահեա զնա անարատ, հաստա-

էջ միածնի

տուն և անաղօտ, ՚ի պայծառազարդ
պսակիւն եկեղեցեացս մերոց և
մանկանցս սոցին մինչեւ ՚ի կատար
բան աշխարհի. յորոց միշտ փառաւ
որի ամենասուրբ անուն քո յայ
սմանէ յաւիտենից ամէն։

եկղ Ո՛ խաղաղութիւն շնորհեա եկե
ղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութի
և զանշարժութիւն ՚ի թշնամեաց
պատերազմէ. և հաստատեա ՚ի մի
հաւատ զհաւատացեալսն եկեղեցի.
զբեզ խոստովանիմք տէր և աստ
ուած կեցո զմեզ։

յոհ Ո՛ յաւուրսն ընթացութիւն քո և ըզ
կարապետութիւն աստուծոյ բա
նին խափանել կարծելով՝ որ ՚ի ձե
ռըն կնոջն ընախատեղծն ՚ի դրախ
տէն արտաքս ընկեց։ Նաև այժմ
զհաւատդ անօրինութեամբ բոլ
բոքեալ, և բազմելոցն հերձուիսյ՝
զկաթաւս ոտից աղջկանն հաճոյա
ցոյց՝ զի զբոյդ հատցէ զգլուխ որ
խըն քրիստոս։ Ա՛յլ դու որ յանա

պատէ բաբառոյ ձայն, զոչեա ո-
րում ձեռնադրեցեր պարգեւել
զնաղաղուլքի և զմեծ զողորմու-
թիւն: Ձնծա այսօր ցնծա և զու-
արճացիր կաթուղիկէ եկեղեցի սու-
րբ՝ յիշատակաւ սրբոյն առաքեալն նա-
խավկային քրիստոսի վկայեցելոյ
հօր: Որ աղօթիւք բանայր զերկի-
նըս զոր փակեաց ադամ. և հրեշ-
տակակերպ տեսլեամբ տեսանէր
զկերպարանն հօր ի կերպի ադամայ
նստեալ ի յաթոռ փառաց: Որ
զբազմութիւն քարանցն որպէս ըզ
ծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորեր պատ-
կըս փոխանակ փշոյն և եղէգանն:
Նա զմարտիրոսական արիւնն իւր
խառներ ընդ վիրական արեանն
քրիստոսի հոսեցելոյն ի կողէն: Ա-
րոյ՝ դերազանցեալ ի փառս ա-
ռաւել քան զամենայն սբս՝ հայ-
ցէ և վասն մեր ի վերնատունէն
զպարգեւս կենաց անվախճանից և
զմեծ զողորմութիւն:

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստե-

վաննոս, յորովհայնէ ընտրեալ ըն-
ստեվաննոս. վկայ ճշմարիտ առա-
քելական քարոզութեանցն. որ ի
վերայ անօրէն քարաձգողացն աղօ-
թէր առ քրիստոս աստուածդ ա-
սելով՝ մի համարիր սոցա զայս մե-
ղս։ Եւդ՝ ի ձեռն սորին բարեխօ-
սութեանն չնորհեա մեզ տէր ըզ
մեծ քո ողորմութիւնդ։

ըստս Ցնծայ այսօր ցնծայ և զուարճա-
նայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մե-
ծաւ հանդիսիւ զհանրատեղիչ յի-
շատակս քո՝ սիմ դերազանցեալդ ի
հարս սուրբ հայրապետ և լուսա-
ւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ գը-
րիգորիոս։ Որ քոյով անտանելի չար-
չարանօքդ զաչխարհս ամենայն հի-
ացուցեր։ Ընօրինակ ճգնութիւնդ
զհրեղէնան զարմացուցեր. որք և
գունդ գունդ յերկինից ի յերկիր
խոնարհեալ՝ ի տես հանդիսի նա-
հատակութեանդ վաւթային։ Եւ
անհամեմատ համբերութեամբդ
զդառոզացեալ արքայն խրատական զօ-

թօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր։ Եւ
աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զկու-
րացեալ միտս նոցին լուսաւորե-
ցեր և աւետարանին քոյ պաշ-
տօնեայս արարեր։ Ընդ նմին և զաղ-
գըս հայոց նորոգ հոգեւոր ծընընդ-
եամբ ՚ի լոյս աստուածգիտութե-
ան ածեր։ Վասն որոյ և յատկապէս
լուսափայլեցար ՚ի մէջ ամենայն
սրբոց, և զառաքելականն ընկալար
զաթոռ և զպատիւ, և ընդ նոսին
պսակեցար ՚ի քրիստոսէ աստուածոյ։
Ընդ՝ ով հայր մեր և լուսաւորիչ
հոգւոց մերոց. աղաչեմք զքեզ մի-
աբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ,
զի յաւուրս հրաշալւոյ տօնի քոյ,
յատկապէս բարեխօսիցես առ քո
աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և
զմնացորդս ժողովրդեան քոյ պա-
հեսցէ ՚ի խաղաղութեան՝ փրկե-
լով ՚ի հոգեւոր և մարմնաւոր թըշ-
նամեաց. զի և մեք միշտ զմիշատա-
կըս քո կատարելով՝ փառաւորես-
ցուք զհայր և զորդի և զսուրբ հո-

պին յաւիտեանս ամէն։

լուս Ցրիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցար յարքայութեան. արդ բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր։

առաք Առաքեալք և վկայք քրիստոսի աստուծոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միաբանական սուրբ երրորդութեան յորդորեցին երգել զայս փառս ի յաւիտեանս ամէն։

տրուա Ա՛յսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն սիոնի. հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ. որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զսիեզերս յանօրէն կռապաշտութեց. և միշտ հայցեն ի քրիստոսէ զքաւութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց։ Արդ՝ մաղթանօք սոցա տէր՝

խնայեա ՚ի վրկեալ քո ժողովուրդս որ վիայնդ ես մարդասէր։

Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի մրգ
քո ՚ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր ՚ի սմա առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս ՚ի հաստատուԹիւն սրբոց. և ՚ձրդնուԹեամբ վկայից զիճնամին սորա վանեցեր. ՚ի խաղաղուԹեան զսա պահեա ՚ձ որպէս մարդասէր։

Օ հայրապետականն զարդարեցեր հայր
ամենա ՚իյերկրի, առաքելական առեր զպատիս յերկինս ստ՝ ծառայ քրիստոսի, ամ երանելիդ ՚ի հարս սուրբ հայրապետ։ Քանզի՝ քո վարդապետուԹեանդ սերմունք՝ բարեպաշտուԹիւն բուսուցին հասկս. ուրախուԹեան պտուղ հաստուցանելով և հաւատացելոցս փրկուԹիւն շնորհելով. վասն որոյ բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց։

Որպէս յետ աստուածասէր Թագ
դաւթին իսրայէլի եղեկիայ՝ յարոյց ՚ձ գլուխ՝ որ զամենայն կռապաշ

տու Թիւնան ՚ի բաց ընկէց. որպ և զբարեպաշտն կոստանդիանոս. որ զարիոսի զմոլորուածն խափանեաց. և զմեծն Թէոդոս յարոյց աստուա ծային նախանձուն վառեալ ընդ դէմ այնոցիկ որք զսուրբ հոգին հայհոյէին։ Ընդ՝ ո՛վ աստուածա բեալ և ուղղափառ սուրբ Թագա ւոր՝ ազաչեա զտէր ՚ի փրկել զմեզ ՚ի մարդասպաշտ հայհոյուԹենէ. զի և մեք տօնեացուք զյիշատակս քո՝ խնդրելով ՚ի քրիստոսէ զհաշտու

Թիւն և զմեծ զողոմաԹիւն։

Թուղ Որպէս յետ աստուածասէր Թագաւորին խոյսելի եզեկիայ՝ յարոյց աստուած զյովսէ՝ որ զամենայն կռապաշտուԹիան հնոյ ժողովրդեանն ՚ի բաց ընկէց, որպէս և ՚ի նորումս յարոյց զանդրանիկն Թագաւորաց զբարեպաշտն աբգարիոս, որ ՚ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկնաւոր Թագաւորն զքրիստոս. և եղեւ քարոզ աստուածուԹեան նորա ընդ ծագս սիեզերաց։ Յետ

նորին և զմեծն տրդատիոս, որ ի-
պատ հալածեաց զդիւամոլ կուա-
պաշտութիւնն յաշխարհէս հա-
յոստանեայց. և զարդարեաց ճըշ-
մարիտ և ուղղափառ հաւատով։
Ընդ որ աստուածարեալ և բարե-
պաշտ սուրբ Թագաւոր, աղաչեա
զնոր, ՚ի վերկել զմեզ յանօրէն բըն-
նաւորաց. զի և մեք տօնելով զյի-
շատակս քո՝ խնդրեսցուք ՚ի քէն զ-
խաղաղութիւն և զմեծ զողորմութիւն։
Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սըր-մրտ
մարտիրոսաց՝ զձեռս համբառնա-
լով աղաչեմք. բարեխօսութեամբ
սոցա և աղօթիւք՝ զկենդանութիւնս
մեր խաղաղացո աստուած որպէս
մարդասէր։

Ո՛դնաւորք քրիստոսի, որք տանջա- ճգն
նաց անօրինացն համբերեցիք և
զմահս կուռցն խափանեցիք,
դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ՚ի
յերկինս, ունիք զհամարձակութիւն
՚ի քէն՝ բարեխօսեցէք կեցուցա-
նել զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք։

Հոփ Որք ծագեցան մեզ յարևմտից ոչ
սէս զարեգակն, և լուսաւորեցին
համանգամայն զաշխարհս հայաս-
տանեայց. վարատեցին զխաւարն
անգիտութեան կուապաշտութե. .
և լուսաւորեցին զամենայն հոգի
հաւատով աստուածդիտութեան:
Սոցա բարեխօսութեամբն քրիստոս
աստուած՝ պարգեւեսցէ աշխարհի
քում զխաղաղութիւն. և ան-
ձանց մերոց զմեղաց թողութիւն.
որպէս մարդասէր սէր:

Գայլ Օ յաղթանակ ձեր զհանդէս զը-
ւարճացեալ ասնէ ևկեղեցի սը.
քանզի սրբութիւ ստացայք զկա-
ստութիւն. և ի մարմնի զանմարմնո-
ցըն ցուցիք զհանդէս:

Կուս Սրանացեալք քրիստոսի եղիևա-
ւոր վեսային գաւեղք վերին սիո-
նի. խնդրեցէք ի քրիստոսէ զհաս-
տութիւն և զմեծ զաղթութիւն:

Վար Յաշխարհական ի ճակատամարտին,
Ձննդ Յաշխարհական ի ճակատամարտին
և ի մեծ պատերազմին ընդդիմա-

մարտեալ լինէր անօրինացն պատե-
րազմ: Խոկ երանելի նահատակքին՝
զմոլութիւն անօրինացն խափանե-
ցին և յաղթող դատան. քանզի՝ ո-
րոց ստացեալ էր զաստուածային
զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցա
մարմնաւորական պատերազմ: Այդ՝
քո՛ ասէ՝ սոցա բարեխօսութեամբն
խնայեա՛ ի մեզ և ողորմեա:

Օ՛ օրհնեալ և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նինե-
նահատակ քո՛ւր սուրբդ (Ռիփսիմէ).
որ փոխանակեցեր զմարմինդ ընդ
հոգւոյդ քոմ փրկանս. և ոչ ա-
ծեր զմտաւ զսպառնալիսն անօրէն
բռնաւորացն: Այլ վերին ազդե-
ցութեամբն դիտելով զպրեցուճն
հոգւոց նոցա, վասն այնորիկ լու-
ցեր զտառաջաւ կուռքն և անարգեցեր
զպաշտամունս նոցա: Այդ՝ ի յաղ-
թող պատերազմի սօնողացս զօր
նահատակութե՛ն քոյ, բարեխօսեա
առ աեր վասն անձանց մերոց:

Գնալով փառաց քոյ ի փառս կաք քոյ
թուղիկ եկեղեցի քո քրիստոս ծնէն

մեծապէս պայծառանայ . քանզի՝ Թագաւորեալքն ի քէն դիմեալք ի յերկինս , ի սեբաստիայ նահատակին՝ ի յամօթ և ի քարընկէց յերեսս բանսարկուին : Ոբք և քաջալերեին զմիմեանս , զի մի՛ լռեալ ոք բաղանեօք անցաւորիս պակասեցի , այլ դողալով առաքինաբար՝ զինքն ըղերձեալ ի յանիւս աստուածային դանձուցն հոլովիցի աղաղակելով առ քրիստոս : Ընդ՝ սոցա բարեխօսութեամբն՝ ընկալ և զորդեգրութիւն ժողովոյս մերոյ ի յոյս սիրոյդ քոյ՝ որ փառք քեզ :

երկ ման Որ ի վերայ քերովբէիցն հանդչիս և ի զօրացն հրեղինաց օրհնաբանիս , լիցեր ի բաբիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունան ի հրոյն բռնութէ : Ոբք աղաղակելով դոչէին երգ նոր . ամ գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք : Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից , որ մարդասիրապէս գլեթացար ի նբ մանկունան և փրկեցեր ի բորբոքեալ բոցոյն . ոբք ա-

նարպեցին զբռնութիւն թագաւորին
և չիջուցին զպօրութիւն հրոյն. ընդ
նոսին և մեք քեզ վերագոչեմք,
փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից։
Օ, ի դու միայն ես բազմագութ
տէր՝ քեզ վառք յաւիտեան ամէն։
Օ որ օրհնեն անլռելի ձայնիւ ի հրշ
մանաւանդ զօրութիւնք՝ երկնաւոր նա-
հապետութիւնք. հրեշտակք և հր-
բեշտակապետք. ամպոք և տէրու-
թիւնք. իշխանութիւնք և պետու-
թիւնք. սերովբէք և քերովբէք՝ և
մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ
երրորդութիւնն և զմի աստուածութիւն։
Այսօր երկրաւորս եկեղեցւոյ քա հրշ
հանայապետութիւն, ցնծայ հրա-
շափառապէս՝ զերկնաւոր քահա-
նայապետութեանդ կատարելով
զսօնախմբութեան տօնս։ Եւ ընդ
անմարմնականաց և հոգեղինաց դա-
սուցդ՝ և մեք մարմնականքս և հո-
գեղինքս համաձայնեալ փառաւո-
րեմք զփառաւորեցեալն ի ձէնջ։
Ընդ՝ ամ՝ ես գաբրիէլ և միքայէլ

մեծ հրեշտակապետք բարձրելոյն. և ամենայն զինուորութիւնք երկնից, որք կայք միշտ առաջի ամենառոյ աճուրդեանն. անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ տէր, վերաբերել զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկինից արքայութիւնն. և միաձայն բարբառով երգել զփառս։

ամ պէց Բարեխօսութիւք սրբոյ հռոյ աստուածածնին, սրբոյն յոհաննու կաթուղիկոսին, սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մեծոյ լուսաւորչին. և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և թագաւորաց, ճգնաւորաց և կուսանաց, նահատակաց և միանձանց և ամենայն սրբոց քոց հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ. զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա մեզ մարդասէր տէր։

քրզ Եւ ևս խաղաղութիւն զտէրա ղաչեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ-
ւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խրատ : Աբեթեայ, ծննդեան, պեառնընդառաջին, վարդավառին, վերափոխման, և ամենայն պօնէյ ասա-
ուածածնին՝ ճաշու- փոխն այս է :

Ընծացուսցէ անձն իմ. և այլն, 195 :
Ընտհային, ծաղկազարդին, հոգւոյ գալստեանն, խա-
չէ, եկեղեցւոյ, և ամենայն կիւրակէից՝ ճաշու-
փոխն այս է :

Տէր Թագաւորեաց՝ զվայելչութի՛
զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութի՛՝
ընդ մէջ իւր էած :
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա-
սանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝
՚ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :
Ամբարձան գետք տէր, և ամբար-
ձին գետք զձայնս իւրեանց. և յա-
րիցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց :
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի
եղեն զբօսանք ծովու :
Սքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձու-
նըս, վկայութիւնք քո մեք յոյժ
հաւատացաք :

Տան քոմ վայելել սրբուԹի աէր՝
ընդ երկայն աւուրս։
փառք հօր և որդւոյ և։

Օ՞պիկն ինչ՞ ի հոգւոյ գալոպան՝ այս է ճաշո-
ւին։

Գովեա երուսաղէմ զտէր։
Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն։
Օ՞ի զօրացոյց զնիպս դրանց քոց, և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ։
Ո եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղուԹի.
պարարտուԹիւ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Ընաթէ զբան իւր յերկիր, վազվազ
ընԹանան պատգամք նորա։
Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ
որպէս փոշի ցանեաց։
Երկանէ զսառն ՚ոյզ պատառս. ա-
ռաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ։
Ընաթէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա,
շնչեսցէն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զար-
գարուԹիւն և զիրաւունս իսրայէլի։
Ոչ այսպէս արար ամ ազգաց մր, և
զդատաստանս իւրոց չյայտնեաց նոյ։

Ընդհանայն սրբոց՝ ծանէ՝ ճաշու փոխն այս է։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն աղաչից իմոց։ Ա այլն որպէս ի ԻԲ՝, 277։

Շաբաթապահից յորս պահ ոչ պահէ, և ամենայն չըբէ՛չըբաթի և ուրբաթի յորս պահ չկնի՝ ճաշու փոխն այս է։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք. գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք։ Ա Օ՛օրհասցի ողորմութիւն նորա ի վերս մեր. և ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան։

փառք հօր և որդւոյ և։

Եւ ապա ասի շարական ըստ ձայնից պատշաճից և կիւրակէի յարութեան։

Ճշ աձ

Օ՛ Թագաւորըն փառաց քրիստոս. ոչ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբ- քոյ կուսէն և խաչի համբերեցուց. միաբանութեամբ երգով բարեբաշնեացուք։ Ա Որ զքաղցումն երկնքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց ի շխանութեամբ. միաբա։ կարո-

զապէ՛ս զդրո՛նըս զբժոխո՛յ խորտա՛կ
կեաց. եկեղեցւո՛յ խըրոմ զեղցո՛ց
զմեծվայելչութիւն. միաբանու։

Հրեշտակապետաց։

դկ Ա՛յսօր ուրախացեա՛ք սո՛ք եկեղեցի՛
քրիստոսի. ոճնէ խընդո՛ւթի՛ զոճն
վերի՛ն երու՛սաղէմի՛, սըրբասաց
ձա՛յնիւ փառաւո՛րեցի՛ զդքո՛։ Ա՛յ-
սօր համաձա՛յնեա՛ք սո՛ղիք սո՛ւրբի՛
երկրայնոց. ոճնիւ զուարճա՛նան
որդւո՛ց անդրանկաց վերի՛ն սո՛ւրբի՛.
սըրբա։ Ա՛յսօր դասք անմարմնոցն
երդս առեա՛լ սարե՛ն ընդ մարդ-
կա՛ն. զերդըս հոգեո՛ւրս յանմահ
վեհասի՛ն յառագա՛ստ. սըրբա։

Մարգարէից։

աձ Ա՛ռաւգայթ ա՛նճառ լու՛սոյ ան-
քննելի՛ տէրո՛ւթիւն. յառաջա-
գո՛ն հրաշա՛ցուցեր զառաջո՛ղութիւն
մարգարէից. լիջանելո՛վ ի՛ ստորինս
աստուա՛ծային տնօրի՛նութեամբ։
Ա՛ր լզատաճա՛ր հաւատոյ հիմնե՛լ

ցուցին ընծայք սուրբ հոգւոյն. յոր եմեալ բանն աստուածն եղիցի արիւեան ճառագայթիւք. լինիցեն երեւեցեալ յաչխարհի ճշմարիտ մարդեղութեամբ. զոր քարոզեցին մեզ հրաւիրողքըն համագոյ հօր և հոգւոյն. լուսաւորելով ըզտիեզերս ճառագայթիւն տնօրինութեամբ։

Ամենայն չարեքշաբաթի պահոց և ուտեաց։

փառաբանութիւն առաքեմք քեզ հայր երկնաւոր. յիշեա՛ զնընչեցեալսըն քո։ Որ էակիցդ ես հօր և հոգւոյ՝ որդի՛դ միածին. յիշ։ Որ վարա-կիցդ ես հօր և որդւոյ՝ հոգի՛դ ճշմարիտ. յիշ։

Հինգշաբաթի Առաքելոց։

Որ սիրեցիր էք արարչին արա-ծոց քրիստոսի սուրբ առաքեալք. բարեխօսեցէք առ տէր վասըն մեր։ Որ քարոզ էք ընդհանուր տիե-զերաց քրիստոսի սուրբ առա։ Որ

պատարագ էք ամենայն եկեղեցեաց
քրիստոսի սուրբ առաջ։

դկ ուր Ո՛ր անակնդրն յերուսաղէմ եկիր յաշ-
խարհս. մարմնացար ի կուսէն յա-
զգս մերոյ պարտեաց. հաճեցո՛ւր
զնընջեցեաղսըն մեր։ Ո՛ր ի հօրէ
լուսոյ լոյս ծագեցար մեզ լո՛ւ կեանք.
մկածին որդի հօր համագոյակից.
հաճ։ Ո՛ր ի վերդ ես քան զամենս
ևս զևաւրհուրդս. և խաչի համբեր-
եալ վրդովեցեր ըզսրեղերս. հաճ։

Շաբաթապահոց՝ յորում սուրբն ոչ պահեսցին, երիւղա-
բաւի, երէքշաբաւի, հինգշաբաւի՝ զայս ասա։

գճ Քրիստոս ամատուածդ. մինչեա՛ բո՛ւ
զնընջեցեաղսըն ի նը անո՛ւնըդ քո։
Ըզգինս արեան քո տուր. մինչեա՛ բո՛ւ
ևս հանգո ընդ սո՛ւրբըքս քո։ Լու ի
մուսանգամ քո գաղթատեանն, ըզ
նընջեցեաղսըն մեր մինչեա՛ բո՛ւ ևս։

գկ ուր Ո՛ր յանէից ստեղծող գո՛ւաբո՛ւյից ա՛
րարչական հո՛ր բանդ սո՛ւրբաձ.

Թ՚ողու Թխե՛ն չնորհեա՛ նե՛ղնջեցեալց
քո՛ց ծառա՛յից . յորժամ գա՛յ ս
դա՛ռաւորեա՛լ զո՛ր ա՛նարատ ձե՛ռօք
ստե՛ղծեր ։ Ո՛ր ՚ի հօ՛րէ առաքե՛ա՛ռ
ցա՛ր , և մարմնացար ՚ի ս՛ո՛ւրբ կո՛ւսէն .
Թ՚ողու ։ Ո՛ր ՚ի խաչի՛ն անէ՛ծ նեա՛ռ
ցա՛ր , զմահ՛դ ըն՛ծեր զհիւսա՛նո՛ւ
Թխե՛ն . Թ՚ողու ։ Ո՛ր պատա՛կիչդ ե՛ս
քո՛ց սր՛ա՛ռ՛րբոց , և ա՛նեղմա՛խճան
բա՛ռեա՛ց բա՛շխող . Թ՚ողու ։

Մաթիւոսայ ։

Ա՛ղբնաւորըդ ճըշմարի՛տըդ և վերկայ՛դ
քրիստո՛սի . ո՛րք զջա՛րչարանս և զ ըզ
մահ յա՛նձն առեր վասրո՛ւն ան . ըզ
ձեզ ուսիմըդ բա՛ռեխօս ա՛ռ քո՛
վանն ա՛նձա՛նց մերոց ։ Ջա՛նզի հա՛ղ
մամբ առեա՛ն ձերոյ պայծա՛ռացա՛ն
սո՛ւրբ ե՛կեղե՛ցիք . և՛ զբաստուերա՛յ
մած խաւար կռապաշտո՛ւթեանցըն
բա՛ռնեցիք . ըզձեզ ։ Երկնայի՛ն զօրքն
իջեալ ՚ի պատիւ պատարագի՛ մահ
ուա՛ն ձե՛րոյ . և՛ բզպրսակա անսպա

կանս առբեբելով ի հօրէ լոյսոյ.
ընձեզ ունիմբք քա։

Աբեաց։

գկ Աստուածածնին խորան լուսոյ անվայրապակ արփունն կենաց, որ եղբ՝՛ր աբեւելք արեգականն արդարութե, և նըստեալցս ի խաւարի լոյս ծագեցեր. վասորչ ամենեքեան ընդբեզ միշտ մեծացուցանեմբ։ Նանպատական տաճար ևմորենի անկիզելի. որ զանշէ՛՛՛ջ հնձր ճաճուղեամնն ի քեզ տարեալ կրեցեր. որով բնութեամնս կիզեալ չիջաւ կրից բոց. վասորչ ա։ Կենդանի տապանակ կտակարանաց նորչ ուխտիս. որով ե՛՛՛լբ յերկիր աւետեաց հորդեալ, հոգւով ի քեզ տպաւորեալ բանին. վասորչ։

Ձննդեան։

գձ Սնբբ զաստուածածնին օրհնեղութե՛՛մբ մեծացուցանեմբ։ Աւետարանչ տաւղ հրեշտակն աւետարանէր,

ըզծընեաւ՞լ վրկիչն ՚ի սրբոյ կու-
սէն։ Ասէ՞ ուրախ լեր բեմրկեալդ.
քանզի տէ՛ր տերանց է՛ ընդ քեզ։

Տեառնընդառաջին։

Ա՛նըսկիզբն բանըն յանըսկըզբնա- դկ
կան ՚ի հօրէ, և սկըզբնաւոր եաւ ՚ի
կուսէն մարմնոյ զգեցմամբ, բամա-
դակե՛ալ յորմէնէ և ընդ հօր գո-
լով, և սահմանեաւ ժամանակաւ
ծընեաւ լինել ա՛՛ստըւած և մարդ։
Ա՛ըտեաւ ընդ օրինօք՝ անհւթական-
նըն հողանիւթ գոլով. զի զհողա-
ծնեաւ լքըս հօրն ընծայեսցէ. ա՛՛ծոր
դի՛՛ն որ ՚ի ծոց հօր. տղայ քառաս-
նօրեայ բառնի ՚ի գիրկըս ծերհան-
ւոյն. և յայտնապէս ծանո՛ւցանէ
ա՛՛ստը։ Վ՛ան որոյ և սիմէօն ցըն-
ծայր հոգւովն աղաղակէր ՚ի տաճա-
րին. արդ արձակե՛՛ս ըզծառայս քո
տէր ըստ բանի՛ քում ՚ի խաղաղնե-
թիւն. զի ընդհանո՛ր տեսի զըՂ
վիմրկողդ ա՛՛ստը։

Ծաղկազարդին ։

դկ Աշնակիզքըն բանըն հօր մը ի վերայ
քերթվեէ՛ցըն հանդչի. այսօր ի
վերայ յաւանակի նորոյ նըստեալ.
ծրհնեաք տըքայ եկեալ անյաղթելի
Թագաւորն ։ Յառաջ քան զյաւիտեան
տեառնա որդին որ ի վերայ քառաչ
կերպարանցըն բազմի. այսօր ի ծերոց
և ի տղայոց փառաւորեցաւ. ծրհ ։
Նկայ.ք նոր ժողովուրդք ընդ ան-
մարմնոցըն դահա բազմութեան.
ըզսա հընչմամբ երգով քաղցր
ձայնիւ փառաւորեսցուք. ծրհ ։

Զատկին ։

աձ Յարեաւ քրիստոս ի մեռե՛լոց.
ա՛լէ՛լո՛ւիա ։ Նկայ.ք ժողո՛վոգուրդք,
երգեցէ՛ք տեառն. ա՛լէ՛լո՛ւիա ։
Յարուցեալն ի մեռելոց ա՛լէ՛՛-
լո՛ւիա. որ զաշխարհըս լուսաւո՛՞-
րեաց. ա՛լէ՛լո՛ւիա ։

Համբարձման ։

աձ Ա՛ր հրամայեաձ այսօր ա՛ծային

իշխանութեան՝ ի հայրապահն՝ ի Քրիստոս
հառս, սպանաւորելոյ Քրիստոսի՝ ի հրեշ-
տակապահն դահճէն, որք նըւա-
զելի՝ն սեսելով, համբարձէ՛ զ՛ք ի-
խանք ըզդրօշնիա ձեր՝ ի վե՛ր, և
մըտցէ՛ թագաւոր փառ՛ոյց։ Հայ-
ցան՝ն վերնական իշխանութեանն,
և տակաւին ձայնիւ աղաղակէին՝ն
ասե վիմեա՛նս, զի է սա թագա-
ւոր փառաց, Տէրեալ մարմնով և
սքանչելի՝ զօրութեամբ. համբարձ։
Եղանակէին՝ն վերնականն սեստու-
թիւնքըն հրաշալի ձայնիւ, եր-
դեին երգ նորոգ առելո՛վ. սա է՛նքն
է թագաւոր փառաց, վերակից աշ-
խարհի և ազատիչ ազգի մարդկան.
համբարձ։

Հոգւոյ գալստեան։

Ար՝ի համրաշարժ՝ ի յաճախ՛ղեալ՛ն
յառաջ բըղխեալ անհատաբար՝ ի
յաճախ՛ըդ՛ւոյց տիրամարդս ընդ հոգին.
այսօր՝ ի յերկինս՛ց առ՛ատիկ հետ՛ը

եալ ՚ի գաւառս առաքելոցըն լքեցու-
ցիչ բոլորից . ըզբնահ ՚ս օրհնեա-
ցուք եւ երկրպագեցո՛ւք ։ Որ
յանբակիւզն է ՚ի միշտ ՚ի յԷՋԶՋ-
է՞ն, նմինադ՚ց բընութ՚ամբ անորիշ
բաժանմամբ ՚ի յոՋԶՋ՞րդուց ա-
րարչակից ՚ս եւ հոգին, այսօր հրամ
բաժանեա՛ր լերզուս քոյնակիցըն,
՚ի լոյս աճեալ զաղգըս մարդկա՛ն
բաժանմամբ սէր պէ՞ս չընորհաց.
ըզբնահ ՚ս օրհ ։ Որ ՚ի վերայ չո՛ւրցըն
գոՋԶՋ՞լոյ գոյացոյց զաւրաւածս,
անանձնըրպեհան ՚ի հօրէ է յոՋԶՋ՞ր-
դուց խչհանմակից ՚ս եւ հոգին . այ-
սօր վերածնեա՛ց զաղգս ՚ամ, ջրոյ
կենդանուց բըզխեալ յերուսա-
ղէմ . ըզբնահ ՚ս օրհ ։

վարդավառին ։

դկ Ո՛րախասցին պըտակ կուսիՋ՞ա՞ց
ամ՛ բահ՛մայր , այսօր ծնդի՞ն՞ն
.քո՛ղ հնայրեՋ՞ա՞նի՛ն վահ՛յկեաց
ըզխաչս . նըմա յա՛յմուէ յանձըն

ամբաւ զայ[illegible]նձինքս մեր։ Նըման մանկանց ևս հեգ[illegible]ղիւթեան սպասեն. յանձն նոքա զընծան թաքօգ[illegible]ր և հեթըմօն. նոյնա յա։ Նոսայիան ընդքեզ թեղեգ[illegible]ւ ամպ եթե տեա. և հայր յայմմոյն զքո զորդիսն իգ[illegible]ւր գանձաթե[illegible]ն եաց. նըման յա։

Փոխան Ածած ածածնին։

Ընդհաճառամ ձանզիկ, ա[illegible] պարտ շահաձիւղ վերաբանսեռ յայրմանոյն յեսսեայ. զքեզ եսայի ա՛ն կանխաս վերագիշեաց եօթն արփին ընդհունաբա՛ն զոլ. աստուածամարդին ես՝ կոյս զքեզ ըմեծացուցանեմք։ Հաճեցիր ճաշակ պըտղոյն բանաւոր բարձ՛նակ յոթմէ կիթեցաւ մեզ ոգիացն ա՛նբասած յուրախ[illegible]միր տըրտմեցեալոցն ի՛ ճաշակման նէ ծաղուցն գիտո՛ղ լեր. սըրբուհի՛[illegible]ա՛ նահատա՛ մեր նե՛քեան զքեզ մեք։

Քահանայապետել ի մարմնի անա-
րատ վարս Քրոջ. այսօր յանապելոցն
անմոռնալեաւ վերին անկարկուտ թա-
վերատոհմեցարը յարքայն Հոգի՝ որդ-
եդրի եւ այր մեր Քրոյ. բարեխօսա՝
հատոնեան՝ զացս զքեզ ը մեծա:

Խաչն:

Յաղթող եւ զնոր օրհնութի միշտ ի
բարձունս երգեսցուք. Թագա՝
երին քրիստոսի հաւատացեալ ժո-
ղովրդք: Որ երկն ի լուսաւորել
զընտրեալ որբ զեկեղեցի. և պր՝
սակեաց սուրբ խաչիւն. Նրմա ըզ
վառս երգեսցուք: Այսօր եւ մեք
տօնեսցուք զնաւակատիս որբ խա-
չին: և փր՝ րկողին մատուսցուք
փառք եւ պատիւ յաւիտեան:

Տապանակին:

Որ ի սկզբանէ խմաստութեամբ
հաստատեցեր զեկեղեցի հօր խմաս-
տութի. զոր նախանշեալ տեսու-
թեամբ նշանակեալ մովսէս խորհ

նաւն երկնահանգոյն ՚ի սինա լե-
լին. լուսաւորելով փառօքն աս-
տուծոյ: Որ ըզհոգիս մեր անապա-
կան անօրէնութեանցդ ՚ի սըրբոյ
կոչեն. տալաւորելով տապանակին
աստուածային ուխտին կտակարա-
նաց բանիւդ աստուծոյ, փառաց ա-
նեղծիդ տեղի հանդիստեան: Որ
՚ի կեանս վերադարձիր բնութեանս
դարձմամբ յարդանաւոր ծրինակե-
ցեր. և զբնութիւն մահու և
զբժոխոց կործանմամբն երիքսիւ
տապանակաւ խաչին հրաշագործ-
եալ նոր խորհելի. օրհնութիւն
քեզ տէր երգեսցեն մանկունք:

ԵԿԵՂԵՑԻ:

Որ հաստատեցեր բանիւ զերկերե- դձ
ցի քո քրիստոս, ՚ի վերայ առաքե-
լական վիմի. երգել ՚ի սմա զերգըս
հոգեւորս: Կանգնեալ ՚ի սմա սե-
ղան սըրբութեանդ, բաշխեսզմարմին
իւր և զարիւնն. և տայ ՚ի սմանէ

մեզ նախատուքիւն, ի քաղաքի
մէջայց մերոց: Լքեալ հնազունն սըր-
բոց, աղաւնակերպ երեւմամբ. ի
վերայ մարմնոյ և արեանըն տէ՛ն.
ի բժշկուքիւն հնազոց մերոց:

Հայրապետաց:

դ Այսօր երկնայինքն ընդ մեզ ոճնա-
խլմբելով զմիշտատակ ըսբ վարդապե-
տացն. որք լուսաւորեցին զհաւա-
տոյ մանկո՛ւնս, և ընդ հրեշտա-
կացըն դասս վերակարգեցան:
Այսօր առաքելոց և մարգարէիցըն
դասք, ոճնակից գոլով զբաժակ վե-
րին սիմէոնի. ի յիշատակի սուրբ
վարդապետա՛ցն. որք զիմաստից
նոցին զխորհս յայտնեցին զխոր-
հուրդ: Այսօր քահանայք և պաշ-
տօնեայք սուրբ եկեղեցւոյ, վերա-
պատուեն զմիշտատակ ըսբ վարդա-
պետացն. որով զարդարեցան երկ-
նային շնորհո՛քն. երգեն ընդ
նոսին զխաւրս յաւիտեան:

Սուրբ ձեռ, որ և հզօր, որ և անմահ։ և այն ըստ պատշաճի։ Երեցս կրկնեա։

Քրղ

Եւ ևս խաղաղութեան զտեր ա։

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և հաստատութե սրբոյ եկեղեցւոյ, զտեր աղաչեացուք։

Վասն սմա սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զտեր աղա։

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց և վիրկութեան հոգւոյ նորին, զտեր աղա։

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝ և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զտեր աղաչես։

Վասն բարեպաշտ Թադաւորաց՝ և ձեռնասէր իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին, զտեր աղա։

Վասն հոգւոցն։ Եւ ևս։ Օգնեա։ Պաղեմեաց։

Սաղմոնք։

Օ՛ի ողորմած և մարդասէր ես ձեռ դողով. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և

Սաղմոս ճաշոց՝ որ ասի յինանցն, յաւուրն երեք փոխ. զի մինչ ի հոգւոյ գալոցսն ճծ փոխ սաղմոս դաւթի վճարեսցի: Ընդ ամեն փոխի վերջն երեք ալէլուիա ասասցի:

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ի խորհուրդ: ալէլուիա. ալէլու. ալէ: Ընդէր խռովեցան հեթանոսք: ալէ: Տէր զի բազում եղեն նեղիչք: ալէ:

Համբարձմանն՝ ճաշոց սաղմոս կարդայ:

Համբարձաւ ամծ օրհնութեամբ. և տէր ձեր ձայնիւ փողոյ: Ծափս հարէք ամ հեթանոսք, աղաղակեցէք առ ամծ ի ձայն ցրնծութեան: Ա այլ. (սղ. խզ).

Ընթերցուածս ի գործոց Առաքելոց:

Զկնպես պաշտեմ զհայրենի աստուածն. հաւատացեալ ամենայնի որ ինչ յօրէնս և ի մարգարէս գրեալ է: Ունիմ յոյս առ աստուած. որում և դուքա իսկ ակնուն՝ թէ յարութիւն լինելոց է արդարոց և մեղաւորաց: Ծորում և ես իսկ ճգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ աստուած և առ մարդիկ յամենայն

ժամ։ Ի բազում ամաց ողորմութիւն
եկիր առնել յազգդ իմ. և ետուր
պատարագիս. որովք գտին զքո
սրբեալ՝ի տաճարին։

Հոգւոյ գալստեան՝ ձայնս սաղմոս կցորդ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ՝ի յերկիր ուղիղ։

Տէր լուր աղօթից։ Ա այլն։ (սղ. ճխբ)։

Տասանակին՝ ձայնս սաղմոս կցորդ։

Ընդ տէր՝ի հանգիստ քո՝ դու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո։
Զիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն
հեզութիւն նորա։ Ա այլն։ (սղ. ճկա)։

Վարդավառին՝ ձայնս սաղմոս։

Տէր ոմ կացցէ՝ի խորանի քում, կխը
կամ ոմ բնակեսցէ՝ի լեառն սրբ քո։
Որ գնայ անբիծ, գործէ զարդարու-
թիւն, խօսի ճշմարտութիւն՝ի
սրտի իւրում։
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ- բշ
րով, և չար ընկերի իւրում ոչ ա-
րար։
Նախատինս՝ի մերձաւորաց նա ոչ

առնու . արհատարեալ է առաջի նորա չարագործն ։

գշ Ոչ երկիւղածս տեառն փառաւորառնէ . որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ ստէ ։

Ոչարծաթի իւր ՚ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու . որ զայս արասցէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան ։

Վերափոխման առաւաձաձնին՝ ՃաշՃու սաղմոս կ՚ասէ ։

Ընդ որ ՚ի հանգիստ քո՝ դու և տապանակ կռատիւդ սրբութեան քո ։

Յիշեա տէր զդաւիթ և զամե ։

Ա այլն ։ (սղ . ՃՃա) ։

Սաբբ խաչին՝ ՃաշՃու սաղմոս կ՚ասէ ։

Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց . և եառաւ ուրախութիւն սրտից մերոց ։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ ։

Ա այլն ։ (սղ . գ) ։

Շաղակաթին և այլոց եկեղեցեաց ածին՝ ՃաշՃու սաղմոս կ՚ասէ ։

Ընտրեաց Հիմնունս էարկ նմա յաւիտեան . ընկալաք ՚ած զղղորմութիւն քո ՚ի մէջ ժողովրդեան քոյ ։

Մեծ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ
ի քաղաք աստուածոյ մերոյ, ի լեա-
ռըն սուրբ նորա : Ա այլ : (սղ. խե) :

Աւետեաց Աստուածածնին՝ ձայնս սաղմոս կցորդ :

Տէր տացէ զբան, ոյք աւետարա-
նեն զօրութիւն մեծ բազմաւ :
Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին
ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն
ատելիք նէր յերեսաց : Ա այլն : (սղ. կէ) :

Ծննդեանն Քրիստոսի՝ ձայնս սաղմոս կցորդ :

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու,
և ես այսօր ծնայ զքեզ :
Ընդէր խռովեցան հեթանոսք, և
ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս :
Ա այլն : (սղ. բ) :

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի՝ ձայնս սաղմոս կցորդ :

Տեսին ամենայն ծագք երկրի զը-
փրկութիւն աստուծոյ մերոյ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն
նոր, զի սքանչելիս ա : Ա այլն : (սղ. զէ) :

Մեծի սրբոյ Ամենայնի՝ ձայնս սաղմոս կցորդ :

Լերինք ցնծասցեն առաջի տեառն,
զի գայ զի հասեալ է տէր ի դա-
տել զերկիր :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնուածին նոր . զի ։
Ե այլն ։ (սղ . զէ) ։

Հասարակաց կիւրակէից՝ Ճաշու սաղմոս ։

Վասն զի վայելէ օրհնութիւն աստուած ի սիոն . և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ ։
Լուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ ։
Խանդ անօրինաց զօրացան ի վերայ մեր . և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես ։
Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և բնակեսցին ի գաւիթս քո ։
Լցցուք մեք ի բարութենէ տանքո . սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի արդարութեամբ ։
Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր , յոյս ամենայն ծագաց երկրի , և որ ի ծով հեռի ։
Ո պատրաստէ զլերինս զօրութիւն իւրով . և զգեցեալ է զօրութիւն ։
Ո խաւսեցուցանէ զմեծուն ծովու , և զձայն ալեաց նր ցածուցանէ ։
Խաւսեսցին հեթանոսք , և երկիցեն

բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոյ։
Յելս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարճասցին. հայեցար յերկիր՝
արբեցուցեր զնա, և բազում ա-
բարեր զմեծութիւն նորա։
Ցետն այ լի եղեւ ջուրբ. պատ-
րաստ արարեր զկերակուր նորա,
զի այսպէս է պատրաստութիւն։
Ջակօս նորա արբեցուցեր, և բա-
զում արարեր զարմանիս նորա։
Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս
նորա. օրհնեսցի սկսակ տարւոյ
քաղցրութեան քոյ։
Դաշտք քո լցցին պարարտութ-
պարարտասցին գեղեցկութիւնք ա-
նապատի։
Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին, և
զգեցցին խոյք մաքեաց։
Հովիտք բազում արասցեն զցոր-
եան աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն։

Հրեշտակապետաց՝ Ճաշու սաղմոս կցորդ։

Ո՞ արար զհրեշտակս իւր յոգիս, և
զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզեղոյ։
Օրհնեա անձն իմ զտէր. տէր Ած

իմ մեծ եղեր յոյժ : Ա այլն . (սղ . ճգ) :

Առաքելոց և մարգարէից՝ ճաշու սաղմոս կարդ :

Բնդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա , և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Երկինք պատմեն զփառս աՅ , և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութիւն : Ա այլն . (սղ . ժը) :

Հայրապետաց և վարդապետաց՝ ճաշու սաղմոս կարդ :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն , և սքանչ քո ցնծալով ցնծասցեն : Յիշեա տէր զդաւիթ , և զամենայն հեզութիւն նորա :

Որպէս երդուաւ տեառն . և ուխտեդ աՅ յակոբայ : Ա այլն , (սղ . ճլա) :

Համօրէն Սարթղոմէոսի՝ ճաշու սաղմոս կարդ :

Պատուական է առաջի տեն մահ սրբոց իւրոց . ո՛ տէր ես ծառայ քո եմ , ծառայ և որդի աղախնոյ քո : Ձաւետացի զոր և խօսեցայ , և ես խոս : Ա այլն . (սղ . ճժե) :

Ցհովհաննու առաքելոյն ի կաթուղիկէից առաջին Թղթոյն է ընթերցուածս : (գ . 1)

Սիրելիք՝ սիրեացո՛ւք զմիմեանս , զի

սէր յաստուածոյ է. և ամենայն որ սիրէ՝ յաստուածոյ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զաստուած: Որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զաստուած, զի Աստուած սէր է: Ասէ զի յայսմ երևեցաւ սէրն աստուծոյ ՚ի մեզ, զի զորդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք: Այսմ է սէրն. ոչ զի մեք սիրեցաք զաստուած՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ, և առաքեաց զորդին իւր ՚ի քաւութիւն մեղացն մերոց: Սիրելիք՝ եթէ աստուած այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել: Զաստուած ոչ ոք երբեք էնք տեսեալ. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ աստուած ՚ի մեզ բնակէ, և սէր նորա ՚ի մեզ կատարեալ է: Ընդ այսմիկ գիտեմք, եթէ մեք ՚ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա ՚ի մեզ, զի ՚ի հոգւոյն իւրմէ եա մեզ: Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք զի հայր առաքեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի: Որ որ խոստովանեսցի

ցի՝ եթէ յիսուս է որպէս աստուածոյ, աստուած ՚ի նմա բնակէ՝ և նա յաստուած։ Եւ մեք հաւատացաք՝ և ծանեաք զսէրն աստուածոյ՝ զոր ունի առ մեզ։ Աստուած սէր է, և որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յաստուած, և աստուած ՚ի նմա բնակէ։ Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նորա ՚ի մեզ. զի համարձակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաստանի։ Ո՛չ որպէս և նայն է՝ նոյն պէս և մեք եմք յաշխարհի յայսմիկ։ Երկիւղ ոչ գոյ ՚ի սէր, այլ սէրն կատարեալ ՚ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք է. իսկ որ երկնչին, չէ կատարեալ ՚ի սէրն։ Մեք սիրեացուք զնա, վասն զի նա նախ սիրեաց զմեզ։ Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զաստուած, և զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զաստուած զոր ոչն ետես՝ զինա՞րդ կարիցէ սիրել։ Եւ զայս պատուէր ունիմք առ ՚ի նմանէ, զի որ

սիրէ զաստուածն՝ սիրէ նա և զեղբայր իւր ։

Մեկեգիք՝ ճաշու յինանցն զինի գործացն . ի չորեքշաբաթին սկսեալ ։

դշ Գովեա երուսաղէմ զտէր ։
Եւ օրհնեա զքո ։ Ա այլն ։ (սղ . ճխէ) ։

եշ Բարձր արարէք զտէր ամէն մեր . եր-
կիրպագէք ի լեառն սուրբ նորա ,
զի սուրբ է տէր ամէն մեր ։
Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժո-
ղովուրդք . որ նստիս ի քրովբէս ,
սասանեցաւ երկիր ։ Ա այլն ։ (սղ . ղբ) ։

ուբ Տեսին ամէնծագք երկրի զփրկու-
թիւն ։
Օրհնեցէք զտէր ։ Ա այլն ։ (սղ . ղէ) ։

շբ Ածուցած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ . երեւեցո զերեսս քո ի մեզ
և ողորմեա մեզ ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո ,
յազինս ամէնփրկու ։ Ա այլն ։ (սղ . կզ) ։

կեր Փրկեզ վայելէ օրհնութիւնն ածի ։
Ա այլն ։ (սղ . կդ) ։

բշ Փրկեզ վայելէ օրհնութիւնն ածի ։
Ա այլն ։ (սղ . կդ) ։

դշ Տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քոյ պատուիրեցեր զմեզ ։
փ Բանից իմոց ուն ։ Ե այլ ։ (սղ. ե) ։

Յերկրորդ ծաղկազարդին ընթեռնանի ։

Ընթերցուածս յԵսայեայ մարգարէէ ։ (կգ . 1 ։)

Խոկ այս ահ է որ դիմեալ գայ յե-
դովմայ . կարմրութիւն ձորձոց իւ-
րոց ՚ի բոստրայ . գեղեցիկ պատմու-
ճանաւ և բուռն զօրութ ։ Ես խօ-
սեմ զարդարութիւն և իրաւունս
փրկութեան ։ Վասն էր կարմիր են
ձորձք քո . և հանդերձք քո իբրեւ
հնձանահարի լեալ հնձանի կոխե-
լոյ ։ Հնձան հարի միայն . և ՚ի հե-
թանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս ։ կոխե-
ցի զնոսա սրտմտութեամբ՝ և ճըմ-
լեցի զնոսա բարկութեամբ՝ և ի-
ջուցի յերկիր . և զաւետն հան-
դերձս իմ թաթաւեցի ։ Օ՛ի հաս-
եալ էր ՚ի վերայ նոցա օր հատուց-
ման . և ամ փրկութեան եկեալ
հասեալ ։ Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ
օգնէր . զմտաւ առի՝ և ոչ ոք էր

որ ՚ի Թիկունս հասանէը. վրկեաց
զնոսա բազուկ իմ և սրտմտութի
իմ միայն զէմ կալաւ։ Լոխեցի ըզ
նոսա բարկութիբ իմով. և զենի զնո
սա սրտմտութեամբ իմով. և ի
ջուցի զնոսա յերկիր։

Սենեկիք՝ ճաշու՝ պահոց և շաբաթապահոց, նախ քան զԷջքն։

Ա ջքայութիւն քո աբքայութիւն իւր
ամ յաւիտենից. և տէրութիւն
քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Հաւատարիմ է ամ յամ բանս իւր,
և արդար է յամենայն գործս իւր։
Ներկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո
երկիւղիւ քո տէր։
Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն։
կեցո զծառայս քո աստուած իմ,
որ ՚ի քեզ յուսացեալ։
Աղօթեա ինձ տէր, զի առ քեզ ա
զաղակեցի զօրհանապազ։
Խարճր արարէք զտէր ամ վեր. երկ
կիրպագէք պատուանդանի ոտից
նորա՝ զի սուրբ է։
Տէր Թագաւորեաց, բարկացան ժո

ղովուրդ.ք. որ նաախա 'ի քրովքէս, ասասանեցաւ երկիր։

ուբ Տեսին ամենայն ծագ.ք երկրի զՔ
վրկուԹիւն աստուծոյ մերոյ։

փ Օրհնեցէք զտէր յօրհնուԹի՛ նոր, զի սքանչելիս արար։

Սկսեալք՝ ՃաշՈ. ագից։

բշ Պարձո զերեսաց.քո՛ի մեզայ խմոց, և զՅամ անօրէնուԹիս իմ.քաւեա յինէն։

փ Ողորմեա ինձ ՈՁ ըստ մեծի ողոր
մուԹ.քումդ. ըստ բազում գԹուԹ
.քումդ քաւեա զանօրէնուԹիս իմ։

գշ Երանի՛ ումմէն՝ որ.ք երկնչին 'ի ՈՁնէ, և գնան 'ի ճանապարհս նորա։

փ Ո.վաստակս ձեռաց.քոց կերիցես, երանի է.քեզ, և բարի եղիցի։

դշ Մի՛ Թողուր զիս տէր ՈՁ իմ. և մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն, հայեաց յօգնել ինձ՝ տէր փրկուԹիւն իմոյ։

փ Տէր առաջի.քո է ամենայն ցան
կուԹիւն իմ. և հեծուԹիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

եշ Մի՛ ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակի ծերուԹեան. 'ի պակասիլ զօրու

լեան լմոյ մի լեղուր զնս։
Ի քեզ տէր յուսացայ, մի ամաչե-
ցից յաւիտեան. յարդարութեան
քում փրկեա և ապրեցո զնս։
Ականջս ինդրուածք իմ առաջի
քո տէր. ըստ բանի քում համա-
տուն արա զնս։
Ձայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողոր-
մութեան քում. և յիրաւունս քո
կեցո զնս։

Մեկնիք՝ Ճաշու Ցարութեան։

Ամենայն երկիր երկրպագեն քեզ.
սաղմոսասացեն քեզ, և սաղմոս
ասասցեն անուան քում։
Ընդակեցէք առ Ած համ երկիր.
սաղմոս ասացէք անուան նորա. և
տուք զփառս օրհնութեան նորա։
Ասեք առաջի Աստուծոյ. ընդ
արարածս քո ի մեծութենէ զաւրու-
թեան քո։
Օրհնեցից զտէր յամ ժամ, յամ
ժամ օրհնութիւն նո ի բերան իմ։
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի նոր.
օրհնեցէք զտէր համ երկիր։
Օրհնեցէք զՏէր և օրհնեցէք զանուն

նորա. աւետարանեցէք օր ըստ օրէ
ղկիրկուԹիւն նորա։
բկ Օրհնեցէք զՅԾ մեր. և սաղմոս ա-
սացէք անուան նորա. ճանապարհ
արարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արև-
մուտս, և տէր է անուն նորա։
փ Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ
տէր զօրհանապազ, առաջնորդեա-
ցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր։
գձ Մեծ է տէր, և մեծ է զօրուԹի նո-
իմաստուԹեան նորա ոչ գոյ բաւ։
փ Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղ-
մոս. աստուածոյ մերում քաղցր և-
ղիցի օրհնուԹիւն։
գկ Սաղմոս ասացէք ՅՀ մերում, սաղ-
մոս ասացէք Թագաւորին մերում.
սաղմոս ասացէք։
փ Ծափս հարէք ամենայն հեԹա-
նոսք, աղաղակեցէք առ աստուած
՚ի ձայն ցնծուԹեան։
գձ Սուրբ է տաճար քո սքանչելի ար-
դարուԹեամբ։
փ Քեզ վայելէ օրհնուԹի ՅԾ ՚ի սիօն։
և քեզ տացին աղօԹք յԵՀմ։

Ա յսօր է զոր արար Տէր. եկայք ցընծասցուք և ուրախ եղիցուք ի սմա: դկ
Խոստովան եղերուք Տեառն. զի բարի է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա: փ

Մեսեդիք Աղից կիւրակէից:

Ուխտս գիք և կատարեցէք Տեառն այժմերոյ՝ ամբն որք շուրջ էք զնովաւ: Յայտնի է ի հրէաստանի ած, և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա:

Սաղմոսիք մեծի Ութաբաժնի Ճաշուն:
Առաջին սաղմոս. դ:

Յարեան ի վէր իմ վկայք չարաց. և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս: Դատեա տէր զայնոսիկ՝ որք դատեն զիս. մարտիր ընդ այնոսիկ, որք մարտնչին ընդիս:

Երկրորդ սաղմոս. լէ:

Ես ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ: Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս:

Երրորդ սաղմոս. խ:

Ատանէր տեսանել զնանրութիւնն, խօսէր ի սրտի իւրում. և ժողո-

վէր զանօրէնութիւն յանձն իւր։
Երանի որ խորհի զաղքատն և զտըկ-
նանկն. յաւուր չարի փրկէ զինա՛ւր։

Չորրորդ սաղմոս. խա։

Բաժանեցին զհանդերձս իմ՛ի մէջ
իւրեանց. և՛ի վերայ պատմուճանի
նի իմոյ վիճակս արկանէին։
Ըղձ ա՛ծ իմ՝ նայեաց առ իս. ընդ էր
թողեր զիս. հեռի եղէ՛ի փրկութե՛ն
իմմէ՝ վասն բանից յանցանաց իմոց։

Հինգերորդ սաղմոս. լ։

Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ։
Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչե-
ցից յաւիտեան. յարդարութե՛ան
քում փրկեա և ապրեցո զիս։

Վեցերորդ սաղմոս. կը։

Լատուն՛ի կերակուր լինէ լեզի. և
՛ի ծարաւ իմ ալբուջին լինէ քացախ։
Կեցո զիս ա՛ծ, զի հասին ջուրք
յանձն իմ. ընկլայ ես՛ի խորս ան-
դնդոց, ուր ոչ գոյ լինէ հանգիստ։

Եօթներորդ սաղմոս. ձէ։

Ընդէ՞ ես որպէս մարդ առանց օգ-
նականի, և՛ի մեռեալս ազատ։

Տէր ած փրկութիւնն իմոյ, ՚ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

Ողիերգք սաղմոս. ճա։

Կցեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ. նմա նեցայ ես հաւասատան անապատի։ Տէր՝ լուր աղօթից իմոց. աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ. և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ինէն։

Պօղոսի առաքելոյն՝ ՚ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն և ընթերցուածս։

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ըստ հրամանի փրկչին մերոյ աստուծոյ՝ և Քրիստոսի Յիսուսի յուսոյն մերոյ. տիմոթէոս որդւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք ողորմութիւն խաղաղութիւն յաստուծոյ հօրէ և ՚ի տեառնէ մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ։ Որպէս աղաչեցի զքեզ կալ յԵփեսոս՝ մինչ երթայիմ ՚ի մակեդոնիա. զի պատուիրէր տացես ոմանց չլինել օտարուսմունս, և չհայել յառասպելս և ՚ի տոհմաթիւս անչափս. որ մա-

նաւանդ խնդիրս յուզեն, և ոչ զանաեսութիւն աստուծոյ հաւատովք: Քանզի զլուխ պատուիրանին սէր է, ՚ի սուրբ սրտէ՝ և ՚ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծաւոր հաւատոց: Զորոց ոմանք վրիպեցան՝ խոտորեալք յունայնութիւն բանից: Կամին լինել վարդապետք օրինաց. ինքեանք ոչ իմանան զինչ խօսին՝ և ոչ վասն որոց պնդեալն են: Գիտեմք՝ եթէ բարւոք են օրէնք՝ եթէ ոք զնոսա օրինաբն կրեսցէ: Այլ զայս գիտասցէ՝ զի ՚ի վերայ արդարոց օրէնք ոչ կան, այլ ՚ի վերայ անօրինաց և անհնազանդից՝ ամբարշտաց և մեղաւորաց՝ անսրբոց և պղծոց, զհայր և զմայր անարգողաց, մարդասպանաց, պոռնկից, արուադիտաց, մարդեղուզաց, ստացող, ստերդմանց. և եթէ այլ ինչ իցէ հակառակ ողջամիտ վարդապետութեան՝ որ ըստ աւետարանի փառաց երանելոյն Աստուծոյ է, որում եղէ ես հաւատարիմ:

Աւետիսյաց Հաշտ. առ ուղղ պահոց ։ որք ասին ըստ Ձայնից ։

ա՛ոդի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ
լինի՛ ի յերկիր ուղիղ ։

կամ Վա՛ն անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս , արդարութեամբ քով հանցես ի նեղութենէ զանձն իմ։

ակ Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս , և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս ։

կամ Ողնացս իմ ուղիղ արա՛ լինի ըստ բանի՛ քում. և մի՛ տիրեսցեն լինի ամենայն մեղք ։

բա Միրա իմ խռովեցա՛ յիս , և երկիւղ մահու անկա՛ ի վերայ իմ։

բկ Դարձ տէր և փրկեա՛ զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան քում։

գա Վա՛ն անուան քոյ տէր քաւեա՛ զմեղս իմ, զի բազում եղեն յոյժ ։

գկ Ողորմեա՛ լինի՛ տէր զի հիւանդ եմ եա՛, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

գա Յիշեա՛ տէր զգիժութիւն քո , և զողորմութիւն քո՝ որք են յաւիտենից ։

կամ Ո՛վ Տէր մանկութեան իմոյ՝ և զանդիտութեան իմոյ մի՛ յիշեր. այլ յիշեա զիս ա՛ստ ըստ ողորմութեանդ քումմ՝ վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր և ուղիղ ես։

դկ Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։

կամ Ո՛վ Տէր մանկութե՛ն իմոյ։ որպես՝ ի վերոյ։

կամ Ընդունելի առ քեզ ա՛ստ՝ և ասացի, զոր ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց։

Ալէլուիա՛ շաբաթապահոց։ Երկոքաբին, Երեքշաբաթի և Չինգշաբաթի՝ երբ աճի՛դկ լինի՝ ղայսոքիկ ասա։ Իսկ երբ յայլոյն՝ զերեանդն ասա։

բշ Ընկայք ցնծասցուք ի տէր, աղաղակեսցուք առ ՚ած փրկիչ մեր։

գշ Երգեցէք աստուծոյ երգ նոր. ծանայեցէք տեառն ուրախութի՛ւ։

եշ Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր. երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սո՛ւրբ է։

Աւետիս Ագեից կուրակեց։

Աղաղակեցէք առ տէր ամ երկիր.
ծառայեցէք տեառն ուրախութիւ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
Ո՛չխին լման ասա։ Տէ՛ս երես 312։

Աւետիսյ՝ Ճաշու Յարութեան քան ձայնին։

ա՛ձ Ղու յարուցեալ զԹատցիս ՚ի վէ-
րայ սիօնի. ժամանակ զԹալոյ նո-
րա հասեալ է ժամ։

կամ Թագաւոր մեծ ՚ի վերայ ամենայն
երկրի աստուած է. սաղմոս ասա-
ցէք նմա խնամութեամբ։

ակ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի՛ն նոր.
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս ասց։

բձ Ծափս հարէք ամենայն հեթա-
նոսք, աղաղակեցէք առ աստուած
՚ի ձայն ցնծութեան։

կամ Ընտրած դու դարձեալ կեցուս-
ցես զմեզ. և ժողովուրդ քո ու-
րախ եղիցի ՚ի քեզ։

բկ Երի տէր ամ խնդ ՚ի հրամանս քո՝
զոր պատուիրեցեր. և ժողովք ժո-
ղովրդոց շուրջ եղիցին զքեզ։
Վ՚ այսօրիկ ՚ի բարձունս դարձ տէր։

գձ Ուրախ եղիր խրայել յարարիչ իւր. որդիք սիովնի ցնծասցեն ի թա-
գաւորն իւրեանց։

գկ Լկայք և տեսէք զգործս աստու-
ծոյ, որպէս զի ահեղ են խորհուրդ-
դովք քան զմարդկան։

գձ Չաճեցար տէր ընդ երկիր քո, և
դարձուցեր զգերուրձի յակոբայ։

գկ Յարեաւ ձա՝ և ցրուեցան ամե-
նայն թշնամիք նորա, փախիցեն ա-
տելիք նորա յերեսաց նորա։

Ջաւակին։

Հասեալ կայի՛ն ոտք մեր առ դր-
բունս քո երուսաղէմ։

Ակնարկք Ջաւակի, Յարութեան և Յինանց Հաշու
աւետարանի։

զսա Գովեա եհ՛մ զքեզ. և օրհնեա զքո՛ծ.
կիր Օ՛գոին լման ասա։ Տես երես 390։

բշ Գովեա եհ՛մ զքեզ. և օրհնեա զքո՛ծ.
և այլն որպես ի վերոյ։

գշ Տէր ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն. ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ։

Օ՛գոին լման ասա։ (սղ. ի)։

դշ Թեզ վայելէ օրհնութի՛ ած՛ի սիօն.
և այլն: Տե՛ս երես. 410:

եշ Տո՛ղ կացցե՛ ի խորանի քո՛ս. կամ.
և այլն: Տե՛ս երես. 74:

ուբ Տէր Թագաւորեաց՝ վայելչութի՛ն.
և այլն: Տե՛ս երես. 389:

չնե Ջնծացէ՛ք առ աստուած, օգնական է մեր. աղաղակեցէ՛ք առ աստուած յակոբայ:

Ընդ՛ք սաղմոս, և տո՛ւք օրհնութի՛ն. սաղմոս ասացէ՛ք նմա՛ ի ձայն քաղցրութեան:

Փող հարէ՛ք ի՛ գլուխս ամսոյ, յաւուր նշանաւորի տաբեկանաց մերոյ:

Հրաման է այս իսրայէլի, և իրաւունք են աստուծոյ յակոբայ:

Վկայութիւնն յոսէփու՝ զոր եդ ընդ նմա. որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց, լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լսաւ:

Ի բաց արար՝ ի բեռանց զթիկունս նորա. և զձեռս նորա յորթ և՛ ի թիւ ծառայելոյ:

ի նեղութեէ կարդացեր առ իս՝ և
փրկեցի զքեզ։ լուայ քեզ՝ի գաղտ
նութէ մրրկին, և փորձեցի զքեզ՝ի
վերայ ջուրցն հակառակութեան։
Լսեր ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ. և իէլ՝ թէ լսիցես ինձ։
Մի՛ և այ եղիցին քեզ աստուածք առ
ժամայնք. և մի՛ երկիրպագանիցես
դու աստուծոյ օտարի։
Ես եմ տէր ած քո՝ որ հանի զքեզ
քեզ յերկրէն եգիպտացւոց. բաց
զբերան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լուաս ձայնի իմ
մեա՛մ, և իէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ։
Խարձի թողի զնա՛ ըստ երծալ զհետ կա
մաց սրտից իւրեանց. զի գնացին
նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Օ՛ի թէ ժողովրդեան իմոյ լսեալ
էր ինձ, կամ իսրայէլ զճանապարհս
հըս իմ գնացեալ էր։
Ոչ զսկինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նոցա, և՛ի վե՛ր նեղչաց
նոցա արկեալ էր զձեռն իմ։
Թշնամիք տեն ատելին նմա, և եղիւ

ցին ժամանակք նոցա յաշխարհի։
Կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտու-
թենէ ցորենոյ, և ՚ի վիմէ մեղր յա-
գեցոյց նոցա։

Նոր կիւրակէին. մինչեւ ց՚Համբարձումն յամ կիւրակէի։

Պռովեա երուսաղէմ զաէր. և օրհ.
Օ՚փոխն լման ասա։ Տես երես 390։

Աւետիս Համբարձմանն Քրիստոսի. մինչեւ ՚ի Գալստա
Հոգւոյն սրբոյ։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տենից, և մտցէ Թագաւոր փառց։

Աւետեսյք ճաշու Հոգւոյն սրբոյ Գալստեան։

Պղծմանէ Թեամբ տեառն լի եղեւ երկիր, և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բերա-
նոյ նորա ամ զօրութիւնք նոցա։
Եկայք ցնծացուք ՚ի տէր, աղաղակ
կեցցուք առ ՚ած փրկիչ մեր։
Երգեցէք տեառն երգ նոր. ծառա-
յեցէք տեառն ուրախութեամբ։
Ասան անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ քով հանցես

'ի նեղութենէ զանձն իմ։

եշ Աղօթեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խըռո-
վեցան ոսկերք իմ։

ոե Յիշեա տէր զդաւթի և զամենայն
հեզութիւն նորա։

շոբ Յեկեղեցիս օրհնեցէք զՅն, և զտէր
յաղեբեցան խորհեցիլ։

Առաքեալ Տապանակին։

Ելի տէր 'ի հանգիստ քո՝ դու և
սուրբ տապանակ կտակի սրբութեան քո։

Առաքեալք ճաշու Աւետիքսրութենէն Քրիստոսի, որ
կոչի Վարդավառ։

կեր Ամպ լուսաւոր հովանի լինէր նոյ.
ձայն եղև յամպոյն՝ որ ասէ, դա է
որպէս իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ։

քշ Բարձրութիւնք լերանց նորա են.
նորա է ծով՝ և նա ստար զինա, և
զգամանք ձեռք նորա ստեղծին։

կամ Նիկայք երկիրպագցուք նմա. անկ-
ցուք և լացցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ։

գշ Քո են երկինք՝ և քո է երկիր. զաշ-
խարհս լիս խոտ դու հաստա-

տեցեր. զՀիւսիս և զՀարաւ դու
ստուերը. Թաբոր և Հերմոն յա-
նուն քո ցնծասցեն։

Աղբսխա Ճաշու Նաւակատեաց Խաչի և Եկեղեցւոյ։

Ա Սիրեաց տեր զսիօն, և ընտրեաց զբ
բնակիլ ՚ի նմա. ասէ՝ այս է Հանգ
գիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից,
՚ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ
ընդ սա։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կե- կիր
ցո զօրդի աղախնոյ քո. և արա տա
խս նշան բարութեան։

Նշոյր երկիւղածաց քոց նշան, զի բշ
ապրեսցին յերեսաց աղեղան։

Սիրեաց տեր զսիօն, և ոչ ՚ի գէշ
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան դշ
քո, և զտեղի յարկի փառաց քոց։

Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր եշ
զօրութեանց. ցանկայ և վախճաքի
անձն իմ ՚ի գաւիթս քո։

Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցնծասցէ
առ աստուած կենդանի։

Նշոյր երկիւղածաց ոչ ՚ի չէր։ ուբ
Որպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո զբ

աջով քո և լուր մեզ։

եկղ Հմուռնք նորա ի լեառն սուրբ նո-
րա. սիրէ ՚ր զդրունս սիօնի առա-
ւել քան զամ յարկան յակոբայ։

եկղ Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո,
ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ։

եկղ Տէր ոմն կացցէ ի խորանի քում.
կամ ոմն բնակեսցէ ի լեառն սբ քո։
Որ գնայ ամբիծ գործէ զարդարու-
խօսի զճշմարտուն ի սրտի իւրում։

խոչ Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց. և ետուր ուրախութիւն սրբո-
տից մերոց։

Աչերնիդ Ճաշու վերափոխման Աստուածածնին ինն աւուրն։

կիր Այսօր ծնաւ որ ի հօրէ յառաջ
քան զյաւիտեանս ոսկին. որ է օծ
եալ տէր ի քաղաքի դաւթի։ Ի վա
յելուչի սբց քոց՝ յարգանդէ յա
ռաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ։

քշ Ուրախ լեր բերկրեալդ տէր ընդ
քեզ. օրհնեալ ես դու ի կանայս,
և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո։

գշ Ընդ տէր ի հանգիստ քո. դու և
տապանակ կոտակի սրբութեան քո։

Աղերսիւ Հաշու Աստուածածնին։

Ողորմեա լեր քեզ կու գամ։ ղպե՛ս ի վերոյ։

Աղերսիւք Հաշու Յիսուսեան ըստ առաջոյ։

ճրգ Ոտքին սուրբ եկեսցէ ի քեզ. և զօրութիւն բարձրելոյն հովանասցէ քեզ։

ա Այսօր ծնաւ որ ի՛ւ ։ այլ ղպե՛ս ի վերոյ։

բ Ոգւով սրբով զօրացեալ սուրբ ստեփաննոս և բնարեալ յորոշ վայնէ. ճշմարիտ վկայ, սիրող և ա ռաքեալ առաքողին. ի քրիստոսէ ընկալար զղուարթնոցն զպսակ։

գ Կարապետն յովհաննէս զարհուրեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն երկրէր պագեր. ապաստաւոր եղեւ բանին աստուծոյ. և լուեալ զահաւոր ձայնն՝ աղաղակեր ասելով, ահա գառն աստուծոյ որ բառնայ զմեղս աշխարհի։

դ Ողորմեա լեր քեզ կու գամ։ ղպե՛ս ի վերոյ։

ե Դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեցեալ. գնացես առաջի տեառն՝ պատրաստել ճանապարհս նորա։

զ Ելան վիս ի գերոյ աստուածանաց,

'ի կաւոյ և 'ի տղմոյ։ Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ. և ուղղեաց զընացս իմ։

կամ Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդեկի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ։

է Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտու-թեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա, 'ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցանել յաթոռ նորա։

ը Ուրախ լեր բերկ։ Ո այլ ոգեւ 'ի վերոյ։

Աղելսիա ձաշու քառասնօրեայ Գալստեանն Քրիստոսի 'ի տաճարն։

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում. տէր յերկինս յաթոռ իւրում։

Սկզբ ողոգոմեան ձաշուն։

Տէր ամ մեր երեւեցաւ մեզ. ապրեցք ծնունդ ուրախութեան կանխաւ, վինչեւ յանկիւնս աեղանոյ։

Աղելսիա ձաշու Հրեշտակապետաց։

Աղօթմունքեամբ տեառն լի եղեւ երկիր, և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բերանոյ նոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նց։

Յովհաննու կարապետին։

Դու մանուկ մարգարէ։ որպէս ի վերոյ։

Յովհաննու գլխատման։

Կարապետն յովհաննէս։ որպէս ի վերոյ։

Հայմբէն Մարգարէից։

Եկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած, և զտէր յաղբերացն իսրայէլի։

Ամենայն Առաքելոց։

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր. և յիշեսցի անուն քո ընդ ամ ազգս ազգաց։
Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

Դաւթի և Յակոբայ։

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա։

Նախահարցն։

Պատմէ զբան իւր յակոբայ, զարդարութիւն և զկրաւունս իսրայէլի։

Գրիգորի Լուսաւորչին։

Ժամբերելով համբերի տեառն, և նայեցաւ առ իս. և լուաւ աղաղակիս իմոյ։

Հայրապետաց և վարդապետաց։

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն. և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն։

Ճգնաւորաց։

Երանելի են որք բնակեալ են ի
տան տեառն. յաւիտեանս յաւի-
տենից օրհնեսցեն զքեզ։

Կուսանաց։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ
ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա-
րեալ և պաճուճեալ։
Տարցին Թագաւորի կուսանք զհետ
նր. և զընկերս նր տարցին նմա։

Թագաւորաց։

Տէր ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի Թագաւորն. ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ։

Քառասնից, և Երկուց Ռիբուցն.

Ընդաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր,
և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Սրեծի հինգշաբաթի։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզ
սեղան՝ ակն յանդիմանն ներչաց իմոց։

Ա. յգաց։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. ա
ռաւօտոս եղիցի ուրախութիւն։

Աէլուխա Ճաշու Պարաիրոսաց։

Տէր սիրէ զիրաւունս. և ոչ ընդ- ած
վայր հարկանէ զաւուրբս իւր. այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա։
փրկութիւն արդարոց ՚ի տեառնէ կամ
է. վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս
նեղութեան։
պարծեսցին սբքն փառօք՝ և ցընծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց։ կամ
Լոյս ծագեաց արդարոց. ուղղոց սրտից եղեւ ուրախութիւն։
պարծեսցին սբքն փառօք։ որպես՝ ՚ի վերոյ։ բձ
կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր լուաւ նոցա. յամենայն նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։ բկ
վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. համարեցաք որպէս զոչխար ՚ի վերնումն։ գձ
Ուրախ լեցին ամենեքեան՝ որք յոյ- գկ

ասցեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցընծասցեն, և բնակեսցիս դու ի նմա:

դձ Երդարբն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազումք եղիցին:

դկ Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զամենայն ոսկերս նոցա. և մի ի նոցանէ ոչ կոտրիցէ:

Սա ընթեռնուլի առաւօտուան ըսի պատշաճի. և յերգ ասի Հանգիստին Ղեւիական:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: (ե. 1:)

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր: Երանի աղքատացդ հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի սգաւորացդ, զի նոքա մխիթարեսցին: Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր: Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա

յապեացին: Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն: Երա- նի այնոցիկ՝ որք սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զաստուած տեսցեն: Երա- նի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչեսցին: Երանի որ հա- լածեալ լինեն վասն արդարութե՛ն, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձե՛նջ սուտ վասն իմ: Ցնծացէք և ուրախ լե- րուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ եղեն:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: (գ. 15)

Գնան՝ ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, և չորան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝ զի լի- ցեն զնովաւ, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել. և ունել իշխանու- թիւն բժշկել զդեւս՝ և հանել զդե՛ւս: Եւ եդ անուն սիմոնի՝ պետ-

բոս . և յակովբոս զեբեդեայ՝ և յովհաննու եղբօրն յակովբայ, եղ նոցա անուանս բանեբեգէս, որ է՝ որդիք որոտման . և զանդրէաս, և զփիլիպպոս, և զբարթուղիմէոս, և զմատթէոս զմաքսաւորն, և զթովմաս, և զյակովբոս ալփեայ, և զթադէոս, և զսիմոնէն կանանացի . և զյուդա իսկարիովտացի, որ և մատնեացն զնա :

Աւետարան ըստ Ղուկասու : (ԺԶ . 12)

Ասէ և ցկոչնատէրն . յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս, մի կոչեր զբարեկամս քո, և մի զեղբարս քո, և մի զազգականս քո, և մի զդրացիս քո, և մի զմեծամեծս . զի մի և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ, և լինիցի քեզ հատուցումն : Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն, կոչեա զաղքատս և զխեղս և զկաղս և զկոյրս : Եւ երանելի լինիցիս . զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ . և հատուսցի քեզ փոխարէն ի յարու-

Թեան սպասից։ Իբրեւ լուաւ զայս ոմն ՚ի բազմականացն՝ ասէ ցնա. Երանի՛ որ կերիցէ հաց յարքայու-
Թեանն աստուծոյ։

Ընտրան ըստ Յովհաննու։ (ժ. 11)

Ես եմ հովիւն քաջ. հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ՚ի վերայ ոչխարաց։ Իսկ վարձկանն՝ որ ոչ է հովիւ, ոչ ոչ իւր են ոչխարքն, իբրեւ տեսանէ զգայլն գալ՝ թողու զոչխարան և փախչի. և գայլն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ. քանզի վարձկան է, և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն։ Ես եմ հովիւն քաջ, և ճանաչեմ զիմն՝ և ճանաչիմ յիմոցն։ Որպէս գիտէ զիս Հայրն, գիւ տեմ և ես զՀայրն. և զանձն իմ դնեմ ՚ի վերայ ոչխարաց։ Նաև՝ այլ ևս ոչխարք են իմ, որք ոչ են յայսմ գաւթէ. և զայն ևս պարտ է ինձ ածել այսր. և ձայնի իմում լսիցեն, և եղիցին մի հօտ՝ և մի հովիւ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Հաւատամք ՚ի մի աստուած ՚ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց և աներեւութից ։ Եւ ՚ի մի տէր յիսուս քրիստոս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յայ հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ հօր ։ Աստուած յաստուծոյ, լոյս ՚ի լուսոյ, աստուած ճշմարիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնուեալ և ոչ արարած ։ Նոյն ինքն ՚ի բնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս և ՚ի վերայ երկրի, երեւելիք և աներեւոյթք ։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ՚ի յերկինից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարեալ ՚ի մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն սրբով ։ Որով էառ զմարմին զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ ինչ է ՚ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք ։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ՚ի յերկինս նովին մարմնով

նատաւ ընդ աջմէ հօր ։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք հօր ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ դոյ վախճան ։ Հաւատամք և ՚ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և ՚ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի մարգարէս և յաւետարանս ։ Որ էջն ՚ի յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ ՚ի սուրբսն ։ Հաւատամք և ՚ի մի միայն ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի, ՚ի մի մկրտութիւն, յապաշխարու-թի, ՚ի քաւութիւն և ՚ի թողութիւն մեղաց ։ Ի յարութիւնն մեռելոց, ՚ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւն երկնից և ՚ի կեանսն յաւիտենականս ։

Ա՛ինչ- ցոյս են հաւատոյ բանք ։

Իսկ ոմք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ հոգի. կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ

էութենէ ասեն լինիլ զորին այ և կամ զսուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայն պիտիան նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ի սրբոյ Աստուածային մերմէ ասացեալ։

Խոկ մեք փառաւորեցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ երրորդութեանն և միոյ աճուրդեանն Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

քրշ Ընդ այս խաղաղութիւն զտեր աղա։ Ընդ եւս հաւատով աղաչեցուք և խնդրեցուք ի տեառնէ աստուծոյ և ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման և աղօթից, զի արժանի ընդունելութեան արասցէ. լուիցէ տեր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի ի վերայ մեր։ Զօրք մեր և խնդրուածք յաւէնայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա, և

նա տացէ մեզ միաբան միով հա-
ւատով և սրտաբուխ վաստակիլ
ի գործս բարեաց, զի զողորմու-
թեան գինորհն իւր՝ արասցէ ի
վերայ մեր տէրն ամենակալ, կե-
ցուսցէ և ողորմեսցի։ Ո՛ժամս և։
Ո՛հրեշ։ Ո՛.քաւութի։ Ո՛ՐԲ խա։
Եւ և։ Ո՛անձինս։ Աղօրմեաց։

Աղօթք։

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիս-
տոս, որ մեծդ ես ողորմութեամբ
և առատ պարգեւօք բարերարու-
թեան քո։ Որ դու քոյին կամաւդ
ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր
չարչարանաց խաչի և մահու՝ յա-
ղագս մեղաց մերոց։ Եւ պարգևե-
ցեր առատապէս զպարգեւս հոգ-
ւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն։
Հաղորդս արա և զմեզ տէր աղա-
չեմք զքեզ՝ աստուածային պարգե-
ւացդ, թողութեան մեղաց և ըն-
դունելութեան հոգւոյդ սրբոյ։
Որպէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք
պահպանեալ զքեզ

ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ ։
այժմ և միշտ և ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Խաղաղութիւք քոյ քրիստոս փրկիչ մեր ։ որ ՚ի վեր ե քան զամենայն միտս և զբանս ։ ամրացո զմեզ և աներկիւղ պահեա յամէն չարէ ։ Հաւատարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո ։ որք հոգւով և ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպագանեն ։ Վասն դի ամենասուրբ երրորդութեդ վայելեն փառք իշխանութիւն և պատիւ ։ այժմ և ։

Օրհնեալ տէր մեր յս քս ։ Տէր ողորմեացի զամենեսեան ։ ամէն ։

Հայր մեր որ յերկինս ես ։

դպ Միայն սուրբ ։ միայն տէր ։ յս քս ՚ի փառս աստուծոյ հօր ։ ամէն ։

քհ Օրհնեալ Հայր որ՝ ընդ ճշմարիտ ։
դպ ամէն ։

քհ Օրհնեալ Որդի որ՝ ընդ ճշմարիտ ։
դպ ամէն ։

քհ Օրհնեալ Հոգի որ՝ ընդ ճշմարիտ ։
դպ ամէն ։

Օրհնութիւն և փառք հօր և ՔՀ
Հայր սբ: Որդիդ սբ: Հոգիդ սբ: ԴՊ
Օրհնութի՛ հօր և որդւոյ և սրբ- ՔՀ
բոյ հոգւոյն, այժմ և միշտ և: ___
Եղիցի անուն նո՛ն օրհնեալ՝ յայսմհե- ԴՊ
տէ մինչեւ յաւիտեան: Ամէն: ___
Կատարումն օրինաց և մարգարէից ՔՀ
դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր. որ լցեր զամենայն հայրաւական տնօրէնութիւնս քո. լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով:
Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ. ՍՐԿ
յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա
՚ի բերան իմ:
Օրհնեալք եղերուք ՚ի հնորհաց ՔՀ
սրբոյ հոգւոյն. երիցս քառաղղութեամբ. և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեանդ. ամէն:

Օրհնութիւն սեղանոյ, վասն մարմնաւոր կերակրոյ և ըմպելեաց։

Պարտական ընդ ընդանի հայր, և զարդարեն ի կերակրուն, և կանգնին իրարանցի որ ի սեղանի ։ Ոչ գոյ իշխանաւորն, կամ չհանայն, և ասէ, աղմոս հոգոյ ։

Աչք ամենեցուն ի քեզ յուսան, և դու տաս կերակուր նոցա ի ժամու ։

դպ Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ, և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից ։

Ամեն օրհնասպաս օրհնեցից զքեզ, և գովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից ։

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ ։

Ազգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն ։

Զվեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զքանչելիս քո պատմեսցեն ։

Զզօրութիւն ահի քո ասասցեն,

և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն։
Ողորմութիւն քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ
քո ցնծասցեն։
Վիրաւորողորմած է տէր, երկայնա-
միտ և բազումողորմ։
Քաղցր է տէր առ ամենեսեան, և
գթութիւն նորա ի վերայ ամենայն
արարածոց իւրոց։
Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր
ամենայն գործք քո. և սուրբք քո
օրհնեսցեն զքեզ։
Զփառս արքայութեան քո ասասցեն, և զզօրութիւս քո պատմեսցեն։
Ծանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, և զփառս մեծվայելչ
չութեան արքայութեան քո։
Արքայութիւն քո արքայութիւն
ամենայն յաւիտենից. և տէրութիւն
քո ազգէ ազգ։
Հաւատարիմ է տէր յամենայն բանս իւր,
և արդար է յամենայն գործս իւր։
Հաստատէ տէր զամենայն գայթագղեալս, և կանգնէ զամենայն գլորեալս։

Ընդ ամենեցուն ՚ի քեզ յուսան,
և դու տաս կերակուր նոցա ՚ի ժամու։
Տաս դու նոցա և կերակրին. քա-
նաս զձեռն քո, և լցուցանես զա-
մենեսեան քաղցրութիւք կամօք քովք։
Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր, և սուրբ է յամենայն գործս իւր։
Մերձ է տէր առ ամենեսեան՝ որք
կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝
որք կարդան առ նա ճշմարտութիւն։
Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր, աղօթից նոցա լսէ և կեցու-
ցանէ զնոսա։
Պահէ տէր զամենեսեան որք սիրեն
զնա, և զամ մեղաւորս սատակէ տէր։
Զօրհնութիւնս տեառն խօսեսցի
բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կեն-
դանի զանուն սուրբ նորա յաւի-
տեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

փառք հօր և որդւոյ և։

քհ Աղօթման գիշած է տէր. կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց։

սրկ Եւ ևս խաղաղութեան զաէր ա։
Աղաչեսցուք զաւետարանն՝ զի

պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ու-
րախութեան, և լցուսցէ զսիր-
տս մեր ի լիութենէ արարածոց
իւրոց։ Ընդունակալ տէր ամ մեր կե։
Օրհնեա քո ամ մեր հոգեւոր օրհ- քհ
նութեամբ զկերակուրս և զըմպե-
լիս ծառայից քոց. և չնորհեա ա-
ռողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ։
Արժէս զի կրօնաւորական պարկե-
շտութիւք վայելելով ի մարմնաւոր
պիտոյից՝ անանց բարեացդ և երկ-
նից ալքայութեդ հաղորդս լինցուք
ընդ ամ սուրբս քո։ Ու գոհութիւք
փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և
ամենասուրբ հոգւոյդ. այժմ և։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Ու օրհնող սեղանոյն կալով կանգուն՝ և առեալ վճայն
բեմանէ ընդ պատառաւորացն, որ առընկեր կան.
նմա վճիռ տայորիկ, որ պատրաստողն է ճաշոյն, և նոյա
առ ամենեսեան. և ասէ, ճաշակեցէք խաղաղու-
թեամբ. և նոքին ի ճաշն։ Իսկ երբ վանական իջեն,
նմա անապատաւորք, նստոյ մինն յերէսաց ի բարձրագոյն
պեղոջ, և առեալ ընթերցուած՝ վճիռ ասպատածայնի.
և ամենեքեան ոանկն ջրեցեն ընթերցմանն անմոռանալ ճա-
շակմամբ։ Ու երբ ոչ ինդրեսցէ վըճռաւճն ինչ պա-

բախտանաց, եւ ծնեալ որ կարողքն էին. եւ տայիցէ
ճաշակեցին լեռնէսցն, եւ ոչ աղաղակաւ: Ո՛չ յեր յա-
նելոյ ի պեղանոյն, տայիցէ կացցեն ի պեղս իւրեանց:
Ո՛չ ասացէք չահանայն:

Տէր յի՝ լցաք ի քարուքթենց քոց:
դպ Տացուք գոհութի ամն այ մերոյ:
Ընդ տեառն ի վերայ երկիւղածաց
իւրոց, և ոյք յուսան յողորմու-
թիւն նորա:
Փրկել ի մահուանէ զանձինս նոցա,
և կեցուցանել զնոսա ի սովու:
Անձինք մեր համբերեցան տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է:
Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր,
և յանուն սբ նորա յուսացաք:
Եղիցի ողորմութի քո տէր ի վերայ
մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ:
փառք հօր և որդւոյ և:
քհ Կերակրիչ և ուրախարար տէր,
փառք քեզ. լցուցանող քրիստոս
գոհանամք զքէն:
սրկ Ո՛չ ևս խաղաղութեան զտէր ա:
Գոհացարուք ի վերայ լինութեանց
պարգեւաց տեառն այ մերոյ: Որ

կերակրել զմեզ օր ըստ օրէ առա-
տապէս քաղցրութիւք կամաք իւ-
րովք : Ոչ ի հոգևոր բարութեանն
և երկնից ալքայութենն հաղորդս
արասցէ զծառայս իւր ըստ ակնկա-
լութե յուսոյն մերոյ : Ընդ նմա :

Աղօթք .

Որ հնեալ ես տէր ամ մեր՝ որ կե-
րակրես զմեզ ի մանկութենէ, և
տաս կերակուր ամ մսեղեաց. լցո
ուրախութիք և բերկրութեամբ զղ
սիրտս մեր : Որպէս զի զամ բաւա-
կանութիւն ունկցիմք առաւելեալք
ի գործս բարութեան ի քո յն ի
տէր մեր : Որում վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Փառք քեզ տէր՝ փառք քեզ Հա-
գաւոր փառաց . որ ետուր մեզ
կերակուր ուրախութեան . և լցուս
ցեր զսիրտս մեր ի լիութիւն ամե-
նաբաւականն ողորմութեան քոյ .
լցո և այժմ զմեզ հոգևովք քով
սրբով . որպէս զի գոյցուք առաջի

քոյ հաճոյք, և մի՛ ամաչեցեալք, զի դու գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր, և քեզ վայել փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և:

Օրհնեալ տէր մեր յի՛ քո՛. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս ես:

Օ՛ կերսղէս աստուած օրհնեսցէ. սպասաւորացն և երախտաւորացն վարձս բարեաց պարգեւեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեսեան: Քրիստոս աստուած որ զմեզ կերակրեաց և լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

Կարդաւորութիւն հասարակաց աղօթից երեկոյի ժամուն : Որ կատարի ի դէմ Որդւոյն Աստուծոյ , որ եկ ի խաչէն և պատեալ պատառատիալաւ՝ եդաւ ի դերեզմանի :

Ես առ աստուած կարդացի , և նա լուաւ ինձ յերեկոյ՝ ի վաղորդայն՝ և ի հասարակ աւուր : Սպասէի աստուծոյ իմոյ , և ականջ նէի կենարարին . որ վրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ :

Փառք Հօր և որդւոյ և :

Ես ևս խաղաղութեան զտեր ա : Օրհնութիւն և փառք Հօր և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Սաղմոս . ճե :

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ . զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . և

փրկեա զծառայս քո աստուած իմ
որ ի քեզ յուսացեալ։
Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ, ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Օ՛ի դու տէր քաղցր և ուղիղ ես, բազումողորմ առ ամենեսեան որք կարդան առ քեզ։
Ունկնդիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ։
Ոչ ոք է նման քեզ յաստծս տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։
Ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկրպագեցեն առաջի քո, և փառաւորեսցեն զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած։
Ուսուցանեա ինձ ի ճանապարհի քում, և գնացից ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝

երկնչիլ յանուանէ քումմէ։
Խոստովան եղէց առ քեզ տէր
աստուած իմ բոլորով սրտիւ ի-
մով. փառաւորէ զանուն քո
յաւիտեան։
Մեծ եղեւ ՚ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո տէր, և փրկեցեր զանձն
իմ ՚ի դժոխոց ներքինոց։
Աստուած՝ անօրէնք յարեան ՚ի վե-
րայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդ-
րեցին զանձն իմ, և ոչ համարե-
ցան զքեզ առաջի իւրեանց։
Այլ դու տէր աստուած իմ՝ դո-
թած ես և ողորմած, երկայնամիտ
բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեա
առ իս և ողորմեա ինձ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո
զորդի աղախնոյ քո. և արա առիս
նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխի-
թարեցեր զիս։
փառք հօր և որդւոյ և։
փառք քեզ աստուած՝ փառք քեզ. մաղ

Յաղագս ամի տէր փառք քեզ։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Խաղաղութիւն Ամենեցուն։

Սաղմոս. ՃԼԹ։

Ակրեցո զիս տէր ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։
Խորհեցան զանօրէնութիւն ի սիրտ
տան իւրեանց. զօր ամենայն պատ-
րաստեցան ի պատերազմ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի, և թոյնք իժիւ ի նեղքոյ շրթ-
թանց նոցա։
Պահեա զիս տէր ի ձեռաց մեղաւո-
րի, և ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս։
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ.
թագուցին ամբարտաւանք որոգ-
այթ ինձ։
Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց,
շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ
զդայթակղութիւն։
Ասացի՝ տէր աստ իմ ես դու, ունկն
դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց։
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան

իմոյ, Հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր
պատերազմի։
Մի մատներ զիս տէր ի ցանկութիւն
մեզաւորաց, որ խորհեցան վասն
իմ, մի ընդ վայր հարկաներ զիս։
Օ՛ի մի երբէք բարձրասցին, և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախ-
ճան կատարածի նոցա վաստակ չըր-
թանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։
Ընկցես ի վերայ նոցա զկայծակունս
հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ի տա-
ռապանաց մի կարասցեն կեալ։
Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի
ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր չա-
րիք իւր որսասցեն ի կորուստ։
Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան
աղքատի, և իրաւունս տնանկի։
Ընդարձք գոհասցին զանուանէ քումմէ,
և բնակեսցին ուղիղք առաջի
երեսաց քոց։
Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ,
նայեա ի ձայն աղօթից իմոց ի
կարդալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ոսպ խունկ

առաջի քո տէր. համբարձումն ձե-
ռաց իմոց պատարագ երեկոյի։
Վիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ.
և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի՛
խոտորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարուե։
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէ-
նութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտ-
րելոց նոցա։
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութի՛
և յանդիման արասցէ. իւղ մեղա-
ւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ ա-
ղօթք իմ՛ի կամս նորա։
Ընդեղան մերձ առ վիմին դատա-
ւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց
և քաղցրասցին։
Ոպ թանձրութի՛ հողոյ՝ զի ակռեալէ
՛ի վերայ երկրի, ցրուեսցին ոսկերք
նոցա մերձ՛ի դժոխս։
Ըա՛ քեզ աչք իմ, տէր, ՛ի քեզ
յուսացայ՝ մի՛ հաներ զհոգի իմ։
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թա-
գուցաւ ինձ, ՛ի գայթակղութենէ
գործողին զանօրէնութիւն։

Ընկերին 'ի ցանց նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես մինչեւ անցից։
Զայնիւ իմով ես առ տէր կարդա-
ցի, ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։
Սիոնեցից առաջի տեառն զաղօթս
իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նո-
ցա պատմեցից։
Ի նուաղիլ հնձէն հոգւոյ իմոյ,
դու տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի
ճանապարհ յոր և գնայի, թաղու-
ցաւ ինձ որոգայթ։
Հայեի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ
ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ հինէն
փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդ-
րող անձին իմոյ։
Ղաղաղեցի առ քեզ տէր և ասա-
ցի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկ-
րին կենդանեաց։
Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես
խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս
'ի հալածչաց իմոց, զի հզօրք ե-
ղեն քան զիս։
Ցէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, դո-
հանամ զանուանէ քումմէ։

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես ։
փառք հօր և որդւոյ և ։

Երգ Կիրակամուտ ։

Ընկալցեմք. ընկալցուք ։

Այս զընտրեալ տնէրըդ փառաւորեաց
ահեղական, հօր եւ երկնաւոր սիրը
քոյ կենարարիւ յիսուս քրիստոս ։
Նկեաւ ի մէտանել արեգականն,
սեսայք ըզլոյս երեկոյին ։ Օրհնեմք
ըզհայր և զորդի և զսուրբ հոգին
աստուածոյ ։ Եւ ամենեքեան ասեմք
ամէն ։ Ընժանաւորեա ըզմեզ յամ
ժամ, օրհնել ձայնիւ երգով զա-
նուն փառաց սմենասուրբ երրոր-
դութեանդ ։ Որ տայ զկենդա-
նութիւն վասն որոյ և աշխարհս
ընդքեզ փառաւորէ ։

Մաղթանք ։

Օրհնեալ տէր՝ որ բնակեալդ ես
ի բարձունս, և օրհնեալ են փառք

մեծութեան քոյ. որ հաստատեցեր զլուսաւորս ի բարձունս. ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամենայն տիեզերս: Ընտրեր զարեգակն լուսատու տունջեան, զլուսինն և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ, և զլոյս ճրագի. գու ես լոյս գովելի. սուրբ և առաջին լոյսն. ի քէն փախնու խաւարն. և զլոյս քո կենդանի՝ տէր ծագեա ի սիրտս մեր: Եւ մեք միաբան ասասցուք, օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ. և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Կարող:

Ասեալքս ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ տէր ամ մեր. որ չնորհեցեր մեզ զտիւս խաղաղութիւն անցուցանել, և հասանիլ ի ժամ երեկոյիս: Ըրժանաւորեա զմեզ տէր՝ սուրբ սրտիւ, հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութի

մատուցանել տեառն ՚ի ամենա-
կալից . կեցո և ողորմեա : Ողոր-
մեաց մեզ տէր ՚ած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան քոմ . ասասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ :
Տէր ողորմեա . տէր ողոր . տէր ո :

Մաղթանք :

Հասեալքս ՚ի ժամ երեկոյիս ամե-
նեքեան՝ անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ ,
այժմ և :

Ա՛նահիտք Ձննդեանն Քրիստոսի , և Աւետեաց , և Վերափո-
խման , և այլոց ծնիցի Աստուածածնին :

ա Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու ,
և ես այսօր ծնայ զքեզ :
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք . և
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի անօրէս :
բ Ա՛ծաղատացայ անձն իմ զտէր . և
ընծայեցի հոգի իմ աստուածոյ վըրկ-
չաւ իմոյ :
Օ՛ի հայեցաւ ՚ի խոնարհութիւն
աղախնոյ իւրոյ . ահա յայսմ հետէ
երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :

Լցեալ որպէս զանձրեւ ՚ի վեր գեղման, զ
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր։
Ընտրեաց զներաւունս քո արքայն
աւուր, և զարդարութիւնս քո որդ-
ւոյ թագաւորի։
Մեսրոպ Ցարութեան։

Տէր կարող և հզօր. տէր կարող աձ
՚ի պատերազմի։
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշ-
խարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա։
Ելից քո աստուած յաւիտեանս ակ
յաւիտենից, գաւազան ուղղու՛
գաւազան արքայութեան քո։
Ընկեցաց սիրտ իմ զբան բարի. և
ասեմ զգործս իմ թագաւորի։
Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ եր- բձ
կիր. ուրախ եղիցին կղզիք բազումք։
Երեւեցան փայլատակունք նորա
սիեզերաց. եռեաց՝ և սասանեցաւ
երկիր։
Արդեօք տեառն երդ նոր ամե- բկ
նայն երկիր. ծառայեցէք տեառն
ուրախութեամբ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.

ծաներուք զի նա է տէր ձեր մեր։

գձ Լեայք և տեսէք զգործս աստու-
ծոյ, որ արար զնշանս և զարուես-
տըս ի վերայ երկրի։

Ըստուած մեր ապաւէն և զօրու-
թիւն, օգնական ի վերայ նեղու-
թեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։

գկ Ըստուած մեր յերկինս և յերկրի,
զամ զոր ինչ կամեցաւ և արար։
Ցեսանեն իսրայէլի յեզիպտոսէ,
տանն յակոբայ ի ժողովրդենէ այ-
լազգեացդ։

գձ Նղիցի ձեռն քո ի վերայ առն, աջ
քո ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր
զօրացուցեր զնա ի քեզ։

Որ հովուեսդ իբրև նայեաց, որ ա-
ռաջնորդես որպէս խաչին յովսեփու։

գկ Ըստուած աստուծոց տէր խօսե-
ցաւ, և կոչեաց զերկիր։
Ցելից արեգական մինչեւ ի մու-
տըս արեւուս։

Մխսդեք Գալստեան։

Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն,
օրհնեալ որ գալոց ես։

Տէր ամէն մեր երեւեցաւ մեզ. ա-
րարէք ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

Եկեղեցւոյ:

Այսօր օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր:
Ո՛ կայք ի տան տեն, և ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ:

Կիւրակամուտ:

Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղաչից իմոց:
Օ՛ի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա:

Մեսեդիք Մարտիրոսաց:

Ընկեցի ողորմութիւն քո տէր ի վերայ մեր. որպէս յուսացաք ի քեզ: ՃՆԾացէք արդարք ի տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութիւն: ակ
Տէր սիրէ զիրաւունս և ոչ լքանէ զվայր հարիանէ զսուրբս իւր: Փրկութիւն արդարոց ի տեառնէ է. վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան:

բձ Աքանչելի է ձեռ 'ի վերայ սրբոց հրեշտակաց, աստուած խորհելի։
Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօրհանապազ։

բկ Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։
Չամբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

գձ Աստուած վառաւորեալ է 'ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և սքանչելի 'ի վերայ այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ։
Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեացդ քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց։

դկ Միրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ. տէր հաստատուիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ։
Աստուած օգնական իմ, և ես յուսամ 'ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութեան իմոյ՝ ընդունելի իմ է։

դձ Ներգ է տէր առ ամենեսեան, որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութեամբ։

Օ՛կամ երկիւղածաց իւրոց առնէ
տէր. ալօթից նոցա լսէ՝ և կեցու-
ցանէ զնոսա։

դկ Ընդարձակ որպէս զարմանենիս ծաղ-
կեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու
բազումք եղիցին։
Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն,
և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղ-
կեսցին։

Մեսրոբ Վարշապուհեան.

աձ Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում
առ նա։
Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ-
ուած ըստ արդարութեան իմոյ։

ակ Մի՛ ասասցէ Թշնամին իմ Թէ յաղ-
Թեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցընդ-
ծասցեն Թէ ես սասանեցայց։
Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս
քո յինէն. մինչև յե՞րբ բարձրանայ
Թշնամին ՚ի վերայ իմ. նայեա և
լուր ինձ տէր աստուած իմ։

բձ Լերան արդարոյ պատմէ զիմաս-
տութիւն. և լեզու նորա խօսեսցի
զիրաւունս։

Մի՛ նախանձիր ընդ չարս. և մի՛ ընդ
այնոսիկ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն։
ըկ Քաղցրութիւն ատարեր ընդ ծառայի
քումմ տէր, քան թանի քումմ։
Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրու-
թեամբ քով խրատեա զիս։
գձ Նայեա և լուր ինձ տէր ամ իմ։
Մինչեւ յե՞րբ տէր՝ մոռանաս զիս
իսպառ. մինչեւ յե՞րբ դարձուցա-
նես զերեսս քո յինէն։
գկ Զմոռութիւնք քո բազում են տէր,
քան իրաւանց քոց կեցո զիս։
Տես զխոնարհութիւն իմ, և փրկեա
զիս. զի զօրէն քո ես ոչ մոռացայ։
դձ Ատուած յօգնել ինձ նայեաց. և
տէր յընկերել ինձ վուրթա։
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որք
խնդրեին զանձն իմ։
դկ Դարձ ամ աղօթից իմոց յաղաչել
ինձ առ քեզ. յերկիւղէ թշնամ-
ւոյն փրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ի ժողովոց չարաց.
ի բազմութենէ՝ որք գործեն զանօ-
րէնութիւն։

Ի ՄԵԾԻ ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ ։

Լուացից սրբուԹիՐ զձեռս իմ. և
շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր ։
Տէր սիրեցի զվայելչուԹիՆ տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց ։

Ի ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹԱ ։

Ընտուն ’ի կերակուր ինձ լեզի. և
’ի ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ ։
Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
յորոգայԹ, ’ի հատուցումն և ’ի
գայԹակղուԹիւն ։

Ի ԾՕՂԻ ՍՐԲՈՅ ԽԱՉԻՆ ։

Ընտուր երկիւղածաց քոց նշան,
զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան ։
Ողջակէս վրկեցան սիրելիք քո. կեցո
աջով քո և լուր մեզ ։

ԿԱՐԳ ՈՂՋՈՂՋԵԼոՅԹԱՑ ։

Ողջոյ եղիցին աղօԹիք իմ ։
Օրպէս խունկ առաջի քո տէր ։
Համբարձումն ձեռաց իմոց ։
Պատարագ երեկոյի ։

ՅԱՏՈՒԿ ԱՌԱՋԱԿՈՂՄԱՆՆ ։

Ողջոյ եղիցին աղօԹիք իմ որպէս

խոնհկ առաջի քո տէր. Համբարձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ եկեղեցի։

Ցէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ։

Նայեաց՝ի ձայն խնդրուածոց իմոց, յաղաղակել իմում առ քեզ։

Ի միջի հինգշաբաթու.

Ողիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խոնհկ առաջի քո տէր։

Օրհնկոյ աղօթս մեր ընկալ տէր. և զտարածումն ձեռաց մերոց։

Ի միջի աւրբաթու։

Ողիղ եղիցին աղաչանք մեր ոմն խոնհկ առաջի քո տէր. Համբարձումն ձեռաց մերոց՝ պատարագ երեկոյի։

Քարոզ կիւրակամոյ, և ամենայն աւուրց տէրունեաց։

Ողջոյնդ ամենեքեան միաբանու թեամբ. տէր օրհնեա։

Զան խաղաղութեան ամ աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք։

վ֊ան ամենայն սուրբ և ուղղա֊
փառ եպիսկոպոսաց. զսէր աղա։
Վ֊ան հայրապետին մերոյ տեառն
(այս անուն) կենաց՝ և վիճակ֊
հոգւոյ նորին. զսէր աղա։
Վ֊ան վարդապետաց՝ քահանայից՝
սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն
ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զնոր։
Վ֊ան բարեպաշտ թագաւորաց և
ազատեր իշխանաց՝ զօրավարաց և
զօրաց նոցին. զսէր աղա։
Վ֊ան զի տէրն ամենակալ հնազան֊
դեցուսցէ առաջի նց զնա պատե֊
րազմունս իշխանացն. զսէր աղա։
Զաղաւթս հարց և եղբարցն մերոց՝
որք ի գերութեան են և ի չար
ծառայութեան. զսէր աղա։
Զաղաւթս ճանապարհորդաց և նա֊
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա֊
նել ի նաւահանգիստն բարութե֊
զսէր աղաչեա։
Զաղաւթս հիւանդաց՝ և ամենայն
վշտացելոց՝ փութապէս առողջու֊
թեան. զսէր աղա։

Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝ անձրեւաց քաղցրութե՛ն, և պտղոց առատութեան. զտէր ա։

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից ի՛ նը եկեղեցի՝ն. զտէր աղա։

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք են ի՛ ձեռս անօրինաց վասն անուանն քրիստոսի. զտէր աղա։

Յաղագս հոգւոցն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի՛ քրիստոս ննջեցին. զտէր ա։

Յաղագս փրկելոյ զմեզ աեառն մե՛ր յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամ ւոյն. զտէր աղաչեսցուք։

մաղ Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ զաստուածածնէն զիաուաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. սուրբ գլուխանեսս մկրտիչն. ու՛ր զառաքեալսն նախաւկայն. ու՛ր զառաքեալսն և զմարգարէսն. զսրի և գյաղթող սուրբ զվկայսն։ Եւ զմեծ խոստովանողն քո՛ի զհայրապետսն մեր ու՛ր զնրբն գրիգորիոս լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեսջիք և զմեմ սուրբս և նոքօք
զաէր աղաչեսցուք ։
Օ՛երեկս մերթեալ և զառաջակայ
գիշերս խաղաղութիւն անցուցանել՝
հաւատով՝ ի տնէ խնդրեսցուք ։
Օ՛հրեշտակ ։ Օ՛քաւութիւն ։ Օ՛սրբոյ ։
Եւ ևս ։ Օ՛անձինս ։ Ողորմեաց ։

Քարոզ՝ ի ածի սրբոց, և պահոց ։

Եւ ևս խաղաղութեան զաէր ա ։
Աղաչեսցուք զամենակալն Ած՝ ըզ
հայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիս-
տոսի զիաւսաւորն խաղաղութեան
յաղագս խաղաղութեան. և վասն
միայնոյ սուրբ կաթուղիկէ և առա-
քելական եկեղեցւոյ. զի զբաղում
ամն խաղաղութեամբ տացէ մեզ
տէր աստուած մեր. և զիաւսաւո-
րըս խաղաղարարս առաքեսցէ առ
մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր
անուան իւրոյ. զպետս գաւառաց,
զզօրավարս, զզօրապետս, զժողո-
վուրդս, զմուտս և զելս մեր խա-
ղաղութեամբ պահեսցէ. և զմեմ
պատեպազմունս թշնամւոյն խոր-

տակեսցէ ՚ի մէնջ . տէրն ամենա-
կալ կեցուսցէ և ողորմեսցի : Օ-
րեւհս մերձեալ՝ և զառաջիկայ գի-
շերս խաղաղութեամբ անցուցա-
նել հաւատով ՚ի տէրունէ խընդ-
բեսցուք : Օ. հրեշտակ : Օ. քաւու-
թի : Օ. սրբոյ խա : Կ՚ ևս : Օ. անձինս :

Աղօթք :

Աղօթք.

Լուր ձայնից մերոց տէր ամէն մեր.
ընկալ զաղաչանս մեր , զհամբար-
ձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս ա-
ղօթից , արբեալ զերեկոյի պատա-
րագս մեր ՚ի հոտ անուշից՝ ՚ի հա-
ճոյս քեզ պատրաստել : Յաւել ՚ի
մեզ տէր ամենակալ՝ զհաւատս ,
զյոյս , զսէր , և զամենայն գործս
առաքինութեան . որպէս զի ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօ-
նասրեալք բարեպաշտութեամբ
՚ի տուէ և ՚ի գիշերի . և արժանա-
ւորք եղիցուք յաղագս անձանց մե-
րոց վրկութեան , և վասն հոգևոր
կենացդ աղաչել զքեզ տէր , և զք

տանել ՚ի քէն զշնորհս և զողոր-
մութիւն. և զոհանալով փառա-
ւորեցուք զՀայր և զորդի և զնր
հոգիդ. այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ընդ երկիւղածանելով տէր ա-
մէն՝ զոհանամք զքէն յաղագս խա-
ղաղութ անցուցանելոյ ՚ի մէնջ
զերկարութիւն տունջեանս : Տուր
մեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս
և զառաջակայ գիշերս առանց մե-
ղաց, և առանց գայթակղութեան
անցուցանել. հաստատուն կալ և
ճնալ ՚ի հաւատ՝ ՚ի յոյս՝ ՚ի սէր՝ և
՚ի պատուխրանապահութեան քոյ :
Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն
աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սըր-
բոյ զհաստատութիւն, և անձանց
մերոց զփրկութիւն : Որպէս զի ըն
դունելով ՚ի քէն զՀայցուածս մեր՝
և զմեծ վայելչական փառաբանու-
թիւն միշտ ՚ի բարձունս առաքես
ցուք ամենազօր տէրութեանդ
քրիստոս աստուած մեր. այժմ և :

Եւ ասէ Սուրբ աստուած՝ քան պատշաճէ։

Սուրբ աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ։

Երէց՝ կրկնէ։ Ընդ միւթ փոռուրեալն՝ գոչեսի ի ԽԲ–ն, 259։

Մաղթանք։

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութիւն զտեր աղա։ Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին։ Եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ։ Ընծայել տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Ընդունարձակ զաչս իմ՝ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Օգնութիւն ինձ ՚ի ձեռն եկեսցէ,
որ արար զերկինս և զերկիր։
Մի տար ՚ի սասանումն զոտն քո.
և մի՛ նինջեսցէ պահապան քո։
Արդեօք ոչ նինջէ՝ և ոչ ՚ի քուն եղբ
Թող պահապանն Իսրայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընդ
կալցի աջոյ ձեռամբն իւրով։
Ընդ ցորեան ՚ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ,
և մի՛ լուսին ՚ի գիշերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամէ չարէ.
պահեսցէ տէր զանձն քո։
Տէր պահեսցէ զմուտս և զել քո՝
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

փառք հօր և որդւոյ և։

Աստ ասի համբարձի շարական ըստ պատշաճի։
Պրակամաի զայս ասա։

Սիրեցի ես տէր զծրումթեամն ի՛ աձ
բնակեալդ ես ՚ի յերկինս. և բան
բեբանիս ՚ի սրտիդ քոյ։ Երկնայինն
զօրա՛թիւնք սերովբէք և քերո՛վ
բէք. անդադար օրհնեն սուրբ զա՛
նուանդ քո։ Քահանայք ընդ նո՛

սին պաշտօնեայք և ժողովուրդք. երկրպագեցան տէրունեան ըստ քո[ւ]
յոյժ ոյսառաջքան զյաւիտեան՝ ես
ի հօրէ առաքեցար, և լուսով ի
մանկանէ լցեր զարարածս. ծրհ.
նեաղ ես թագաւոր յաւիտենից:
Որ լուցյան ի սկզբան հաստատե
ցեր վերնատուն. և զիսաւարն ան
պիտուիեան յարուիեամբդ քո
հալածեցեր. ծրհ: Ուստի և մեք
լուսաւորեալքս ընդ լսեսդին զը
սարկեցաք. երգեցողք ցնծուիեր
ի յարուիեան երեկոյիս. ծրհ:
Երկնաքաղաքացին յոյհսանեկս մեծ
ի ծնեալդս կանանց, քարոզէր յա
նապատի ազգ արարող բարեաւոյն.
ընծագործըն լուսոյ արեգականն ար
դարուիեան: Ձրշմարիտ մարգարէ
և ձեռնադրող որպէսցի աստուծոյ.
յանաչընիմք կարապետ և պատ
մող աստուածային ծրինացն. հոգի
դէր ճանապարհս թագաւորին յա

ւիտեներից։ Յանօրէն գինաբերութեան մասին հետեւեալ խօսքով. Ի պատճառէ մանկանց խմելոյ զինի մատչին. զինի ցանկալ զարուեստսն և զանաղճա լսատերն։ Փառք հօր։ Սըրբուհուդ ատուածածնին բանիս խոսանիմ ամէնասուրբ երրորդութեանդ. զյարուքիւն յուսոյ կենացըն յաւիտենից։ Ամէն։ Օհատատացեալ ժողովուրդս ամէն երրորդութեան. և զապաւինեալս ի խորան փառացդ. պահեա անխլուռելի ի խաղաղութեան։ Ընդ քո յարութիւդ օրհնեմըք մարդասէր. աղաղակելով սէր փառըք։ Օդ օրհնեն սերովբէքն և գովեն քերովբէքն. աղա։ Ընդ պատրաստ թեւանոյ անհանգիստ բարբառոյ. աղա։

Ընտեալ ես մեր զօրհնութիւնս հրեշտակացն երգե՛ցի՛ք, և՛ անեղիք

դկ

փա՛ռք յաւուրս թեան քո տէր։ Որ
խոչեցար վա՛ս մեր Թագուհեցա՛ւդ.
եւ յարեա՛ւ ազատեցեր ի մեզանց։
Աբ՛ տա՛ծ, սո՛ւրբ եւ հզո՛ւ.
սո՛ւրբ անմահ Թադաւո՛ր։

դկ Ա՛յսօր մարտիրոսաց պատքըն ցըն-
ծացեալ բերկրին ընդ առաքե՛լսն,
քրիստոսի որդո՛ւյն աւ։ Զայն ի
յերկինից վըճռեալ ասե. եկայ՛ք
օրհնեա՛լքըդ հօր իմո՛ւ, ժառանգ-
պորդ երկնից խոստանայն։ Ըզկե՛ք
ըզառեղի անկելոցն ապըստամբո՛ւա-
կան Թըշնամո՛ւն, որ ի յերկինից
վայր անկեա՛լ։

դկ Ա՛ղաչեն աղօթք իմ տէ՛ր ի տա
ճա՛ր սո՛ւրբ քո. և առաքեա՛ ի մեզ
տէ՛ր պնդուԹիւն ի լեռնէ սրբ
բոյ քոմմէ։ Հոգեառացի՛ աղ քո
տէ՛ր ի վերայ լսաեղծուա՛ծոց քոց.
և առաքեա՛ ի մեզ տէ՛ր։ Օ՛ երեկո
մի՛ աղՀա մեր ընկալ տէ՛ր բարե-
խօսուԹեամբ ծընողի քո. և առա։

Պ ասն խաղաղութեանն ամ աշխարհ քրդ
հի, և հաստատութեան սրբոյ եկ
եղեցւոյ զամէն աղաչեսցուք: Ա-
ստուածք ամէնն միաբանութեամբ:
Տէր ողորմեա. տէր ողոր. տէր ո:
Սուրբ գԹած՝ բարեխնամով՝ արա ազ
րիչ ամենայն արարածոց. ընկալ զղ
պաղատանս ծառայից քոց՝ ի ժամ
երեկոյիս. որ առատ ես առ ա
մենեսեան՝ պարգևօք բարերարու
թեան քո: Ողորմեա տէր ամենայն
աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սըր
բոյ. հիւանդաց՝ վշտացելոց՝ ճանա
պարհորդաց՝ նաւորդաց՝ խոստովա
նողաց՝ ապաշխարողաց՝ և հոգւոցն
հանգուցելոց: Օ՛ի դու տէր ամե
նակալ՝ գիտես զպէտս մեր՝ և զկա
րիս առաւելքան զոր խնդրեմք և
խնդամք. և քեզ ընդ որդւոյ և ա
մենասրբոյ հոգւոյդ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և:

Յառաջ աղաւհացից ասա ասի՝ Տէր ամենակալն. և
ի՛ր քարոզն և Աւգնեան. փնտ՛ի էջ 284. յառաջ
ա՛մառն, եւ յետ նորա՝ Որ բնակեալն: Իսկ յայլ ա

հոգիս պահող, և ի գծիս մարդիրոսաց՝ ասի Տիրոջ որ բնակեալն. և ի վերամուտս՝ Աստ օրհնեցէք։

Աւրհնական փախ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ բելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասացէ ահն ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ ահձ, և ես յուսամ ի նա։ Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ի բանիցն ի խառնակութիւն։ Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ։ ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։ Որպէս զէն՝ շուրջ եղիցի զքեզ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։ Ցիրէ որ ջրգի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ դիւին ի հասարակ աւուր։

Ընկիցի ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձենայցի։ Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց

տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։
Ո՛բարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք,
և տանջանք մի մերձեսցին ի յար-
կըս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ
է վասն քո, ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ.
զի մի երբեք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկե-
ցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի
ծանեաւ զանուն իմ։
կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նո-
մա. և առ նմա եղէց ի նեղութեան։
փրկեցից և փառաւորեցից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Ընդ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տե

խոյ, և որպէս աչք աղախնոյ 'ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Ա՛յնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
Աստուած մեր. մինչև ողորմեսցիս 'ի մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ.
զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախ
հատանօք, որք նախատէին զմեզ.
և արհամարհանօք ամբարտաւանից։
Ընդ յանուրս քում կեցո զիս, և 'ի
զօրութեան քում իրաւ արա զինձ։
Ստուգած լուր աղօթից իմոց, ունկն
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան 'ի վե՛ր իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
րեցան զքեզ առաջի իւրեանց։
Ա՛հա Աստ օգնական իմ, և տէր ընկ
դուն հոգւոյ իմոյ։
Դարձո՛ւսցես զչարն 'ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութե՛ամբ քում սատակեա զնա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Յա՛մ նեղութե՛ էն ամէն փրկեցեր զիս,

և ՚ի թշնամիս իմ հառեա զաչս իմ։
փառք հօր և որդւոյ և։

Սաղմոսք։

Օ՚ բարձրեալն զբրիատոս արասցուք
մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն սա
մեզ չարք. և տանջանք մի մերձեա
ցին ՚ի յատեակս մեր։

Քառող։

Եւ մեք միտքս զողորմութիւն ՚ի
սեառնէ խնդրելով, առաջաւորք ա
ննեքեան միաբանութեամբ։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմ. տէր օ։

Աղեթք։

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝
քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրո
ւածոց քրիատոս աստուած մեր.
ընկալ զպաշտաման մեր ՚ի ժամ ե
րեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնիդ և աղաչանօք ամ
ենայն քոց։ Քու մեզ տէր և ո
ղորմեա. ներեա քաւեա և թող
զմեզս մեր. արժանաւորեա զո
հութիւս միաւորել զբեզ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Բարեբար և բազմաողորմ ած՝ քո։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Փախ կիրակամուտից։

Արդ օրհնեցէք տէրունական ծառայք տեառն զտէր. ո կայք ի տուն տեառն, և ի գաւիթս տանն Աստուծոյ մերոյ։ Ի գիշերի համբարձեք զձեռս ձեր ի սրբութիւն. և օրհնեցէք զտէր։ Օրհնեսցէ զձեզ տէր ի սիովնէ. որ արար զերկինս և զերկիր։ Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։ Ծի լուար զբանս բերանոյ իմոյ. երկիւղածից ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քումմ, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։ Արձ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում աւուր կարգամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ. և բազում արասցես զօրու-

Թիւնս յանձն իմ։
Խոստման եղիցին առ քեզ ամենայն լծապատուիք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո։
Սեծ են վաստք ճան. բայց է տէր. զիոնարհս առնանէ, և զբարձունս 'ի հեռատեսանէ ճանաչէ։
Թէ գնասցես ես 'ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամեացն։
Զեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտեսես տանել։
Ընտրեաց յանուն քում կեցս զիս։

և այլ տղէս 'ի թիւն 488։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Քաղ։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի տեառնէ՝ զի զողորմութիւն քեան զընտրեալս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

կեցո՛ տէր։

Տէր ողորմեա՛. տէր ճղճղ. տէր՝ ո։

Աղօթք։

Թագաւոր խաղաղութեան օգնական և վրկիչ անձանց մերոց քրիստոս աստուած մեր. պարսպեալ պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քոյ՝ ի խաղաղութենէ։ Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն. արժանաւորեա զոհութիւն փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Հրամայ խաչն։

Սուրբ խաչիս աղաչեսցուք զգ տէր. զի տամբ փրկեսցէ զմեզ՝ ի մեղայ՝ և կենդանացէ չնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր ամէն մեր կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս ամէն մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քոյ՝ ի խաղաղութեան. փրկեա յերեւելի և յանե-

թեւոյթ Թշնամոյն : Ընժանաւորհա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և :

Խրատք վասն երիտասարդ Թեան եկեղեցւոյ :

Որթախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս, ի տուն աւետառն երկիւղ մեք : Հասեալ կայի ոտք մեր առ դրանս քո երուսաղէմ : Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք . և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :

Ընդ ելանէին ազգք՝ ազգք տեառն . ի վկայութիւն իսրայէլի , խոստովան լինել անուան տեառն :

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի . աթոռս արկեալ են ի տան դաւթի :

Հարցէք զողջունել երուսաղէմի , և շինութիւնն՝ ոյք սիրէք զտեր : Եղիցի խաղաղութիւն ի զօրութեանդ , և շինութիւն յաշտարակս յամարս քո :

վ՝ասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօս
անցայ զխաղաղութիւն. վասն քոյ
և վասն տան տեն այ մերոյ խնդրե-
լեցաք զբարութիւն ի քէն:
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քո. և արա առ իս
նշան բարութեան:
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս:
Փառք Հօր և որդւոյ և:

Ձայն ևկեղեցւոյ:

Աբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք զնո՝
զի սուաւ վրկեսցէ զմեզ ի մեզայ.
և կեցուսցէ չնորհիւ ողորմութե
իւրոյ: Ամենակալ տէր տուր մեր՝ կե-
ցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Ար զրան սրբոյ եկեղեցւոյս, և ա
ռաջի առաւուտընկալ և պայծա
ռացեալ առբր նշանացս՝ խոնար
հեալ երկիւղիւ երկիւղածութեամբ.
զառբր և զհրաշալն և զյաղթօղ
տերութիւնդ քո օրհնեմք և փա-

ռաւօրեմք. և քեզ մատուցանեմք
զօրհնութիւն և զփառս հօր և
որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և:

Փոխ:

Ընդունեցեալ առ մեր ամենայն
երկիր. ծառայեցէք տեն ուրախու-
(տե՛ս էջ 312): Օ֊ձին ըմն ասա. և փառ փո֊ր:

Քաղ:

Օրհնեսցուք զամենակալն Աստ ըզ
հայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիս-
տոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ
ի տեղւոջ փառաբանութեան և
երկնել զերկիս հոգեւորս: Ամենա-
կալ տէր Աստ մեր՝ կեցո և ողորմեա:

Աղօթք:

Ի մէջ տաճարիս, և առաջի Աստ ըն-
կալ և պայծառացեալ որ նշանա-
յըս, և որ անդանոյն խոնարհեալ
երկիւղիւ երկիրպագանեմք. զոր և
զհրաշալի և զյաղթօղ գյարու-
թիւն փառաւորեմք. և քեզ մատու-
ցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ:

Աղօթք.

Ի յարկի սրբութեանդ և ի տեղւոջ փառաբանութեանդ. հրեշտակաց բնակարանիս և մարդկան քաւարանիս, և առաջի ահաբնակալ և պայծառաց ցեալ աչք նշանացս և ականջք խոնարհեալ երկիւղիս երկիրպագանեմք. զքեզ և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք և փառաւորեմք. և ընդ երկնային զօրսն քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Կարգաւորութիւն հաւատացեալ աղօթից խաղաղական ժամուն։
Որ կատարի ի դէմ Հոգւոյն սատուածոյ, այլև ի դէմ Բա-
նին սատուածոյ՝ որ եգաւ ի գերեզմանի, և կենդ ի գժոխս, և
խաղաղութիւն արար հոգւոցն։

Երկնեցից զաչեր յամենայն ժամ,
յամենայն ժամ օրհնութիւն
նորա ի բերան իմ։
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ, լսե-
ցեն հեզք, և ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զտէր ինձեւ, և բարձր
արասցուք զանուն նորա ի միասին։
Խնդրեցի ի տէնէ և լուաւ ինձ, յա-
մենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս, և
երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն։
Ես այս աղքատ կարդաց առ տէր, և
տէր լուաւ ամա, յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա։
Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ

են զերկիւղածսն իւրոյք, և պա-
հեն զնոսա։
փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա։
Օրհնութիւն և վասք։

Երգ առաքեանց։

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր
կարդացի, և լուաւ ինձ Տէր, վըր-
կեաց զանձն իմ՝ի շրթանց նենգա-
ւորաց և՝ի լեզուէ չարէ։
Օ՛ի ասպի քեզ կամ զին՞ չ յաւել-
ցի՝ լեզու նենգաւոր։

Օ՛ղանեան բովանդակ ասա։ Ասպ ոմանք այլեւս չ-
գրեն. վ երգ առաքեանց է։

Սաղմոս. ճէ։

Տէր առատասած վրիժութեան ի-
մոյ, ՚ի տուէ կարդացի և դի-
շերի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր,
խոնարհեսցի ուշիմ քո ՚ի խընդրըս
ուսածս իմ։
փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր։
Օրհնութիւն և վասք։

Խաղաղութիւն առնեցուն։

ի կարդալ իմում լսաւ ինձ ած
ընտ ապաւէն իմ, ի նեղութիւն
ինձ անդադար ապաւէն. ողորմեա ինձ
և լսաւ աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան մինչեւ յե՞րբ էք
խաստախոտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանց
թութիւն, և խնդրէք զստութիւն։
Ծաներ թուք զի սքանչելիս արար Տէր
սրբոյ իւրում. և տէր լսէ ինձ
ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք և մի մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարու
թեան, և յուսացարուք ի տէր։
Բազումք ասեն թէ ո՞ ցուցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ե
տուր ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
ննջեցուք և զարթիցուք. զի դու

տէր միայն առանձին յուսով քով
բնակեցուցեր զմեզ։
Տէր մի՛ սրամտութեամբ քով յան-
դիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ
քով խրատեր զիս։
Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռո-
վեցան ոսկերք իմ։
Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու
տէր մինչեւ յերկրէ։
Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեց
ցո զիս տէր ըստ ողորմութիւն քոյ։
Ո՛չ ոչ ոք է որ՝ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ՝ ի դժոխս խոստովան
առնիցի առ քեզ։
Վատակեցայ ես՝ ի հեծութեան
իմում, լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ ծածկեի։
Խռովեցաւ՝ ի սրամտութենէ աչն
իմ. և մաշեցայ ես՝ ի վերայ ամե-
նայն հակառակաց իմոց։
Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան,
զի գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ ձեր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ աչեր աղօթից իմոյ. և տէր զկնի դրուածս իմ ընկալաւ։

Ընդհեսցեն և խռովեսցին յոյժ ա մենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Մինչեւ յե՞րբ տէր մոռանաս զիս հապաւ, մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

Մինչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս։

Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ։

Լոյս տուր աչաց իմոց, զի մի երբեք ննջեցից ի մահ։

Մի ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես սասանեցայց։

Ես յոյսս առ քեզ արկի տէր յուսացայ, ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկութեան քումմ. օրհնեցից զտէր

զբարեբարդ իմ։
Պահեա զիս աստուած իմ զի ես ի քեզ յոյսացայ. աստղի սեաւն, տէր իմ ես դու, և բարիք իմ ինձ ի քէն են։
Սրբոց որք են յերկրի քում, սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա։
Յաճախեացին հիւանդու նք նոցա. յետ այսորիկ ապա վազվազեսցին։
Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողով նոցա յարեանց, և ո՛չ հիշեցից զանուա նս նոցա ի շրթունս իմ։
Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ. դու ես որ այսբէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ ինձ։
Վիճակք եղեն ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ։
Օրհնեցից զտէր որ խրատուն ա բար զիս, մինչ ի գիշերի ևս խրատ ետցին զիս երիկամունք իմ։
Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ, զի է ընդ

աջմէ իմմէ զի մի սասանեցայց։
Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ
իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւ՝ և
մարմին իմ բնակեսցի յոյսով։
Զի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժո-
խըս, և ոչ տացես սրբոյ քոմ տես-
սանել զապականութիւն։
Ճանչեր լինէ ինձ զճանապարհս քո կե-
նաց, լցուցեր զիս ուրախութեամբ
երեսաց քոց ՚ի բաղցրութենէ վա-
յելչութեան աջոյ քո մինչ իսպառ։
Վասն տէր արդարութեան, և նայ-
եա ՚ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր
աղօթից իմոյ՝ զի ոչ շրթամբք նեն-
գաւորաց։
Ճերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն,
և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն։
Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր ՚ի
գիշերի, փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ
չիս անիրաւութիւն։
Ա՛ի խօսեսցի բերան իմ զգործս
որպէս մարդկան. վասն բանից
շրթանց քոց ես պահեցից զճանա-
պարհս խիստս։

Հաստատեա զբաւխդա իմ ի ճանա-
պարհի քոմ, զի մի գայլ ակղեա-
ցին գնացք իմ։
Ես առ քեզ տէր կարդացի՝ զի լսեալ
լինէ աստուած, խոնարհեցո առ իս
զականկն քո և լսել բանից իմոց։
Ակքանչելի ողորմութիւնս
քո. ո՛ փրկես զյոնոսիկ զոք յոտս
ցեալ են ի քեզ, յայնցանէ զոք
հակառակ կան աջոյ քո։
Պահեա զիս որպէս բիբ ականն. ընդ
հովանեաւ թեւուց քոց ծածկեսցես
զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ զոք տա-
ռապեցուցին զիս։
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և
ի ճարպս իւրեանց արգելին, և բե-
րանք նոցա խօսեցան զամբարտա-
ւանութիւն։
Երթեցին զիս և այժմ դարձեալ
պատեցան զինեւ. ուշ եդին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր։
Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ։

Ըրի տէր ժամանեա նոցա և խա-
փանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ
յամբարշտացդ ի սրոյ և ի ձեռաց
Թշնամւոյն։
Տէր կորո զնոսա յերկրէ, բաժան-
եա և խափանեա զնոսա ի կեանս
իւրեանց։
Պատնեաջ քովք լցան սրովայնք
նոցա, յագեցան կերակրովք և
Թողին զմնացուածս տղայոց իւ-
րեանց։
Ես արդարութեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց. և յագեցայց յերե-
ւիլ փառաց քոց։
Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ
արա ինձ ի դատաստանի իմում։
Յազգէ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ
մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս։
Դու ած հզօրիչ իմ ես՝ ընդէր մո-
ռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ
ես ի նեղել Թշնամւոյ իմոյ։
Ընաբեա տէր զլոյս քո և զճշմար-
տութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն
ինձ և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ

և ՚ի յարկս քո։

Մոխց առաջի սեղանոյ ՚ից առ ՚ած,
որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւ-
առուած առուած իմ։
Երդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէր խռովես զիս. յոյսա
առ աստուած, խոստովանեցա նմա՝
փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։
Ընտուած յօդնել ինձ նայեաց. և
ահ յընկերել ինձ փութիա։
Ընդաչեսցեն և յամօթ լիցին, որ
խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս
և ամաչեսցեն, որ խորհէին ինձ
չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք,
որ ասէին ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամենն, որ խնդրեն զքեզ ահ-
Ընտրեսցեն յամենայն ժամ, մեծ է
աստուած. և որ սիրեն զփրկու-
թիւնս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, ՚ած օգ-
նեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ

ես. և դու տէր իմ՝ մի յամեներ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո
զորդի աղախնոյ քո. և արա առ իս
նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

ԵՒԹ.

Ընդհեա՛ մեզ տէր, ի գիշերի
վերինսային ըղձատաղտուկի քո.
և պահեա՛ զմեզ ի պատրանաց թըշ-
նամւոյն՝ ամենայայտի զօրութիւ-
սուրբ խաչի քոյ։ Տէր ասասա՛ծ
փրկութեան իմոյ՝ ի տուէ կարդա-
ցի՝ և գիշերի առաջի քոյ։ Մոցեն
աղօթք իմ առաջի քո տէր. խո-
նարհեսցի ունկըն քո՝ ի խընդրուա-
ծըս իմ։ Լսեսցե՛ առ մեզ ա՛ր պա-
հապան՝ ի քէն և պահեսցէ ըզմեզ
յամ ժամ։ Ընդաքեա՛ ի մեզ տէր
զզօրութիւն սըրբոյ խաչին որ պա-

հեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։ Ընդ
ժանիւ սրա տէր զերկնիս զայս խա
ղաղութեամբ, և առանց փորձու
թեան անցս ըզմեօք։ Ընժանաւոդ
բեամ տէր ըզդիշերըս զայս խաղաղ
ութեամբ և առանց մեզաց պա
հելով ըզմեզ։ Ընդ մեզ տէր աստ
ուած՝ գիտասջիք հեթանոսք և
պարտեցարուք. զի ած ընդ մեզ
է։ Եւ լուարուք զայս ի ծագաց
մինչեւ ի ծագըս երկրի. զի։ Եւ
հզօրացեալքըդ պարտեցարուք. զի։
Եւ զի թէպէտ և դարձեալ զօրա
նայք՝ դարձեալ ի պարտուի մատ
նեսջիք. զի։ Եւ զխորհուրդն զոր
խորհիք՝ խափանէ տէր. զի։ Եւ
զբանըն զոր խօսիք՝ մի մնասցէ առ
ձեզ. զի։ Եւ քանզի յերկիւղէ ձեր
մէ մեք ոչ երկիցուք, և ոչ խռովի
ցուք. զի։ Եւ զոր ած մեր փառա
ւոր արասցուք, և նա եղիցի մեզ
յերկիւղ. զի։ Եւ յուսացեալ եղև

ցուբ մեք ՚ի նա, և նա եղիցի մեզ ՚ի
սրբութիւն. զի ։ Եւ յոտասցեալ եղիցի
ցուբ մեք ՚ի նա, և նա եղիցի մեզ
՚ի փրկութիւն. զի ։ Եւ ահաւասիկ
ես և մանկունք իմ, զոր ետ ինձ
աստուած. զի ։ Եւ ժողովուրդ որ
նստեր ՚ի խաւարի՝ ետես լոյս
մեծ. զի ։ Եւ որ բնակեալդ էք ՚ի
խաւարի և ՚ի ստուերսն մահու,
լոյս ծագեսցի առ ձեզ. զի ։ Եւ
քանզի մանուկ ծնաւ, որդի և
տուաւ մեզ. զի ։ Եւ որոյ իշխանու-
թիւն իւր ՚ի վերայ ուսոց իւրոց.
զի ։ Եւ որ կոչի անուն նորա մե-
ծի խորհրդոյ հրեշտակ. զի ։ Եւ
զքանչելի խորհրդակից. զի ։ Եւ ած
հրզօր իշխան. զի ։ Եւ իշխան խա-
ղաղութ հայր հանդերձելոյ յաւի-
տենից. որ աստուած ընդ մեզ է ։
Եւ վասն զի հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւի-
տեան յաւիտենից. ամէն ։

Մաղթանք։

Ի մերձենալ երեկոյին՝ համբառնամք զձեռս մեր ի սրբութիւն. զոր լինիմ մեզաք այսօր խորհրդով բանիւ, կամ գործով. ի յանկողինս մեր պղծանալով. խոստովան լինել ըստ պատանիս սրտից մերոց ծածկապատում աստուծոյ. յուսալով յողորմութիւն քո։ Եւ մեք միաբան պաղատացուք. յիշեա զմեզ տէր, յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա մեզ։

Քարոզ։

Եւս խաղաղութեան զաէր աւ։ Ծոհայարուք զանառանէ. որ խրատով ողորմութեն առաքինորդեաց մեզ ի գործս առնելեան. և շնորհեաց մեզ միաբան գալ հասանիլ ի հանդիսատ դիշերիս։ Եւ մեք յամենայն ժամ ապաչեսցուք զմարդասէրն Ած, լինիլ պահապան անձանց մերոց. և նա խրատով ողորմութեամբն սրտ հեսցէ զմեզ. և առաքինորդեալ հասուսցէ յիւր թագաւորութեան հան-

գիտան, զոր խոստացաւ սիրելեացն իւրոց ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս, տէրն ամենակալ կեցուցիչ և Հանգիստ գիշերիս։ Հրեշտակ։ Քաւութիւն։ Սրբոց։ Նշ եւս։ Անձինս։ Ողջմեաց։

Աղօթք.

Տէր բարերար, որ մեծաւ գիտութեամբ քով պատրաստեցեր գյաւիտենական հանգիստն աստ սրբիւթեամբ աշխատելոյն, և կշեցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զծանրաբեռնեալսն և զտաժանեալսն մեղօք, հանգիստ նոցա խոստանալով։ Ընդհեա և մեզ տէր՝ անխռով խաղաղութիւք զգիշերս անցուցանել. և՝ի ծանրութենէ մեղաց զարթեալք՝ ապահովեա ողորմութեամբ քով. և արժանաւորեա մշտընջենաւոր հանգստեանն ընդ ամենայն սուրբս քո։ Նշ զոհանալով վասն ամենայնի զքեզ ընդհօր և ամենասուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և։

Պարզև ատուս բարեաց, և աղբիւր խաղաղութիւն տէր ատուածդ մեր. յամենայն ատանձնական խոտորմութեանց խաղաղացո զմիտս մեր և զխորհուրդս՝ ի գիշերիս յայսմիկ, և յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութիւն քո. զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց։ Եւ ընդ նոսին զոհաս նալով փառաւորեսցուք զՀայր և զորդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ և։

Սաղմոս խգ։

Տէրըդ իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ երկեսցի. տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յումմէ դողացայց։
Ի մերձենալ առ իս չարսց ուտել զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան։ Թէ պատրաստակի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, և թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատ

տամարտ, սակայն և այսուհետ ՚ի քեզ աեր յուսացեալ։
Օմի խնդրեցի ՚ի ձեռնէ, և զայն ա՛ զաչեմ. բնակիլ լինիմ ՚ի տան տեառն զամենայն աւուրս կենացս իմոց։
Տեսանել լինիմ զվայելչութիւն տն, և հրամայեալ ՚ի տաճարի նորա։
Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ յարկաւ սրբոյ զիս ՚ի ծածկոյթի խորանի իւրում։
Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և այժմ բարձր արար զգլուխ իմ ՚ի վերոյ թշնամեաց իմոց։
Շուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան. օրհնեցից և ասացից տեառն։
Լուր աեր ձայնի իմում, զի կարդայի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր լինիմ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո աեր խնդրեցին։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիմանէ. և մի խոտորիր բարկութեամբ ՚ի ծառայէ քումմէ։

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անտես
գեր զիս, և մի՛ թողուր զիս աստ-
ուած փրկիչ իմ։
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և
տէր իմ ընկալաւ զիս։
Օրէնագէտ ա՛րա զիս տէր ի՛ճանա-
պարհի քումմ. և առաջնորդեա՛ ինձ
ի՛ շաւիղս քո ուղիղս։
Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ
զիս ի՛ ձեռս նեղչաց իմոց։
Յարեան ի՛ վերայ իմ վկայք սուտք.
և ստեցին ինձ չանօրէնութեան
իւրեանց։
Հաւատացի՛ տեսանել զբարութի-
ւն՝ յերկրին կենդանեաց. համբե՛ր
տեա՛ւն՝ և քաջալերեա՛ց. զօրացի՛
սիրտ քո և համբե՛ր տեա՛ւն։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Երգ տեառն Դերսխի։

Ա՛յսուհետ սիրով հայրդ գլխիս
ի՛ քո ստեղծեա՛լ գործըս ձե-
ռաց. և ըզքանաչըս հրեշտակաց

տուր պահապան մեզ տրկարացս. վըրկեա զանձինս ի փորձանացդ ի խաւարի ջրղող դիւաց. զի՞ ի տը֊ ւընջեան և դիշերի տացուք քեզ վասն անլռելի։

Ի՛ն անեզ անըսկըզբան ծընուն֊ դ անճառ օրդի և բան. որ արարեր ըզտի֊ գ՛ծոյ և ըզդիշեր ի հան֊ դիստ քնոյ. տա՛ր ի նընջել աչաց մա՛րմնոյ արթուն լինել մեզ քոտ հոգւոյ. զի՞ ի տուընջեան։

Տա՛ւն հոգւոյ բանաւորաց աղ֊ բիւր լուսոյ բաշխող շնորհաց. ի վակել դրանց բնութ֊ե՛ն մա՛րմնոց լո՛յս տուր աչաց սըրտից մերոց. ի դիշերաց առ քեզ կանխել ընդ հրեղինաց օրհնաբանել. զի՞ ի։

Սո՛ւրբդ սբց երրորդո՛ւթի ըզմեզ մաքրեա՛ քեզ բնակութի. շնորհեա ընդ մանկանցն առաքա՛ստել հանդ֊ էլ ընդ քեզ ի յանկողնի. տա՛ր ըզ հայցուած բարեկամին ըզխոս եչ

բից նըկանակին. զի՞ ՚ի։
Ե՛րեւելի լոյս լսասէզծեր զոխս և
զդիշէր բաժանեցեր. ծագեա մեզ
տէր ՚ի գի՞շէրի լըճառագայթս ինձ
նալի. տո՛ր յայմ ժամանակի զպահ-
պանող աչ.քո հովանի. զի՞ ՚ի։
Սիրոյ.քո հուր արկեալ յնէրկին բոր-
բոքեացի ՚ի հոգիս մեր. զխորհուրդ
սրբոյից մեր մաքրեսցե՛ զլոյս գիտու-
թեան.քո՛ փայլեսցե՛. ՚ի.քնոյ մա-
հա՛ն զմեզ զարթնո՛ւսցե՛ զմիաբան բո-
ցով.քո՛ վառեսցե՛. զի՞ ՚ի։
Ի՛.քեզ նայիմք լոյսդ անմահացոյց ՚ի
զգայական ծածկեալ լուսոյ. որ վա-
սըն մեր եգա՛ր ՚ի գբի և նըմնջեցեր
՚ի տապանի. ա՛ռ մեզ նըմնջեա ար-
թուն բնա՛թիւն հեղբեա զջարին
նեթգործուԹիւն. զի՞ ՚ի։
Լ՚ինդ լուսոյ անըստուե՛րի պաղատա-
նօք կամք առաջի. որ փակեալ
դրամբք յերեկոյին երև եցար մեծաս-
սանին. ընդ Թովմայի առ քեզ գո՛

ձեմք տէր և աստուածդ զքեզ դա-
ւանեմք. էի՞ջ և առ մեզ յերեկոյս
և տաւր զօրջոյն քո՛ի հոգիս։
Ամենալից զքեզ տէր ապաչեմք
մեզ յօդնուելմէն նայեա հայցեմք.
պահապանդ իսրայէլի անձանց մե-
ծոց լեր հովանի. ձիեա առ մեզ
խաղաղարար և նընջեցո՛ք անխռո-
վաբար. զի՞ ընդ առաւաւծոյս կա՛ն-
խեացուք օրհնել զքեզ ընդ հօր
հոգւովդ։
Պաշման վոզոյն գաբրիէլի որ ի
վերջնամէն գիշերի. լըսել արա՛
զմեզ աւրժանի և աջակողմն ծռեաց
դասի. անշէջ վառեալ լոյս լապ-
տերաց լաւ խնամատարն հինդ կո-
ւանաց. զի՞ ընդ մեռանիլ ի յա-
ռաւաւտ հարանէնք հոգւով մինդ
ցուք ի վառաս։
Հանգեա ի մէնջ տէր նըշանաձ
խաչի քո, զընդդիմամարտ և զա-
նեմոյիդ գազանն. և մի առր յա

արականաւթիւ զքո ժամանգուն՝ն,
Կամեսասեան վասըն մեր ամաձիւն
մարիամ. որ ծընար զտէր ամատրամ
որ հովսէփն զնէր. ա՛ժմենաքոյր
և սքանչելի վանաւքն խաչիկ։

Մաղթանք։

Տէր մի դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն. ամէն բարեբար՝ ապաչեա
զքեզ, օգնական իմ լեր։ Տէր՝ մի
անտեսեր զիս. և մի թողուր զիս
աստուած փրկիչ իմ։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն ամ, և
խնդրեսցուք՝ ի նմանէ, զի առաք
քեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան,
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւ
ղական պիշերյս, ի դիւականն խառն
վուխենէ՝ ամբողջ պահելով զհո
գի և զմարմին մեր մինչեւ ի կա
տարումն ժամանակի ամաց մերոց։
Ամենակալ տէր ամ մեր, կե։

Աղօթք։

Ընդհատու բարեաց՝ յամենայնի

առատ անմահ տէր, աղաչեմք ըզ քեզ՝ փարատեա յանձանց մերոց զաղջամղջին, և զխաւարային խորհուրդս։ Ի պատրանաց բանսարկուին պահեա զմեզ. և շնորհեա մեզ հաւատով ապաւինիլ յամենասուրբ երրորդութիւնդ՝ ի հայր և յորդի և ի սուրբ հոգիդ. այժմ և։

Յաւուրս աղաւհացի ասի Սմբիծքն՝ իսկ յաւուրս՝ Հայր մեր որ յերկինս։

Սաղմոս. ճԺը։

Բանեալ են անբիծք ի ճանապարհի, և որք գնան յօրէնս տեառն։ Երանի, որք քննեն զվկայութիւնս նորա. բովանդակ սրտիւ խնդրեսցեն զնա։ Ոչ թէ որք գործեն զանօրէնութիւն, ի ճանապարհս նորա գնացեն։ Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ ի պահել լինել յոյժ։ Երանի թէ յաջողեալ էին լինել ճանապարհք իմ, ի պահել լինել զարդարութիւնս քո։

Բայնժամ ես ոչ ամաչէի, ՚ի պատ-
ժանալ ինձ ՚ի պատուիրանս քո։
Խոստովան եղէց քեզ տէր յօրէ
զօրհնեան սրտի իմոյ, որպէս ուսայց
զիրաւունս արդարութեան քո։
Օ՛իրաւունս քո պահեցի. մի լա-
ցուր զիս միանչ իսաւս։
Ո՞ւ ողորմեսցէ երիտասարդ ըղձա-
նապարհս իւր, այլ ՚ի պահել ըզ-
բանս քո։
Ընդորում սրտիւ իմում խնդրեցի ըզ-
քեզ. մի մերժեր զիս ՚ի պատու-
իրանաց քոց։
Ի սրտի իմում ծածկեցի զբանս
քո, որպէս զի մի մեղայց քեզ։
Օրհնեալ ես դու տէր. ուսո ինձ
զարդարութիւնս քո։
Շրթամբք իմովք պատմեցից զամ
իրաւունս բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, ոպ չամ ՚ի մեծու։
Ի պատուիրանս քո հոգացայ. և
դժուշացայ ՚ի ճանապարհս քո։
Օ՛իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մո-

ուցայ զանձս քո։
Հատո ծառայի քումմ, զի կեցից
և պահեցից զանձս քո։
Օրհնած առաջ իմ, և նայեցայց ՚ի
աբանելիս օրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի թաք
գոյացաներ յինէն զպատուիրանս քո։
Փափաքեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից. անիծեալ՝ որք խոտորեցան ՚ի պատուիրանս քոց։
Ի քաց արա յինէն զնախատինս և
զարհամարհանս. զի զվկայութիւնս
քո լանպտեցի։
Պանդիկ նստան իշխանք՝ և չարախօսեին զինէն. այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո։
Օ՛ի վկայութիք քո խօսք իմ էին. և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քո։
Անբաժեցաւ անձն իմ ՚ի հող. տէր
կեցո զիս ըստ բանի քումմ։
Օ՛ճնութիս իմ պատմեցի քեզ, և լսեար ինձ. ուսո ինձ զարդարութիւն

Խոնարհեցո զխիտ իմ ՚ի վկայու-
թիւնս քոյ. զի ընդ նե հաճեցայ:
Ուսուցիներդ եա ինձ ՚ի շահիլս պատ-
ուիրանացդ քոց. զի ընդ նե հաճեցայ:
Ընդ ամենայն գործս քո ես ոչ
մոռացայ:
Ի ձանապարհս պատուիրանացդ քոց
ընթացայ. զի անդորր արարեր սիրտ
իմ իմոյ:
Օրէնսգէտ արա զիս տէր. ՚ի ճա-
նապարհս իրաւանց քոց. և խնդ-
րեցից զնա յամենայն ժամ:
Իմաստուն արա զիս. և քննեցից
զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլո-
րով սրտիւ իմով:
Ընաւիորդեա ինձ ՚ի շաւիղս պատ-
ուիրանացդ քոց. զի ընդ նե հաճեցայ:

թիւնս քո, և ամէն յաղագս թիւնն։
Դարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զ-
նանրութիւն, ՚ի ճանապարհս քո
կեաց զիս։
Հաստատեա ծառայ քում՝ զբան
քո յերկիւղ քո։
Հան յինէն զնախատինս, զոր և
կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղ
ցըր են։
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց,
յարդարութեան քում կեաց զիս։
Եկեսցէ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր. և փրկութիւն քո ըստ
բանի քում։
Տացէ պատասխանի զոր նախատեն
զիս բանիւք. զի եմ ՚ի բանս քո
յուսացայ։
Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև
յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յաւէտ ժամ, յաւի-
տեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից։
Գնայի ես յանդորրս. զի զպատո-
ւիրանս քո խնդրեցի։

խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր սի
րեցի։
Չամբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի
րանս քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի
յարդարութեանց քումմ։
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացուցեր զիս։
Սա մխիթարեցեալ զիս ՚ի խոնարհու
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո
տորեցայ։
Յիշեցի զկրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղա
ւորաց, և ոչ թողին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ՚ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր.
և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղև ինձ ՚ի ճանապարհ ՚ի կեանս.
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո։
Ողորմեայ ինձ ըստ բանի քում։
Խորհեցայ ի ճանապարհս իմ. և
դարձուցի զոտս իմ ի վկայու-
թիւնս քո։
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ. ընդ
պահելի զպատուիրանս քո։
Տուուն ինձ մեղայ պատեցան զինև.
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան
լինել առ քեզ, վասն իրաւանց և
արդարութեան քո։
Հաղորդ եմ ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց. որոց պահեալ էին զը
պատուիրանս քո։
Ողորմութիւն տեառն լի եղև երկիր.
զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։
Հաղորդութիւն արարեր ընդ ծառայ
քում տէր, ըստ բանի քում։
Ո՛րքաղցրութիւն, վարդան, և զխոստո-
վանութիւնն ուսո ինձ. զի ի պատուիրան-

Ներս քո ես հաւատացի։
Միևչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ.
վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի
յոյժ։
Բաղձր ես դու աէր, և քաղցրու-
թեամբ քով ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս քո։
Խաղաղացան յիս անիրաւութիւնք
անբարեաւանից. այլ ես՝ բոլորով
սրտիւ խոով քննեցի զպատուիրա-
նս քո։
Ածան որպէս կաթին սիրտք նոցա.
այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ։
Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր
զիս. որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո։
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։
Ձեռք քո արարին՝ և ստեղծին
զիս. խրատուն արա զիս՝ և ուսայց
զպատուիրանս քո։
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ու-
րախ եղիցին. զի ես՝ ի բանս քո
յուսացայ։
Ծանեայ աէր զի արդարութիւնք են

պատասխանք քո. յիւրաքանչիւր հանապազ
հեցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո՝ ի մխիթարել զիս, ըստ բանի քում, զծառայ քո։
Ներեցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից. զի օրէնք քո խօսք իմ է։
Ամաչեցան ամբարտաւանք՝ որք՝ ի տարապարտուց անիրաւեցան յիս. այլ ես հոգացայ՝ ի պատուիրանս քո։
Խրատեցին զիս երկիւղածք քո, և որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութեան քում. զի մի ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ՝ ի փրկութիւն քո. զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ։
Սպառեցին աչք իմ բանի քում. ասացի՝ երբ մխիթարեսցե զիս։
Եղէ ես որպէս սիկ՝ ի պարզի. զի զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։
Քանի՞ հինչ են աւուրք ծառայի քո. երբ արասցես ինձ իրաւունս՝ ի հալածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զխոհուրդս

տեցի զնա ձանապարհս չարաց. զի
դու օրհնագէտ արարիր զիս։
Ա՛րագ են բանք քո ոտից իմոց, և
լոյս տան շաւղաց իմոց։
Երդուայ և հաստատեցի. զի պա-
հեցից զամենայն իրաւունս ար-
դարութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. տէր՝
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց
ար. և զիրաւունս քո ուսո ինձ։
Ընձեռ իմ՝ի ձեռս քո է յանդ ժամ.
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ. ի
պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլո-
րեցայ։
Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յա-
ւիտեան. զի ցնծութիւն է սրտի
իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան,
վասն հատուցման։
Ոչանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի։

Օդնական և փրկիչ իմ ես դու.
և ես ի քեզանէ քո յուսացայ։
Ի քաց եղերութ չինեն չարք. և
քննեցից զպատուիրանս այ իմոյ։
Օդնեա ինձ ըստ բանի քում, և
կեցո զիս. և մի յամեիր առնել զիս
ի յուսոյ իմմէ։
Օդնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և
խոհեցայց յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ։
Ընարեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պստամբք եղեն յարդարութենէ
քոյ. զի անիրաւութեամբ էին
խորհուրդք նոցա։
Ցանցաւորս համարեցայ զնմա մե-
ղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սի-
րեցի զպատուիրանս քո։
Ռեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմար-
մին իմ. զի ի դատաստանաց քոց
երկեայց յոյժ։

Ը արարի իրաւունս և արդարու-
թիւն. մի մատներ զիս ի ձեռս
նեղչաց իմոց։

Ընկալ զծառայս քո ի բարի. զի մի
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս։
Սպասեցին աչք իմ փրկութեանդ քումմ
եւ բանից արդարութեան քո։
Արա ընդ ծառայի քումմ ըստ
ողորմութեան քումմ. զարդարու-
թիւնս քո ուսո ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, իմաստուն ա-
րա զիս, և ծանեայց վկայութիւ-
նս քո։
Ժամ է պաշտել զտէր. խափանե-
ցին զօրէնս քո։
Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո, քան զոսկի և զտոպազիոն։
Վասնայն պատուիրանք քո յաջողե-
ցան ինձ. զի ատեցի ես զճանա-
պարհս չարութ։
Հրաշելի են վկայութիւնք քո, վա՛
յսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ։
Յայտնութիւն բանից քոց լուսա-
ւորէ, և իմաստուն առնէ զտղայս։
Ջբերան իմ բացի, և առի շնչով.
ի պատուիրանս քո փափաքեաց
անձն իմ։

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո։
Հաստատեսցես իմ ուղիղ ոտս ինձ
ըստ բանի քում. և մի՛ տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք։
Փրկեա զիս ի դրպարտութենէ մարդ-
կան. և պահեցից զպատուիրանս քո։
Երեսեցո զերեսս քո ի ծառայս քո,
և ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։
Վտակք ջուց իջին յաչաց իմոց.
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո։
Արդար ես դու տէր, և ուղիղ
են դատաստանք քո։
Պատուիրեցեր զարդարութի՛ւն
յուլմեց քոց. և ճշմարիտ են յոյժ։
Ածէաց զիս նախանձ քո, զի մո-
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ։
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա։
Անուկ եմ ես և արհամարհեալ.
և զարդարութիս քո ես ոչ մոռացայ։
Արդարութի՛ւն քո՝ արդարութի՛ւն յաւի-
տեանից. և օրէնք քո ճշմարիտ են։
Նեղութիք և վիշտք գտին զիս. և

պատուիրանք քո խօսք իմ էին։
Արդարութ՛ են վկայութիք քո յաւիտեան. իմաստուն արա և կեցո զիս։
Կարդացի առ քեզ բողոքով սրտիս իմով. լուր ինձ աեր, զի զարդարութիդ քո խնդրեցի։
Ողորմեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս. և պահեցից զվկայութիս քո։
Կանխեցի տարաժամս՝ աղաղակեցի. և ես ՚ի բանս քո յուսացայ։
Կանխեցին աչք իմ առաւօտու. ՚ի խօսիլ ինձ զբանս քո։
Ձայնի իմում լուր ՚ըստ ողորմութեդ քումմ. և յիրաւունս քո կեցո զիս։
Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրէնութիւն. զի յօրինաց քոց հեռի եղեն։
Մերձ ես դու աեր. և ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են։
Ի սկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց. զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա։
Տես զխոնարհութի իմ, և փրկեա զիս. զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։

Դատեա զդատաստանս իմ, և փրկեա
կեաղիս. և ըստ բանի քումի կեցո զիս։
Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն,
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին։
Գթութիւնք քո բազումք են տէր,
և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։
Բազումք են որք հալածեն և նեղեն
զիս. ի վկայութեանց քոց ես ոչ
խոտորեցայ։
Հայեի յանհագորոյնս՝ և մաշէի, զի
զպատուիրանս քո ոչ պահեցին։
Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի.
տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս։
Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է. յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո։
Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր.
և ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ։
Ցնծայայ ես ի բանս քո որպէս այն,
որ գտանէ աւար բազում։
Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի։
Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց և արդա

թուլեան քո։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ՚ի
նոսա գայթակղութիւն։
Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկա
յութիւնս քո. զի ամենայն ճանա
պարհք իմ առաջի քո են։
Ներձեսցին խնդրուածք իմ առա
ջի քո տէր. ըստ բանի քում իմաց
ուսն զիս։
Անցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Խղճեսցեն շրթունք իմ զօրհնու
թիւնս քո. յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւ են։
Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քում տէր,

և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցոյց անձն իմ, օրհնեսցէ զքէզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զչխաւոր կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայ քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Ն- վիհ ասէ շարականս։

Ա՛յժէն հայցեմ՛ք հայր գթմամբ և
և ամաուսած մխիթարիչն եց. ի
տխրականն գիշերայնի մի՛ թձեամ
ժամուս. մխիթարեա՛ զմեզ ի
տրտմութենէ մերոց, և չիարհեա՛
զուրախութիւն գնծութիւնք սրտից
նին և ամենայնի սրտից։
Ա՛սա քաղցրագոյն ածոյին քո հրա-
մանն կիշեմն որպէս ամաուսած. և
կեալ եմք առաջի քո յերեսկոյս
աշխատեա՛լք և ծանրաբեռնեալք.
թեթևեացո՛ ի ծանրութենէ մե-
ղաց զանձինս, և զօրացո՛ բառնալ

կամաւ ըզ-քաղցրը լուծ քոյ պատ-
ուիրանաց. ապաչխար։
Պաղատիմ՛ք առ քեզ հոգւով՛ ի
հանգստեանդ հատեալ ժամուս մոլ-
դալէր հոգի աստուածոյ. յիւրմէ
նորոգեա զերեսս երկրի, և վերըս-
տին սատնայա զպղիս մանրկան. նո՛
բաւեսուր զարդարեա ըզ նընջե-
ցեալսըն մեր ըզ ծընեալսն ի քէն
սուրբ աւազանեան. ապաչխար։
Օ՛ կենդանագիր անարատ ծընող՛ ս
քո. արիանե՛մք առաջի անոխակալ
տէրն Քրիստո՛սիդ քո. յորմէ զաս
փառօք հօր դատել ըզկենդանիսն
խաչի՛ քո, ներեա՛ յանցանաց մե-
ծաց քոց բարեխօսու Քրիստո՛ս մեր քո՛ էն
կո՛ս. աղաչե՛մք զքե՛զ տէր պահ-
պանեա ըզմեզ ընդ հովանեաւ խա-
չի քո սո՛ւրբ։
Ընդ՛պատ արար և ըզմե՛զ տէր, ընդ
սրբոց քոց ա՛ւանդ[ե]լոյն. մի՛ր արժա-
նի եղեն տեսանել ըզ-քեզ ի յա-

թե՞ լեա՞ն քո. ապա՝ անաս-որեա
ակա՞ր ան-անել ըլ-քեզ՝ ի միա-
անգամ քո գայլասեանն. ծրհնու-
Թիւն առաքելո՛ն՝ ի բարձունս։
Ի՛ նըստիլ քո յաստեղս դասա՛ւ ար
հեզ. ալաչանօք սուրբ աՃամՃնին,
յիշեա ըզնըՃնդի՛ցեալսըն մեր, յոլ-
ժամ գայցես անՃաւ վառօք.
քանզի քո են վհատո՛ղք յաւի-
տեան ամէն։

Սրբոյ հիւ՛ մաթի՛ւաս. սաՃուղ ոսկի և տասպանակ կասկարա՛նաց. ո՛վ՛ր ղ՛ի վերուստ զհոգին կենաց պարգեւեցի՛ր քահանայ բնո՛ւԹեան. աս նա միշտ բարեխօսեա՛ վասն քաւո՛ւԹեան ժո՛ղովրդոց մո՛ւյնոյ։ Դ՚ո՞ք անմարմնո՛ց հրեշտա՛կաց քի՛զ երանե՛ն ասէ՛ն ծրհնե՛լ կեա՛ց մաթի՛ւաս. ո՛վ՛ր զեակի՛ց բանն ա՛ր ընդ հօր կատարե՛ր ի՛ քո՛ւ ա՛նահեմ նա՛պետս. աս նա միշտ բարե։

դշ
դկ

Վ.ԱՆԱՆ ՈՐՈՅ ԵՒ ՄԵՒՔ ՀԱՒԱՏԱՄՅԵԱԼԱՑ
ՔԵԶ ԵՐԿԻՐԱՊԱՀՔՍ ՔՈ ԵՒ ԱՐԱՄԱ-
ՈՒՕՔ ՀԱՅՅԵՄՔ ՝ԻՒ՝ ՔԵՆ . ԲԱՒ՞ԱԿԱՆ ԽԱՉ
ՍՏԵՓԱՆԱՄՔ ՏԱՃԱՌՆԵՒՆ ԶՅԱՃԱՅՆՆ
ԼՅՈՒ ԶՈ ԾԱՓԱՀԱՒ՞ՅՆՆԵՒՆՔՍ ՄԵՐ . ՕՐՀ
ՆԵՄՔ ՀՂ-ՔԵՂ ՝ԻՒ ՅԱՐՈՒԱԾԱՆ ԵՐԵ

ԿՈՂՍ ԱՀԱՒՈՒՔ ԶՈՒՐՔԱՒՈՒՐ ։

Վ.ԱՌԱԲԱՒ՞ԱՒ՝Ի ԱՒՏՈՒՃՈՅ . ՔՆԱՀ
ՔԵԱՒՔ ՝ԻՒ ՈՒՂՂԱՒՆԵՒ՞ ՆԱՒՍ ԶԱՆ ԶՈՒՀ
ԽԱՏՀՈ . ՈՒ՞ՒՒ՞ՐՔ ԱՐԺԱՆՔ ԵՂԵՒՔ
ԱՐԵՍԱՆԵՒ ԶՈՒՆԱՐ՞ԱՒՆ ՀՐԵՂԻ՞ՆՈՑ .
ԲԱՒՐԵ ԽՈՍԵՒՑԵՒՔ ՈՒՆ ԱՐՔՐ ՎԱՍՂՆ ՄԱՒՆ

ԻԱՆՈՑ ԵԿԵ՞ՂԻ՞ՏՒՒՑ ։

Ն.ԱՐԵԼԱՒ՞ՒՒՄ ՔՂԵԱՒՈՒՍՍԱՀ . ՀԱՒՂՈՒՐԱՀ
ԱՐՒՈՐ ՇԱԾԱՒՂԻ՞ՆՂԻՆ ԽՈՆՀՀՂՐԴՈՅՆ .
ՈՒ՞ՒՒ՞ՐՔ ՝ԻՒ ՀՈՐՈՒՆԱ՞ՐԱ ՄԵՂԱՅՑ ԺՈՂԵՍ
ՎԵՐԱԾԵՔ ՀՂՈՒՐԴԻ՞Կ ՝ԻՒ ԿԵՐԱՆԱ ՍՒՆ

ՄՈՀ . ԲՈՒՐԵԽՈՑ ։

Գ.ԵՐԱՑ՞ՒՒ՞ՅՆ ՔՈՒՆ ՂՂԲՆԱՐ . ԱՒՂՃՈՂ
ՌԵԼՈՅՆ ՀԱՒՀԻՔ ԵՐՈՒՆՈ՞Ե . ՈՒ՞ՒՒ՞ՐՔ
ՀՂ-ՔԵՂ ՝ԻՒ ԳԱՂՐՈՒՈՒՆ ՍՂԻՆ ՆՂՐԱՒՀՔ ՅԵՂԻՒ
ՏԱՏԱՆ ԱՂԺՈ՞ՐՂԻՆ ՔՂԻՈՐՈՒՂ . ԲՈՒ ։

Պահ՞ պահնակեալ պահէին յանեղա՞ն
ուր
զԿն դրախտաւիրն ըզձանձարհրա
զա՞ն զին կեա՞նաց, քրմեալ եահ՞ն
հոյլքն բոցակէն սրմեալ խոր. այ
ած սատանայացեալ ցուցար յերկիր
ա՞ծ ազգամոլ փոյթ կենցաղ ի վերկո
Լեան. զքնզ օրհնեն ամենայն։

Նոր տեսիլ ևկնգղեա՞յ։

Ա՞ր լինիկց ծառայն վերադարձեալ
խոյ յոգեմիկ ոգիս փոխանակ քառ
հարկայ. այլ ի վերադարձ քո զենաւ
գառն անարատ, ի հաշտութի հօր
և ի բանանալ ընդմիջեալ մեր. զքնզ։
Պարծանքդ ազգին, գաւանեալ
ըզքեզ աշխարհին լանկին առնել ի զեղ
նարան. քանզի քո ոգիդ ապրեցոյք
ի խաչատեալ և յանմահացեալն գայլո
նէն. և ի վերայ քո հեղեալ շիթք
անմահական արեանն ըզկատա՞ծնէն

Ջնէնգնաց ընդեղս. զքեզ օրհ։

Ո՞րիւնաւո՞ր հօտս ընտրեալ. զքո
բ
հովիւդ քաջ ի ձոգեալ յերկինս, և

եկեսցի ՚ի խընդիր մեզ մտցեսցէ.
ոչնչել լցցեալ զիմիւ հաւրէնսդիր,
առաջի ուրուականութիւնն ՚ի յերկինս
երկնահաստատ. աղաչեմք ընդեղ
բարեխօս լերուք ամենայն վանքն
քաւութեան մերոյ ՚ց մեռոնք։ Տէ-
սանող աչնաւոսին. խոյհրդա-
ծուք խորոյն անասնաւծոյ. ոյք ինչեալ
ընդ միամծնին սպասաւորել անօ-
րհնութեն. ՚ի ծնընդեանն աւե-
տաւորք հմայուացն. և կանանցն
խաղաթերից կենաց քարոզք ընկերն
գանեւոյն. աղա։ Պահապանութիւք աշ-
խարհի, բանականքն տեառն շնորհ
զերկիւղածութիւք. բարեկամք ազգի
մարդկան, միջնորդք մանկտեաց յան-
րնութեան. միաբանել և գաւրանալ
մեծք, որ կայք միշտ առաջի սուրբ
նահատակքն եկրսդատութեանն. աղա։

Ո՛րինաւսիր վիճակ անբաւուեր լոյս
բնանեալն. որ ՚ի յերկրէն ինձեր, ՚ի
սէր հայեին քո եկեսցեն ցաց.

զմի խօսեցաւ. քեզ, բարեկամին և փեսաւերին քո յոյժ անհնարէ. սոյնպէս մաղթանօք ոչնչամբարեաւ։

Քանակերպիցն անհաս է անուն ի սերմնիկ։ սերունդ թեզ տուր է ածր բազմիլ. խոնարհեցար ի յորդաբաւ նաշն. հայցելով ի ձա ռայէն, մարդութիւն ջոյ ի լուա նալ ըզմեզ աղտից. սոյնպէս։

Ա՛ր յամերպուցն վերայեցար գառն աշխ բաժնիլ մեզ. զմի զերծոցն այրամոյ, ծնօղացեր մեծ ի ծնեալ զբս կաւ՝ նան, և հրամ օրէնքն նայն. որ և ի զրժմէս բազկակալն գալոստէն քո բացվեաց. սոյնպէս։

Մաղթանք։

Ողորմեան հանգուցեալ քրիստոս առաւած՝ արս հանգիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս շնորհեա զիմացութիւն յանցանաց։

Քառաշ։

Ես և խաղաղութեան զաեր ս։

Վասն հանդուցեալ հոգւոցն ա-
ղաչեսցուք զԱրարչին մեր Քրիստոս
զի զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ.
և զմեզ կեցուսցէ չնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ: Ամենակալ տեր:
Տէր ողորմեա. տէր ողորմ. տէր օ:

Աղօթք.

Քո որդի՛ այլ անհասակալ և բարե-
գութ՝ զթա քո ապարչական սիրովդ
՚ի հոգիս հանդուցեալ ծառայիդ
քոյ: Յիշեա յաւուր մեծի գալըս-
տեան ահքայութեանդ քոյ: Որ սո-
ժանի ողորմութեանդ քոյ և
մաղութեանդ մեղաց: Դասատուել
պայծառացո ընդ առաքս քո յաջա
կողման դասուն: Օ՛ի դու ես տէր
և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր
կենդանեաց և մեռելոց: Նա քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւնն և
պատիւ, այժմ և միշտ և:
Օրհնեալ տէր մեր յաւ քաւ. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Կարգաւորութիւն հաստատակաց աղօթից Հանդստեան ժամուն։
Որ կատարի ՚ի դէմս Հօր Աստուծոյ. զի պահպանողական ամէն
Միածնին պահեսցէ զհոգ ՚ի խաւարային դիշերիս։

Ողաքեա տէր զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն լինիմ, և հանցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ և ՚ի յարկս քո։
Մոխիր առաքի սեղանոյ այս առնծ. որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւք աստուած աստուած իմ։
Ընդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա. փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա։
Օրհնութիւն և փառք։

Ելեսցէ՛ ի վերայ իմ ողորմութի՛ւնդ քո տէր, և փրկութի՛ւնդ քո ըստ բանի՛ քում։
Տայ պատասխանի՛ ումք նախատեն զիս բանիւք. զի ես՛ ի բանս՛ քո յուսացայ։
Մի՛ ի բացեայ առնես՛ ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութե՛ան մինչև յոյժ. զի յիրաւունս՛ քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս՛ քո յամենայն ժամ, յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտեանից։
Գնայի՛ ես յանդորրու. զի զպատուիրանս՛ քո խնդրեցի։
Խօսէի՛ վկայութի՛ւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։
Խորհէի՛ ի պատուիրանս՛ քո զոր սիրեցի։
Ձամբարձի՛ զձեռս իմ՛ ի պատուիրանս՛ քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութե՛ան քում։
Ցիշեա զբան ծառայի՛ քո, յոր և յուսացուցեր զիս։

Սա մխիթարեսցէ զնա ի խոնարհումն
իմում. զի բան քո կեցոյց զնա։
Ընթարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ։
Ցիշեցի զնրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զնս ի մեղա
ւորաց, և զյք Թողին զօրէնս քո։
Դովելի են լինէ իրաւունք քո, ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Ցիշեցի ի գիշերի զանուն քո տէր.
և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղև ինձ ճանապարհ ի կեանս.
զի զարդարութիւն քո խնդրեցի։
Ծանօրէնս առեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի։
Օդնական և ապաւէն իմ ես դու.
և ես ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և
քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ։
Օդնեա ինձ ըստ բանի քում, և
կեցո զնս. և մի յամօրէ առնես զնս
ի յուսոյ իմմէ։

Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ։

Ընարեցեր զամենեսեան՝ որք ապստամբք եղեն յարդարութենէ քոց. զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր, ըստ բանի քում իմաստուն ասա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղեցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կո-
րուսեալ, խնդրեա զծառայս քո՝
զի զպատուիրանս քո ես ոչ մո-
ռացայ։
Մի՛ եկեսցեն՝ ի վերայ մեր ոտք սա՛
բաւտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուսցեն զմեզ։
Ընդ անկցին ամենեքեան որք դոր-
ծեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին
և այլ մի՛ կարասցեն հաստատել։
Ես՝ ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և
ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ։
Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և
կացոյց զոտս իմ՝ ի հաստատութե,
՝ի վե՛ր պարանոցի թշնամեացն կացոյց
զիս, և հանգոյց զիս երագ երագ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյն, ընդ հովանեաւ աստուածոյ

յերկինս հանգիցէ ։
Ընասցէ ան՝ ընդունող իմ ես, ասաց
ւէն իմ ած, և ես յուսամ՝ ի նա ։
Նա վրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո
ղին, և ի բանիցն ի խռովութենէ ։
Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ ։ ի
հովանի թևոց նորա յուսասցիս ։
Ապահս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճըշ
մարտութիւն նորա ։
Ոչ երկիցես գոս յերկիւղէ գիշերի,
և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ ։
Յիրէ որ շրջի ՝ի խաւարի, ՝ի գայ
թակղութենէ դիւին ՝ի հասարակ
աւուր ։
Ընկեցին ի կողմանէ քումմէ հազարք,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ
քեզ ինչ ոչ մերձեսցին ։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու , և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես . զի դու տէր յոյս իմ ես ։
Ո՞բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն .
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՝ի յարկս քո ։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ

վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրենց ընկալցին զքեզ.
զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու. և առ ոտն կոխեսցես զա-
ռիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանիր
եաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց
նմա. և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորս արարից զն-
նա. երկայն աւուրբք լցուցից, և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Ընդ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ.
որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն
իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի
ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Ընդ այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
Աստուած մեր. մինչև ողորմեսցիս ՚ի վերն մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ.
զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ.
և արհամարհանօք ամբարտաւանից:
Ընդ յանուան քում կեցո զիս, և ի'
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:
Ստուեր լուր աղօթից իմոց, ունդ
կընդիր բանից բերանոյ իմոյ:
Օտարք յարեան ի'ւ ինձ իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
րեցան զքեզ առաջի իւրեանց:
Ահա ած օգնական իմ, և տէր ընդ
դունող հոգւոյ իմոյ:
Դարձուցանել զչարն ի' ինձնամիս
իմ, ճշմարտութեամբ քում սատակեա զնա:
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է:
Զամ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս,
և ի' թշնամիս իմ եսես աչն իմ:
Օրհնեալ ես դու տէր ած հարցն
մերոց, գովեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան:
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց, գովեալ և առա:

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբութեան քո, գովեալ և առաւ ։
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քո, գովեալ և առաւ ։
Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրովբէս և հայիս յանդունդս, գովեալ և ։
Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութեան երկնից, գովեալ և առաւ ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատութեան ՚ի զօրութեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ՚ի բազում մեծութեան նորա ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գոչեցէք զնա ուրախութեամբ ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր, գոչեցէք զնա ՚ի բարբառ լսելի ։
Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն գոհութեան, ամ հոգիք օրհնեցէք զտէր ։
Ընդ արձակեա զծառայս քո տէր

ըստ բանի քում՝ ի խաղաղութիւն,
զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո՝
զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-
նայն ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և
փառք ժողովրդեան քում իսկ։
Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս
աջ քո, և տէր հատոյց ընդ իմ։
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգոյ
ծըս ձեռաց քոց մի անտես առներ։
Տէր հան ի բանտէ զանձն իմ, գո
հանիմ զանուանէ քումմէ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես։
Մեծացուսցէ անձն իմ զնոր, և ցընծասցէ հոգի իմ առ փրկչաւ իմով։
Ասացեալ արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետեւ եւ
բանիցեն ինձ ամենայն ազգք։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոյ, արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։

Յրուեայ զամբարտաւանս ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթո-
ռոց։
Օ խոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս եկից բարութեամբ, և զմեծատու-
նըս արձակեաց ունայնս։
Պաշտպանեաց իսրայէլ ծառայ իւրոյ, յիշելով զողորմութիւն իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ աբրահամու և զաւակի նորա
յաւիտեան։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեց զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն առեւլիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխի-
թարեցեր զիս։
փառք հօր և որդւոյ և։

Մաղթանք։

Ընձեն իմ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ թագաւոր երկնաւոր. զգ
բաղմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ։ Որ երկայնամիտ

ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առներ զապաւինեալս ի քեզ. այլ պահեա պատուականն և սուրբ խաչ ձիւ քով ի խաղաղութեան։

Քարոզ։

Ընդհանուր զամենական ճշ, և խնդրեսցուք ի նմանէ. զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական դիշերիս, ի դիւական խռովութենէ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր, մինչեւ ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։

Ընդհանրական աղեր առաջ։

Օ հանդիստ դիշերիս խաղաղութիւն։ Օ հրեշտակ։ Օ քաւութիւն։ Օ սրբոյ։ Ն ես եւս։ Օ անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Տէր աստուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ ի դիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղքդ բեւեռեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որով զի յամենայն ժամ քեւ պահ-

պանեալ լինուք յորդայիմէ թըշ-
նամւոյն : Եւ քեզ հանուք զօրհ-
նութիւն և զփառս հօր և որդւոյ
և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Երեշտակի խաղաղութեան յանձն
արա զանձինս մեր տէր զօրութիեդ.
որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով
ի տուէ և ի դիշերի, յարթնութիե
և ի հանգստեան մերում. զի դու
ես արարիչ լուսոյ, և հասատիչ դի-
շերի : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ
տէր աստուած մեր, զհանգիստս
դիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ
անցուցանել, և հասանիլ ի պաշ-
տօն առաւօտուս յերկրպագութիւն
և ի փառաբանութիւն ամենաքո
երրորդութեանդ, այժմ և :

Սաղմոս . ղ :

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
ննջեցուք և զարթիցուք. զի դու
տէր միայն առանձին յուսով քո
բնակեցուցեր զմեզ :

Ի կարգալ լմնում լուսոյ ինձ ած

ըստ արդարութե՛ն, ՚ի նեղութենէ
ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ
և լուր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք
խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանր
րութիւն, և խնդրէք զստութիւն։
Ծանեարուք զի սքանչելեաց արար
աեր սրբոյ իւրում. և աեր լուիցէ
ինձ ՚ի կարդալ իմում առնա։
Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարու
թեան, և յուսացարուք ՚ի տէր։
Բազումք ասէին թէ ո՛ց ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր
ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն
ննջեսցուք և զարթիցուք. զի դու
աեր միայն առանձին յուսով քո
բնակեցուցեր զմեզ։

Ընկ՚լսեւիա Օրհի։
խաղաղութիւն ամենեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։
Երկիւղածութեամբ լսեմք։
Սէր աւետարանիս՝ որ ըս Յովհաննու։
փառք քեզ տէր աստուածդ մեր։
Պատմխանումն։
Ընկ աստըւածդ։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ։

Ումն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձաչկէ զնա. և որատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ՚ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եմն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Քառաշ։

Աստուած խաչիւս աղաչեսցուք զտէր, զի սուաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քոյ՚ի խաղաղութեան, փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և։

Օրհնեալ տէր մեր յս քս, ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Ընկանիմք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յաւիտենական վտանգից մերոց։

ՄԱՂԹԱՆՔ ՋՕՐԱՒՈՐՔ
ԸՐՀԱՒՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սբ. Գրիգորի Նարեկացւոյ աստուածաբ.

Բան ԺԲ.

Ընկալ քաղցրութեամբ տէր զաձ
հզօր՝ զդառնացողիս զաղաչանս.
մատիր զթութեամբ առ պատկա-
ռեալս դիմօք. փարատեա ամենա-
պարգեւ՝ զամօթահարն տխրութիւն.
բարձ յինէն ողորմած՝ զանբերելի
ծանրութիւնս. անջրպետեա հնա-
բաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս.
աւարեա միշտ յաղթող՝ զնաբո-
ղին հաճութիւնս. բացատրեա վեր-
նային՝ զմտելոյն մառախուղ. կըն-
քեա կեցուցիչ՝ զկորուսեալին ընթաց-
մուխս. ցրուեա ծածկատես՝ զըմ-
բռնողին չար գոմռնս. խորտա-
կեա անքննին՝ զմարտողին դիմեց-
մունս: Տեառնապրեա քո անուամբ
բըդ զըւանցոյց երդ յարկիս. պար-
ւակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ
տաճարիս. գծագրեա քո արեամբդ
զմուտ սեմոց սենեկիս. կերպացո

զքո նշանդ ՚ի հետս ելից մաղթող
զիս. ամրացո զքո աջովդ զհանգըս-
տեանն խշախ. մաքրեսցես ՚ի հաղ-
բից զծածկարան անկողնոյս. պա-
հեսցես զքո կամօքդ զտառապեալ
անձն ոգւոյս. անխարդախ սրտա-
ցեաս զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս.
կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ
երկնային. կարգեսցես ՚ի դիմի ընդ
դէմ դիւացն դասս։ Ցուր հան
զխատ բերկրութեան մահահան
զոյնս նիւթման ՚ի խորութեան զի
շերիս, բարեխօսութեամբ հայց-
ուածոց սրբոց աստուածածնիւք՝ և
ամենայն ընտրելոց։ Ընդունել պա-
տուբեա զպատուհան տեսութեց
զգայարանացս իմաստից անզարհու-
րելի զեռեզմամբ՝ ՚ի ծփական խառ-
նուածեանց, կենդանական զբաղ-
մանց, անրջական երազոց, խօլական
նաց ցնորից, յիշատակաւ քո յոյ-
սոյդ անվնասելի պահպանեալ։ Ընդ
սմին ամենայն վերոյհին ՚ի ննջմանէ ծանր
թութեան, ամենազգաստ արթնու-

թեամբ՝ հոգենորոգ զուարթութեամբ
ի քեզ ապաւանալ, զայս ձայն
մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց
քեզ ամենօրհնեալ Թագաւոր փա-
ռաց անճառից, փառաբանողաց
երկնագումար խմբից երգակցեալ
յերկինս առաքել։ Ո՛վ Թագաւո-
րեալ ես յամենայն արարածոց
յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Նորին սրբոյն Գրիգորի։

Բան խա։

Որպէս աստուածոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի՝ հօրդ ահաւո-
րի անբննին ծնունդ, որ ակարանայ
առ ի քէն և ոչ ինչ։ Որ ի ծագել
անստուերը նշուլից ողորմութեան
քոյ փառաց. հալին մեղք. հալա-
ծին դեւք. չնչին յանցանք. խզին
կապանք. խորտակին չղճայք. կեն-
դանանին մահացեալք. բժշկին
հարուածք. ողջանան վէրք. քառ-
նին ապականութիւնք. սեղմ տան
տխրութիւնք. նահանջին հեծու-

Թիւնք. վախնաս խաւարն. մեկնի մէգն. մերժի մառախուղն. փարատի մռայլն. սպառի աղջամուղջն. վերանայ մահն. գնայ գիշերն. տարագրի տագնապն. չքանայ չարիքն. հալածին յոյսահատութիւնն. և Թագաւորէ ձեռն քո ամենակար՝ քաւիչդ ամենայնի։ Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս՝ այլ կեցուցանել, Թող ինձ զանխիտ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ։ Օ՛ի դու միայն ես յերկինի անճառ, և յերկրի անշնին. ՚ի տարր գոյի, և յեղջս ծագաց աշխարհի. սկիզբն ամենայնի, և յամենայնի. ամենայն լրմամբ օրհնեալ ՚ի բարձունս. և քեզ ընդ հօր և հոգւովդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԻՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՉԻՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ջոր արարեալ է սրբոյ առաւն ՂԷսէսի Հայոց կաթուղիկոսի։

Տաւատով խոստովանիմ և երկիւղածանեմ քեզ՝ Հայր և ոչդի և սուրբ Հոգի, անեղ և անմահ

բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Չաւատով խոստովանիմ, և երկիր պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միածնական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հաց լածեա՛ ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անպիտանութեան, և լուսաւորեա զմիտս իմ՛ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ՝ ի հաճոյս, և ընդունել՝ ի քէն զինդրուածս իմ: և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազ: Չայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի՛ ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջինն զոր մերկացայ մեղօք. և ողոր: Որդի աստուածոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար՝ ի հայրական

ծոցոյ՝ և առեր մարմին՝ի սրբոյ կո-
սէն մարիամայ վասն մերոյ փրկո-
Յ Ե ան . խաչեցար Յ ազեցար և յար-
եար՝ի մեռելոց՝ և համբարձար փա-
ռօք առ Հայր , մեղայ յերկինս և
առաջի քո . յիշեա զիս որպէս զա-
ւազակն՝ յոյժ համ զաս աղքայու Յ ի-
քով . և ողոր :

Հոգի աստուածոյ աստուած ճշմա-
րիտ՝ որ իջեր՝ի յորդանան և՝ի
վերնատունն , և լուսաւորեցեր զիս
միաստուածեամբ սուրբ աւազանին ,
մեղայ յերկինս և առաջի քո . մաք-
րեա զիս վերստին աստուածային
հրով քո՝ որպէս հրեշտակն լեզուօք
սուրբ զառաքեալսն . և ողոր :

Ընդ բնաւ Յ իւն՝ մեղայ քեզ մտօք
խմամբ , հոգւով և մարմնով խոով .
մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս վասն
անուանդ քում սրբոյ . և ողոր :

Տէսող ամի՝ մեղայ քեզ խորհրդ
գով բանիւ և գործով . ընդեա զձե-
ռագիր յանձանաց իմոց , և գրեա
զանուն իմ՝ի գիրս ե կեանց . և ո :

փննող գալտնեաց՝ մեղայ քեզ կա-
մաւ և ակամայ, գիտու[թ]եամբ և
անգիտու[թ]ե[ա]ւ. [թո]ղու[թի] շնորհեա
մեզ[ա]ւորիս, զի ՚ի ծննդենէ սուրբ
աւազանին մինչեւ ցայսօր մեղս
ցեալ եմ առաջի ածու[թ]եանդ. քո
զգայարանօք խմով, և ամենայն
անդամօք մարմնոյս. և ողոր-
[ա]մեցի[ր] ամենեսեան տէր՝ գիր պահապան
աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ ո՛չ
և[ս] հայիլ յայսոսա, և ականջաց ի-
մոց՝ ո՛չ լսոժժել լսել զբանս չա-
րու[թ]եան, և բերանոյ իմոյ՝ ո՛չ խօ-
սիլ զսուտ[թ]իւն, և սրտի իմոյ՝ ո՛չ
խորհիլ զչարու[թ]իւն, և ձեռաց ի-
մոց՝ ո՛չ գործել զանիրաւու[թ]իւն,
և ոտից իմոց՝ ո՛չ գնալ ՚ի ճանապարհ
հրա անօրէնու[թ]եան. այլ ուղեա
զչարժուածն առցա լինիլ միշտ քոտ
պատուիրանաց քոց յաւիտ. և ողոր-
[ա]մեցի[ր]: Չուր կենդանի քրիստոս՝ գհուր
սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր, բոր-
բոքեա յանձն իմ. զի այրեացէ զախտ
հոգւոյ իմոյ, և սրբեացէ զկիզճ մը-

տաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեզս մարմ
նոյ իմոյ, և վառեսցէ զայս գիտու
թեան քո ՚ի սրտի իմում. և ողոր
մասուրթի հօր յիսուս՝ տուր ինձ
իմաստութիւն, զբարիս խորհիլ և
խօսիլ և գործել առաջի քո յամե
նայն ժամ. ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բա
նից և ՚ի գործոց փրկեա զիս. և ո
կամեցող բարեաց տէր կամարար՝
մի թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ
գնալ. այլ առաջնորդեա ինձ լինիլ
միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց.

և ողոր։

Ընդայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զար
քայութիւն քո զոր խոստացար սի
րելեաց քոց. և զօրացո զսիրտ իմ
առեալ զմեզս, և սիրել զքեզ միայն,
և առնել զկամս քո. և ողոր։

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշա
նաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին
իմ ՚ի պատրանաց մեղաց, ՚ի փոր
ձութեանց դիւաց, և ՚ի մարդոց
անիրաւաց, և յամենայն վտանգից
հոգւոյ և մարմնոյ. և ողոր։

պահապան ամենայնիւ քրիստոս՝ աջ քո հովանի լեցի՛ ի վերայ իմ՝ի տալ ե՛ւ ի պիշերի. ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջիլ և ի յառնել զի մի երբէք սասանեցայց. և ողբ։

Ընտուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ իմոյ յայսմհետէ միշտ յաւիտեան. և ողբ։

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս ի չար սովորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն. և բեւեռեա ի հոգի իմ զսուրբ օր մահուն, և զերկիւղ դեհենոյն, և զսէր արքայութեանն, զի զղջացայց ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ո։

Ընդհանր անմահութեան՝ աղբերացո ի սրտի իմում զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ

քան զերանելն իմ յաշխարհէս. և
Պարգեւիչ ողորմութե՛ն պարգեւեա
ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի
գործով, և որ մարմնոյ և արեան
քո հաղորդութի՛ւն գալ առ քեզ. և
Խարերայ տէր՝ հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցես զնա քաղցրութի՛ւն
աւանդել զհոգի իմ, և անխոտո՛վ
անցուցանել ընդ չարութի՛ւնն այ-
սոցն՝ որ են ի՝ներքոյ երկնից. և ո՛
Այս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժանա-
ւորեա զհոգի իմ ուրախութի՛ւնամբ
տեսանել զքոյս փառաց քոց ի կոչ-
ման աւուրն, և հանգչիլ յոտսով
բարեաց յօմիեւանս ապարոյ մին-
չեւ յօր մեծի գալստեան քո. և ո՛
Դարաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր գատել զկենդանիս և
զմեռեալս, մի՛ մտաներ ի դատաս-
տան ընդ ծառայի քում. այլ փըր-
կեա զնա ի չարխոեն[ա]կան հրոյն,
և լսելի արա ինձ զերանելիսդ կո՛
չումն արդարոյ յերկնից ալքայու-
թիւնդ. և ողոր։

Ընծեղծեմ աչք՝ ողորմեա ամենայն
հաւատացելոց ի քեզ, խնդ և օ
տարաց, ծանօթից և անծանօթից,
կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա
և քշնամեաց խնդ և ատելեաց զգ
թողութիւն որ առ իս յանցանաց,
և դարձո զնոսա ի բարեացն զոր
ունին վասն իմ, զի ողորմութեան
քոմ արժանի եղիցին. և ողոր
փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղա
չանս ծառայիս քո, և կատարեա ի
բարի զինդրուածս իմ՝ բարեխո
սութեամբ սրբուհւոյ մածածնին,
և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն
ստեփաննոսի նախավկային, և սրբ
գրիգորի մեծոյ լուսաւորչին, և սրբ
բոց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վար
դապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրա
պետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց,
և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց
և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և
երկրպագութիւն անքաժանելի եղ
ջրոջդութեանդ յաւիտեանս յա
ւիտենից, ամէն:

մաղ Ա՛սան սրբօ՛ւհ՛ւոյ ընծայնին բարե-
խօսութեանն՝ տէր ընկալ զաղա-
չանս մեր, և կեցո զմեզ։

քրզ Աւրհնեալ զաստուածածնինն՝ և զա-
մենայն սուրբս բարեխօս սրսա-
ցուք առ Հայր ՚ի յերկինս, զի կա-
մեցեալ ողորմեացի՛ և գթածեալ
կեցուսցէ զարարածս իւր։ Ամենա-
կալ տէր աստուած մեր կե։

աղ Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարե-
խօսութեամբ սուրբ աստուածած-
նին՝ անարատ ծնողի միածնի որդւոյ
քոյ, և աղաչանօք ամենայն սրբոց
քոց, և որոց այսօր է յիշատակ։
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. նե՛ր-
նա քաւեա և թող զմեզս մեր։
Ընժանաւորեա զոհութեամբ վա-
ւաշել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և։
Օրհնեալ տէր մեր յա՛ք, ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

մաղ Օ՛ հանգստեան զաղօթս և զաղա-
չանս ընկալ մարդասէր ա՛ծ ՚ի հա-
ճոյս բարերար կամաց քոց. և մեր

մեղաց և բազում յանցանացն Թո-
ղութիւն շնորհեա. և քեզ փառք
յաւիտեանս ամէն։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր,
որ պարգեւեցեր զօրս զայս բար-
եաւ և խաղաղութեամբ անցու-
ցանել։

Արդ աստ աստուած՝ զառաջիկայ
գիշերս որ ի վերայ մեր գալոց է,
ի մեղաց փրկեա, ի չարեաց ազատ-
եա, և ի գործս բարիս առաջ-
նորդեա։

Ընաւօտու օրհնութեանցն և վա-
ռաբանութեանցն արժանի արա
զամենայն հաւատացեալս անուա-
նըդ քումդ սրբոյ, և պահեա ի խա-
ղաղութեան։

Տէր աստուած մեր՝ տուր զքո
խաղաղութիւնդ ամենայն աշխար-
հի, բարձ զպատուճն և զպատու-
հասն ի յարտաքսոյս։

Ողորմեա հալոց և եղբարց մերոց՝
կենդանեաց և հանգուցելոց։

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, եւ

առաւօտից, պտղատուից, ապաստաւօտից, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանդուցեալ։

Տէր ասատուած՝ օդնեա Թագաւորացն քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով ՚ի խաղաղութիւն։ Տէր ասատուած մեր՝ պահեա զաւաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխտով ՚ի կամս ողորմութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քո՝ հալածեա զերեւելին և զներեւոյթ լծնամին ՚ի սահմանաց մերոց և ՚ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից, և քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն։ Օրհնեալք եղերուք ՚ի շնորհաց սուրբ հոգւոյն. հանգերուք խաղաղութեամբ. և տէր եղիցի ընդ ամենեսեան, ամէն։

Խրատք սարկաւագութեան և դպրութեան՝ զարմրոզութենէ պատարագին։

Ընտո՛ւ հահանայի եղիցո՛ սարկաւագո՛ն՝ և մատանէ՛ ի սրբատո՛ւնն, և ասէն սաղմոս։

Քահանայք քո զգեցցին զարդա՛ րութիւն. և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Ցիշեա տէր զդաւիթ և զամենայն հեզութիւնն նորա։ և այլն։ (սղ. ճլա)

Խնդրեսցուք հաւատով միաբա՛ նութեամբ՝ ի տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհսն իւր արասցէ՝ ի վերայ մեր. տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։

Ողորմեայ մեզ տէր ա՛ծ մե՛ր՝ ըստ։

Ընտո՛ւ ասէ հահանայն երիցսուան տէր ողորմեա. և ապա զԱղերսն։ Ընտո՛ սարկաւագն առնու զսաղմոսարանն և ասէ։

Ընտո՛ւ և ես խաղաղութեան զտէր ա։ Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Այնպէս և Շապիւին ասէ և Ո-րբոյին և Գօգոյին և Բաղպանին և Շո-րշառին։

Այր հուրդ խորին անհաս աներկ
ւիզըն. այր զարդարեցեր զվերին
պատուհիճս, ի յառաջատան
մանուցց լուսոյն, գերապանծ
փառօք զդասըն հրեղինաց։ Ընձա
ռահրաչ զծրուխ եամբ, ստեղծեր
զադամ պատկեր տիրակայծն, և նա
զելն փառօք զգեստաւորեցեր, ի դրախտն ածեն՝ տեղն բերկրա
նաց։ Ճարչարանօք քո՝ նբ սիրածնին,
նորոգեցան արարածք ամենայն. և
վերըստին մարդն անմահացա, զարդարեալ ի զգեստ անկողնատե
լի։ Ընձրևածին բաժակ հրաշոսան.
այր հեղեալ յառաքեալն ի սբ
վերնատանն. հեղ և ի մեզ հոգիս
նբ աստուա, ընդ պատմու
ճանին զքո զհմայուհին։ Տան

քեմ վայելէ սիրբոնեթիւն, որ ըզդե-
ցեալ ըղվայելչութիւնն. սրբութիւն
փառացդ ընդ մեզ քո առեա՛ւ, պա-
տեա ըզմիջս մեր ճշմարտութե՛ւ:
Որ զարարչագործ բազմիկըս քո
տարածեցեր ընդդէմ ամառեղծից.
հաստատեա՛ զբազմիկս մեր կարո-
ղութեա՛ւմբ, համբարձմամբ ձե-
ռացդ առ քեզ միջնորդել: Ի սէրամբ
Քոյ՝ի գլուխ պատեսցես ըզմիտս և
ըզդայարանս. խաչանիշ ուրախամբ
ընտ ահարոյիկ՛ս, ծաղկեաց յոտ
կեցիչ՝ի զարդ խորանիկ: Ամէից բո-
լոցդ սիրասէ՛ս ամենատեսիչ ծն.
նախատապատ սիրով զմեզ զգես-
տաւորեցե՛ս, քոյ ձեր խորհրդոյ
դիպ լինել սպասաւոր: Ծագաւոր
երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ
պահեա. և զերկրպագուս անուանդ
նորէ քո՛մ պահեա՛ւ՝ի խաղաղութի՛ւն:
Ի ս[illegible]ացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քով տեր:

սրկ Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամ
բծութեան իմում գնացի, ի տէր
յուսացայ զի մի եղէց հիւանդ։
փորձեա զիս տէր և քննեա զիս, փոր
ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ։
Աղօրմութիւն քո տէր առաջի ա
չաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմար
տութեան քում։
Ոչ նստայց ես յամբոռս նանրաց,
և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից։
Ատեցի ես ժողովս չարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց։
Լուացից սրբութիւն զձեռս իմ, և
շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութեանդ, և
պատմել զամ սքանչելիս քո։
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց։
Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ, և մի ընդ արս արիւնա
հեղս զկեանս իմ։
Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնու
թեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք։
Ես յամբծութեան իմում գնացի,

փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան, յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ վասն սրբուհւոյ ետճանճնին։ քհ
Սուրբ զետճանճնին և զամ սուրբս քրղ
բարեխօս արասցուք առ Հայր ՚ի
յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի
և գիմացեալ կեցուսցէ զարարածս
իւր. ամենակալ։
Ընկալ տէր զաղաչանս մեր բահե։ քհ
Ե- այլ ասէ. խոստովանիմ առաջի ոյ։
Ե- Գրիգոյ Հաճանայ ասէ. Ողորմեսցի քեզ։
Ե- Ինձ ասէ. Ընդառեսցէ և զձեզ մար։
Ցիշեսջիր և զմեզ առաջի անմահ դպ.
գառինն աստուծոյ։
Ցիշեալ լիջիք առաջի անմահ գա- քհ
ռինն աստուծոյ։
Ընդունելեցէք առ տէր ամենայն եր։ փախ
և այլն որպէս ՚ի բիւռ, 312։
Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք քրղ
զտէր՝ զի սոսկաւ փրկեսցէ զմեզ ՚ի
մեղաց. և կեցուսցէ շնորհիւ ողոր-
մութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր։

քհ Ի մէջ տաճարիս և առաջի ածընկալ։
Մոխց առաջի սեղանոյ աստուածոյ
առ աստուած . որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ։

սրկ Դատ արա ինձ ։ և այլն տպէս ՝ի Ւիւն , 505։

սրկ Օրհնեսցուք զամենակալն աստուած զհայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի . որ արժանի արար զմեզ կալ ՝ի տեղւոջս վիճակաց նուիրեան և երգել զերգս հոգեւորս ։ Ամենակալ տէր ։

քհ Ի յարկի սրբուե՛ն և ՝ի տեղւոջս վիճ։

Եւ ապա ՀՁԵՆ զվարագոյրն . և դպիրքն ելանեն դեղերն՝ ըստ պատշաճի աւուրն, կամ փաղ խորհրդաւոր ։

աւե Բնդրեսո՛ւ աւետեաց ձայնիւ . (կրկնէ)։
գաբրիէ՛լ գոչէր սրբոյ հուչն ։
Ընդ քեզ առաքիմ մանրուր . (կրկնէ)։
պատրաստեա՛լ տեղի տէրունւոյն ։

ծնն Կոյր ծնեալ այսօր բլիթլեհէմ, յայրմանեցին յեսսեայ ։ Եւ որդի գաւ-
լիւ ծնանի զորդին աստուծոյ ։

տան ըստ Ո՞ւր վանաց Թագաւորն, այսօր

եկեալ յընծայումն։ Կատարելով
նա զջրկռնա, քառանօրեայ գաղ-
ղատեամբն։

ծաղ Աստ եբրայեցւոց մանկունքն,
զերդ ըզքրմեբէից ածեալ. հրճ-
թանձաւոր գամառց, տօնական
վերհիցն եղեալ։

յար Ուր ձայն զահռելածայրաձայնն ա-
սեմ. որ գոչէրառաւմոյրոյրաձայր
ի քառասնեւերկուսին։ Ի քառա-
թեւերն գոչէը. (կինէ)։ Ձայն առնէր
ի սահնգարամեռան. (կինէ)։

նոր կիր Ոչ յաօր նմա արև հասեալ ի նոյն
հրաշ արեգականէրառյրոյրն. (կինէ)։
Ոչ յաօր նմա շաշան ծագեալ.
ի նորանոնկ բնութեանէրառյրն։

հմբ Ոչ յաօր անդրանիկ հօր ելեալ ի
գիշեր, յերկինս սրբոյնայ ադամայինն
կերպիւ։ Նըշաձ ներբողից եզա-
նակեն այսօր. հայելք հոգեղենաց
երկնաւորացն խորհրդոց։

հգ Նըշանագիրք հոգւոյն, նըշանագ վայ

յերկնից էր: Այլ եւ մեռեալս բանիւ, զա-
րարչութիւնն նախ ասելով:

վար Զհնար վարդին վանս ածեալ: (կինն).
Ի վեհից ի վայրկեան ափրեալ. (կինն):
Ի վեր ի վերոյ վարսից, սրբզալը-
ջիւր ծաղիկ ծովայն. սրբզալիւր:

ածա ձեռ Այսօր զաբրիէլ հրեշտակապետն
եկեալ, բերեալ զբարեբանն սլաքաձի
յաղթաձիգ կամարն: Այսօր կոչեցեալ
աս բնակարիցըն մարդ, զասածմար բանիդ
բերին ի զբնակարանն հոգւոյն:

խոչ Խոհեմ ինամանուշ ուրուանէ եղեւ եցոյց,
ծաղկեալ ի դրախտն աստուածնակ.
մխիթարիչ էղեալ սեղծողիդ նախ-
խոգեշնորհ հօրն ապաւինոյ. մեք ի
յայն վտանգեալ եմք յոտացեալ,
յոր տէր յոր բերեցեալ. ի խո-
նարհեալ երկրպագեմք աստծընկալ
տուըն ներշնչեալ:

հրշ Զսուրբ վիճակ բերկրանաց, քաղց-
րաձայնեալ երգեցողական ձայնիդ
ձեզ հրեշտակապետք, և հրեշ-

տակա՛յ գո՛ւմա՛ռ՝ըք ։

ԱՌՔ Ա՛յրեցականն արդա՛ր ա՛ր՝ ի հօրէ՛ ծա-
գեա՛լ, զառաքեալսըն քո՛ր անճառ
շնորհո՛ք լըցեա՛լ ։ Ո՛ահ լուսոյ ցո-
ցեա՛լ հայաստա՛նեա՛յց ազա՛նց, ո՛ե-
ծըն Թադէո՛ս բարդուղիմեա՛ւ վայ-
լեա՛լ ։

ՄՐԳ Ա՛ծայի՛ն խորհո՛ւրդ անճա՛ռ, խորհըր-
դածո՛ւք սուրբ մարգարէ՛ք՝. բա-
նիւ պատմեա՛լք զապագայիցն, յա-
ռաջագո՛յն զեղեալս Քրիստո՛սի ։

ՀԱՅՐ Ո՛վ հանդիպ՛ս տո՛ւր քո՛ւ բախտաւո՛ր
ցընծա՛ս՛ք, հայր և վարդապե՛տ սո՛ք
հայրապե՛տ պե՛տրո՛ս ։

ԵԿՂ Ա՛կեղեցի՛ կաթո՛ղիկէ՛ ի՛ հայաս-
տա՛ն, այսօր զմանկո՛ւնըս ժո՛ղով-
վեա՛լ իւ՛ր համաճա՛յն ։

Օ՛ընտրեալն ո՛ւ ասե՛՝ Մեղէ՛ի ի՛ ասէ՛ ։

Ընտրեալնդ յաստուա՛ծո՛յ, ո՛վ երջա-
նի՛կ սուրբ քահանա՛յ ։
Ներմանեա՛լ ահաւո՛ր, և մովսէսի
մարգարէի՛ն ։

Ա՛յնմ որ զգեստուցն էր յօրինող,
զոր ա՛հաւօն միւսն ընդգենոյր։
Յօրինէր ըզպատմա՛ճանն, զոր ՚ի
ջրից կազմեալ նիւթից։
Ի կարմրոց ՚ի կապո՛ւտց ՚ի բեհեզից
՚ի ծի՛րանեաց։
Թել ըզթելն յօրինէ՛ր. կարպն ա՛
ռաջին էր կա՛րկեհան։
Եւ օծո՛մըն գրապանի՛ն, շուրջա՛
նակի բոլորաշէ՛ն։
Եւ յընթա՛ցըս գարշապարի՛ն, հըն
չէր երկիր ցընծացը խորհա՛ն։
Ընդ ՚ի նոյն նըմանո՛թեան, քրխա
տոս ըզմեր տէրս յօրինէ՛։
Յորժամ մըտցե՛ս ՚ի մ՛ը խորհա՛ն,
անդ յիշեացե՛ս զմեր նըւնչեցեալն։
Յորժամ առնես ըզպատա՛րագս, յի՛
շեա՛ և զի՛ս ըզբազմամե՛ղս։
Օ՛ի և մեզ ողո՛րմեացի՛, ՚ի մի՛ասանդ
գո՛մ իւր գանըստեա՛ն։
Հօրըն փառո՛ք որդո՛ւյն պատի՛՛։ և
ո՛՛ր հոգո՛՛ւյն այժմ յաւիտեա՛ն։

Յաւիտեանս յաւիտենից. ըրկա-
տուս օրհնեալ ի համայնից:

Շարական խնկարկութեան սրբոյ պատարագին:

Յայս յարկ նուիրանաց ձեզ խաղ գկ
սեաւքն տաճարիս. ժողովեալքս
ամենեքեան ի խորհուրդ պաշտամանն
պաշտօնեայ առաջնկայ սրբ պա-
տարագիս. խընկօք անուշիւք խո՛մբ
առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրա-
հըս խորանիս. ուղղութեամբ ըն-
կալ զաղօթս մեր որպէս բուրո՛ն
անուշահոտ խընկոց ատաչխից և
կինամանաց. և ըզմատուցմունըս պա-
հեա սրբութեամբ միշտ և հա-
նապա՛զ. թեզ ապաւսուրել. բարե-
խօսութեամբ մեր քո՛ և կուսի, ընդ
կալ զաղաչանս քոց պաշտօնեից:
Որ գերագոյն քան զերկինըս պայ-
ծառացո՛ցեր սուրբ զեկեղեցի ա-
րեամբ քո բրիատոս. և բատ երկ-
նայնոցըն կարգեցեր ի սմա զպաշա
առաքելոց և մարգարէից սբ վար-

պատուոյ. այսօր ժողովեալ դմա՛ք
քահանայից սարկաւագաց ղպիպրաց
և գղեբիկոսաց. խնդրեմք մատուցա՛
նեմք առաջի քո տէր յօրինակ ըստ
հնոցն զաքարեայ. ընկալ առ՛ի
մէնջ ըզխընկանաւէր մաղթանս,
որպէս զպատարագն աբելի զնոյն
և զաբրահամու. բարեխօսութիք
վերին քո զօրացդ, միշտ անշուրջ
պահեմ զաթոռ հայրապետական։

Իսկ նա յոյժ դուստրըն լուսոյ մայր
սո՛ւրբ կաթուղիկէ մանկամբք քո
սիօն. զարդարեա՛ զպճնեա հա՛ր
սըն պանծալի երկնանըմա՛ն լուսա՛
ճեմ խորան. զի օծեա՛ն ասծ էնն՛ի
յէէն անծախապէս՝ի քէզ միշտ
պատարագել. հօր՝ի հաշտութիւն
մէզ՝ի քաւութիւն բաշխէ զմա՛ր
մին և զարիւն խըր սուրբ. վասն
իւր կատարման սուրբ անբիծնու
թեան, ընդհէ զթողութի կո՛նդ
նողի տաճարիս։

Օ՛ն նահապետական կնոջն մարիամ աստուածածնին խոստովանիլ սուրբ էջ կեղեցի. ուստի սրբոյ հանդն անմահութեան և քաժառակ մեզ աղաչարար. տէր՝ ծրհնութիւնք

Նըման հոգեւոր երգով։

Օրհնեա՛ տէր։ — սրկ
Օրհնեալ Թագաւորութիւնն հօր և։ — ք՛հ

Ե՛ւ ասի ժամամուտ՝ ըստ պատշաճի առաքն։

Ե՛ւ ևս խաղաղու։ Օրհնեա՛ տէր։ — սրկ
Օրհնութիւն և։ խաղաղութիւն։ — ք՛հ
Ե՛ւ ընդ հոգւոյդ քո՛։ — դպ
Ընտրեցի երկիւղածէնացո՛ք։ — սրկ
Ընդա՛ջիր քո՛ տէր։ — դպ
Տէր ողորմեա՛ մեզ. որպէս կարողութիւն։ — ք՛հ

Ե՛ւ ասի փոխն և Շարականն ըստ պատշաճի։

Օրհնեա՛ տէր։ — սրկ
Օ՛ր քո է կարողութիւն և զօրու։ — ք՛հ
Պատմութի՛ւն։ — սրկ

Նշանդէս և ղՈ՛ւրբ ասուածին՝ ըստ պատշաճի առաքն գիր և ասա։

սրկ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր ա։
գպ Տէ՛ր ողորմեաւ։
սրկ Վ՚ի խաղաղութե՛ւ աՀմ աչխարհի. և
հաստատուե՛ ութ եկեղեցւոյ. զմե՛ր։
գպ Տէ՛ր ողորմեաւ։
Վ՚ի ամ սո՛ւրբ և ուղղափառ եպիս
կոպոսաց. զտէր ա։ Տէ՛ր ողորմեաւ։
Վ՚ի հայրապետի՛ն մերոյ տ՚ն՚ն (տ՚ր
անուն) կենաց, և վերկութե՛ հոգւոյ
նորին. զտէր ապա։ Տէ՛ր ողորմեաւ։
Վ՚ի վարդապետաց՚ քահանայից սար
կաւագաց դպրաց և ամ ուխտի
մանկանց եկեղեցւոյ. զը։ Տէ՛ր ո՛։
Վ՚ի բարեպաշտ թագաւորաց՚, և ամ՚
ասէր իշխանաց. զօրավարաց, և զօ
րաց նոցին. զտէր։ Տէ՛ր ողորմեաւ։
Վ՚ի հոգւո՛ն հանգուցեալոց տ՚ր ճրչ։
Ցիշեա տէր և ողորմեաւ։
Եւ ևս վիսաւն վ՚ի ճշմարիտ և։
Տէ՛ր ողորմեաւ։
Օ՚անձինս մեր և զվիմեաւ՚նըս։
Քնդ տեառնդ յանձն եղիցո՛ք։

Աղօթեա՛ց մեզ տէր ամէն մեր լսա։
Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. ասէ՛ք ո։ սրկ
Օրհնեա՛ տէ՛ր։ սրկ
Օ՛վ ողորմած և մարդասէր ես։ ք՛հ

Գիրք, Աբէլն, Աբեթարան և Հա-ւոպոմէն՝
՚ի ճաշն գիւտ և կարէ։

Օրհնեա՛ տէ՛ր։ սրկ
Խակ մեք փառաւորեսցուք որ չա։ ք՛հ
Ն՛ւ ե՛ւս խաղաղութեան զաղ՚ա՛։ սրկ
Տէր ողորմեա՛։ դպ
Նա ե՛ւս հաւատով աղաչեսցուք և սրկ
խնդրեսցուք ՚ի տեառնէ ասասուծոյ
և ՚ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ քրիս-
տոսէ ՚ի ժամուս պաշտաման և ա-
ղօթից։ Օ՛վ արժանի ընդունելու-
թեան սրանցէ լսելոյ տէր ձայնի
աղաչանաց մերոց։ Ընկալցի ըզխընդ-
ելութիւնս սրտից մերոց. թողցէ
ըզյանցանսըս մեր ողորմեացի ՚ի վե-
րայ մեր։ Ա՛ղօթք մեր և խընդելու-
ութիւնք յամենայն ժամ մերոցեն ա-
ռաջի մեծի տէրութեան նորա։

Ե՛ն նա տացէ մեզ միաբանն միով
հաւատով պատարեցէ՛ վաստա
կիլ ի գործս բարիս ։ Օ՛ի զղջու
մեան ըզչնորհսն ևս պատճէ
՛ի վերայ մեր. տէ՛ր ամենակալ կե ։
դպ կե՛ցո՛ տէ՛ր ։
սրկ Օ՛ժամ ՚ն պատարագին և զառա
ջակայ օրս խաղաղութեամբ ան ։
դպ Շնորհեա՛ տէ՛ր ։
սրկ Օ՛հրեշտակ խաղաղութեան պա ։
Շնորհեա՛ տէ՛ր ։
Օ՛բարութիւն և ըզթողութիւն ։
Շնորհեա՛ տէ՛ր ։
Օ՛պրոց խաչին մեծ և կատար զօ ։
Շնո՛րհեա՛ տէ՛ր ։
Ե՛ւ եւս միաբա՛ն վա՛նքն ճշմա ։
Տէ՛ր ողո՛րմեա՛ ։
Օ՛անձինըս մեր և զմիմեա՛նըս ։
Քրիստո՛ս Աստո՛ւած յանձն ա՛ղիցո՛ք ։
Ա՛զօրեա՛ց մեզ տէր աստուա՛ծ ։
Տէ՛ր ողորմեա՛. տէր ո՛ղոր. տէ՛ր ո՛ ։
սրկ Օ՛րհնեա՛ տէ՛ր ։

Որպ զի արժա։ խաղաղու[illegible]ի առե։ ք.հ
Եւ ընդ հոգւոյդ քո՛մ։ դպ
Աստուածդ երկնապաճեացո՛ք։ սրկ
Ա՛ռանձի՛ քո տէ՛ր։ դպ
Խաղաղու[illegible]եամբ քով քո վրկիչ։ ք.հ
Օրհնեա՛ տէ՛ր։ սրկ
Տէր ա՛ծ օրհնեացէ զամենեսեան։ ք.հ
Ա՛ի ոք յերախայից, ա՛ի ո՛ք ՚ի [illegible]ե- սրկ
բահաճո՛ւմից. և ա՛ի ո՛ք յասպաշխա-
րողաց և յանմաքրից, ա՛ներձեսցի
յաստուածային խորհուրդս։
Ա՛նարմին սերո՛նական՝ն, է՛արքե՛ն դպ
վրկչական՝ն, կա՛յ առաջի՛ս. երկնա-
յի՛ն զօրու[illegible]իքն անեռեւ՛ելիս, եր-
գե՛ն և ասե՛ն անհա՛նգիստ բա՛ր-
բառով. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ.
տէր զօրո՛[illegible]եաց։
Սա՛ղմոս ասացէ՛ք տեառն ա՛յ ա՛ի՛- սրկ
ոյ, դըպրո՛ւք ձայնի՛ւ քաղցրո[illegible]ի՛ւ
զնորգըս հոգե՛ւոս։

Ն– տպէրն եղանակէն վերջասացութիւնն ըստ
խորհրդոյ ասացեալ։

Ծննդեան, Աբեսաւայ, Վարդավառի, և Աստուածածնին։

Բանդմնեմ քեզ Տէր հրեշտակաց, և
զօրաց երկնաւորաց, լինելոյ
ի յերկինից ընդ միածին Յաղագ էն
ասելոյն։ Ամբ երգէին և ասէին.
սա է որդին սաստուծոյ. սմենե-
քեան սասացուք, ուրախ լերուք
երկինք և ցընծասցեն հիմունք աշ
խարհի։ Ոչ աստեղծն յաւիտե-
նական ի յերկրի երեւեցաւ, և
ընդ մարդկան էն ընթացաւ. զի կե-
ցուսցէ զանձինս նոցա մեռելս։

Ա Սուծ հինգշաբաթի։

Որ վերայ նըստարնս ի կառս հրա-
նելիս քառակերպաձայնս,
անճառելովն երկի բանիդ աճաստըսած։
Ակյսօր ինքեան ի յերկինայնոցըն վա-
սըն քոյ արարածոցըս. յանձն
առեր բարձրելոյ ընդ աչխարհա-
կերտան։ Նոյնս սերտվերինքն ի քերտվ-

բէրքն հիացեալ զմրմնջայրն . և պետուքիւնք վերին զօրացն քանչացեալ աղաղակէին առ միմեանս. սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ տէր զօրութեանց ։

Ցինանց և խաչ ։

Այլ ես որպէս տէր աստուածային մեծ, խաչելեացս վայելն մեր, մահ ղեցաւ, և յարեաւ, հաւատասիրեմ եղեալ յաշխարհի և համբարձաւ վանօք ։ Նկատ ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեցուք նրմա՝ ասելով. սո՛ւրբ, սո՛ւրբ, սո՛ւրբ ես տէր աստուածային մեր ։

Կիրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի, և Հրեշտակաց ։

Հրեշտակացն կարդաւորութիւք լցեր աստուածային, զբո՛ւ սո՛ւրբ ղեկեղեցի՛ ։ Հազարք հազարաց հրեշտակապետաք կան առաջի քո ։ Ներբողեն բիւրոց հրեշտակքն պաշտեն զքեզ տէր. և ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն ։

Զայնիւ խորհրդականաւ, առ՚ի քո, առ՚ի քո, առ՚ի քո, առ՚ի զօրութ՚եան։

Պահոց։ Ընդհակառակ։

Վասն որոյ յիշատակի համագումարեալոցն, ընկալ հայր սո՚ւրբ մարդասէր ըզպատարա՚գս։ Նո՚ւ հասարեա՛ զհոգիս նոցա, ՚ի թիւ սրբոցդ քոց յաւիտենական թագաւորութ՚եանդ ե՛րկնից։ Այնուհետև՚ զի հաւատով մատուցանե՛ք ըզպատարագս հաշտեսցի՛ աստուա՛ծն մե՛ղաւորդ, և հանգուսցե՛ զհոգիս նոսա՛ր։

Մաթխրոսաց։

Աչքս ունիմ սրբոցդ վե՛ր եմ ա՛ռ հանո՛ւրս։ Նո՚ւ զի նուիրե՛ալքն հրեշտակապե՛տքն ծրհնեն ըզքե՛զ և զսեռ՚ս։ փա՛ռք ՚ի բարձունի՛սն աստուա՛ծոյ և յերկիր խաղաղութի՛ւն։

Մարգարէից, Առաքելոց, և Հայրապետաց։

Ա՛ծնանիկալ եմ ես զքե՛զ ա՛ռ ՚ի քէն։ Ա՛ռ ՚ի քէն ես յա՛ւիտե՛նից։ Ա՛ռ ընտրեա՛ յերկնից ՚ի յերկրի՛ն և զոր

ծա՛գե՛ս յարաբաձ՛ըս քո՞։ Ա՛ր խո՛նարհ
հոգիեամ իջեր՝ ի յե՛րկիր, քեզ
պատարա՛գըս մատուցա՛նե՛մք։ Ն՛ա
ա՛ր զանա՛նըզ քո վառաւո՛րե՛մք.
ա՛յր ո՛ր պահիչդ ես քոց սըրբոց՝
(այս անուն)։ Վ՛ա՛ռըն զի սոքա՛ են մեզ
բարե՛խո՛ս. ա՛յր ա՛մենակա՛լ ՝ի
քո՛մ յա՛յրբոյա՛ե՛ա՛ծ։

Ն՝ ՚ի՛ հանդիսաւոր օր լինի, և ըստ բոլոր-ըդն վերաբերել հոգիոյն, այս է պատարագ-ին։

Յորժամ չհանայն ասէ,

Տէր աստուա՛ած օրհնեացե՛ զամե՛։

Ն՝ սարկաւագն յայնէ։

Սա՛ղմո՛ս ասացէ՛ք առա՛ւո՛ն ա՛ստու։

Ն՝ դպիրն երգէն ՚ի սրբասացո-ւին ըստ խորհրդոյ առաւոտն, կանգնեալ։

Ա՛յ ո՛ր յե՛ւսակա՛ծ՝ից. մի՛ ո՛ր ՚ի լա՛ե։
Ա՛ստի՛ն տե՛ր ա՛նհնա՛ման, և ա՛րի՛ւն։ զկ

Ն՝ գան ընկերակիցք ՚ի ստըն խորհուրդն։

Յա՛րեւա՛ն է՛հար լըզհա՛տան իւր. և սրկ
ինքն որպէ՛ս փեսայ, զի ելանէ յա՛յ
ո՛ապաստա՛ն իւրմէ՛։

դպ Եւ ցընծայ նաւ որպէս հրեակայ. յընդառաջ ընթանալ ընծայապատիւս Քրիստոս Քրիստոսի։

սրկ Ո՞ւր է ընդդիմադիր վերակացուն։

դպ Խոնհարդաբաձիր կերտայարանիմք։

Ե֊ գան յորե֊ելից կողմն։

սրկ Ա՛նառակարհ արարէք այնմիկ որ ներսա տի յերկնից երկինս ընդ արեւելս։

դպ Ընդ կենդանանարարն երրորդուեր, զերեքտասներեակսրն ծրհնոհթիս մանտոմարաւուցարնեմք։

Ե֊ գան ի հարաւակողմն։

սրկ Ընտուաձ ի հարաւոյ եկեսցէ. և սուրբն ի վտառանէն լեռնէ։

դպ Օ՛ամենայն ընկենցաղականս ի քաց դընեցիւ ընդդիմակս։

Ե֊ գան յասպիճան խորանին. և բարձող ահաւոր խորհրդոյն՝ առասցէ հանդարտութեամբ։

սրկ Համբարձեք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից. և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Ե֊ պարարագողն ընկարկի և հարցանէ։

քհ Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց. տէր

հզօր զօրութիւք իւրով. սէր կալցուք
՚ի պատերազմի։

դպ Որպէս զի զթածաւորն ամենեց
ցան ընդունելիցիմք։

սրկ Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
՚ի վեր. համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

քհ Ո՞վ է սա Թագաւոր փառաց և տէր
զօրութեանց։

դպ Եւ ըզ հրեշտակացն հանդիսասէս
ընծայեսցի բերելիք ըզ կարգ։

սրկ Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։

Եւ պարագաղն երիցագէ ահէ և դողութեամբ՝ և առնու ՚ի ձեռաց սարկաւագին. և խաչակնէ ՚ի վերայ ժողովրդեանն ասելով։

Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեն։

դպ Ալէլուիա երգեսցուք։

սրկ Եւ ելս խաղաղութիւն ըզտիր ա։

դպ Տէր ողորմեաց։

սրկ Եւ երս հաւատով և սիրով սեղանոյս աստուծոյ ակն։ Մի խըզ-

ձիւ և գայթակղու-թիւք. մի՛ նեղ-
գու-թիւեամբ խորամանկու-թիւեամբ.
մի՛ պատրանօք և խաբե-ու-թիւեամբ:
Մի՛ երկմտու-թիւեամբ և մի՛ երե-
հաս ատու-թիւեամբ. այլ ու-ղիղ վա-
րու-ք, պարզ մտաւօք, միամիտ սըր-
տիւ, կատարեա՛լ հաւատով: Ի-ր
ցեա՛լ սիրով լի՛ և առա-ելեա՛լ ա-
մենայն գործո՛վք բարու-թե՛ր: Կաց-
ցու-ք յաղօթս առաջի սրբոյ աե-ւա-
նոյս աստու-ծո՛յ. և գոցու-ք զղղըս-
մու-թեան զչնա՛հս: Յաւու-ր չար-
նու-թեան՝ և՛ի միւ-սանգամ գալըս-
տեա՛ն տեառն մերոյ և փրկչին յի-
քո՛ւ. կեցցու-ք և ողջմեսցի՛:

դպ կեցցի՛ տէ՛ր և ողջմեա՛ս:
սրկ Օ՛րհնեա՛ տէ՛ր:
քհ Շ՚նորհօք և մարդ: խաղաղու-թի՛ ա:
դպ Ն-ր ք՚նդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ:
սրկ Ընտրե՛ալ երկիրպագեսցո՛ւք:
դպ Ա՛ռաջի՛ք քո՛ տէ՛ր:
սրկ Ողջո՛ւն տուք միմեա՛նց ՚ի համբո՛յր

սրբուհի՛. և որք ոչ էք կարողք հա-
ղորդել ածային խորհրդոյս՝ առ
դրունըս ելէք և աղօթեցէք։

դպ Վրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ. ալ-
ո՛ էնն առաջաւած ամօտ բազմեցաւ։
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ. ալ-
ոյջունի հրաման տըւաւ։ Նիկեղ-
ցիս մի՛ անձն եղեւ. համբոյրըս յօդ
լըմա՛ն տըւաւ։ Թշնամութիւնըն
հեռացաւ. սէրն յիւնդ հանո՛ւըս
սիրեցաւ։ Ա՛յդ պաշտօնեայք բար-
ձեա՛լ լըզձայն. տուք զօրհնութիւն
ի մի՛ բերան. միաձնական ա՛ձուէն.
որո՛մ օրհնէքըն են սրբոյ՛քան։

Ամէն և ըլլայ ասէն ի հանդիսի պահի։

սրկ Ա՛լըք հաւատով կայք յանդիման. ա-
ւուրբ սեղանոյս աղբիւրական։ Տե-
սէ՛ք բազմեալ զքո՛ սիրբայն. և շուրջ
պատեա՛լ զօրք վերնակա՛ն։

դպ Վէ՛ր համբառնա՛ք զաչս ունելով.
և պաղատիմք զայս ասելով։ Ո՛վ
մեղաս մե՛ր մի՛ յիշեսցես. այլ զբա-

թուլութեամբ քո քաւեսցես։ Ընդ հրեշտակացն օրհնեմք զքեզ. և ընդ սրբոյդ քոյ տէր վաստք քեզ։

սրկ Ահաւ կացցուք. երկիւղիւ կացցուք. բարւոք կացցուք. և նայեցարուք ընդուշութեամբ։

դպ Ընդ քեզ աստուա՛ծ։

սրկ Պատարագ քո՛ մատչի գա՛ն աչ։

դպ Ողորմութի՛ւն և խաղաղութիւն և պատարագ ծո՛ւնդ։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Շնորհք՝ սէր՝ և աճդային սրբարար։

դպ Ամէն. և ընդ հոգւո՛յդ քո՛մ։

սրկ Ընդ դրունս, զդրունս, ամենայն իմաստութիւ՛ն և ընդունչութեամբ։ Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս ձեր աստուածային երկիւղիւ։

դպ Ունի՛մք առ քեզ տէր ամենակալ։

սրկ Նո՛ւ գոհացարուք զտեառնէ բոլոր սրտի՛ւ սրբուիւ։

դպ Ա՛յժմ և միշտ։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Եւ ընդ սերովբէեան և ընդ քերովբ։
Իսկ ի հանդիսի սուրբ ոմանք ընդ Ամժան և ի
բաւին ասեն զայս։
սրկ Եւ զքառասնից վիճակաւորացեալն ոչ միշտ
ընդ աժենայն տեղիս գոհութիւնն
մատուցանեմք քեզ երիսատա։ Այլ
և ըստ ժամանակի գոյութիւնըդ քո
գոհիմն զքեզ։
Սաթան սերովբէից, դոքա ընդ քերո-
վբէից, և խնամանութիւնք վերինն
պետութեանցն պարտաւորեալ քաղ-
ցրը ձայնիւ եղանակիւն և ասեն։
դպ Արժան՝ երդ, սուրբ, սուրբ, տէր
զօրութեաց։ Լի՛ են երկինք
և երկիր փառօք քո. օրհնութիւն
ի բարձունս. օրհնեա՛լ որ եկիր
և գալոցդ ես անուամբ տեառն.
ովսաննա՛ ի բարձունս։
սրկ Օրհնեա տէր։
քհ Ընդէր կերպիւ՝ այս է մարմին իմ որ։
դպ Ընդ՛ամէն։
սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Աղբեր ի սանէ ամենեքեան՝ այս։

դպ Ըմէ՞ն։ Ա՛յր երկնաւո՛ր, ով զոյս դիպ քո եւտո՛ւ ի մահ վասըն մեր պարտապան պնդտեաց մերոց. հեղ մամբ արեա՛ն նորա ազատե՛ք զգքե՛զ ողորմեա՛ք քո՛ բանաւո՛ր հօտի՛՛։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Նա զբոյս ի բոյոց՝ քեզ մատուցա։

դպ Յամենայնի օրհնեա՛լ ես տէր. օրհնե՛մք զգքե՛զ. գովեմք զգքե՛զ. գո՛ հանամք զգքե՛ն. պաշտե՛մք զգքե՛զ. տէր աստուա՛ծ մե՛ր։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Խաղաղութիւն ամենեցուն։

դպ Եւ ընդ հո՛գւդ քո՛։

սրկ Ընտուծ՛ երկիրպագեսցո՛ք։

դպ Ընտրեա՛լ քոյ տէր։ Արդի՛ աւետուծ՛ր պատարագեա՛լ հօր ի հաշտութիւն հաց կենաց բաշխիս ի մե՛զ հեղմամբ արեան քո սո՛ւրբ, պատ՛՛ժեմք զգքե՛զ ողորմեա՛ պարեամբ քով փրկեա՛լ հօտի՛՛։

Օ՛րհնեա տէր։ սրկ
Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն։ քհ
Ո՛րպէ՞ս ա՛ստուծոյ. մի զիտաւակիցի դպ
քո զհարհմարդ, իջեա՛ՀԻ յերկինք՞ց
կա՛տարես ՚ի ձեռըս մե՛ր. հեղմամբ
արեան սո՛ւրբ ազա՛չեմք ըզքե՛զ հան՛
զո՞ զհոգիս մեր ՆԵՐՆՋԵ՛ՑԻԼՑՆ։
Օ՛րհնեա տե՛՛ր։ սրկ
Ինդ որս և մեզ այց արասցես քա։ քհ
Ցի՛շեա՛ տէր և ողորմեա՛։ դպ
Ընտրեա՛ծ ածնին սրբոյ կո՛սին մա։ քհ
Ցի՛շեա՛ տէր և ողո՛՛րմեա՛։ դպ

Աբիւ՛ՍՓն յաջակողմ սեղանոյն ՀԻՒՆԱՄԱՃ ասասչ։

Ընտրեալց ՍՐՑ. մարգարէից. վար սրկ
դապետաց. մարտիրոսաց. և ամե՛
նայն հայրապետաց սրբոց։ Ընտրե՛
լագործ եպիսկոպոսաց. երիցանց.
ուղղափառ սարկաւագաց. և ամե՛
նայն սրբոց։ Ն՛ղեցի յիշատակ ՚ի ՍՐ
պատարագս՝ ազաչեմք։
Ցի՛շեա՛ տէր և ո՛ղո՛րմեա՛՛՛։ դպ

Յարութեան կիրակէից ղայս ասա։

սրկ Օրհնեալ գովեալ և փառաւորեալ հրաշալի և ահաւասիկ յարութիւնքրիստոսի երկիրպագանեմք։

դպ Փառք յարութեան քո տէր։

Ի փոխ սրբոյն ղայս ասա։

սրկ Սուրբ և աստուածահաճոյ մարգարէին. հայրապետին. առաքելոյն. մարտիրոսին. (այս անուն). որոյ այսօր զյիշատակն կատարեցաք. եկեղեցի յիշատակ ի սուրբ պա։

դպ Ցիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ն։

սրկ Առաջնորդացըն մերոց և առաջին լուսաւորչացըն՝ սրբոյ Թադէոսի և բարդուղիմէոսի առաքելոցն, և գրիգորի լուսաւորչին։ Արիստակէսի. վրթանիսի. յուսկանըն. գրիգորիսի. ներսէսի. սահակայ. դանիէլի. և խադայ. մեսրոպայ վարդապետին. և գրիգորի նարեկացւոյն. և ներսէսի կլայեցւոյն. յոհաննու որոտնեցւոյն. և գրիգորի և մով-

սէսի տաթևացեացն. և սրբոց գլ-
ըիգորիսեանց և Ներսիսեանց. Հով-
ուաց և Հովուապետացն Հայաս-
տանեայց. եղիցի յիշատակ ՚ի։

Յիշեա տէր և ողորմեա։ դպ
Միանձնացելոց սրբոց, առաքինա- սրկ
սէր և ածուսոյց կրօնաւորացն,
պօղոսի. անտոնի. պօղայ. մակարայ.
ռնուիրիոսի. աբբայ մարկոսի. սրա-
պիոնի. Նեղոսի. ասկէնի. եւագրի.
պարսամայ։ Յոհաննիսեան՚ց և սի-
մէօնեանց. սրբոց ոսկեան՚ց և սու-
քիասանց. և ամենայն սբ՚ց Հայոց
և աշակերտելոց Նոցին ընդ ամե-
նեսեան. եղիցի յիշատակ ՚ի։

Յիշեա տէ՛ր և ողորմեա։ դպ
Թադեսորից Հաւատացելոց սրբո- սրկ
ցոց, աբգարու. կոստանդիանոսի.
տրդատայ. և Թէոդոսից. և ամե-
նայն սուրբ և բարեպաշտ Թադէ-
ոսիկ և աստուածասէր իշխանաց.
եղիցի յիշատակ ՚ի։

դպ Յիշեա՛ տէր և սղմրմեա՛։
սրկ Ինչ հանուր ամենայն հաւատացեալ
ից. արանց և կանանց. ծերոց և
տղայոց. և ամ չափու հատակի հա
ւատալ և սրբութեամբ ի քն ննջ
ել զեղբարն. եղիցի յիշատակ ի։
դպ Յիշեա տէր և սղմրմեա՛։
սրկ Օ՛րհնեա՛ տէր։
քհ Լսա առաւել զեպիսկոպոսապետն։
սրկ Վասն ողջոյն և փառաբանու
մատուցանեմք քեզ տէր աստուած
մեր, վասն սո՛րբ և անմահ պա
տարագիս որ ի վերայ սրբոյ սե
նեայս. զի սա մեզ ի սրբութիւն կեն
դանութեան պարգեւեսցէ։ Սոսկա
լիւորհեա զսէր զհաստատութիւն
և զերկեալի զիաղաղութիւն ամե
նայն աշխարհի. սրբոյ եկեղեցւոյ
և ամենայն ուղղափառ եպիսկո
պոսաց. եպիսկոպոսապետին մերոյ
և պատուական հայրապետին ամ
հայոց տն (այս անուն). և մերոյ արհի

եպիսկոպոսին և երջանիկ տաքուհապ
պետին տեն (այս անուն). և քահանայիս
որ զպատարագս մատուցանէ: Եւ
վասն զօրուեց և յաղթուեց Թագա
ւորաց քրիստոնէից և իշխանացըն
բարեպաշտից: Ողջախոհութիւն և խնդ
բութիւն և վէր հոգւոցըն հանգու
ցելոց: Եւ աստուածվասըն հան
գուցեալ տաքուհապետացըն ու
րոց. և չինողաց տուրբ եկեղե
ցոյս. և որք ընդ հովանեաւ սորին
են հանգուցեալ: Զամենայն եղ
բարց մերոց գերեալոց և չնորհ ա
ռաջիկայ ժողովրդեան նս: Հանգիստ
հաւատով և սրբութիւբ 'ի քրիս
տոս կատարելոյն. երկնից լիշա:
Ի՞ստ ամէն. և յաղագս ամենեցունն: դպ
Օրհնեա՛ տէր: սրկ
Եւ երկնի ողորմութիւն մեծիս տայ: ք
Ամէն. և ընդ հոգւոյդ քո՛ւմ: դպ

Եւ սարկաւագն չարեալ ՚ի ՚ի.

Եւ ևս խաղաղութեան. զաեր ա:

դպ Տէր ողորմեա ։
սրկ Ամենայն սրբովք, զորս յիշատակեցաք . եւս առաւելապէս զտէր ա ։
դպ Տէր ողորմեա ։
սրկ Վասն մատուցեալ սուրբ և աստուածային պատարագիս որ ՚ի վերայ սրբոյ սեղանոյս . զտէր աղա ։
Տէր ողորմեա ։
Որպէս զի տէր աստուած մեր, որ ընկալաւ զսա ՚ի սուրբ երկնային և յիմանալի իւր մատուցարանն . ըզ փոխանակն առաքեացէ առ մեզ ըզ շնորհս և զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ . զտէր աղաչեմ ։
Տէր ողորմեա ։
Ընկալ կեցո և ողորմեա . և տայ հեա զմեզ տէր քոյին շնորհիւք ։
Կեցո տէր և ողորմեա ։
Ողամենասրբուհի զնձածնին զմիշտ կոյսն մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշեսցուք . զտէր աղա ։
Յիշեա տէր և ողորմեա ։

Եւ եւս միաբան վասն ձշմարիտ և։	սրկ
Տէր ողորմեա։	դպ
Օրհնեմ զՆա ամենայն ժամ։	սրկ
Ի բերանոյ իմոյ օրհնութիւն Նորա։	դպ
Ողորմեաց մեզ տէր ամէն մեր. ըստ։	սրկ
Տէր ողորմեա. տէր ողորմ. տէ՛ր ո։	դպ
Օրհնեա՛ տէ՛ր։	սրկ
Եւ տուր մեզ համարձակաձայն։	քհ
Հա՛յր մեր որ յերկինս ես. սո՛ւրբ	դպ
եղիցի անունդ քո։ Եկեսցէ արքա-	
յութիւն քո. եղիցի՛ կամք քո որ-	
պէս յերկի՛նս և յերկրի։ Հաց մեր	
հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ	
թո՛ղ մեզ ըստ պարտս մեր, որպէս և	
մեք թողումք մերոց պարտապա-	
նաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ՚ի փոր-	
ձութիւն. այլ փրկեա՛ ՚ի չարէ։	
Օրհնեա՛ տէ՛ր։	սրկ
Օ՛ր քո է արքայու։ Խաղաղութի։	քհ
Եւ ընդ հոգւովդ քոմ։	դպ
Ընծայումն երկրպագեցո՛ւք։	սրկ
Ընդ ա՛ջմ քո՛ տէր։	դպ

Քահանայն խոնարհի. և ամենայն ժողովրդեան խոնարհին ի վայր: Եւ սարկաւագն յայնէ:

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

քհ Քրիստոսի՝ Յիսուսի՝ տերամբ:

Եւ սարկաւագն յայնէ բարձր:

սրկ Գո՛ծ սխո՛ւմ:

քհ Ի սրբութիւն սրբոց:

դպ Ամէն սո՛ւրբ. ամէն տէ՛ր. Յիսո՛ւս Քրիստո՛ս ի միա՛ւս այ հօր. Ա՛մէն:

սրկ Օ՛րհնեա տէ՛ր:

քհ Օրհնեալ Հայր սո՛ւրբ ամ ճշմարիտ:

դպ Ա՛մէն:

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

քհ Օրհնեալ Որդի՛ սո՛ւրբ ամ ճշմարիտ:

դպ Ա՛մէն:

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

քհ Օրհնեալ Հոգի՛ սո՛ւրբ ամ ճշմարիտ:

դպ Ա՛մէն:

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր:

քհ Օրհնութի՛ւն և փառք հօր և

դպ Ա՛մէն: Հայր սո՛ւրբ. որդի՛ սո՛ւրբ. հոգի՛ սո՛ւրբ: Օրհնութի՛ հօր և

որդւոյ և սրբոյ հոգւոյն. այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն. ԿԱՄՔՈՐՀն։

Օրհնեա՛ տէր։ սրկ

Ի ձեռն ի ձեռն պատուական մարմնոյ։ քհ

Ի՛- խաչակնքէ հաճանայն սկհոնէ ի վերայ ծողովրդեանն
և դառնայ ի սուրբ սեղանն. և հարկանէ զաղաւթագոյրն։

Ի՛- հարուկ սարկաւագն։

Սաղմոս ասացէք սեաւն ոյ մերոյ
դպիրք, ձայնիւ քաղցրութեամբ
զերգս հոգեւորս։ Ո՛վ սմա վայելեն
սաղմոսք և օրհնութիւնք. ալէլուք
և երգք հոգեւորք։ Պաշտօնեայք
հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք,
և զտէր յերկինս օրհնեցէք։

Ի՛- դպիրն եղանակէն։

Ո՛վ պատարագեալ բաշխի՛ւ ի միջի դպ
մերում. ալէ՛լուիա։

Ո՛մանքին ինձ տայ մեզ կերակուր
և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ.
ալէ՛լուիա։

Սանձէք սո՛ւտ տէր և առնէք ըզլաւս.
ալէ՛լուիա։

Ա՛ծշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է տէր. ալէլուիա։

Օրհնեցէք ըզտէր յերկիրն. ալէլ։

Օրհնեցէք ըզնա՛ ի բարձունս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք ըզնա՛ ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա։

Օրհնեցէք ըզնա՛ ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա։

Ի՝ երիցն եղանակին զտաղ խորհրդատուր ըսի պատշաճի առաքն։

Ի՝ ձայնին գվարագոյն չեխս։ Ի՝ սրխատագն ձայնիւ բարձր չայնիւ։

Երկիւղիւ և հաւատով չառաջ մատ ուիք և սրբութիք հաղորդեցարուք։

Ի՝ ծողովրդեն ասեն չայնիւ։

դպ Ընծ մեր և տէր մեր երևեցաւ մեզ. օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։

քհ Կեցո տէր զժողովուրդս քո. և։

Ի՝ երիցն երգեն։

Ի՝ ձայնէ ձայնին գվարագոյն։

Ա՛ջք ի բարութիւնս քոյ տէր.

ձաշակելով զմարմի՛ն քո՛ և զարիւնն.
վասո՛ր եք ի բարձունսն կերակրողի՛ն
ըզ մեզ: Որ հանապա՛զ կերակրես
ըզմեզ. առաքեա՛ ի մեզ ըզհոգե-
ւո՛ր քո՛ զօրհնո՛ւթի՛ւն. վասո՛ր եք ի
բարձունսն կերակրողի՛ն ըզ մեզ:

Ի՛- սրիաւագն չարոչէ:

սրկ Եւ եաս խաղաղութեան զտէր ա:
Եւ ևս հաւատով ընկալեալք յաճա-
յին, սուրբ երկնայինն անմահ ա-
նարատ և անապական խորհրդոյս,
զտեառնէ գոհացարուք:

դպ Գոհա՛նա՛մք ըզ-քե՛՛ն ա՛՛ր. որ կե-
րակրեցեր ըզ մեզ յանմահական
սեղանի՛՛ քո՛յ: Լաշխեալ զմարմինդ
և զարիւնդ ի փրկու[թ]ի՛ւն աշխարհ
հո՛ր. և կեա՛նք անձա՛նց մե՛՛ծաց:

Իսկ ապաքէն զպիրդն եղանակին պարզ խորհրդաւորս.
ինձէ չահանայն կոպարէսցէ զկարգ աղօթիցն:

Ե՛ յորժամ հաղորդեն արժանաւորն, զպէրն
երգեն ըստ ղայս։

Ա՛յր հաւատոյ սրբ հայրանա՛րան.
և աճապանաստ զեկրա՛դրական.
զո՛ւ վեհասի՛րդ անմահական.
որ զա՛րդարեաց զքեզ ա՛նվախճան։
Ընկրկի՛ր երկին՝ զո՛ւ հրաշական.
վառա՛ց ՚ի վառս բանի՛ թրական.
ո՛ր զմե՛զ ծնանե՛ս լո՛սոյ նըմա՛ն.
աւազանա՛ն որդի՛ական։
Բա՛ղխե՛ս ըզհացը՛ն մանրական.
զարի՛՛նդ ըմպել տաս սոսկական.
հանե՛ս ՚ի վեր զերասխական.
յիմա՛ նալեացն ա՛նգիտական։
Ընկա՛յ ո՛րդիք նո՛ր սիրելի.
մատի՛ք առ տե՛՛ր մեր սքի՛՛րտուքը՛.
ճաշակեցէ՛ք և՛՛ տեսէ՛ք.
զի քաղցր է տէր մեր զօրուքը՛։
Նա՛ բաժանեաց ըզ յո՛՛դանան.
զո՛ւ զծո՛վ մեզմա՛՛ աշխարհական.
նըման է յեսուա՛՛ մե՛՛ծ զօրական.
զքե՛զ տէր յիսուս հօր էական։

Հինն ծրինակ քեզ ևս ներմանն.
դու խորանին դերապրականն.
նա խոտանակեց զդրանն անդամանդ.
դու դրժոխոց զդրունս ի հիմանց։
Հացս այս մարմին էր քրիստոսի.
բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
ծածկել խորհուրդըն մեծ յայտնի.
աստուած ի մահ մեզ տեսանիւ։
Սա է քո բանն ասացուած.
որ ընդ աջմէ հօրըն բազմի.
և աստ ի մեզ պատարագի.
բառնայ զմեղս աշխարհի։
Այն որ օրհնեալ է յաւիտեան.
հարբ և հոգւովն միական.
այժմ ևս յաւէրտ և յարագայն.
և անբասիռ միշտ յաւիտեան։

Ես ի վերջ գաղին՝ ասէ սուիսաւգն։

Օրհնեա տէր։ սրկ
Որ օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն։ քհ
Եղիցի անուն քո օրհնեալ յայսմ դպ
հետէ մինչև յաւիտեան։ Երէց՝ կրնէ։
կատարումն օրինաց և մարգարէ։ քհ

սրկ Ե՟ ասէն՝ Ալէլուիա օրհնէ։
քհ Ցեսո յարուցեալ ամենայն յոյժ քահանայ։
Ե՟ իբրև ճաշեցին. կամ ի սկզբան։
դպ փառք քեզ տէր աստուածդ մեր։
սրկ Սուրբ աւետարանաւս աղաչեսս։
քհ Պահպանեա զծառայս քո քո ամ։
դպ Օրհնեցից զտէր յամ ժամ. յամ ժամ
օրհնութիւն նորա ի բերան իմ։
քհ Օրհնեալք եղերուք ի հնորհաց որ
հոգւոյն. երիցայք խաղաղութիւք.
և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ա-
մենեսեանդ, ամէն։

Ե՟ ի բաղնիսն ընդարս առ ժողովուրդն՝ դպիրն
երգեն զաղմոս զայս։

Ի տէր պարծեսցի անձն իմ. լսե-
ցեն հեզք, և ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զտէր ինձ. և բարձր
արասցուք զանունն նր ի միասին։
Խնդրեցի ի տէնէ և լուաւ ինձ. յա-
մենայն նեղութէնէ իմէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ տէր և առէք զլոյս. և
երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ տէր, և

տէր լուաւ ամա. յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա։
Բանակ է հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք, և պա-
հեն զնոսա։
Աճաչակեցէք և տեսէք, զի քաղցր
է տէր. երանեալ է այր որ յուսայ
՚ի նա։
Երկերուք ՚ի տեառնէ ամենայն սբք
նորա. զի ոչինչ է պակասութիւն
երկիւղածից նորա։
Մեծամեծք աղքատացան և քաղ-
ցեան. բայց որք խնդրեն զտէր,
մի՛ պակասեսցի ՚ի նոցանէ ամենայն
բարութիւն։
Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ,
և զերկիւղ տեն ուսուցից ձեզ։
Ով է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սի-
րէ զաւուրս իւր զեսանել ՚ի բա-
րութեան։
Լեր ըռեցո զլեզու քո ՚ի չարութե-
նէ, և շրմունք քո մի՛ խօսեսցին ըզ
նենգութիւն։
Խոտորեա ՚ի չարէ և արա զբարի.

խնդրեա զնատաղութիւն, և երթ
զհետ նորա։
Աչք ոն ի վէր արդարոց, և ականջք
նորա ի վերայ աղօթից նոցա։
Երեսք ոն ի վէր չարագործաց, սա-
տակել յերկրէ զյիշատակս նոցա։
Կարդացին արդարքն առ տէր, և
տէր լուաւ նոցա. յամենայն նե-
զուիցենէ նոցա փրկեաց զնոսա։
Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշ-
եալ են սրտիւք. և զհոգիսն հոգ-
ւով կեցուցանէ։
Բազում նեղութիւնք են արդարոց.
յամէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ
զամենայն ոսկերս նոցա. և մի՛ ի
նոցանէ մի՛ փչրեսցի։
Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ
ատէ զարդարն, զղջասցի։
Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւ-
րոց. մի՛ զղջասցին ամենեքեան՝ որք
յուսացեալ են ի նա։
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։
Եւ յժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից, ամէն։

ՑԱՆԿ ԳՐՈՑՍ

Ակեղեաց աւուրց աւագ շաբաթուն 173։
Ակեղեցւոյ 166։
Ակեղեաց 162։
Ակեղեան 144։
Ակեղեան 153։
Ակեղեցւոյ գալստեան 158։
Ակեղեցւոյ հրեշտակապետաց 171։
Ակեղեցւոյ ծաղկազարդի 173։
Ակեղեցւոյ պաղարոս յարուԹեան 172։
Ակեղեցւոյ յարուԹեան 149։
Ակեղեցւոյ վարդավառի 177։
Ակեղեցւոյ սեռաւնկնդառաջի 149։
Աղաչեսցուք զամենս. 477։
Այնպէս պաշտեմ զՀայրե. 406։
Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն. 53։
Ալեարհ ամենայն. առիս նայե. 24։
Ալառաւօտ լուսոյ. արե. 27։
Ալառաւօտու երգք, զկնի փառք ի բարձունն. 238։
Ամացուք ամենեքեան միաբա. 246։
Ամուսած անեղ անժամանակ. 93։
Ամուսած մեծ հզօր և փառա. 249։
Անբաւական բանին հրա. 295։
Անեւագալի ժամն. 309։
Անեստարանք Հանգստեան. 85։
Անեստարանք մարտիրոսաց նախքան զՀաւա. 440։
ԱնժկուԹեան աւետարանքն. 261։
Անհանամբ զքէն տէր ասա. 257։
Անհացարտուք զտեառնէ. 510։

Երգ ննջեցելոց . 93
Այ եւս հաւատով ազաչեա . 446
Օ արթուցեալքս ամենեքեան . 21
Օ ուարձացեալքս մեծաւ ու . 217
Օ սաղմոսերգութիւնս և զաղա . 366
Օ քէն գոհանամք տէր աստ . 30
Պատաւորք ապաշխարութեան . 123
Պատաւորք մարտիրոսաց . 134
Պատիճի քարոզն և աղօթքն . 269
Ջամամուտքն . 367
Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ . 499
Իսկ այս ով է որ դիմեալ . 416
Իշխաբերից երգն և աւե . 202
Լացաք առաւօտու ողոր . 179
Խաչ քո երկնի մեզ ապա . 307
Խնդրեսցուք հաւատով միա . 268
Խոնարհեցո տէր զունկն քո . 457
Խրատք երկրպագութեան տաճա . 493
Կանոնագլուխք . 32
Համբարձի զաչս իմ ի լերինս . 480
Հարցի փոխն . 180
Հաւատամք ի մի աստ . 444
Հրաժարիմք ի սատանայէ . 1
Ձաշու ալէլուք յետ գլքին . 425
Ձաշու շարականք . 391
Ձաշու սաղմոսք նախ քան զգլխքն . 406
Ձաշու փոխք . 389
Ճաղթանք տօնից . 111
Մայր սուրբ սքանչելի լու . 253
Մեծացուսցէ անձն իմ . 195
Նեսեդիք աղքից կիւրակէից . 421

Աեսեդիք Ճաշու աղքից . 418 .
Աեսեդիք երեկոյին . 466 .
Աեսեդիք Ճաշու յարուԹեան . 419 .
Աեսեդիք յետ գըքին . 415 .
Յիշեա տէր զպաշտօնեայս . 282 .
Յիշեսցուք ՚ի գիշերի . 18 .
՚Նորաստեղծեալ . 266 .
՚Նորոգող տիեզերաց . 68 .
Ողջմեա ինձ աստուած ըստ մե . 218 .
Ով բնակեալն ի յօգնու . 486 .
Պահպիչ սրբոց քրիստոս որ պատ . 283 .
Պօղոս առաքեալ յիսուսի քրիստո . 423 .
Սաղմոսք հանգստեան աւետարանի . 74 .
Սեղան օրհնէքն . 450 .
Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս . 412 .
Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր . 357 .
Սուրբ աստուած , սուրբ և հզօր . 258 .
Սուրբ ես տէր աստուած մեր հր . 276 .
Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք . 271 .
Տէր ամենակալ աստուած աբրա . 284 .
Տէր բարերար , որ մեծաս . 511 .
Տէր երկնից փոխան . 226 .
Տէր եԹէ զղջԹունս իմ քա . 10 .
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք . 10 .
Փառաւորեսցուք զամենակա . 255 .
Փառք ՚ի բարձունս աստու . 235 .
՚Ռում ամենաղօր և հրաշալի . 268 .
՚Ռքիստոս աստուած մեր վասն խա . 280 .
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք . 391 .
Օրհնեցէք մանկունք զտէր . 272 .

Դասակարգութիւնք կաթուղիկոսացն Հայոց՝ սկսեալ ի սրբոյ Առաքելոյն Թադէոսէ և ի սրբոյն Գրիգորէ Լուսաւորչէ, մինչև յաւուրս մեր՝ ի Տէր Մատթէոս Ա. Կաթուղիկոսն։

Ամք Տ՚ն

33 Տէր սուրբ Թադէոս Առաքեալ Քրիստոսի, որ յետ համբարձման փրկչին մերոյ յերկինս՝ եկն ի Հայս, և քարոզեաց զսուրբ Աւետարանն Քրիստոսի ընդ ամենայն աշխարհն, և եկաց յիշխանութեան՝ ամս 18։ Սա քարոզեաց և ԱՂուսանս։ Նղեն սորա աշակերտք, Ագդէ եպիսկոպոս Լեդեսիա, որ եկաց ամս 6. Օաբարիա եպիսկոպոս ի Շաւարշան, որ եկաց ամս 45. Մատթէոս եպիսկոպոս ի Սիւնիս, և Նղիէ եպիսկոպոս ԱՂուանս։ Յաւուրս սորա յամի Տեառն 36, սուրբն Աբգար թագաւոր Հայոց վախճանի. և յամի 49 եկն ի Հայս՝ սուրբ Առաքեալն Բարթուղիմէոս։

34 Տէր Թէոփիլոս, ի կեսարիա, աշակերտ Թադէոսի Առաքելոյ. եկաց ամս 15։ Սմա յաջորդեցին և այլք ի միջոցի իբր 250 ամաց՝ մինչև ի Տէր Վեհոնդ, յորմէ ձեռնադրեցաւ սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ մեր։ Ի միջոցի սոյն 250 ամաց մինչև յաւուրս Լուսաւորչին, յայլ և այլ կողմանս Հայաստանի եղեն յաջորդաբար՝ եպիսկոպոսունք ոչ սակաւք, յաշակերտութենէ սրբոյ Առաքելոյն Բարթուղիմէոսի և այլոց, զորոց զանց արարաք յիշել աստ։

302 Տէր սուրբ Գրիգոր Ա. Լուսաւորիչ բովանդակ Հայաստանի. եկաց ի հայրապետութեան՝ ամս 30։ Յերկրորդումն ամի սորա վճռեցաւ էջմիա-ծին՝ ի վաղարշապատ, և անդ եդաւ աթոռն

կաթողիկոսութեան, յամի 304։ Յաւուրս սորա յամի 325, եղեւ Ս. Ժողովն Նիկիայ, և ի Հայս՝ Ժողովն Վաղարշապատու Ա։ Ընդ յամին 327, դիւտ խաչափայտին Քրիստոսի Յերուսաղէմ, ի Հեղինեայ Թագուհւոյ. և յամի 329, կաստանդնուպոլիս չինի, յորում ժամանակի Թագաւորեր ի Հայս՝ Տրդատ։

Տէր Աբիսահակ Ա. որդի Լուսաւորչին. եկաց ամս 7 և ամիսս 6։ Ի սմին ժամանակի ծաղկի սուրբն Յակոբ Մծբնայ Հայրապետ։ 332

Տէր Վրթանէս, որդի Լուսաւորչին. եկաց ամս 15 և ամիսս 9։ Յաւուրս սորա յամի 341, սուրբն Տրդատ Թագաւոր վախճանի։ Սուրբն Գրիգորիս Աղուանից կաթողիկոս նահատակի։ Ընդ յամի 348, Խոսրով Բ. արքայ Հայոց չինէ զԴուբին քաղաք, և աթոռ Թագաւորութեան փոխադրի անդր։ Ընդ սուրբ խաչն երեւի Յերուսաղէմ առ Կիւրղիս։ 339

Տէր Յուսիկ, որդի Վրթանէսի. եկաց ամս 6։ 356

Տէր Փառնեբսէհ, Ա՛ռաքելատոհմ՝ ի վանից Դլակայ. եկաց ամս 2 և ամիսս 6։ Յաւուրս սորա՝ Յուսիկ և Դանիէլ և Սարգիս զօրավար նահատակին։ 362

Տէր Ներսէս Ա, Մեծ. եկաց ամս 19 և ամիսս 6։ Յաւուրս սորա՝ կայսրութիւնն Հռոմայեցւոց ի նմին յարեւմտեան և յարեւելեան։ Լինի Ժողով Ա՛շհարհատու Ա. և Ժողով Վաղարշապատու Բ։ Ընդ յամի 381, եղեւ Ս. Ժողովն Կ. Պոլսոյ։ 364

Տէր Շահակ, ի Մանազկերտոյ. եկաց ամս 2։ 384

Տէր Օ՛ւսէն. եկաց ամս 1։ 386

387 Տէր Ըսպասբակէս . եկայ ամս 3 :

390 Տէր Սահակ Ա, Մեծ, պարթեւ . եկայ ամս 50 : Յաւուրս սորա՝ սուրբն Յովհան ոսկեբերան՝ նստաւ պատրիարք ի կոստանդնուպոլիս : Լինի ժողով Գ . ի վաղարշապատ : Ընդ յամի 406, սուրբն Մեսրոպ գտանէ զգիրս Հայոց, և լինի սկիզբն Թարգմանութեան, և Թարգմանի Աստուածաշունչ մատեանն . և յամի 410 գիւտ գրոյն վրաց ի մեծէն Մեսրոպայ : Յամի 411, սկսանի Թագաւորութիւնն Սկովտիոյ . և ի 414, Թագաւորութիւնն Սպանիոյ . և ի 419, Թագաւորութիւնն Ֆրանսայոյ : Ընդ յամի 423, գիւտ գրոյն Աղուանից ի մեծէն Մեսրոպայ : Ժողով Գ . ի վաղարշապատ : Ընդհիկ, կորիւն, և այլք ծաղկին : Յամին 428, բարձաւծն Թագաւորութեան մերոյ՝ Արշակունեաց : Ընդ յամի 431, լինի Ս . ժողովն Եփեսոսի . և ժողով Աքսիչատ Բ, և Գ : Յետ վախճանի սորա՝ ամիսս ինչ տեղակալէ սուրբն Մեսրոպ :

441 Տէր Յովսէփ Ա, ի Հողոցիմ աւանէ . եկայ ամս 12 : Յաւուրսն յամի սորա՝ սուրբն Մեսրոպ վախճանի : Յաւուրս սորա՝ Մովսէս Խորենացի և այլք ծաղկին : Ժողով Շահապիվանու Ա : Ընդ յամի 448, Եւսեբէս դառապարտի : Ժողով Արտաշատու . և ժողով Շահապիվանու Բ : Ընդ յամի 451, կառապուծն սրբոց Վարդանանց զօրավարաց : Ընդ յամի 452 լինի ժողով Դվինայ Ա, և ամրոնն կաթողիկոսութեան փոխադրի անդր :

452 Տէր Ակեպսէ, ի Մանազկերտոյ . եկայ ամս 5 : Յաւուրս սորա՝ Ս . Ղեւոնդեանք նահատակին :

Տէր Յովսէս Ա, ՚ի Մանազկերտոյ. եկաց ամս 8։ 457
Յաւուրս սորա՝ նախարարքն Հայոց արձակեալ
՚ի կապանաց դառնան ՚ի Հայաստան յաշխար-
հէն Պարսից։

Տէր Գիւտ, Աբրահեղաց ՚ի Տայոց. եկաց ամս 465
10։ Յաւուրս սորա՝ Դաւիթ անյաղթ փիլիսո-
փայ և Մամբրէ և ընկերքն նոցա ծաղկին։

Տէր Բրիսաւորը Ա, Արծրունի. եկաց ամս 5։ 475
Յաւուրս սորա յամի 476, կայսրութիւնն ա-
բեւմտեան որ ՚ի Հռովմ՝ դադարի։

Տէր Յովհան Ա, Մանդակունի, Աբրշամու- 480
նեաց ՚ի գեղջէն Ճահնոտայ. եկաց ամս 6 և
ամիսս 6։ Յաւուրս սորա՝ սուրբն Եղիշէ
վախճանի. և Սահակ Բագրատունի մեծ իշխանն
զօրանայ։ Ածն Վահան Մամիկոնեան նորոգէ
զաշխարհս Հայոց. և Ղազար Պարփեցի ծաղկի։

Տէր Խաբկէն, յոթեմոյ որ ՚ի Վահանդ. եկաց 487
ամս 5։ Յաւուրս սորա եղեւ գիւտ նշխարաց
սրբոյն Գրիգորիսի Աղեսանիոյ կաթողիկոսի. և
ժողով Վաղարշապատու Ե։

Տէր Սամուէլ ՚ի Բզնունեաց՝ Աբծկէոյ. եկաց 492
ամս 10։ Յաւուրս սորա՝ Պարսիկք առնուն
զքաղաքն Տիգրանակերտ և առնեն բազում
արիւնհեղութիւնս։ Ի՚ս յամի 500, եղեւ
սկիզբն աերբութեանն Շուէտու։

Տէր Մուշէ, Աղբերոյ աւանէ. եկաց ամս 8։ 502

Տէր Սահակ Բ, յՈւղիայ որ ՚ի Հարք. եկաց ամս 510
5։ Յաւուրս սորա Վահան Մամիկոնեան վախ-
ճանի. և Վարդ Մամիկոնեան ընտրի մարզպան։

Տէր Բրիսաւորը Բ, ՚ի Տիրատիճ աւանէ Բագ- 515

բեւանդայ. եկայ ամն 6։ Յաւուրս սորա՝ Մ՟ժ՟ժ գնաւնի իշխան զօրանայ և լինի մարզպան աշխարհիս Հայոց։

521 Տէր Ղեւոնդ Բ, Ա՟ռեսոյ. եկայ ամն 3։ Յաւուրս սորա լինի սով սաստիկ ի Հայս։

524 Տէր Ներսէս Բ, Ա՟շտարակայ ի Բագրեւանդայ. եկայ ամն 9 և ամիսս 4։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Դ՟ինոյ Բ։

533 Տէր Յովհաննէս Բ, ի Սիւնեաց գաւառին Գաբեղեւնից. եկայ ամն 17 և ամիսս 5։ Յաւուրս սորա յամի 537, արեւմտեան շերմայն ի Հնդկաց հանդ ի Յոյնս և ի Հռոմայեցիս։ Ի սմին ժամանակի յայտնեցաւ դաւանաւանին Քրիստոսի։

551 Տէր Մովսէս Բ, Սեղեվարդայ. եկայ ամն 43։ Յաւուրս սորա նորոգի տօմարն Հայոց, որ և յամի 552, սկսանի Թուականն Հայոց։ Լինի ժողով Դ՟ինոյ Գ։ Ի սոյն ժամանակի Ներսէս Հայկազն զօրավար ի դրան կայսեր Յունաց յաղթէ Գերմանացւոց։ Յամի 571, Վարդան Մամիկոնեան Բ, և յամին 593, Սմբատ բագրատունի կարգին մարզպան աշխարհիս Հայոց, ուր ոչ ևս եկայ Պարսիկ մարզպան, այլ Հայ իշխանք կառավարէին մինչ ի սկիզբն Հազարացւոց։

594 Տէր Աբրահամ Ա, Ա՟ղբաթանից. եկայ ամն 23։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Դ՟ինոյ Դ, և գարձ Անգղիացւոց ի հաւատս Քրիստոսի, յամի 597։ Յեօթներորդի ամի Հայրապետութեան սորա՝ Տէր Յովհան Գ, ի Բագարանէ Բագրեւանդայ՝ եկայ կաթողիկոս Հայոց եղե-

լոց ՚ի բաժնին Յունաց, ՚ի Կոստաս, ամն 17. այլ ոչ ոք յայնժամեայ զինի սորա: Յայսմ ժամանակի՝ Պարսիկք առին զԵրուսաղէմ, և գեւ բերեին զսուրբ խաչափայտն:

Տէր Կոմիտաս, Աղջիկ Արագածոտան. եկաց ամն 8: Սա շինէ զվիմայարանն սրբոց Հռիփսիմեանց, և նորոգէ զեկեղեցին: Յաւուրս սորա՝ Մժէժ Գնունի Հայ կարգի զօրավար ՚ի Հերակլ կայսերէն Յունաց, և առնէ մեծամեծ քաջութիւնս ՚ի Պարսիկս: Յայսմ ժամանակի յառնէ Մուհամմէտ օրէնադիր Հագարացւոց, որ և սկսանի Թուականն նոցա, յամի 622 և Հայոց՝ հա: 617

Տէր Բրիստափոր Գ, Աղահունեաց. եկաց ամն 3 և ամիսս 7: 625

Տէր Եղբ, ՚ի փառաժնակեցեալ. եկաց ամն 10 և ամիսս 8: Սա շինէ զվիմայարանն սրբոց Գայիանեանց: Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Կարնոյ: Եւ զարձ սրբոց խաչափայտին Երուսաղէմ և անտի ՚ի Կոստանդնուպօլիս, յամի 634: Եւ յամի 637, Հագարացիք առնուն զերուսաղէմ: Ի սմին աւուրս զառաջինն յարձակեցան ասպատակք Հագարացւոց, Աղուանեատան և անտի ՚ի Հայաստան, և գործեցին բազում արիւնհեղութիւնս: Ո՛չինչ աւուրց լինչ յետ վախճանի սորա, կաթողիկոսանիստ քաղաքն Դաւին՝ մնանի ՚ի սուբ Հագարացւոց: 628

Տէր Աբասէս Գ, Շինող, Տէվհանաց աւանէ ՚ի Տայոց. եկաց ամն 20 և ամիսս 9: Սա կանգնէ զաղաւամ կերտուածս: Յաւուրս սորա եղեւ 640

ժողով՝ի Դուին Ե, և Զ. և ժողով՝ի Մանազ կերտ, ի տեղապահութեան Յովհաննու վարդապետի: Ի սոյն աւուրս յայտնեցաւ սուրբ հաչն Վարագայ:

661 Տէր Ենաստաս, ԱՐկուսուս. եկաց ամս 6: Յաւուրս սորա ծաղկեցաւ Անանիա Շիրակացի համարով և աստեղագէտ, և աշակերտքն իւր:

667 Տէր Իսրայէլ, ՈՒթմոյ որ՝ի Վանանդ. եկաց ամս 10: Յաւուրս սորա ՄԺԸ Հայ զօրավար նահի կայսր Յունաց՝ի կոստանդնուպոլիս: Ընդ Մովսէս Սիւնեցի երկրորդ քերթող ծաղկի:

677 Տէր Սահակ Գ, ԱՌքքունաշէնի. եկաց ամս 26 և ամիսս 5: Յերեքտասաներորդի ամի հայրապետութեան սորա՝ պլաղդիք դիմեն՝ի Հայս, և յեօթնևտասներորդի ամի կաթողիկոսութեան իւրոյ կաւանաւորեալ սա՝ի նոցանէ առաքի՝ի Դամասկոս: Ի սոյն աւուրս Աբդլայ Հագարացի նահի առաջին ոստիկան՝ի Հայս, յետ որոյ նահին ոստիկանք Հագարացիք երբեմն նաև Հայք, մինչև յօտերուրիւնն Բագրատունեայց:

703 Տէր Ներսէս, ԱՐծիշոյ. եկաց ամս 14 և ամիսս 6: Յաւուրս սորա՝ նախարարք Հայոց պղծին յեկեղեցւոջ Նախիջեւան քաղաքի՝ի Հագարացոց: Ընդ ժողով ԱՂզուանս:

718 Տէր Յովհան Դ, խմաստասէր, Օձնեցի՝ի Տարօնոյ. եկաց ամս 11: Յաւուրս սորա եղև ժողով Դվնայ է: Ընդ Բաբկէն Սիւնեաց իշխան լինի երեւելի: Ի սոյն աւուրս Հրեայ ոմն ԱՌոսիս՝ համբաւէ զանձնէ լինել Մեսիա: Ի նմին

Ժողով Դվնայ կամ Վաղարշապատոս։

Տէր Դաւիթ Ա, Աբրամենից. եկայ ամ 12 և ամիսս 7։ Յաւուրս սորա յարեան պատկերամարտք յաշխարհին Յունաց։ 729

Տէր Տրդատ Ա, Ոթմանց ի Վանանդայ. եկայ ամ 23։ Յաւուրս սորա եղեւ սկիզբն աէրուածեանն Մահմատայ։ Ի վերջին աւուրս սորա եղեւ կարկուտ և մարախ և երաշտութիւն յաշխարհս Հայոց։ 741

Տէր Տրդատ Բ, ի Դամնաւորից. եկայ ամ 3։ 764

Տէր Սիոն, ի Բաւոնից Աբրագածոտան. եկայ ամ 8։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Պարտաւայ։ Կարոլոս մեծ թագաւորէ ի Ֆրանսա։ 767

Տէր Յոսէփ, Տեղապահ Թաւուշ աւանէ. եկայ ամ 13։ Յաւուրս սորա Սահակեանոս Դվնեցի և այլք ծագկին։ Ա՛ուշեղ Մամիկոնեան հարկանէ զՊարսիկս, և Աշոտ մանկեր առնէ քաղաքս Թիւնս։ Ի՛ր յամի 785, Սաքսոնիայիք դառնան ի հաւատս Քրիստոսի։ 775

Տէր Սահակ Ա, ի Դվնայ. եկայ ամ 2։ Յաւուրս սորա՝ Մարիամ Հայկազն պահէ ընդ կայսեր Յունաց։ 788

Տէր Յովաբ, Ոստանէն Դվնայ. եկայ ամիսս 6։ 790

Տէր Սողոմոն, ի Գառնւոյ. եկայ ամ 1։ 791

Տէր Գէորգ Ա, Աբրագածոտանէ. եկայ ամ 3։ 792

Տէր Յովսէփ Բ, Աբրագածոտանէ. եկայ ամ 11։ Յաւուրս սորա կարոլոս մեծ՝ լինի կայսր յարեւմուտս։ Ի՛ր վարդան Հայ ընտրի կայսր Յունաց, և հրաժարեալ միանձնանայ։ 795

Տէր Դաւիթ Բ, ի Մաղաղայ. եկայ ամ 27։ 806

Յաւուրս սորա՝ ասն վերափոխման Հաստատի ՚ի Լատինս։ Իւ Արշաւիր Հայ ընտրի կայսր Յունաց, և նուաճի ՚ի Վեհկփորայ. և ապա նստի կայսր Լեւոն Արծրունի Հայ։

833 Տէր Յովհաննէս Ե, յՈվայից. եկաց ամս 22։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն Երինջակայ։ Իւ դարձ Բուղղարայ ՚ի հաւատս Քրիստոսի։ Ի սմին աւուրս՝ Սաստեցեալք սպանանեն զԱթաւսէթ ոստիկանն Հայոց, և կոտորեն զղօրս նորա։ Իւ յամի 850, Հարուածք և քանդումն աշխարհիս Հայոց՝ ՚ի Բուղայ ոստիկանէ Հայոց։

854 Տէր Ղազարիա Բ, ՚ի Զապ աւանէ. եկաց ամս 21 և ամիսս 8։ Յաւուրս սորա՝ յամի 859, եղեւ սկիզբն տէրութեանն Բագրատունեաց, ՚ի մեծ իշխանէն Աշոտոյ Ա։ Իսկ ձիւն արիւնադոյն յաշխարհն արեւմտից։ Իւ յամին 861 եղեւ սկիզբն տէրութեանն Մոսկուայ. և դարձ Շ.քլաւոնաց ՚ի հաւատս Քրիստոսի։ Ի նմին ժողով Շիրակաւանու։ Ի սոյն աւուրս նստաւ կայսր Յունաց Վասիլ Հայ Արշակունի։ Յայսմ ժամանակի՝ Համամ վարպապետ և այլք ծաղկին։

876 Տէր Գէորգ Բ, ՚ի Գառնոյ. եկաց ամս 21 և ամիսս 3։ Յաւուրս սորա՝ աթոռն Թագաւորութեան Հայոց հաստատի ՚ի Բագարան։ Իւ յամի 894, սասանի Դուին քաղաք Հայոց ՚ի մեծէ գետաշարժէ։

897 Տէր Սիմէոն, յԵղնկաբդայ. եկաց ամիսս 7։

897 Տէր Յովհաննէս Զ, պատմաբան, ՚ի Դրաս-

խանակերտէ . եկաց ամս 27 և ամիսս 8 : Յաջորդեաց սորա Աբրահամ կաթուղիկոսն Արցախոյ՝ արքայ Վրաց : Ի գահիկ Արծրունի իշխան ապստամբի ի Սմբատայ արքայէ , և թագաւորէ ի Վասպուրական , յամի 908 , որ և լինի սկիզբն տէրութեան Արծրունեաց : Ի յամին 910 , լինի աւերումն յաշխարհիս Հայոց՝ ի Ցուսիայ ոստիկանէ Հագարացւոց , և նահատակի Սմբատ արքայ յամի 914 , և թագաւորէ Աշոտ Գ , երկաթ : Ի սոյն ժամանակի նստաւ կայսր Յունաց՝ Ռոմանոս Հայ : Ընդունէ Հագարացիք զկաթողիկոսարանն Դվինայ , և աթոռն կաթողիկոսութեան փոխի ի Վասպուրական , յամի 924 :

Տէր Սահակիանոս Բ . եկաց ամս 1 : 925

Տէր Թէոդորոս Ա . եկաց ամս 10 և ամիսս 4 : 926
Յաջորդ սորա լինի Նորգուէթիւն յաշխարհիս Հայոց : Ի յամի 930 , Հերոդեա լինի առաջին քրիստոնեայ Թագաւոր Տանիմարքայի : Ի սոյն աւուրս լինի վանքն Կարեկայ :

Տէր Յովհէ Բ . եկաց ամս 7 : Յաջորդ սորա 936
Անանիա Կարեկայի և այլք ծաղկին :

Տէր Ընանիա , ի Մոկաց . եկաց ամս 22 : Յա- 943
ջորդ սորա փոխադրի դասատուէն քրիստոսի Յեղեսիոյ ի Կոստանդնուպոլիս : Ի յամի 948 Մոսկով գառնան ի հալածս քրիստոսի : Օնանի սուրբն Գրիգոր Կարեկայի . և մեծն Խոսրով Աձեւացի հայր Կարեկացւոյն՝ ծաղկին : Ի յամի 961 , աթոռն Թագաւորութեան դնի Անի քաղաք : Ի սոյն աւուրս՝ Մուշեղ եզբայր

Աշոտոց արքայի Թագաւորէ առանձինն ի Ճարա։

965 Տէր Վահան, ի Բաղաց. եկաց ամս 5։ Յաւուրս սորա՝ Յովհաննէս Ձմշկիկ Հայազգի ընտրի կայսր Յունաց ի կոստանդնուպոլիս։

Լինի ժողովն Անւոյ Ա։

970 Տէր Մատթէոս Գ, վանահայր Սեւանայ. եկաց ամս 2։ Յղեւ ժողով Անւոյ Բ։

972 Տէր Խաչիկ Ա, Աբշարունեաց. եկաց ամս 19 և ամիս 6։ Ա եւ կանգնել եկեղեցիս Հրաշակերտս՝ Աբգինայ գիւղաքաղաք. և հաստատեաց գրատունն փառաւոր, յոր ժողովեայ զաւազմաբիւն մատենից։ Ա կացոյց և ի քաղաքս Յունաց և այլոց՝ զեպիսկոպոսունս Հայոց, Անահիտ, ի Տարսոն կիլիկեցւոց և յայլ տեղիս։ Յաւուրս սորա՝ սուրբն Գրիգոր Նարեկացի և Ղեւոնդ փիլիսոփայ և այլք ծաղկին։ Ընդ յամի 980, Սմբատ Բ. Թագաւոր՝ շինէ զպարիսպ Անւոյ քաղաքի և այլ քաղաքս հոյակապ շինուածիւնս որ ի նմա, ի ձեռն Տրդատայ ճարտարապետի։ Ընդ Սամուէլ Հայ Դերջանեցի՝ Թագաւորէ ի վերայ Բուլղարաց։

992 Տէր Սարգիս Ա, վանահայր Սեւանայ. եկաց ամս 27։ Յաւուրս սորա՝ աթոռն կաթողիկոսութեան հաստատի Անւոյ քաղաք, յամի 993։ Ընդ յայսմ ամի լինի աւարառութիւն շինուածեանն կաթողիկէին Անւոյ։ Ի սոյն աւուրս լինի գետնաշարժ սաստատիեղն ի կողմանս հինչ Հայաստանի։ Ընդ յամի 996, Մաճառք գառնան ի հաւատս Քրիստոսի։ Յաղով Հարքայ Ա, և Բ. և յամի 1003, Ս. Գրիգոր Նարեկացի վախճանի։

Տէր Պետրոս Ա, գեռատարձ. եկաց ամս 39 և ամիսս 6։ Յաւուրս սորա յամի 1022, սկ- 1019
նեալ երիմ Թագաւոր Աբծրունի ստիպեալ յարշաւանացն Սկիւթացւոց՝ ոտ զգաւառն Վասպուրական ի Ցոյնս, և փոխարկեն առնու ի նոցանէ զգաւառն Սեբաստիոյ, ուր մեռաւ նի յամին 1026։ Ընկեր Ժողով Անուց Գ, և Ժողով Հարքայ Գ։ Ի սոյն աւուրս Դաւիթ Անհողին Բագրատունի զօրանայ և Թագաւորէ ի վերայ Աղուանից։ Ընդ Գրիգոր մագիստրոս և այլք ծագին։ Ընդ յամի 1046, Ցոյնք տիրեն քաղաքին Անւոյ։

Տէր Խաչիկ Բ, քեռորդի գեռատարձին. եկաց 1058
ամս 6։ Յաւուրս սորա վախճանի մեծ իշխանն Գրիգոր մագիստրոս, և Թագն ի վանս սուրբ Աստուածածնին՝ մօտ ի Կարին, որ և կոչի Բաւսենոյ վանք։ Ընդ յամի 1064, Ալփասլան արքայ Պարսից՝ առնու զԱնի քաղաք։

Տէր Գրիգոր Բ, վիայասէր, որդի Գրիգորի 1065
մագիստրոսի. եկաց ամս 40 և ամիսս 8։ Յաւուրս սորա՝ Գագիկ Աբասեան Թագաւոր կարուց սաղտակացեալ յարշաւանացն Պարսից, ոտ զԱնանդ գաւառ ի Ցոյնս՝ և փոխարկեն առնու զդղեակն Ծամնդաւ և զԱմասիա և զշրջակայս նորա։ Ընդ յամի 1066, ամբոխն կաթողիկոսութեան փոխի ի Թաւբլուր և դնի ի Ծամնդաւ։ Ժողով սեաւ լերին Ա։ Ընդ յամի 1079, մեռանի Գագիկ Թագաւոր. և բառնի Թագաւորութիւնն Հայոց ի Բագրատունեաց։ Ընդ սկսանի տէրութիւնն Ռուբինեանց ի Կիլի-

կիա, ի մեծ իշխանէն Ռուբինէ Ա, յամին 1080։
1082 Տէր Խարեթ Ա, Անեցի։ Սա կալաւ զհայրա-
պետութիւնն՝ ի կենդանութեան Գրիգորի
վկայասիրի, մինչդեռ դտանէր նա ի Կիլիկիա.
և եկաց ամս 31։ Յաւուրս սորա՝ աթոռն կա-
թողիկոսութեան փոխադրի Անի, յամի 1083։
Սահմանեալ վարդապետս, կիրակոս Թարգմա-
նիչ և այլք ծաղկին։ Ի յամի 1089, լինի սկիզբն
տէրութեանն Բորթոգեղից։ Սուրբն Ներսէս
Շնորհալի ծնանի։ Ի տասնեայն խաչակիրք զօրք
առնուն զերուսաղէմ, յամի 1099, և կոն-
դակբք նմաի անդ՝ առաջին թագաւոր։ Ի սոյն
աւուրս եղեւ ծովազատիկ՝ որոյ աղագաւ աղ-
մուկ ընդ Հայս և ընդ Յոյնս։ Ի յամի 1105,
Գրիգոր վկայասէր Հայրապետ վախճանի։
1113 Տէր Գրիգոր Գ, Պահլաւունի. եկաց ամս 53։
Յաւուրս սորա՝ յամի 1113, Դաւիթ Թոռնի-
կեան նմաի առաջին կաթողիկոս Աղթամար։
Ժողով սեաւ լերին Բ, և աթոռն կաթողիկո-
սութեան փոխադրի անդր՝ յամի 1115։ Վ իրք
առնուն զԱնի ի Պարսից՝ յամի 1124։ Ի յամի
1125, աթոռն կաթողիկոսութեան փոխադրի
ի Ծովք գղեակ։ Սուրբն Ներսէս և Սարգիս
Շնորհալիք, և Սարկաւագ և Իգնատիոս վարդա-
պետք և այլք ծաղկին։ Յամի 1147, աթոռն
կաթողիկոսութեան փոխադրի ի Հռոմկլայ։ Ի
սուրբն Ներսէս Լամբրոնացի ծնանի։ Ի սոյն
աւուրս ծաղկեցաւ Մխիթար փիլիսոփայ բըժիշկ, Հերացի։
1165 Տէր Ներսէս Դ, Շնորհալի, կայեցի. եկաց

ամ 7 և ամիսս 4 : Այս գրէ Թուղթ առ կիս
Մանուէլ կայսր , և նա առ Շնորհալին՝ վասն
միաբանութեան : Յաւուրս սորա բարձաւ
Թագաւորութիւնն հայկազանց ՚ի կապանայ՝
յերկրէն Սիւնեաց :

Տէր Ղեւոնդ Դ , տղայ կոչեցեալ . եկաց ամ 20 : 1173
Յաւուրս սորա եղեւ ժողով ՚ի Հռոմկլայ Ա ,
և Բ : | եւն Բ , Թագաւոր ՚ի հիմանց նորո-
գեալ չինէ զՍիս , նաև կանգնէ զայլ բերդս և
քաղաքս և հիւանդանոցս ՚ի կիլիկիա և ՚ի շըր-
ջակայս նորա : Ընդ յամի 1187 , Սալահադինն
առնու զԵրուսաղէմ ՚ի Լատինացւոց . և յամի
1189 , Լատինք դիմեն վերստին յարեւելս :

Տէր Ղեւոնդ Ե , դահակէժ . եկաց ամ 1 և 1193
ամիսս 5 :

Տէր Ղեւոնդ Զ , սպիրատ . եկաց ամ 7 և ա- 1195
միս 2 : Յաւուրս սորա՝ Մխիթար Քօշ և Խա-
չատուր վարդապետս Տարօնացի երաժիշտ և
այլք ծաղկին :

Տէր Յովհաննէս Է , մեծաբարոյ , ՚ի Սսոյ . եկաց 1202
ամ 18 : Ոչնչի միոյ ամաց փոխեաց զսա Լեւոն
արքայ Ա , և կացոյց զՏէր Դաւիթ ՚ի կաթողի-
կոս , ՚ի վանից Աբբակարնեցւոց , այլ նա վախ-
ճանեցաւ յետ երից ամաց : Ի սորա աւուրս՝
ձիւնկիլ խան տիրապետէ : Յողով Սսոյ Ա . և
Ժողով ՚ի Լօռի . և Ժողով Անեայ Դ : Ընդ յամին
1204 , Լատինացիք առին զԿոստանդնուպոլիս
՚ի ձեռաց Յունաց , և Բաղդուինոս Լատին Թա-
գաւորեաց անդ :

Տէր Կոստանդին Ա , ՚ի Բարձր բերդոյ . եկաց 1220

ամն 47 և ամիսս 4։ Յաւուրս սորա՝ Վանական վարդապետ և այլք ծաղկին։ Թաթարք սիրեն Պարսկաստանի և յարձակին ընդ ամենայն սիւ. եղերս. այլ և աւերեն զաշխարհս Հայոց, Վրաց և Աղուանից, և առնուն զԱնի քաղաք, յամի 1239։ Ժողով Սսոյ Բ, և Գ։ Ի՚ յամի 1261, Ցոյնք դարձեալ առին զկոստանդնուպօլիս ՚ի Լատինացւոց։

1268 Տէր Յակոբ Ա, գիտնական, կլայեցի. եկաց ամն 19։ Յաւուրս սորա լինի գետնաշարժ մեծ ՚ի Վասպուրական և տեւէ մինչև ՚ի տարի մի։ Ի՚ Ցուխան Եղնկացի և այլք ծաղկին։

1287 Տէր Կոստանդին Բ, պրօնագործ, յետ կալոյ սորա ամս 2 և ամիսս 4, աքսորեաց զսա Լեւոն Գ. արքայ վասն խռովութեան իրիք։

1290 Տէր Մատթէոս Գ, ՚ի Խախ աւանէ Եկեղեաց. եկաց ամն 3 և ամիսս 9։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Սսոյ Դ։

1293 Տէր Գրիգոր Է, Անաւարզեցի. եկաց ամն 13 և ամիսս 6։ Յաւուրս սորա Եգիպտացիք առին զՀռոմկլայ, և աթոռ կաթողիկոսութեան փոխադրեցաւ ՚ի Սիս, յամի 1294։ Յայսմ ժամանակի յամի 1300, եղեւ սկիզբն տէրութեան Օսմանցւոց, և Թագաւորեաց ՚ի Սէօյիւտճիւք Օսման Ա, ՚ի կայսերութեան Յունաց Անդրոնիկոսի Բ. և Միքայէլի Թ, և ՚ի Թագաւորութեան Հայոց Հեթմոյ Բ։ Ի՚ գիւտ բեւեռաքարի (բուսուլայ)։ Ի՚ սոյն աւուրս Եսայի վարդապետ վարժապետ Նէեցի և այլք ծաղկին. և լինի ժողով Սսոյ Ե։

Տէր Կոստանդին Բ, պրօնագործ, վերստին. 1307
յայսմ նուագի եկաց սա ամս 16։ Յաւուրս
սորա եղեւ ժողով Սսոյ Ջ։ Ի յամի 1311,
եղեւ սկզբնաւորութիւն պատրիարքութեանն
Երուսաղէմի՝ ի Սարգիս եպիսկոպոսէ։ Ժողով
Ադանա։ Ի յամի 1319, լինի ահագին երկ-
րաշարժ ի Մեծն Հայս, և կործանի Անի քաղաք։
Տէր Կոստանդին Գ, ի Լամբրոնէ. եկաց ամս 4։ 1323
Տէր Յակոբ Բ, ի Սսոյ։ Յետ կալոյ սորա ամս 1327
14, ընկերացաւ զսա յիշխանութենէն Լեւոն Ե.
արքայ, ի պատճառս գործոյ իրիք։ Յաւուրս
սորա գտանի վաճառ՝ ի կողմնիս, ի Բարդու-
ղիմէոս Սուարոյ Գերմանացւոյ։
Տէր Ակիթար, ի Քռնայ որ Յերինջակ. եկաց 1341
ամս 14։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով Սսոյ Ե։
Տէր Յակոբ Բ, Սսեցի, վերստին. եկաց դար- 1355
ձեալ՝ ամս 4։
Տէր Ներսէս, առաջնորդ վանուց Թադէի՝ 1359
ի Ադրատաղ. եկաց ամս 13։ Յաւուրս սորա ե-
ղեւ ժողով Սսոյ Ը։
Տէր Կոստանդին Դ. եկաց ամս 2։ Յաւուրս 1372
սորա եղեւ գիւտ բամպակեայ Թղթի։
Տէր Պօղոս Ա. եկաց ամս 4 և ամիսս 4։ Յա- 1374
ւուրս սորա՝ աշխարհն Կիլիկիոյ աւերի յԵգիպ-
տացւոյ, և Լեւոն Ջ. Թագաւոր և փեսայ նորին
Շահան իշխանն կոռիկոսայ հանդերձ ընտանեօք
ըմբռնին և դնին ի բանտ. որով և բառնի Թա-
գաւորութիւնն Հայոց, յամի 1376—1394։
Տէր Թէոդորոս Բ. եկաց ամս 18։ Յաւուրս 1378
սորա Շահան իշխան փեսայ Լեւոնի՝ զերծեալ

ի բանտէ դիմէ Լեւբոպա. և յամի 1382, Լեւոն Զ. Թագաւորն Հայոց ազատի ի բանտէ հանդերձ ընտանեօքն, և գնայ նախ Լեւբոսաղէմ, ուր Թողլոլ զԹագուհին և զդուստրն իւր, երթայ ի Հռոմ և ի Սպանիա, ջնջի ԱՆդլիա և ի Ֆրանսա. և յամի 1393, վախճանի ի փարիզ մայրաքաղաքի Ֆրանսայոյ, ուր և կայ չերիմ նորա մինչև ցայսօր։

1396 Տէր Կարապետ Ա, Կեղեցի. եկաց ամս 2։

1398 Տէր Դաւիթ Դ. եկաց ամս 4։

1402 Տէր Կարապետ Բ. եկաց ամս 7։ Յաւուրս սորա Մարիամ Թագուհին Հայոց մեռանի Լեւբոսաղէմ, և Թագն մերձ տաճարի որբոյն Յակոբայ։ Ըստ Թագի և փիննան դուստր սորա ի մեռանել իւրում։

1409 Տէր Յակոբ Գ. եկաց ամս 2։

1411 Տէր Գրիգոր Ը, Խանձոպատ. եկաց ամս 7։

1418 Տէր Պօղոս Բ. եկաց ամս 12։

1430 Տէր Կոստանդին Ե, ի Վահկայ. եկաց ամս 9։

1439 Տէր Յովհէփ Գ, Սոեցի. եկաց ամս 1։

1440 Տէր Գրիգոր Թ, Մաւսաբէկեանց. եկաց ամս 1 և ամիս մի։ Յաւուրս սորա եղեւ գիւտ տապտրուքեան ի Գերմանիա, ի Յովհաննէս կաթողիկոսութեան փոխադրի անդր, յամի 1441։

1441 Տէր Կիրակոս, Խորվերապեցի. եկաց ամս երկու 2։ Սա նստաւ Լեզմիածին մինչդեռ կենդանի էր ի Սիս՝ նախորդ իւր Տէր Գրիգոր Թ։

1443 Տէր Գրիգոր Ժ. ի Մակուայ. եկաց ամս 18։

Յաւուրս սորա՝ ի վախճանիլ Տէր Գրիգոր Թ. կաթողիկոսի՝ ի Սիս, կարասէս եպիսկոպոս ոմն նստաւ անդ կաթողիկոս, և յետ նորա յաջորդեցին այլք մինչև ցայժմ։ Ընդ յամի 1453, Սուլթան Մհմէմմէտ Բ. առնու զԿոստանդնուպոլիս և տիրէ կայսերութեանն Յունաց։

Տէր Ովաքարիա Բ. եկաց ամս 1։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1461, Յուլիոս Եպիսկոպոս Պրուսայու՝ նստաւ առաջին պատրիարգ Հայոց ի Կոստանդնուպոլիս։ 1461

Տէր Ներսէս Բ. եկաց ամս 4։ 1462

Տէր Սարգիս Բ. եկաց ամս 24։ 1466

Տէր Ներսէս Գ. եկաց ամս 8։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1492, Քրիստափոր Կոլոմբոս ձգնավայր մտանէ ի Նոր աշխարհն, և յամի 1497 Ամերիկոս Վեսպուկիոս փըրենտացի յայտնէ զնա, յորոյ անուն և կոչեցաւ աշխարհն՝ Ամերիկա։ 1490

Տէր Թադէոս Ա. եկաց ամս 5։ 1498

Տէր Ներսէս Բ. եկաց ամս 12։ Յաւուրս սորա եղև գիւտ զսպանակաւոր (զէմպէրկէլ) մաղմայեայն՝ ի Գերմանացւոց։ 1503

Տէր Ովաքարիա Գ. եկաց ամս 5։ Յաւուրս սորա եղեալ սկիզբն Բողոքական հերձուածոյն ի Գերմանիա։ 1515

Տէր Սարգիս Գ. եկաց ամս 16։ Յաւուրս սորա յարեաւ Լիգնատիոս Լօյոլա՝ հիմնադիր կարգին Եզուիտաց։ 1520

Տէր Գրիգոր ԺԱ. եկաց ամս 5։ 1536

Տէր Ստեփաննոս Ե. ի Սալամաստայ. եկաց ամս 6։ 1541

1547 Տէր Աիքայէլ ՚ի Սեբաստիոյ . եկաց ամս 22 : Յաւուրս սորա՝ Շահթահմազ արքայ Պարսից՝ հած աւերը աշխարհիս Հայոց : Ի տասնեըորդի ամի հայրապետութեան սորա՝ Խարսեղ վարդապետ կարգեցաւ սմա իբր աթոռակից, և եկաց ամս 10, որ կաթողիկոս անուամբ առաջի դնի ՚ի յիշատակարանս լինէ : Ի սոյն աւուրս յամի 1567, եղև սկիզբն տպագրութեան Հայերէն գրոց, ՚ի ձեռն Աբգարու ուրուճի :

1569 Տէր Գրիգոր ԺԲ . եկաց ամս 4 :

1573 Տէր Յովհաննես Ջ . ԱԱռնչոյ . եկաց ամս 2 :

1575 Տէր Թադէոս Բ . եկաց ամս 9 : Յաւուրս սորա՝ եղեւ ժանտախտ և սով սաստիկ ՚ի մեծն Հայս և ԱԱղուանս : Իսկ յամի 1582, նորոգութիւն տօնարի ՚ի Գրիգոր ԺԳ . Պապէ :

1584 Տէր Ստեփաննոս, ԱԵՀմիածնէ . եկաց ամս 2, և յետոյ առանձնացաւ ՚ի վանս :

1586 Տէր Գաւիթ . Ե . ԱԵՀմիածնէ . եկաց ամս 31 : Սա յութերորդի յամի հայրապետութեան իւրոյ տապնապեալ ՚ի հարկապահանջութենէ պղտզգեաց, խորհեցաւ առնել զոք իւր օգնական և ընկեր, ուստի ձեռնադրեաց կաթողիկոս կամ կաթողիկոսակից զՄելքիսեդ եպիսկոպոս Գառնեցի :

1593 Տէր Մելքիսեդ, Գառնեցի : Սա վարեաց զիշխանութիւնն ընդ Գաւթայ կաթողիկոսի՝ ամս 24, և յետ վախճանի նորա դարձեալ ամս 7, ընդ ամենայն՝ ամս 31 : Ի տասնեըորդի ամի հայրապետութեան սորա նեղեցան յոյժ ՚ի հարկապահանջից սա լինքն Մելքիսեդ և Գաւիթ Ե . կա-

թողիկոսուհք, և չօգան Թադէան։ Ասաի
յամի 1603, Տէր Սրապիոն որ և Դրիգոր ԺԳ.
կալաւ զկաթողիկոսութիւնն, և եկաց ընդ
ամենայն ամս 3։ Ի սոյն աւուրս՝ յամի 1605
Շահաբաս գայ և վարէ զբնակիչս Հայաստա-
նի յաշխարհն Պարսից, և աճէ աւեր և ամա-
յսութիւն աշխարհին Հայոց և Էջմիածնի։
Տէր Սահակ Դ. եկաց ամս 5։ 1624
Տէր Մովսէս Գ. Սիւնեցի, որ և Տաթեւացի. 1629
եկաց ամս 4, և ամիսս 4։ Ա՝ յամի 1629, նո-
րոգէ զէջմիածինն։
Տէր Փիլիպպոս, Հերակնէ փոքր Աղբակից. եկաց 1633
ամս 22 և ամիսս 3։ Սա կանգնէ զբազում շին-
ուածս Էջմիածնին, և Գրիգոր Պարոնտեր՝ Հե-
րոսաաղէմ. և յամի 1651, լինի ժողով Հերու-
սաղէմ։
Տէր Յակոբ Դ. ի Նոր Ջուղայէ. եկաց ամս 25 1655
և ամիսս 4։ Սա քաջալերեաց զՈսկան վարդա-
պետ երեւանցի՝ ի տպագրութիւն աստուա-
ծաշնչի, զոր ջանիւ մեծաւ պատրաստին՝ ի լոյս
հան նոյն ինքն Ոսկան վարդապետ, Յամդերը-
դամ քաղաքի՝ ի Հոլլանդիա, յամի 1668։ Յա-
ւուրս սորա լինի աղմուկ Ցուհաց ընդ Հայս
վասն վանուց սրբոց Յակոբեանց և վիճակին
Հապեչից որք Հերուսաղէմ որոց տիրապետեն
Ցոյնք առ ժամանակ մի. այլ յետոյ եղիաղար
վարդապետ Անթիապցի՝ ձեռնհասութեամբ ազ
գայնոց դարձուցանէ՝ ի Հայս զվանս սրբոց Յա-
կոբեանց։ Յայսմ ժամանակի՝ Սաքեթայ Սէվի
ոմն համբաւէ զանձնէ լինել Մեսիա։

1680 Տէր Իղիազար, Անթիոքի. եկաց ամս 11։ Յաւուրս սորա յամի 1688. մեծն Պետրոս Թագաւորէ ՚ի վերայ Մոսկովայ։

1691 Տէր Նահապետ, Յեդեսիոյ. եկաց ամս 15 և ամիսս 10։ Յաւուրս սորա յամի 1701, փրեդերիկոս Նասի առաջին Թագաւոր Պրուշիոյ։

1707 Տէր Ալէքսանդր Ա, ՚ի նոր Ջուղայէ. եկաց ամս 8։

1715 Տէր Յոհաննածատուր ՚ի Համատանայ. եկաց ամս 10 և ամիսս 5։ Յաւուրս սորա՝ Մխիթար Աբբայ գնաց ՚ի Վենետիկ, և բնակի իւրովքն՝ անդ ՚ի վանս Ս. Ղազարու, յամի 1717։ Իսկ յամի 1722, Մահմուտ Միւրվէյիզեան առնու զԱսպահան և Թագաւորէ Պարսից։ Իսկ յամի 1724, Դաւիթ իշխան Հայ զօրանայ ՚ի Սիւնիս։

1726 Տէր Կարապետ Գ, Յուլիոյ. եկաց ամս 3 և ամիսս 7։ Յաւուրս սորա մեռանի Դաւիթ իշխանն Սիւնեաց՝ յամի 1728։

1730 Տէր Աբրահամ Բ, ՚ի Խոշաբայ. եկաց ամս 4 և ամիսս 9։ Յաւուրս սորա մեռանի Մխիթար քաջ սպարապետ Հայոց ՚ի Սիւնիս։

1734 Տէր Աբրահամ Գ, ՚ի Գանձիոյ կրետեայ. եկաց ամս 2 և ամիսս 5։ Յաւուրս սորա լինի աղմուկ ՚ի մէջ Հայոց և Յունաց՝ յաղագս վանուց սրբոց Յակոբեանց որ Յերուսաղէմ։ Իսկ յամի 1736, Թահմազղուլի խան Թագաւորէ ՚ի վերայ Պարսից, և կոչի Նատրշահ։

1737 Տէր Ղազար, Ջահկեցի. եկաց ամս 11։ Յաւուրս սորա ատեանին բնակիչք Հայոց աշխարհին ՚ի ծառայիցն Թահմազայ։

1748 Տէր Պետրոս Բ, Անթիոքի. եկաց ամիսս 10։

Յետ վախճանի սորա՝ դարձեալ նստաւ Տէր Ղազար Զահկեցի, ամս 2 և ամիսս 6։ Ի սոյն աւուրս՝ եպաղուպ հայկազն իշխան եղեւ երեւելի ի կոստանդնուպոլիս։

Տէր Մինաս, յԱխլաթ. եկաց ամս 3 և ամիսս 8։ 1751

Տէր Աղեքսանդր Ե, կոստանդնուպոլսեցի. եկաց ամս 1 և ամիսս 6։ 1754

Տէր Սահակ Ե, կեղեցի. եկաց ամս 4 և ամիսս 5։ 1755

Յաւուրս սորա զօրանայ Քէրիմ խան ի Պարսս։

Տէր Յակոբ Ե, Շամախեցի. եկաց ամս 3 և ամիսս 8։ 1759

Տէր Սիմեոն, Երեւանցի. եկաց ամս 17։ Ա՝ նորոգ կարգադրեաց զօծնայսցն Հայաստանեայց եկեղեցւոյ։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1779, Ղրիմեցի Հայք վարին ի Ղրիմու՝ յաշխարհն Ռուսաց ի Ռոստով, ուր ապա չինեցաւ Նոր Նախիջեւան քաղաքն Հայոց։ 1763

Տէր Ղուկաս, ի Կարնոյ. եկաց ամս 20 և ամիսս 10։ Յաւուրս սորա եղեւ դիւտ օգտակարիկ դնաց ի Մոսկովիա Ֆրանսացւոյ։ Ի յամի 1789, հաստատեցաւ հաւատարմագրութիւնն հիւպատոսին Ամերիկայ։ Ի յամի 1790, եղև մեծ յեղափոխութիւնն Ֆրանսայու։ 1780

Տէր Պօղոս Ջ. ի Տփխոյ. եկաց ամս 3 և ամիսս 6։ 1800

Տէր Յովհէլ Ե. ի Պայազիտոյ. եկաց ամս 5 և ամիսս 6։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1804, Նաբօլէոն Պոնապարթէ մեծ զօրավար ընդդէմ կայսր Ֆրանսայու։ Ի սոյն աւուրս եղեւ դիւտ շոգենաւի ի Ֆրանսա։ 1804

1810 Տէր Լփրեմ Եպեւանցի. եկաց ամս 23։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1827—1828, Էջմիածին և Երեւան անկան ընդ տէրութեամբ Ռուսիոյ։

1833 Տէր Յովհաննէս Ը, Կարբեցի. եկաց ամս 9։ Յաւուրս սորա յամի 1834, մեծահռչակ իշխանն Հայոց Յարութիւն Պէղճեան մեռանի, և թաղի յեկեղեցւոջ Ս. Աստուածածնի ի Կոստանդնուպոլիս։ Իւ յամի 1839, եղեւ հաստատութիւն օրինաց Թանզիմաթին և սկզբնաւորութիւն քառամնորդարանի (գարանթինայի) ի Տաճկաստան։

1843 Տէր Ներսէս Ե, Աշտարակեցի. եկաց ամս 15։ Յաւուրս սորա յամի 1849, եղեւ Ամերիկայ գիւտ եղեքարական հեռագրի (Թէլէգրաֆ)։ Իւ յամի 1855, եղեւ Արեւելեան մեծ պատերազմն Օսմանցւոց, Անգղիացւոց, Ֆրանսացւոց և Խոպտացւոց ընդ Ռուսիոյ տէրութեան, որ տեւեաց ամս երկուս։ Իւ յամի 1857 վերահաստատեցաւ օրէնք Թանզիմաթին ի Տաճկաստան։

1858 Տէր Մատթէոս, Կոստանդնուպոլսեցի. որ ունի այժմ զհոգեւոր բարձրագոյն ատենին կաթողիկոսութեան. զորոյ գերագահ վեհմահութիւնն՝ պահեսցէ Տէր բազմամեայ կեանօք։ Յաւուրս սորա՝ յամի 1860 ի մայիս 24, եղեւ հաստատութիւն Ազգային Սահմանադրական վարչութեան Հայոց՝ ի Տաճկաստան։

ԽՐԱՏ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԱԴԻՒՍԱԿԻՍ

Կալ զԹուականն Հայոց յորում ամիս ՚ի իցեն՝ յառաջիկայ աղիւսակէ ասասի, և զիա՛ ՚ի կարգի այնր Թուականի զՏարեգիլին նայն տարւոյն, յորոյ առաջի եդեալ կան Եօթնեբեակին, Վերագիլն, և Տանուտէրն։ Իւ ասասի յառաջ գնացեալ յայն մշանջենաւոր աղիւսակին՝ որ յերկուս զոգ երեսս Թղթոց պարունակեալ է, գտցես անդ զնոյն տարեգիլն, որ ըստ կարգի այբուբենից եդեալ կայ գլխագրով. և ՚ի շարս նորին գտցես յառաջին տուին՝ զօրն յայտնութեան, յերկրորդումն՝ զմիջոց սուխքն. և այսու կարգաւ յառաջ գնացես մինչև ցօր բարեկենդանի յայտնութեան։

Օրինակ լիցի. Թուական առաջիկայ տարւոյս է (այժմ), և տարեգիլն (Ղ), զոր գտցես յառաջին աղիւսակի անդ. և ՚ի նմին կարգի տուփան առ ձեռն պատրաստ գտանես զօրն յայտնութեան՝ որ է (չաբաթ), և զմիջոց սուխքն՝ որ է (իգ) օր, և զառաջնատարւոյ բարեկենդանն որ է (յունվարի իը), և զայլսն ամենայն ըստ վերոգրեալ խրատուն, մինչև ցօր բարեկենդանի յայտնութեան։

Ամ. Տեառն, և Թուականն Հայոց		Կիրակէից տառը	Ոսկեթիւ կամ Տօմարի	Արեգական	Տոնուցեալը
1862	ռյժա	ղ	ա	ԼԲ	Աչեղջևաբն։
1863	ռյժբ	ժ	բ	իա	Ջ. բհոան։
1864	ռյժգ	վս	գդ	բ	Ջուկն։
1865	ռյժդ	ծ	ե	ժգ	Խոյն։
1866	ռյժե	ղ	ղ	իդ	Ցուլն։
1867	ռյժզ	պ	է	ե	Երկաւորն։
1868	ռյժէ	իժ	աբ	ժզ	Խեցգետինն։
1869	ռյժը	վ	գ	իէ	Առիւծն։
1870	ռյժթ	ն	դ	բ	Կոյսն։
1871	ռյի	է	ե	ժԲ	Կշեռն։
1872	ռյիա	ջպ	ղէ	Լ	Կարիճն։
1873	ռյիբ	ղ	ա	ժա	Աղեղնաւորն։
1874	ռյիգ	ժ	բ	իբ	Աչեղջևաբն։
1875	ռյիդ	չ	գ	գ	Ջ. բհոան։
1876	ռյիե	կծ	դե	ժդ	Ջուկն։
1877	ռյիզ	ղ	ղ	իե	Խոյն։
1878	ռյիէ	պ	է	զ	Ցուլն։
1879	ռյիը	ի	ա	ժէ	Երկաւորն։
1880	ռյիթ	ով	բգ	իը	Խեցգետինն։
1881	ռյլ	ն	դ	Լթ	Առիւծն։
1882	ռյլա	է	ե	իա	Կոյսն։
1883	ռյլբ	ջ	ղ	բ	Կշեռն։
1884	ռյլգ	ճղ	էա	ժգ	Կարիճն։
1885	ռյլդ	գ	բ	իդ	Աղեղնաւորն։
1886	ռյլե	չ	գ	ե	Աչեղջևաբն։
1887	ռյլզ	կ	դ	ժզ	Ջ. բհոան։
1888	ռյլէ	փւ	եզ	իէ	Ջուկն։

Ամիս :	Տարեմուտի :	Կիրակի :	Երկուշաբթի :	Երեքշաբթի :	Չորեքշաբթի :	Հինգշաբթի :	Ուրբաթ :	Շաբաթ :	Ամիս Տեառն, և Թուականն Հայոց :
Յունուար	1	8	15	22	29	36	43	50	1889
Փետրուար	2	9	16	23	30	37	44	51	1890
Մարտ	3	10	17	24	31	38	45	52	1891
Ապրիլ	4	11	18	25	32	39	46	53	1892
Մայիս	5	12	19	26	33	40	47	54	1893
Յունիս	6	13	20	27	34	41	48	55	1894
Յուլիս	7	14	21	28	35	42	49	56	1895
Օգոստոս	8	15	22	29	36	43	50	57	1896
Սեպտեմբեր	9	16	23	30	37	44	51	58	1897
Հոկտեմբեր	10	17	24	31	38	45	52	59	1898
Նոյեմբեր	11	18	25	32	39	46	53	60	1899
Դեկտեմբեր	12	19	26	33	40	47	54	61	1900
Յունուար	13	20	27	34	41	48	55	62	1901
Փետրուար	14	21	28	35	42	49	56	63	1902
Մարտ	15	22	29	36	43	50	57	64	1903
Ապրիլ	16	23	30	37	44	51	58	65	1904
Մայիս	17	24	31	38	45	52	59	66	1905
Յունիս	18	25	32	39	46	53	60	67	1906
Յուլիս	19	26	33	40	47	54	61	68	1907
Օգոստոս	20	27	34	41	48	55	62	69	1908
Սեպտեմբեր	21	28	35	42	49	56	63	70	1909
Հոկտեմբեր	22	29	36	43	50	57	64	71	1910
Նոյեմբեր	23	30	37	44	51	58	65	72	1911
Դեկտեմբեր	24	31	38	45	52	59	66	73	1912
Յունուար	25	32	39	46	53	60	67	74	1913
Փետրուար	26	33	40	47	54	61	68	75	1914
Մարտ	27	34	41	48	55	62	69	76	1915

Ա-ի ապրանք	Օրորոցամահճեան	Անքոյ ուտիք տուր	Ընդաշտատոց բա	Ուտն բարկիմեն	ՕՐՏԻՆ	Երեսունին խաղ	ամբարշտուհի	ոսկեղտաու	Աբ Աբիգարի բարկ	Ի տալ ախտ
յ-ոն			յ-ոն	ֆէպ	ֆաշա	ալա	ալա	Տայս	Տայս	յ-ոն
Ա	գէշ.	գ	ժա	ա	իբ	ժֆժ	ւ	ժ	լա	իբ
Բ	բէշ.	հ	ժբ	բ	իգ	ի	Տայ.ա	ժա	յ.ա	ֆֆ
Գ	հէր.	բ	ժգ	գ	իդ	իա	բ	ժբ	բ	լ
Դ	չէ.	ֆ	ժդ	դ	իե	իբ	դ	ժգ	գ	ա.չ
Ե	ո-ւ.	ժ	ժե	ե	իզ	իգ	դ	ժդ	դ	բ
Զ	խշ.	ժա	ժզ	զ	իէ	իդ	ե	ժե	ե	գ
Է	տշ.	ժբ	ժէ	է	իը	իե	զ	ժզ	զ	դ
Ը	գշ.	ժգ	ժը	ը	իթ	իզ	է	ժէ	է	ե
Թ	բշ.	ժդ	ժթ	թ	ւ	իէ	ը	ժը	ը	զ
Ժ	հէր.	ժե	ի	ժ	յա	իի	թ	ժթ	թ	է
Ի	չէ.	ժզ	իա	ժա	ա.ա	իթ	ժ	ի	ժ	ը
Լ	ո-ւ.	ժէ	իբ	ժբ	բ	ւ	ժա	իա	ժա	թ
Խ	խշ.	ժը	իգ	ժգ	գ	Տայ.ա	ժբ	իգ	ժբ	ժ
Ծ	տշ.	ժթ	իդ	ժդ	դ	բ	ժգ	իդ	ժդ	ժա
Կ	գշ.	ի	իե	ժե	ե	գ	ժդ	իդ	ժդ	ժբ
Հ	բշ.	իա	իզ	ժզ	զ	դ	ժե	իե	ժե	ժգ
Ձ	հէր.	իբ	իէ	ժէ	է	ե	ժզ	իզ	ժզ	ժդ
Ղ	չէ.	իգ	իը	ժը	ը	զ	ժէ	իէ	ժէ	ժե

՚ա.ա.ա.	՚ձեռագիր ընդօրինակ.	՚ձեռագիր գնահատ.	՚ձեռագիր գնորդ	՚ձեռագիր վաճառ.	՚տպագրութ. ընդօրինակ.	՚տպագրութ. գնահատ.	՚տպագրութ. գնորդ	՚տպագրութ. վաճառ.	՚տպագրութ. ընդօրինակ.	՚տպագրութ. գնահատ.	՚տպագրութ. գնորդ
					հոգի	հոգի	հոգի				
՚ա.ա.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚բ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚գ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚դ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ե.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚զ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚է.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ը.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚թ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժա.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժբ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժգ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժդ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժե.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժզ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժէ.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ
՚ժը.	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ	ժդ

Ո՞ր բաղաձայնի փոխարեն կդնես	ա	ե	ը	ի	ո	ու	է	օ
Ա	ա	ես	ը	իմ	ոտ	ուր	էշ	օր
Բ	բա	բեր	բը	բի	բո	բու	բէ	բօ
Գ	գա	գետ	գը	գի	գո	գու	գէ	գօ
Դ	դա	դեղ	դը	դի	դո	դու	դէ	դօ
Ե	յա	յեր	յը	յի	յո	յու	յէ	յօ
Զ	զա	զեր	զը	զի	զո	զու	զէ	զօ
Է	էա	էջ	էը	էի	էո	էու	էէ	էօ
Ը	ըա	ըն	ըը	ըի	ըո	ըու	ըէ	ըօ
Թ	թա	թել	թը	թի	թո	թու	թէ	թօ
Ժ	ժա	ժեր	ժը	ժի	ժո	ժու	ժէ	ժօ
Ի	իա	իմ	իը	իի	իո	իու	իէ	իօ
Լ	լա	լեռ	լը	լի	լո	լու	լէ	լօ
Խ	խա	խել	խը	խի	խո	խու	խէ	խօ
Ծ	ծա	ծեր	ծը	ծի	ծո	ծու	ծէ	ծօ
Կ	կա	կեր	կը	կի	կո	կու	կէ	կօ
Հ	հա	հեր	հը	հի	հո	հու	հէ	հօ
Ձ	ձա	ձեր	ձը	ձի	ձո	ձու	ձէ	ձօ
Ղ	ղա	ղեր	ղը	ղի	ղո	ղու	ղէ	ղօ
Ճ	ճա	ճեր	ճը	ճի	ճո	ճու	ճէ	ճօ
Մ	մա	մեր	մը	մի	մո	մու	մէ	մօ
Յ	յա	յեր	յը	յի	յո	յու	յէ	յօ
Ն	նա	ներ	նը	նի	նո	նու	նէ	նօ
Շ	շա	շեր	շը	շի	շո	շու	շէ	շօ
Ո	ոա	ոչ	ոը	ոի	ոո	ոու	ոէ	ոօ
Չ	չա	չեր	չը	չի	չո	չու	չէ	չօ
Պ	պա	պեր	պը	պի	պո	պու	պէ	պօ
Ջ	ջա	ջեր	ջը	ջի	ջո	ջու	ջէ	ջօ
Ռ	ռա	ռեր	ռը	ռի	ռո	ռու	ռէ	ռօ
Ս	սա	սեր	սը	սի	սո	սու	սէ	սօ
Վ	վա	վեր	վը	վի	վո	վու	վէ	վօ
Տ	տա	տեր	տը	տի	տո	տու	տէ	տօ
Ր	րա	րեր	րը	րի	րո	րու	րէ	րօ
Ց	ցա	ցեր	ցը	ցի	ցո	ցու	ցէ	ցօ
Ւ	ւա	ւեր	ւը	ւի	ւո	ւու	ւէ	ւօ
Փ	փա	փեր	փը	փի	փո	փու	փէ	փօ
Ք	քա	քեր	քը	քի	քո	քու	քէ	քօ

	Ընտանեկան անուն	Անուն հոր	Անուն մօր	Ազգ	Կրօնք	Ծննդեան տարի	Ծննդեան ամիս	Ծննդեան օր	Ծննդեան վայր	Ծննդեան գաւառ	Ծննդեան նահանգ	Ծննդեան երկիր	Ներկայ բնակութեան վայր	Ներկայ բնակութեան գաւառ	Ներկայ բնակութեան նահանգ	Ներկայ բնակութեան երկիր	Ընտանեկան դրութիւն	Զաւակներ	Ծանօթութիւն
1.																			
2.																			
3.																			
4.																			
5.																			
6.																			
7.																			
8.																			
9.																			
10.																			
11.																			
12.																			
13.																			
14.																			
15.																			
16.																			
17.																			
18.																			
19.																			
20.																			
21.																			
22.																			
23.																			
24.																			
25.																			
26.																			
27.																			
28.																			
29.																			
30.																			
31.																			
32.																			
33.																			
34.																			
35.																			
36.																			
37.																			
38.																			
39.																			
40.																			
41.																			
42.																			
43.																			
44.																			
45.																			
46.																			
47.																			
48.																			
49.																			
50.																			

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀՄ-ԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂ

2841